

Årsredovisning 2021

Helsingborgs stad

HELSINGBORG

Årsredovisning 2021		
Inledning	3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
Kommunstyrelsens ordförande	4	Ekonomisk analys
Kommunstyrelsens ledamöter	5	God ekonomisk hushållning
Året som gått – stort och smått 2021	6	Balanskravsresultat
H22 och H22 City Expo	10	Väsentliga personalförhållanden
		Attraktiv arbetsgivare
		Medarbetarna i siffror
		Förväntad utveckling
Vision och inriktningar	12	
Vision Helsingborg 2035	14	
Stadens inriktningar	16	
Verksamhetsberättelse	28	Ekonomisk redovisning
Nämnder		Resultaträkning
Barn- och utbildningsnämnden	30	Kassaflödesanalys
Vård- och omsorgsnämnden	38	Balansräkning
Stadsbyggnadsnämnden	42	Noter
Arbetsmarknadsnämnden	46	Driftredovisning
Socialnämnden	50	Investeringsredovisning
Idrotts- och fritidsnämnden	52	Förslag till resultatdisposition
Kulturnämnden	54	Revisionsberättelse för 2021
Fastighetsnämnden	56	
Miljönämnden	58	
Överförmyndarnämnden/Val- och demokratinämnden	60	
Kommunstyrelsen	62	
		Kontakta oss
Bolag		
Helsingborg Arena och Scen AB	66	Helsingborgs stads årsredovisning 2021 är antagen i
Helsingborgs Hamn AB	68	kommunfullmäktige 19 april 2022.
Helsingborgshem AB	70	
Öresundskraft AB	72	Årsredovisningen finns tillgänglig på stadens hemsida
Nordvästra Skånes Renhållnings AB	76	helsingborg.se
Regionalt samarbete		
Familjen Helsingborg	78	
Räddningstjänsten Skåne Nordväst	80	
Greater Copenhagen	82	
Förvaltningsberättelse	84	
Översikt över verksamhetens utveckling		
Fem år i sammandrag	86	
Vad används skattepengarna till?	87	
Den kommunala koncernen		
Koncernens organisation	88	
Stadens organisation	89	
Privata utförare	90	
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning		
Omvärlden påverkar oss	92	
Risker och riskhantering	100	
Händelser av väsentlig betydelse	102	
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten		
Så styrs Helsingborg	104	
Nämnders och bolags mål	106	
Intern kontroll	108	

Om årsredovisningen

Helsingborgs stads årsredovisning avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den vänder sig också till externa intressenter i form av medborgare, kreditgivare, kunder, leverantörer och andra offentliga myndigheter.

Årsredovisningen produceras av avdelningen för ekonomi och styrning för kommunstyrelsen. De delar i årsredovisningen som är obligatoriska enligt lag är förvaltningsberättelsen och ekonomisk redovisning. Övriga delar ramar in och beskriver vad som görs i de olika verksamheterna och i bolagen.

Om du vill läsa mer om kommunens verksamheter och bolag finns separata årsbokslut för nämnderna och årsredovisningar för bolagen. För VA-verksamheten finns separat särredovisning att tillgå på stadens hemsida, www.helsingborg.se.

Kommunstyrelsens ordförande

Under 2021 har pandemin fortsatt att påverka oss alla. Vårt fokus har varit att leverera med hög kvalitet till invånarna samtidigt som vi hjälpt andra myndigheter i arbetet med att minska smittspridningen och stöttat drabbade branscher. Överlag har Helsingborg klarat pandemin bra. Staden har lyckats upprätthålla merparten av sina verksamheter och levererat goda resultat samtidigt som vi klarat att driva innovationsarbete. Det är bra jobbat och för det vill jag rikta ett stort tack till alla som arbetar i Helsingborgs stad.

Näringslivet har, med vissa undantag, klarat 2021 bra. Efterfrågan på arbetskraft i Helsingborg är därför större och arbetslösheten har minskat med 1,5 procentenhet sedan december 2020. Ungdomsarbetslösheten har minskat ännu mer, med 3,1 procentenheter. Arbetslösheten i Helsingborg är fortfarande för hög, men trots allt något bättre än den nivå vi hade före pandemin. En del i framgången är att sfi-undervisningen ändrats så att i princip alla sfi-elever numera läser svenska med inriktning mot ett visst yrke.

Stadens ekonomi är välskött och god, vilket har möjliggjort beslut om ytterligare satsningar på välfärden, ökad trygghet, bättre integration, fler jobb, ett levande city och bättre förutsättningar för dialog med helsingborgarna. Under året har ett särskilt trygghetspaket antagits med resurser till fler ordningsvakter, mer kamerabevakning, förstärkt myndighetssamverkan samt fler trygghetsdialoger med invånare och företag.

Investeringarna i staden har fortsatt. SeaU-området har färdigställts med nya bostäder, en kajpromenad, SeaU hotell och kongress samt Ångfärjeparken. Första etappen av Oceanhamnen har växt fram med attraktiva bostäder, kontor, en park och nya mötesplatser. Varvsbron mellan Oceanpiren och Helsingborg C har invigts och omdaningen av miljonprogramsområdet Drottninghög har fortsatt med fler nya bostäder. Detta är bara några exempel.

Investeringar i nya industri- och logistikfastigheter har ökat och beslut har tagits om två nya större utvecklingsområden längs motorvägen. Dessa kommer att skapa flera hundra, kanske tusentals, nya jobb. Region Skåne har även beslutat att bygga ett nytt sjukhus i Östra Ramlösa och vi har fattat beslut om att flytta hamnen söderut för att öka hamnens konkurrenskraft och samtidigt öppna upp de södra delarna av Helsingborg mot havet. Två historiska beslut.

Två andra viktiga beslut under året har varit dels antagandet av en ny översiktsplan som pekar ut hur staden ska växa hållbart med sikte på 2050, dels aktualiserandet av stadens livskvalitets-

program som handlar om hur det ska vara att leva i staden. Utvecklingsplanerna för stationsorterna har också färdigställts och en rad åtgärder har genomförts i orterna. Det är viktigt att hela Helsingborg ges förutsättningar för att utvecklas.

Den strategiska analysen av HH-förbindelsen blev klar under våren och den visade att förbindelsen skapar stora nyttor. Nu finns bra underlag för att ta frågan vidare till nästa steg. Under året gav också satsningarna på fler yrkeshögskoleutbildningar resultat i form av fler utbildningar. Öppnandet av Recolab, som är en test-, visnings- och forskningsanläggning dit det världsunika systemet för källsorterat avloppsvatten leds, är en milstolpe. Liksom att vi påbörjat byggandet av en biokolsanläggning. Det är också glädjande att fler demensplatser skapats och att fler är på gång samt att ett valfrihetssystem införts inom hemvården och hemsjukvården.

Innovationssatsningen H22 genererar många initiativ, just nu 300, och nästan 100 partner är med och driver utveckling i vår stad. Innovation och samarbete med andra är avgörande för att lösa samhällsproblem. Under året har vi även tagit de första stegen för att skapa ett Innovation District i Helsingborg. Detta för att förstärka samarbetet mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor i syfte att skapa innovation och tillväxt. Det blir också en viktig del i hur innovationsinitiativen tas vidare efter stadsmässan H22 City Expo 2022.

Helsingborg fortsätter att leda utvecklingen på miljöområdet. Vi var återigen en av de bästa kommunerna i landet enligt tidningen Aktuell Hållbarhets årliga ranking och vi kom till final i EU-kommissionens Green Capital.

Efter att i 15 år haft förtroendet att vara kommunstyrelsens ordförande i Helsingborg har jag meddelat att jag inte ställer upp för omval. Det har varit en ära att tjäna staden och jag är stolt över vad vi tillsammans har åstadkommit. Även om Helsingborg, likt andra städer, tampas med vår tids samhällsproblem, så har Helsingborg utvecklats väl och ligger i framkant inom många områden. Helsingborg är en attraktiv, dynamisk och välskött stad som står starkt rustad för att möta framtidens utmaningar.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till alla förtroendevalda, medarbetare, samarbetspartner och invånare. Det är tack vare er som det går så bra för Helsingborg.

Peter Danielsson
kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens ledamöter

Kommunstyrelsen har en överordnad roll i den kommunala organisationen. Kommunstyrelsen brukar liknas vid kommunens regering och leder stadens verksamhet. Utöver det övergripande ansvaret för stadens utveckling och ekonomi verkställer kommunstyrelsen också ärenden som kommunfullmäktige beslutar om. Kommunstyrelsen kan även fatta beslut på egen hand.

Kommunstyrelsens ledamöter väljs av kommunfullmäktige strax efter de allmänna valen var fjärde år. Kommunstyrelsen

har 13 ordinarie ledamöter och 7 ersättare som deltar när en ordinarie ledamot inte kan närvara. Några av kommunstyrelsens ledamöter och ersättare utses till kommunalråd och arbetar med politik på heltid eller deltid.

Efter kommunvalet 2018 bildar Moderaterna, Liberalerna, Kristdemokraterna och Centern det styrande blocket i Helsingborg. De har tillsammans ledningsansvar för Helsingborgs stad.

Peter Danielsson (M)
Ordförande

Jan Björklund (S)
Vice ordförande

Christian Orsing (M)

Julia Lelièvre (M)

Peter Jansson (C)

Lars Thunberg (KD)

Maria Winberg Nordström (L)

Anna Ingers (S)

Ali Shibl (S)

Maria Ward (S)

Marcus Friberg (MP)

Pontus Andersson (SD) ¹⁾

Michael Rosenberg (SD)

¹⁾ Sedan den 2 februari 2022 har Petri Kaldjårv (SD) ersatt Pontus Andersson (SD) som ledamot i kommunstyrelsen.

Året som gått – stort och smått 2021

Januari - februari - mars

- I januari tog Helsingborgs stad, som äger bolaget Helsingborgs Hamn, ett inriktningsbeslut om att hamnens containerterminal ska flytta söderut. Skälet är att hamnen ska kunna hantera större volymer samt branschens krav på längre kajer och större vattendjup. En hamnflytt möjliggör även en framtida stadsutveckling i ett centralt och attraktivt läge i staden.
- Helsingborgshem fortsatte utvecklingen av Drottninghög där bygget av det helt nya Stads kvarteret med 198 bostäder tog fart. Styrelsen beslutade i mars att de radhus som bolaget bygger på området ska bli äganderätter och säljas. Skälet är att öka variationen av boendeformer på Drottninghög, utöver hyresrätter och bostadsrätter tillkommer nu äganderätter. Radhusen kommer att säljas 2022.
- På förslag av Öresundskraft tillsatte Region Skåne i början av året en kommission som har som mål att trygga tillräcklig elektrisk effekt i södra Sverige. Kommissionen har representanter för sex energibolag, sju kommuner, Region Skåne, länsstyrelsen samt Sydsvenska Industri- och Handelskammaren.

April - maj - juni

- I april anordnade barn- och utbildningsnämnden Rikskonferensen Samverkan Skola och Arbetsmarknad. Att utveckla och stärka samverkan mellan skolan och framtida arbetsgivare bidrar till ökade likvärdiga livschanser för eleverna när det gäller framtida utbildning och yrkesliv.
- Under våren 2021 startade vård- och omsorgsförvaltningen "Ung omsorg". Det är ett koncept där högstadies- och gymnasieungdomar hjälper de äldre på våra vårdboenden. Det skapas meningsfulla möten mellan generationerna och de äldre får en liten guldkant på tillvaron. Samtidigt är det ett sätt att öka intresset för yrken inom vård och omsorg samt skapa meningsfulla extrajobb för unga.

2021 passerade Helsingborg

150 000 invånare

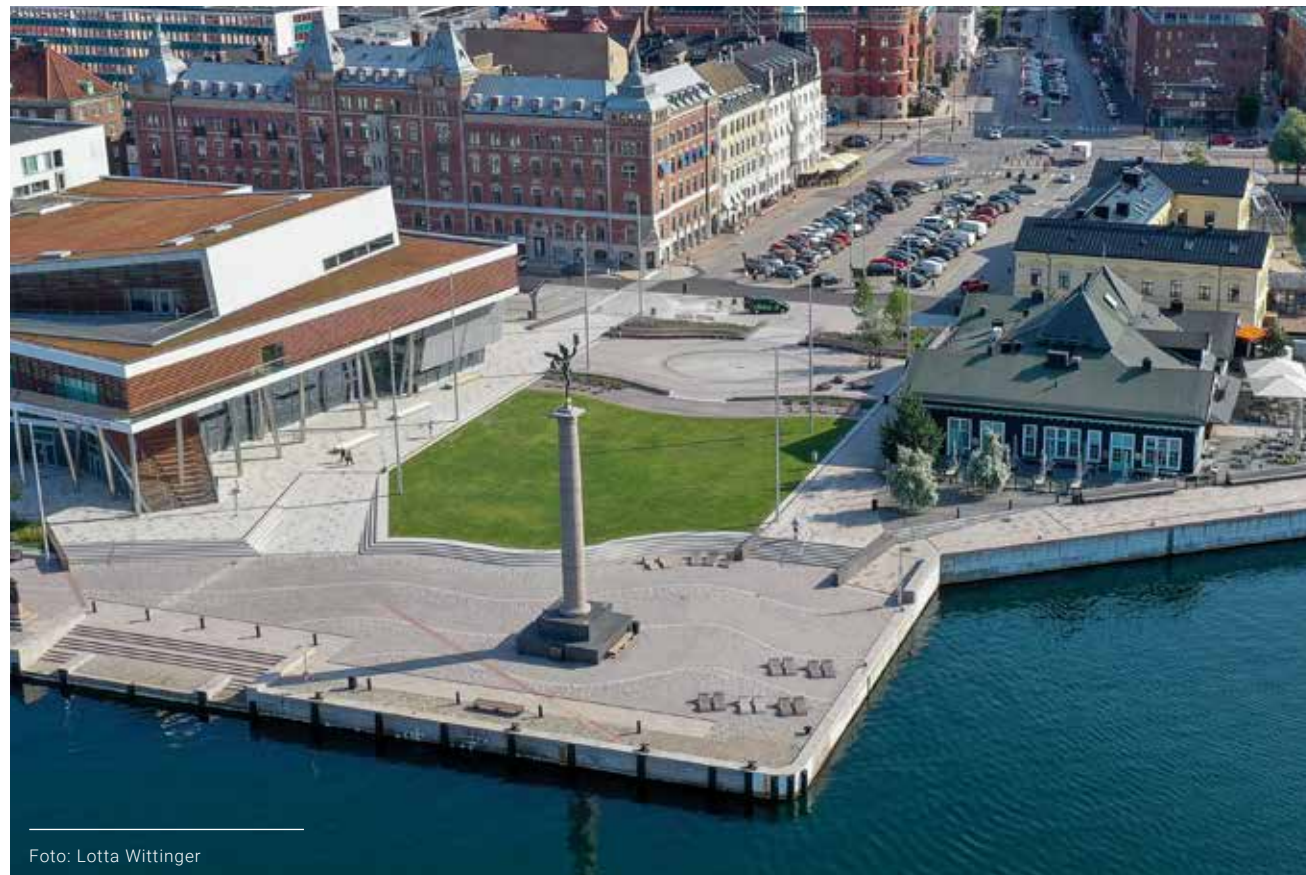

Foto: Lotta Wittinger

- Den andel gode män och förvaltare som lämnar in sin årsredovisning digitalt ökade till 31 procent.
- Val- och demokratinämnden tog första steget i förberedelserna inför de allmänna valen 2022 genom en revidering av stadens indelning i valdistrikt.
- I maj lanserades webbplatsen "Dialog Helsingborg" för att samla projekt där staden involverar, har dialog eller samskapar med invånarna. På webbplatsen kan helsingborgarna också följa vad som händer och få återkoppling på involveringen som sker.
- I samband med "Outdoor Office Day" i maj var det premiär för en satsning med utomhuskontor på Fredriksdal museer och trädgårdar. Utekontoren har lockat intresserade från både privat och offentlig sektor. Erfarenheterna har använts för att låta konceptet växa ytterligare för alla som är nyfikna på gröna arbetsmiljöer.
- I juni invigdes Ångfärjeparken mellan hotell- och kongressanläggningen SeaU och nöjesetablissemangen The Tivoli. Från parken har man utsikt över sundet och den knyter ihop Strandpromenaden och Norra hamnen med city. Det är en ny mötesplats som bjuder in till vattenlek och evenemang. Den självbevattande gräsmattan är grön året om med hjälp av ny teknik.
- NSR har tillsammans med Öresundskraft, Helsingborgs stad och NSVA varit delaktiga i arbetet med att bygga upp och utveckla Recolab, en anläggning vid avloppsreningsverket där man bland annat forskar om vattenrening och återvinning av resurser ur avloppsvattnet. Anläggningen invigdes under andra kvartalet. En del av Recolabs verksamhet är att testa att samla in matavfall genom att använda matavfallskvarnar och separata rör. Målsättningen med systemen är att öka återvinningen samt minska behovet av transporter för att samla in matavfall. Nya metoder för hantering av näringsämnen från matavfallet testas också.

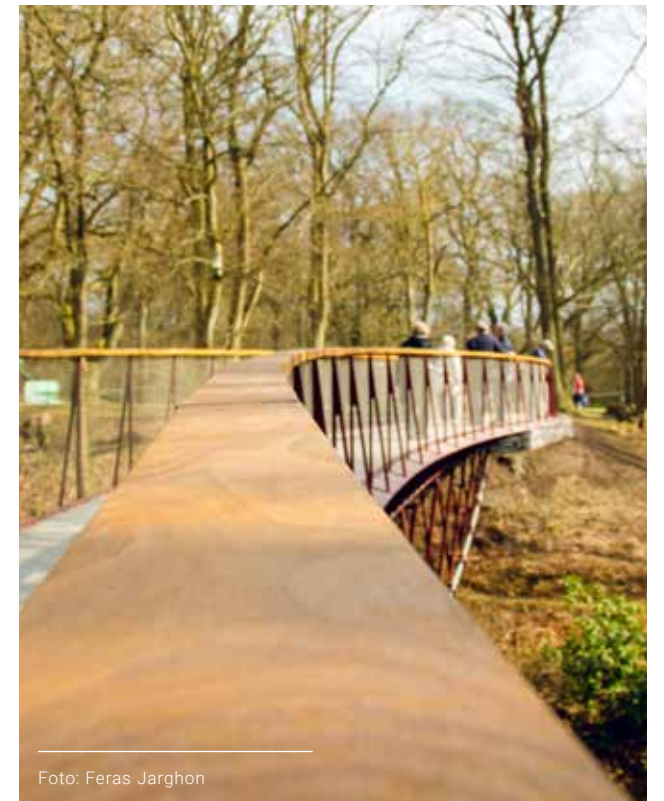

Foto: Feras Jarghon

Priser och utmärkelser

Stålbyggnadspriset 2021

Sofias bro över ravinen i Sofiero slottspark invigdes i april 2018 och vann Stålbyggnadspriset i oktober 2021.

Pris för bästa klimatinitiativ

I december tog Helsingborgshem emot ett pris för bästa klimatinitiativ av organisationen Sveriges Allmännytt. Bakgrunden var upphandlingen av 67 lägenheter på Högasten. Genom en ny upphandlingsmodell och genom att använda leverantörernas kunskaper visade bolaget att det går att kombinera krav på låg klimatpåverkan och låg kostnad i upphandlingar så att fler får råd att bo i hus som byggts med lägre koldioxidutsläpp.

Finalist i European Green Capital Award

I juni fick Helsingborgs stad besked om att vi var en av fyra finalister i European Green Capital Award 2023. Detta är ett erkännande av det pågående miljöarbetet och engagemanget för att bli en hållbar stad för invånare och planeten.

Juli - augusti - september

- Den digitala utvecklingen i spåren av pandemin har skapat förutsättningar för att öka arbetsmarknadsförvaltningens tillgänglighet, bland annat genom ett datorprogram med spel, film och quiz som guidar arbetssökande till arbete. Användaren får kunskap om arbetsmarknaden och kan träna på en anställningsintervju. Ett annat exempel är en robot som invånare kan prata med direkt. Idén föddes ur behovet att träna svenska och öva inför anställningsintervjuer. De digitala verktygen är tillgängliga dygnet runt.
- "Familjen läser" är ett förebyggande arbete som syftar till en mer rättvis skolstart för barn som riskerar att hamna i utanförskap och drabbas av psykisk ohälsa. Barnen får de första stegen i att lära sig läsa och räkna innan skolstart vilket ger dem ökade möjligheter till goda skolresultat. I augusti växlade "Familjen läser" upp genom att det inleddes en bred samverkan mellan flera förvaltningar, studieförbund, stadsdelsmammor, Helsingborgshem och olika föreningar med det gemensamma målet att öka föräldrarnas kompetens att stödja barnens skolgång.
- "OmMej" är en app för barn som har kontakt med socialförvaltningen. Den utgår från barnets perspektiv och ökar dess delaktighet i mötet med sina handläggare. Appen ger en bred bild av barnets verklighet och socialförvaltningen får bättre förutsättningar att erbjuda ett tidigt och effektivt stöd till barnet och familjen. I september beslutade socialförvaltningen att alla barn den kommer i kontakt med ska få tillgång till "OmMej".

- I september invigdes Varvsbron, en viktig länk mellan Helsingborg C och Oceanhamnen som gör att gående och cyklister från centrum respektive Oceanhamnen kan nå bostäder, kontor, tåg, bussar och färjor på bara någon minut. Varvsbron är tekniskt avancerad och tog nästan två år att bygga. Den väger 552 ton och är 221,5 meter lång. Helsingborgarna engagerades i namnsättningen och många föreslog namnet Varvsbron som knyter an till platsens historia.
- Operation Klöver 2 i september 2021 var en samverkan mellan flera myndigheter som syftade till att beslagta tillgångar från kriminella och att utveckla och skapa kontakter mellan myndigheterna. För miljöförvaltningens del innebar det besök hos cirka 30 verksamheter. Man konstaterade bland annat tre oregistrerade verksamheter, fattade förbud mot fyra verksamheter och lämnade åtalsanmälan mot en verksamhet. Utöver det har man dömt ut vite för flera av de besökta verksamheterna.
- Helsingborgs Hamn har som mål att bli Nordens mest hållbara hamn och som ett led i det köpte bolaget 2021 fyra eldrivna dragbilar. De är sannolikt de första eldrivna dragbilar som används i en hamn.
- I september beslutade Familjen Helsingborg om samarbetsprojektet "Levande kultur- och industriarv". Projektet ska ta tillvara tillväxtpotentialerna i att göra kultur- och industrimiljöer i Nordvästskåne tillgängliga och möjliga att besöka.

Foto: Lotta Wittinger

Oktober - november - december

- Den 1 oktober beslutade vård- och omsorgsnämnden om ett valfrihetssystem inom hemvården och hemsjukvården. Det innebär att alla leverantörer som uppfyller kommunens krav kan erbjuda hemvård och hemsjukvård och helsingborgaren kan välja fritt mellan dem. Förvaltningen tar nu fram kvalitetssäkrade uppföljningsmetoder så att kunderna kan känna sig trygga med att avtal och rutiner följs.
- I oktober beviljade Viable Cities - ett innovationsprogram om forskning och innovation om hållbara städer - Helsingborg 4,2 miljoner kronor för att ingå i Klimatkontrakt 2030, som handlar om att snabba på klimatomställningen. Detta innebär att takten ökar ytterligare utifrån tidigare mål om klimatneutralitet 2035.
- I oktober kunde helsingborgarna söka till en ny hotellvårdsutbildning som utvecklats av arbetsmarknadsförvaltningen tillsammans med Scandic Hotels. Det är ett exempel på hur stadens historiskt stora utbud av yrkesutbildningar i betydligt större utsträckning än tidigare utvecklas i samarbete med branscher och företag.
- Staden öppnade i oktober månad ett satellitkontor i Malmö med åtta arbetsplatser. Syftet är att utforska nya arbetssätt och arbetsformer i organisationen som möjliggör ett flexibelt och mer platsberoende arbetssätt.
- I november meddelade Öresundskraft och Volvo Truck Center att de gemensamt ska bygga en laddstation för eldrivna lastbilar på Ättekulla industriområde. Stationen ska enligt planen invigas under H22 City Expo och blir öppen för lastbilar av alla fabrikat. Laddstationen utformas också för att kunna jämna ut effektoppar i elnätet.
- I november rekryterades en ny chef för Helsingborgs Symfoniorkester och Konserthus. Verksamheten får därmed för första gången i sin drygt 100-åriga historia en kvinnlig chef.
- Jour- och familjehem är en viktig resurs för vissa barn och unga som lever under svåra sociala omständigheter. Skåne Nordväst startade i november ett samarbete mellan kommunerna för att stärka jour- och familjehemsvården. Kommunerna arbetar på olika sätt tillsammans för att väcka intresse för uppdraget hos nya familjer och för att möjliggöra stödinsatser för familjehemmen. På så sätt vill staden inte bara öka antalet jour- och familjehem för utsatta barn utan även utveckla stödet och hållbarheten och förbättra förutsättningarna för både kommunen och familjehemmen.

- Fastighetsnämnden har under året fortsatt sina satsningar på energieffektiva och klimatsmarta lösningar. På tre platser, Gantofta skola, Allerums skola och Idrottens hus, har bergvärme använts i ett värmeprojekt. Med denna satsning beräknar man spara drygt 1,2 miljoner kilowattimmar per år.
- Fasaden på Idrottens hus avtäcktes i december efter ett års upprustning. Nu är den historiska byggnaden, som har varit hem till stadens idrottsföreningar i över 60 år, lika fin som vid invigningen 1957.
- Den 1 december gick Bergalidens vårdboende tillbaka till drift i kommunal regi. Efter denna förändring drivs endast två av stadens 18 vårdboenden i privat regi.

Ekonomi 2021

- Resultatet för verksamhetsåret 2021 är 1 134 (972) miljoner kronor för den kommunala koncernen samt 847 (683) miljoner kronor för staden.
- Soliditeten – med hänsyn till totala pensionsförpliktelser – är 41 (41) procent i den kommunala koncernen respektive 56 (57) procent i staden.
- Omfattande investeringar har gjorts under 2021. För koncernen uppgår investeringarna till 2 453 (2 281) miljoner kronor och för staden till 1 236 (1 029) miljoner kronor.

H22 och H22 City Expo

H22 består har två delar. Den ena delen är en satsning av hela staden och dess bolag på innovation och på hur vi når fram till en smartare och mer hållbar stad. Den andra delen heter H22 City Expo och är en 35 dagar lång stadsmässa i Helsingborg.

H22 är en satsning som syftar till att skapa framtidens välfärds-tjänster och en smart, hållbar och omtänksam stad. H22 bygger på samarbete mellan stadens olika organisationer, med helsingborgarna och föreningarna här samt med företag, organisationer och akademi både i Sverige och i andra länder.

H22 har två ben. Det ena har fokus på att skapa ett system för innovation för hela kommunkoncernen, det vill säga både Helsingborgs stad och dess helägda bolag. Det arbetet beskrivs i avsnittet Stadens inriktningar här i årsredovisningen.

Det andra benet handlar om att knyta till oss nya partner och positionera Helsingborg på en internationell arena. Helsingborgs stad vill vara med och staka ut riktningen för en smartare och mer hållbar framtid. Enda sättet att göra det är genom samarbete mellan samhällets olika aktörer, både lokalt och globalt. Därför behöver vi också ta plats i internationella sammanhang, både för att kunna dela med oss av Helsingborgs framsteg och utmaningar och för att lära av andra.

H22 City Expo

Sommaren 2022 ska H22 City Expo genomföras. Det blir en internationell arena som vi bygger tillsammans med de samlingspartners vi har knutit till oss. Ett 35 dagar långt kunskaps-, erfarenhets- och idéutbyte där vi sätter ljuset på allt det arbete som görs. Vår strävan är att skapa en oförglömlig upplevelse för helsingborgare, besökare och medskapare och vi tror att effekterna av H22 och H22 City Expo kommer leva kvar långt efter 2022.

Arbetet med H22 har under 2021 allt mer kommit att handla om att förbereda genomförandet av H22 City Expo. Processerna kring bemanning, logistik, service och värdskap har blivit mer konkreta, detsamma gäller för programinnehåll, kommunikation och marknadsföring. I slutet av året lanserades en webbplats där stora delar av programmet visas och där presumtiva besökare kan planera sitt besök

H22 City Expo är en internationell stadsmässa i Helsingborg. Men H22 är också resan dit och den fortsatta färderna in i framtiden. H22 är mängder av spännande lösningar som ska bidra till att ge alla i Helsingborg högre livskvalitet i en smartare och mer hållbar stad.

Lokala till globala samarbeten

Arbetet med H22 City Expo är på många sätt ett unikt samarbete. Sedan starten 2019 har H22 initierat samarbeten och partnerskap med upp emot 100 aktörer, från såväl lokalt som globalt näringsliv, internationella organisationer och akademi. Gemensamt för dem alla är att de ligger långt fram i sina respektive områden, att de genom sitt arbete bidrar till utvecklingen av framtidens smarta och hållbara städer och att de vill fortsätta utveckla sitt bidrag tillsammans med Helsingborgs stad.

Några större lanseringar av partnersatsningar inom H22 under 2021:

- Ikea startar projekt på tre olika platser i Helsingborg, däribland ett om mat och odling på Drottninghög som ska leva kvar efter H22 City Expo.
- Massachusetts Institute of Technology (MIT) ska tillsammans med staden utforska lösningar för ett tryggare Helsingborg genom att analysera offentlig data och hur människor rör sig i staden.
- Urban Future är Europas största konferens om hållbara städer och kommer för första gången till Sverige under första veckan av H22 City Expo.
- Elonroad ska i Helsingborgs hamn testa sina skenor för att ladda elektriska fordon medan de körs.

Relationer med omvärlden

Helsingborgs stad var under 2021 i final i tävlingen European Green Capital 2023. Efter att året före ha kommit på finalplats även i tävlingen European Innovation Capital har staden genom dessa utmärkelser nu positionerat sig som en av Europas mest hållbara och innovativa städer. Vi har dessutom fått tillgång till värdefulla nätverk och skapat relationer kring smart och hållbar utveckling.

Andra internationella relationer som skapats under 2020 och 2021 är bland annat OECD:s innovationsinitiativ för offentlig sektor och EIT Urban Mobility som syftar till förändringar när det gäller transporter och rörlighet. H22 har även positionerat Helsingborgs stad som en relevant aktör i ett antal internationella nätverk och sammanhang som Nordic Smart City Network, det politiska nätverket OECD Champions of Inclusive Growth och UNECE Mayors Network. Dessa samarbeten och nätverk kommer dels att bidra med kunskap till stadens innovationsarbete, dels hjälpa till att sprida budskapet om H22 City Expo.

Under våren 2021 sammanställde Helsingborgs stad en Voluntary Local Review – en redogörelse för hur man lokalt agerar för att uppnå målen i Agenda 2030 - som rapporterades in till FN samtidigt som Sverige rapporterade sin nationella frivilliga granskning av hur landet uppnår Agenda 2030-målen. Detta följdes upp under H22 City Expo bland annat genom att FN:s ekonomiska kommission för Europa står värd för en konferens om hur vi genom innovation och lokala åtgärder bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen.

Ytterligare en viktig målgrupp i H22:s internationella arbete är olika aktörer som främjar Sveriges intressen. H22 har under 2020 och 2021 haft löpande kontakt med nationella aktörer, exempelvis Utrikesdepartementet, Svenska institutet, Business Sweden och Smart City Sweden men också med svenska ambassader och konsulat. Syftet är att både sprida budskapet om H22 City Expo och att hitta synergier i gemensamma frågor kopplat till smarta och hållbara städer.

Delaktighet och lokalt engagemang

Helsingborgarna är en av de viktigaste målgrupperna i arbetet med H22. De ska känna att de har möjlighet att vara delaktiga i utvecklingen av sin stad och i H22 City Expo.

Cirka 70 000 hushåll fick i februari en broschyr om H22 City Expo. Den informationen kompletterades med kommunikation i andra kanaler. Syftet med kampanjen var att skapa ökad känneträk för H22 och berätta att arbetet med H22 City Expo är något som angår alla.

I februari 2021 lanserades Föreningsfonden som riktar sig till föreningar med nya och innovativa idéer som bidrar till att utveckla föreningslivet. Projekten kan vara både stora och små, de ska ha ett eller flera av FN:s globala mål i fokus och ska bygga på samarbete mellan två eller flera föreningar. Totalt finns en miljon kronor i Föreningsfonden.

I april möttes helsingborgarna av kampanjen Älska träd på stortavlor och digitala skyltar ute på stan. Kampanjen bygger på FN:s initiativ Trees in cities challenge som handlar om hur viktiga träden är i en stad. Invånarna uppmanades att göra Helsingborg grönare genom att plantera träd. Ytterligare ett initiativ på det temat var den flyttbara park som i april placerades på Sundstorget tillsammans med information om H22.

Under sommaren bjöd vi in helsingborgarna till stadens nya digitala dialogplattform dialog.helsingborg.se där de kunde dela med sig av sina drömmar och önskemål om vad de vill uppleva på H22 City Expo.

Ekonomi

Kostnaden för arbetet med H22 City Expo under 2021 var 24,8 miljoner kronor. För 2020 var kostnaden 14,1 miljoner. Totalt utgör dessa 38,9 miljoner kronor cirka 33 procent av den totala budgeten på 118 miljoner kronor som tilldelats H22 City Expo.

Vision och inriktningar

Här beskriver vi stadens vision för 2035 samt de fyra inriktningar som kommunfullmäktige beslutat ska gälla för mandatperioden.

Foto: Lotta Wittinger

Vision Helsingborg 2035

År 2035 ska Helsingborg vara den skapande, pulserande, gemensamma, globala och balanserade staden för människor och företag. Här finns möjlighet för dig som vill utveckla och vill utvecklas. Helsingborg är staden för dig som vill något!

Den skapande staden

Hos oss finns idéer, talanger och förebilder. Vi har den bästa skolan för varje barn och det bästa klimatet för entreprenörer. Här finns möjligheterna för de som vill skapa, bygga, förändra, uppleva och utvecklas. I Helsingborg finns samverkan mellan forskning, näringsliv, kultur och skola. Här finns ett kreativt centrum med universitetet som motor. Här sker utbyten och samarbeten som får spännande saker att hända. Här är vi delaktiga i stadens utveckling och här bestämmer vi över våra liv. Helsingborg är staden för människor som vill något.

Den pulserande staden

Hos oss finns lust och lekfullhet, busighet och allvar. Här uppstår möten, stora och små, där människor växer tillsammans. Här finns trygga stadsrum, vackra parker och roliga evenemang. Här lever alla delar av staden. I Helsingborg finns aktiviteter och upplevelser för alla åldrar. Här finns pulserande stadsliv, aktivt idrotts- och föreningsliv och internationellt uppmärksammat kultur. Här trivs både det fria kulturlivet och de etablerade aktörerna. Här finns samspel och mångfald. Helsingborg är det naturliga valet för kreativitet, affärer och turism.

Den gemensamma staden

Hos oss finns gemenskap, jämlikhet och tolerans. Här finns lika möjligheter för alla människor. Här finns vård och omsorg för alla. I Helsingborg har vi inflytande över stadens utveckling och tar ett gemensamt ansvar för vår stad. Här finns hållbar tillväxt och hållbart byggande. Vi har spännande boendemiljöer och uppmärksammat arkitektur. Här finns ett hem för alla smaker och behov. Hos oss finns stolthet, trygghet och samhörighet, här är det lätt att trivas. I Helsingborg finns det goda livet.

Den globala staden

Hos oss finns nyfikenhet, öppenhet och framtidstro. Vi är navet i norra Öresundsregionen som är uppkopplad och sammankopplad med omvärlden. Här är världen alltid nära och närvarande.

I Helsingborg finns smart infrastruktur, här är avstånden korta och kollektivtrafiken en förebild. Här finns en höghastighetsbana och nära kontakt med Danmark genom en fast förbindelse till Helsingör. Här finns hållbara transportsystem, avancerade godsflöden och en konkurrenskraftig hamn. Hos oss finns det moderna livet och det globala perspektivet. Helsingborg är ett föredöme för andra städer.

Den balanserade staden

Hos oss finns insikt om samberoendet mellan människa och natur. Vi tar ansvar för hur vi använder våra energikällor och naturresurser. Här är vi på god väg mot ett hållbart ekologiskt fotavtryck – vi lever inte över jordens tillgångar. I Helsingborg finns ett unikt och vackert läge. Här finns staden, havet och landsbygden. Här finns stillhet och puls, tradition och nytänkande, historia och framtid. Här finns närproduktion och småskalighet, smarta klimatanpassningar samt hållbara miljö- och energisatsningar. Här är vattnet rent och luften lätt att andas. Allt i Helsingborg görs med social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus – här är det enkelt att göra kloka val.

-
- 1. Foto: Peter Brinch
 - 2. Foto: Martin Olson
 - 3. Foto: Freddy Billqvist
 - 4. Foto: Lotta Wittinger

Stadens inriktningar

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra inriktningar för mandatperioden som handlar om innovation, trygghet, integration och livskvalitet. Nämnder och bolag arbetar gemensamt med inriktningarna för att Helsingborg ska utvecklas hållbart och erbjuda välfärd av hög kvalitet.

Helsingborg ska vara en av Europas mest innovativa städer

Innovation är en av stadens fyra inriktningar men den skiljer sig från de övriga genom att vara ett medel för att lösa de andra tre: trygghet, integration och livskvalitet. Stadens innovationsarbete är också det ena benet av välfärdssatsningen H22. Satsningen syftar till att göra staden till en långsiktigt innovationsstark organisation som kontinuerligt utvecklar och utmanar kärnverksamheten och skapar värde för helsingborgarna. Innovationsarbetet gäller dock inte bara när vi utvecklar den egna verksamheten utan också när vi skapar förutsättningar för invånare, organisationer och företag att verka här. Tillsammans med invånare, akademi, föreningar, näringslivet och andra offentliga aktörer både i Sverige och utomlands vill vi skapa en smartare, mer hållbar och omtänksam stad och säkra framtidens välfärdstjänster och en hög livskvalitet i Helsingborg.

Vikten av innovationsarbete inom det offentliga

Helsingborg, liksom andra städer, står inför ett antal riktigt komplexa utmaningar. Utmaningar som vi inte kan lösa enbart genom små utvecklingskliv. Vi behöver minska vårt klimatavtryck, vi behöver öka tryggheten i staden, vi behöver säkerställa att vi på ett bra sätt kan ta hand om den ökande gruppen av äldre, vi behöver snabba upp integrationen och vi behöver höja livskvaliteten hos våra invånare. Detta är bara några av de utmaningar som vi står inför. Ingen av dessa utmaningar kan lösas genom att exempelvis höja skatten eller dra ned på kostnader, och inte heller av en ensam aktör. Ska vi lyckas tackla de utmaningar vi som samhälle gemensamt står inför måste vi göra det tillsammans över sektors-, bransch- och nationsgränser. Det handlar om att tänka nytt men också om att skapa de rätta förutsättningarna för att kunna implementera och skala upp nya välfärdslösningar och arbetssätt, det är först då vi skapar verkligt värde.

Kultur, struktur och förmågor för innovationsarbete

För att staden långsiktigt ska kunna bygga innovationskapacitet och bli duktig på att hitta nya lösningar, behöver vi etablera en långsiktig innovationskultur, en innovationsstruktur och en innovationsförmåga.

Innovationskulturen baseras på mod, tillit, samarbete och prestigelöshet. Vi behöver vara modiga och satsa på initiativ som vi aldrig testat förut, och som vi därmed inte vet om de kommer att lyckas. Vi behöver känna tillit till våra medarbetare och samarbetspartner. Vi behöver samverka mellan avdelningar, förvaltningar, bolag och vår omvärld. Vi behöver vara prestigelösa i att släppa fram personer som utmanar oss. Stadens arbete med tillitsbaserad styrning har varit en viktig byggkloss på vägen till detta liksom stadens devis: Våga – Testa – Gör.

Innovationsstruktur innebär att det är enkelt att gå från att ha en idé till att testa den skarpt för att därefter implementera den om den skapar nytta. Det är lätt att tro att innovation är något kreativt och ostrukturerat som sker vid sidan av ordinarie verksamhet men innovation kräver i själva verket en stor dos av struktur och samverkan om det ska fungera. Staden har därför de senaste två åren implementerat gemensam

- innovationsmodell - som beskriver och tydliggör stadens process och förenklar samverkan
- innovationsplattform (innovation.helsingborg.se) - där stadens samtliga initiativ finns samlade, allt för att möjliggöra synergier och samverkan
- uppföljning av nyckeltal - för att följa utvecklingen
- portföljanalys - för att synliggöra nuläge och förflyttningar
- effekthemtagningsmodell - för att analysera nytta och uppföljning.

Innovationsförmåga innebär att vi tar vara på kompetensen, handlingskraften och engagemanget som finns bland våra medarbetare. Innovationssatsningen har inneburit att staden fått etablera helt nya roller. Idag finns det innovationsledare på alla förvaltningar och det finns centrala stödresurser på innovationsmötesplatsen Hbg Works. De viktigaste förmågorna finns dock ute i organisationen, det är engagerade och handlingskraftiga medarbetare som brinner för att förbättra verksamheten. Därför arbetar vi med både medarbetarskapet (våga-testa-gör) och ledarskapet (chefen som möjliggörare).

Systematiskt arbete i flera steg

Ett effektivt innovationsarbete handlar om att strukturerat testa saker som vi aldrig testat förut och växla upp de tester som skapar nytta. Det handlar om att hitta nya och bättre sätt att göra mer för mindre. I Helsingborgs stad arbetar vi systematiskt och strategiskt med innovation utifrån tre horisonter:

Idédriven innovation implementerade vi redan 2020 och det handlar om alla ska känna sig inkluderade. Det innebär att alla som har en idé om hur vår verksamhet kan förbättras ska veta vart man går och få rätt stöd i att testa, utvärdera och implementera lösningen

Utmaningsdriven innovation implementerades i början av 2021 och innebär att vi har strukturer för att över verksamhets- och sektorsgränser tillsammans lösa samhällsutmaningar. Med hjälp av stadens trend- och omvärldsanalys har vi identifierat ett antal stadsövergripande utmaningar som utgår ifrån invånarnas behov. Med utmaningarna som utgångspunkt kan vi följa om och hur innovationsarbetet svarar mot behoven. Helsingborgs stad är unik i sitt sätt att ta sig an stadsövergripande utmaningar och publicera dem publikt.

Möjlighetsdriven innovation slutligen, implementerade vi sommaren 2021 och det handlar om att staden ska ha tydliga strukturer för att utforska och ta vara på möjligheter med data och teknik. Det handlar också om att vi ska möjliggöra att enkelt ta vara på lösningar som andra har tagit fram, det kan vara inom den offentliga sektorn eller inom andra sektorer.

Foto: Jonas Linne

Uppföljning nyckeltal

I stadens innovationsmodell finns tre nyckeltal som vi följer upp:

- antal idéer som läggs fram för ett innovationsråd – mäter aktivitet och engagemang
- antal skarpa tester (piloter) – visar omfattningen av tester och berättar hur många idéer som krävs för att vi ska testa något skarpt
- antal uppskalade initiativ - visar hur stor andel av det som vi testar som faktiskt skapar värde och används och visar hur många initiativ vi de facto behöver testa för att få ut innovationer.

Nämnderna - antal idéer, piloter och uppskalade initiativ 2020-2021

Nämnder	Idéer	Piloter	Uppskalat
Barn- och utbildningsnämnden	95	26	2
Vård- och omsorgsnämnden	75	44	3
Stadsbyggnadsnämnden	59	26	3
Arbetsmarknadsnämnden	44	13	9
Socialnämnden	30	13	4
Idrotts- och fritidsnämnden	24	7	0
Kulturnämnden	73	18	3
Fastighetsnämnden	50	12	0
Miljönämnden	11	3	0
Kommunstyrelsen	48	21	3
Summa nämnder	509	183	27

Bolagen - antal piloter och uppskalade initiativ 2020-2021

Nämnder	Piloter	Uppskalat
Helsingborgshem AB med underkon- cern	5	1
Helsingborgs Hamn AB	1	0
Öresundskrafts AB med underkon- cern	55	21
Helsingborg Arena och Scen AB	9	5
Nordvästra Skånes Renhållnings AB	9	2
Summa bolagen	79	29

Stadens förvaltningar och bolag har det senaste året gjort en väsentlig förflyttning. Vi har sett allt fler initiativ som utmanar dagens arbetssätt, vi ser fler och fler samarbeten internt och externt och vi ser en ökad innovationshöjd. Under 2020-2021 har över 250 idéer testats skarpt i våra verksamheter och 60 av dem är redan implementerade i ordinarie verksamhet. Utöver dessa initiativ pågår även flera andra initiativ i staden, bland annat via partnerbolagen till H22 och genom invånarnas initiativ kopplade till Visionsfonden. Det är värt att notera att stadens bolag arbetar främst utifrån utmaningsdriven innovation vilket förklarar att de har färre antal piloter.

Utöver de kvantitativa måtten följer vi också ett kvalitativt mått: chefers upplevelse av innovationskulturen. Måttet syftar till att följa den interna förflyttningen av organisationens innovationskultur. På frågan i vilken grad kulturen präglas av att vi främjar innovation och en vilja att testa nya saker var det genomsnittliga svaret från de chefer som deltog i ledarskapsprogrammet Samspel Helsingborg under 2021 6,61 (på en skala från 1 till 10, från ”inte alls” till ”helt och hållet”).

Uppföljning av innovationsmedel

Stadens nämnder får under 2020-2022 sammanlagt 132 miljoner kronor utöver ordinarie tilldelning för att finansiera nya välfärds- och stadsutvecklingslösningar. I tabellen på nästa sida benämns pengarna som tilldelade medel. Beviljade medel är medel som förvaltningens innovationsråd har beviljat olika innovationsinitiativ, oavsett om pengarna har hunnit användas eller inte. Använda medel är de medel som betalats ut. Vi ser en kraftig ökning av beviljade medel under 2021 jämfört med 2020. Det beror på att det alltid finns en viss startsträcka innan innovationsarbeten och de faktiska försöken kommer igång. Samma trend kommer vi framöver att se om de använda medlen. Det är också viktigt att notera att det är när innovationerna byggs ut och används i stor skala som det normalt går åt mest kapital, inte vid testerna. Det är också när innovationerna får en bred användning som effekterna blir som störst. Vi beräknar att alla pengar kommer att vara använda vid utgången av 2022.

Resultat av innovationssatsningen

H22 är en långsiktig satsning, de stora effekterna av det arbete vi gör nu kommer vi först att skörda frukterna av de kommande åren då effekter av förändrings- och innovationsarbetet uppstår i användandet. Effekterna blir också större ju fler användare det finns, därför strävar vi efter att skala upp framgångsrika initiativ till flera av stadens verksamheter. Det vi kan se redan nu är dock att det så viktiga skapandet över förvaltnings- och bolagsgränserna har accelererat, liksom som samverkan med helsingborgarna och omvärlden.

Vi har nu flera initiativ som på allvar utmanar och förbättrar vår kärnverksamhet. Alla har varit tester med osäker utgång och vi behöver testa skarpt för att se om det fungerar eller ej. Mer information och fler exempel på initiativ finns i respektive nämnds och bolags avsnitt i årsredovisningen och på innovation.helsingborg.se.

Projektbaserat lärande genom AR/VR

Vi utvecklar elevers kompetenser att möta framtidens utmaningar genom virtuella och gemensamma upplevelser som visar verkliga problem. Det kan vara exempelvis klimatförändringar, mental hälsa, dataskydd eller flyktingkris som eleverna får uppleva i stället för att läsa om, och därmed också träna på problemlösning. Det är ett helt nytt sätt att undervisa.

Tilldelade, beviljade och använda medel, tkr

Nämnd	Tilldelade medel	Beviljade medel				Använda medel			
	2020-2022	2020	2021	2022	Totalt	2020	2021	2022	Totalt
Barn- och utbildningsnämnden	30 000	3 904	13 544	-	17 448	0	9 444	-	9 444
Vård- och omsorgsnämnden	21 000	1 800	8 194	-	9 994	0	3 105	-	3 105
Stadsbyggnadsnämnden	12 000	5 509	3 825	-	9 334	789	4 065	-	4 854
Arbetsmarknadsnämnden	12 000	2 300	4 077	-	6 377	0	4 218	-	4 218
Socialnämnden	12 000	2 420	2 500	-	4 920	1 780	2 440	-	4 220
Idrotts- och fritidsnämnden	9 000	653	3 725	-	4 378	383	850	-	1 320
Kulturnämnden	9 000	600	3 408	-	4 008	600	1 377	-	1 977
Fastighetsnämnden	3 000	20	1 150	-	1 170	0	423	-	423
Miljönämnden	3 000	1 110	391	-	1 501	240	394	-	634
Kommunstyrelsen 1)	9 000	1 090	4 688	-	5 778	636	2 628	-	3 264
Summa nämnder	120 000	16 986	45 502	-	64 908	4 428	28 944	-	33 459

1) Utöver de 9 miljoner kronor som kommunfullmäktige tilldelat kommunstyrelsen för åren 2020-2022 har digitaliseringsavdelningen på stadsledningsförvaltningen erhållit 12 miljoner för att vara ett stadsövergripande stöd för innovationsarbete.

Blickspårning för individualiserad matteundervisning

Blickspårning har hittills använts för att analysera ögonrörelser vid läsning och på det viset hitta mönster som indikerar läs- och skrivsvårigheter. Nu testar vi om samma teknik kan individualisera undervisningen i matematik. Testerna indikerar att det finns skillnader mellan hur elever tar sig an en uppgift och hur det påverkar elevens möjlighet att lösa den. Insikterna kan användas för att justera lärarens instruktioner inför en uppgift. Initiativet fortsätter under 2022, nu med fokus på helklass och vanlig klassrumsmiljö – hur påverkar miljön i klassrummet elevens informationsinhämtning?

Virtuell AI-språkrobot

Lösningen kan simulera arbetsintervjuer genom att ställa frågor och följdfrågor som är relevanta för arbetet vilket leder till ökad inlärninng av svenska språket samtidigt som det ökar tryggheten inför en arbetsintervju.

Digital tolk

Initiativet drivs på tvärs över förvaltningarna. Helsingborgs stad använder tolktjänster för mellan 5.1 och 7.1 miljoner kronor om året. Nu undersöker vi om en avancerad digital, tillgänglig och opartisk tolk kan användas av förvaltningarna med sikte på att reducera antal tolkbokningar med 40 procent.

OmMej

Ett digitalt verktyg för att öka delaktighet och inflytande för barn och ungdomar. Genom en app ges barnet möjlighet att beskriva sin situation och kan berätta vad som oroar hen samt vad hen vill ha hjälp med. Över 160 barn och unga har fått erbjudande om att använda appen som nu används inom socialtjänsten i dess stöd till barn, unga och familjer. Den testas även inom elevhälsan. Förutom att bidra till ett tillgängligt och effektivt stöd till barn kan appen också användas i en verksamhetsuppföljning och utveckling.

Spåra torsken

Som första kommun i världen har Helsingborg använt så kallad blockkedjeteknik för att spåra livsmedel. Tekniken är mest känd som plattform för kryptovalutor men kan också vara ett mycket effektivt sätt att minska fusket inom livsmedelsindustrin och säkra kvaliteten på maten vi serverar.

Självbevattnande gräsmattor

Lösningen sparar cirka 15 procent av vattnet som en gräsmatta normalt behöver, dessutom läcker inga näringsämnen ut. Genom att använda sensorer sparar vi tid och pengar, vi skonar miljön och får gröna gräsmattor som kan vattnas samtidigt som gräsmattorna används.

Vem-kommer-hem-skärmen

En lösning för hemvården som ska minska den oro som många känner över vem som kommer på besök och när. Genom att på en digital skärm i hemmet visa upp en bild på personen som kommer närmast, med namn och planerat klockslag, blir besöket betydligt tryggare, inte minst för den som har en demenssjukdom.

Nybyggnation av förskolor med hjälp av återbruk

När vi bygger förskolor på Drottninghög och Närlunda testar vi att återanvända byggmaterial från rivningar i närheten. Att bygga hus påverkar miljön mycket men genom att återvinna material från närområdet minskar både behovet av transporter och av att producera nytt byggmaterial. Lärdomarna kommer att föras över till kommande byggprojekt.

Helsingborg ska upplevas som en trygg plats

Det finns en oroväckande utveckling när det kommer till hur helsingborgarnas upplever tryggheten. Det är bekymmersamt och en trend som vi kommer fortsätta arbeta för att vända. Alla stadens verksamheter ska arbeta för att skapa trygghet, höja säkerheten och förebygga brott.

Trygghet handlar om individens upplevelse av sin egen och andras säkerhet, om hur man upplever risken av att utsättas för brott, ordningsstörningar och andra oönskade händelser. Under de senaste åren har det svenska samhället genomgått förändringar som medfört ökad organiserad brottslighet och gängkriminalitet. Samtidigt har olika typer av livskvalitetsbrott är den typ av brott och ordningsstörningar som påverkar tryggheten i vardagen för de som bor, verkar och vistas i ett område. Stadens arbete drivs därför brett och omfattar såväl vardagsproblem i bostadsområden och kroglivet i centrum som att delta i förebyggande arbete mot en mer komplex och gränsöverskridande brottslighet som kräver samverkan med andra myndigheter.

Staden har höga ambitioner för säkerhets- och trygghetsarbetet vilket ställer krav på ett strukturerat och långsiktigt arbete som genomsyrar hela organisationen.

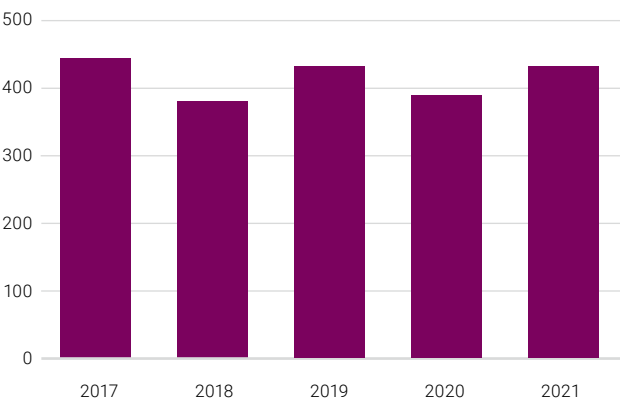
Den anmälda brottsligheten i Helsingborgs kommun 2017 – 2021

Brottsförebyggande rådets preliminära siffror över anmälda brott visar att antalet anmälningar om misshandel utomhus där gärningsmannen är okänd ökar. Den största ökningen gäller misshandel av kvinnor som är äldre än 18 år. Antalet anmälda fall av samma brott mot män i motsvarande ålder var något högre 2021 än 2020. Anledningen kan vara att coronarestriktionerna lättade under sommaren vilket innebar att kroglivet spirade.

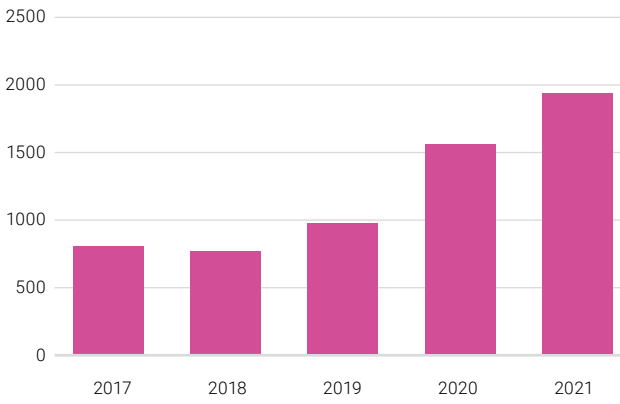
Anmälningarna om skadegörelse har ökat, största ökningen gäller klotter. Anmälningarna om klotter i kollektivtrafiken har minskat men kategorin övrigt klotter ökar kraftigt. Annan skadegörelse, riktad mot det allmänna, har minskat från 2020 års rekordnivå.

Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska utgå från en grundlig analys av problemens orsaker i ett avgränsat område och insatserna behöver anpassas till lokala förutsättningar.

Anmälda brott om misshandel utomhus av obekant gärningsman

Anmälda brott om skadegörelse

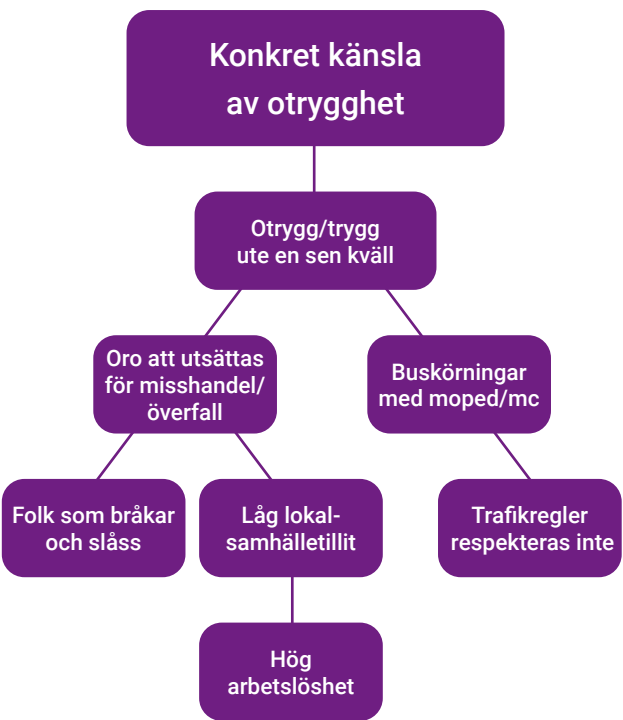

Polisens trygghetsmätning

Resultatet av Polisens trygghetsmätning i lokalpolisområde Helsingborg visar att den konkreta känslan av otrygghet har minskats sedan 2020. Men i ett längre perspektiv ses ingen tydlig positiv trend, dock har den självrapporterade utsattheten för brott, särskilt misshandel, minskat över tid.

Otryggheten kan i hög grad kopplas till sådant som sker utomhus. Det handlar framför allt om att man ser folk som bråkar och slåss men också att trafikreglerna inte följs. Tolkningen är att händelser av den här typen har ökat något över tid och resulterar i en rädsla för misshandel och överfall som i sin tur driver otryggheten.

Planteringen och södra delen av centrala Helsingborg sticker ut med en hög otrygghet, hög rädsla för misshandel, många som bråkar och slåss och betydande trafikproblem enligt de som deltagit i undersökningen. Även låg tillit till lokalsamhället kan påverka tryggheten negativt.

Modellen visar statistiskt fastställda samband mellan aspekter som påverkar den konkreta känslan av otrygghet

Nyckeltal	2019	2020	2021
Andel arbetslösa invånare 16-64 år, procent	10,1	11,9	11,3
Konkret känsla av otrygghet, index 0-6 (lägre värde är bättre)	2,9	3,3	2,9
Andel som upplever en svag sammanhållning i bostadsområdet, procent	17,3	16,7	12,5

Tryggare Helsingborg – navet för trygghetsarbetet

För att säkerställa stadens förmåga till ett systematiskt säkerhets- och trygghetsarbete drivs arbetet inom Tryggare Helsingborg där både politiker och tjänstepersoner är engagerade. Arbete sker på både strategisk och operativ nivå för att utveckla arbetet samt tillhandahålla kunskap och stöd till förvaltningar och samarbetspartner. Arbetet sker med stöd av stiftelsen Tryggare Sverige för att säkerställa ett forskningsbaserat arbetssätt.

Regeringen har lagt fram ett förslag på till ett kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet som föreslås träda i kraft 2023. Helsingborgs arbete svarar väl upp mot förslaget.

För uthållighet i det operativa arbetet är det viktigt att skilja på aktuell lägesbild och identifierade risker.

Helsingborgs trygghetsindex mäter skillnaderna mellan åren baserat på ett antal nyckeltal som är relevanta för vårt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Nyckeltalen utgår från hur invånare och företag upplever säkerheten och tryggheten kopplat till brott och ordningsstörningar. Skillnaden gentemot 2020 visar på en svagt positiv utveckling.

EST - Gemensam lägesbild

EST – Effektiv Samordning för Trygghet – är vårt system för att rapportera händelser med bäring på brott och trygghet i den offentliga miljön. Fastighetsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen är nya aktörer vilket ger en mer komplett lägesbild och ökade möjligheter till åtgärder. Socialtjänsten, fritidsverksamheten, skolverksamheten, kulturförvaltningen, Helsingborgshem, bevakningsbolag och Polisen deltar sedan tidigare i både rapporteringen och veckomöten. Lägesbilden ger ett underlag för verksamheterna att styra sina resurser och visa på problem som kräver gemensamma insatser. Det digitala kartverktyget har kompletterats med app för mobil inrapportering. Som en del i krisledningsarbetet under pandemin inrättades trygghetsgruppen för att samordna ett förebyggande trygghetsskapande arbete i bred mening. En del av ansvaret flyttades under våren till EST-arbetet, som även tog hand om rapporteringarna av trängsel enligt pandemilagstiftningen.

Fördjupad EST

Om det på en specifik plats finns problem under en längre tid skapas en så kallad fördjupad EST. Det innebär att arbetet på platsen intensifieras där flera aktörer arbetar efter gemensam aktivitetsplan med en tydlig ansvarsfördelning och ett tydligt mål.

På Helsingborg C ökade ordningsstörningarna och narkotika-handeln under pandemin och ombyggnaden. Nu har situationen blivit bättre och arbetet för ökad trygghet drivs vidare tillsammans med fastighetsägare, bevakningsbolag, Polisen, Tullverket, stadens mobila team och stadsbyggnadsförvaltning. I Rydebäck ökade skadegörelsen på skolor. Fler ordningsstörningar följde, möjligen som en effekt av pandemirestriktionerna som begränsade barns och ungas möjlighet till fritidsaktiviteter. Trots att flera personer engagerades för att skapa trygghet fortsatte problemen och EST-nätverket fördjupar nu arbetet.

Trygghetspaket

Tre politiskt beslutade trygghetspaket gav möjlighet att trots pandemin driva och utveckla det förebyggande och åtgärdande arbetet. Satsningarna innebar ökad närvaro av personal som kan skapa trygghet liksom utökad samverkan med invånare och näringsliv. Andra exempel är åtgärder i den fysiska miljön, förebyggande arbete mot narkotika och fortsatt utveckling av lokal myndighetssamverkan, där statliga myndigheters uppdrag att jobba mot den organiserade brottsligheten knyts till det lokala brottsförebyggande arbetet.

Myndighetssamverkan

Lokalt samverkansråd – mot osund konkurrens

Myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet sker på lokal nivå och drivs i samverkan med stadens verksamheter och bolag som har tillsynsansvar i näringsverksamhet, något som motverkar fusk och fel som riskerar att drabba allmänheten. Det bidrar till ett sunt näringsliv och minskar risken för osund konkurrens där en svart marknad för varor och tjänster skapar underlag för organiserad brottslighet. I slutändan riskerar det att leda till otillåten påverkan samt våldsbrott som kan drabba allmänheten.

Mot välfärdsbrottslighet, felaktigt nyttjande av offentliga medel

Staden deltar i ett regeringsuppdrag som ska förebygga och förhindra brott mot välfärden och felaktig folkbokföring. Projektet leds av Polismyndigheten och Skatteverket och involverar flera statliga myndigheter och Kungliga Tekniska Högskolan. Staden har gjort en intern kartläggning av förekomst och risker gällande välfärdsbrott och resultatet blir utgångspunkt för kommande arbete.

Samverkan för tillit, trygghet och säkra offentliga rum

Staden har under 2021 satsat för att ge invånare, företag och ideella organisationer möjlighet att engagera sig för ökad trygghet och tillit mellan människor. Engagemang och aktivitet bidrar till bra uppväxtmiljöer, goda förebilder och att vuxna människor är närvarande. Det minskar också risken för unga att hamna i kriminalitet eller utanförskap.

SafeGrowth

På Drottninghög arbetar staden och Helsingborgshem enligt stadsdelsutvecklingsmetoden SafeGrowth som bygger på tanken att brottslighet bäst hanteras i stadsdelen där den förekommer, tillsammans med dem som bor och verkar där. Personal och engagerade invånare har utbildats i brottsförebyggande teorier som CPTED (crime prevention through environmental design) som syftar till att minska brottsligheten genom förändringar i den fysiska miljön. Invånarna har med hjälp av kommunal personal lärt sig skapa säkra, trygga och hållbara platser. Arbetet fortsätter med målet att skapa en mötesplats på Drottninghög som ska drivas av invånarna själva med stöd av staden.

Planteringen

Här samverkar flera aktörer för att göra en positiv utveckling för ungdomar och unga vuxna möjlig. Målet är att skapa forum för ökad delaktighet i förenings- och samhällslivet och finna vägar mot arbete, studier och fysisk aktivitet. @plantan är nu en etablerad mötesplats. Ett första steg till Platssamverkan, ett långsiktigt trygghetsskapande samarbete mellan fastighetsägare, är taget.

Platsens betydelse är central

Kroka arm med de som bor och verkar i området. Jobba med platser som betyder något för de som nyttjar den.

Invandrarföreningar och religiösa samfund

INVA-SAM:s nätverk har kompetens inom integration, utanförskap och segregation, och samarbetet stärker staden i arbetet för invånares väg mot egen försörjning, trygghet och delaktighet i samhället. Gruppen för religionsdialog samlar representanter från flera trosinriktningar och ger ett unikt nätverk för dialog om samhällsutmaningar och vägar framåt.

Förflyttningar 2022

- Den lokala myndighetssamverkan utvecklas för att motverka att bidragsbrott, bedrägerier och annan ekonomisk brottslighet drabbar staden eller andra offentliga system.
- Fokus på hur näringslivet, med stöd av branschorganisationerna, kan involveras i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Arbetet sker med utgångspunkt i resultatet av FTU – Företagens trygghetsundersökning 2021, som Helsingborg var första kommun i landet att genomföra.
- För att få en bättre lägesbild över oönskade händelser vidareutvecklar vi händelsekartan. Med den automatiserar vi inhämtningen av platsspecifik information som finns i stadens system och visar på vilka geografiska områden olika typer av störningar sker.

Foto: David Lundin

Nya helsingborgare ska snabbt bli en del av samhället

Integration handlar om att känna tillhörighet i samhället. I Helsingborg ska människor känna sig delaktiga och uppleva gemenskap snarare än utanförskap. Det är viktigt både i stadens verksamheter och i samhället i stort. Nyckeln till en framgångsrik integration finns i att få ett arbete och lära sig svenska.

Kommunmottagande

Coronapandemin och de reserestriktioner som införts i världen har medfört en begränsad internationell rörlighet. Det tillsammans med ny migrationslagstiftning har påverkat antalet asylsökande i Sverige och Helsingborg under 2020 och 2021. Helsingborgs flyktingmottagande har varierat under de senaste åren och Helsingborg är en av de kommuner som under en längre tid tagit emot många flyktingar, men under de senaste åren har mottagandet minskat markant. Flyktingmottagandet har länge bestått av personer som själva har flyttat till kommunen och bosatt sig här. Fram till och med november 2021 tog Helsingborg emot 115 personer varav 50 anvisats från Migrationsverket genom bosättningslagen och resten själva flyttat hit.

Trots att flyktingmottagandet minskat markant har Helsingborg högre andel av personer som är födda utanför landet än både andra kommuner i samma storlek och landet som helhet. Antalet utrikesfödda i Helsingborg uppgick 2020 till 40 038 personer, motsvarande 26,8 procent av befolkningen.

Nyckeltal			
	2019	2020	2021 t o m nov
Kommunmottagna med uppehållstillstånd	358	159	115

Nyckeltal			
	2019	2020	2021
Andel utrikesfödda, procent	25,6	26,4	26,8

Etablering på arbetsmarknaden

I starten av pandemin ökade både arbetslösheten och antalet personer som ansökte om ekonomiskt bistånd. Arbetslösheten har emellertid minskat under 2021 och börjar närma sig nivåerna före pandemin. Andelen arbetslösa har under det senaste året minskat både bland födda i Sverige och utrikesfödda. Vår samverkan med arbetsgivare och näringsliv i kombination med återhämtningen på arbetsmarknaden har bidragit till att personer fått arbete och inte längre behöver ekonomiskt bistånd. Samtidigt ökade långtidsarbetslösheten både i Helsingborg och i resten av landet under 2020. Men i Helsingborg minskade antalet långtidsarbetslösa under hela 2021 bland dem som varit utan arbete i mer än 12 månader. Dessutom ökar långtidsarbetslösheten för dem som varit arbetslösa i mer än 24 månader mindre i Helsingborg än i landet som helhet. Det gäller både bland befolkningen som helhet och bland de som är födda utanför Sverige.

Nyckeltal			
	2019	2020	2021
Andel arbetslösa invånare 16-64 år, procent	10,1	11,9	11,3
- varav inrikes födda	4,9	6,3	5,9
- varav utrikes födda	23,5	25,2	23,3

Kompetenskraven har ökat i takt med de strukturella förändringarna som har påskyndats av pandemin. Det medför att grupper som redan tidigare stod långt från arbetsmarknaden har haft hårdare konkurrens om de lediga arbeten som varit tillgängliga under återhämtningsperioden.

Drygt 23 procent av den totala antalet arbetslösa i Helsingborg är födda utanför Sverige och ungefär hälften av de arbetslösa är födda utanför Europa. Redan innan pandemin fanns stora svårigheter att etablera nyanlända och utrikesfödda på arbetsmarknaden. Viktiga anledningar är att strukturomvandlingen i näringslivet går snabbare och att kompetenskraven har ökat. Andra utmaningar är att en del nyanlända och utrikesfödda har dåliga kunskaper i svenska och att många saknar socialt nätverk och gymnasieutbildning, vilket ofta krävs för att få arbete i Sverige. Samtidigt som kompetenskraven höjs på arbetsmarknaden ökar andelen utrikesfödda med lägre utbildningsbakgrund.

Det har visat sig särskilt svårt för nyanlända kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden. I Helsingborg arbetar exempelvis endast en femtedel av de lågutbildade kvinnorna efter att ha varit folkbokförda i Sverige mindre än fyra år, jämfört med cirka hälften av männen i motsvarande grupp. Skillnaden minskar markant först efter tio år.

Utbildningsnivå bland invånarna

Skillnaderna i utbildningsnivå är stora mellan olika födelseländer och invandrargrupper, mycket beroende på åldersstruktur och skäl för invandringen.

Andelen invånare med eftergymnasial utbildning är ungefär lika stor bland dem som är födda i Sverige och bland dem som kommer från andra länder. De stora skillnader i utbildningsnivå finns hos dem som endast har förgymnasial och dem som har fullständig gymnasieutbildning. Drygt 19 procent ¹⁾ av utrikesfödda i Helsingborg har endast förgymnasial utbildning. Av alla nyanlända som under 2020 var inskrivna i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag i Helsingborg saknade drygt 14 procent grundläggande utbildning och 35 procent hade högst förgymnasial utbildning ²⁾.

Arbetsförmedlingens nationella kartläggning ³⁾ visar att många av de som deltagit i etableringsuppdraget blir kvar hos Arbetsförmedlingen under lång tid, det gäller särskilt kvinnor. Kartläggningen visar också tydligt att utbildning är avgörande för möjligheterna att få ett arbete. Därför behöver nyanlända och utrikesfödda fortsatt utbildas i svenska och andra färdigheter.

Svenska för invandrare, sfi, och samhällsorientering är viktiga utbildningar för att nyanlända ska integreras i samhället. Staden organiserade om sfi 2021. Det är nu obligatoriskt för alla nyanlända och för de elever som fortsatt läser sfi med ekonomiskt bistånd att kombinera språkstudierna med yrkesintronktion och yrkesutbildning. Preliminära siffror visar att fler elever har avbrutit sfi-undervisningen eftersom de fått arbete i branschen de studerat.

På samma sätt har den lagstadgade kursen i samhällsorientering förändrats för att få bättre anknytning till arbetsmarknaden och det närmaste geografiska området. Hittills har ett begränsat antal personer deltagit i den förändrade utbildningen men en enkät bland deltagarna visar på goda resultat.

Det pågår dessutom flera projekt i staden som syftar till att undanröja begränsade svetskunskaper som ett hinder för att etablera sig i samhället. Ett sådant exempel är "Att lära sig språk med hjälp av artificiell intelligens". Det är en digital tjänst som ska kunna ge nyanlända och utrikesfödda bättre förutsättningar att lära sig svenska genom dialog.

Skolresultat

En viktig förutsättning för en framgångsrik integration är att utlandsfödda barn och unga lyckas bra i skolan.

Elever som är födda utomlands har lägst behörighet till gymnasiet och i Helsingborg har behörigheten sjunkit de senaste åren. De senaste åren nådde bara drygt hälften av eleverna som är födda utomlands behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Om eleven har utländska föräldrar men är född i Sverige är behörigheten avsevärt högre. För utrikesfödda elever låg behörigheten till gymnasiet, för läsåret 2020/21, på 66,4 procent i årskurs 9. För elever med utländsk bakgrund födda i Sverige var behörigheten 86,9 procent och för elever med svensk bakgrund (födda i Sverige, med minst en förälder född i Sverige) 91,7 procent. Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning klarar skolan bättre än elever vars föräldrar enbart gått i grundskola, gymnasieskola eller motsvarande. En annan viktig faktor för skolresultaten är vid vilken ålder de utlandsfödda eleverna har kommit till Sverige. Ju senare en elev invandrat desto färre år har eleven på sig att klara målen vilket påverkar möjligheten att bli behörig till gymnasieskolan.

Forskning visar att deltagande i förskolan har positiva effekter på barns skolresultat både på kort och lång sikt. Både Helsingborg och flera andra kommuner satsar nu för att få fler barn att bli inskrivna i förskolan. Vi har börjat arbeta för att öka kunskapen om förskolan och ge stöd åt de familjer som behöver det. Skolan satsar dessutom på flera innovationer. Ett exempel är det som heter datadriven skolutveckling och som syftar till att skapa bättre förutsättningar för att mäta kvaliteten och förbättra lärandet hos barn och elever. Med hjälp av data från skolorna kan artificiell intelligens ge prognoser för elevernas framtida gymnasiebehörighet. Med hjälp av datadriven skolutveckling kan skolan bland annat öka möjligheten för fler barn och elever att uppnå sin maximala potential samt öka behörigheten till gymnasiet.

Integrationsarbete i staden

En stor del av arbetet för bättre integration ligger i förvaltningsarnas och de kommunala bolagens kärnuppdrag. Där arbetar man kontinuerligt med kvaliteten och utvecklar verksamheten, bland annat när det gäller skolresultat, språkinläring, social delaktighet och etablering på arbetsmarknaden. De förvaltningar och bolag vars uppdrag har störst påverkan på integrationen tog mot slutet av 2020 fram en ny struktur för samverkan. Arbetet har bland annat fokuserat på en specifik stadsdel för att komplettera pågående insatser.

¹⁾ Uppgifterna är hämtade ur SCB:s register Befolkningens utbildning år 2020 (befolkning 25-64 år)

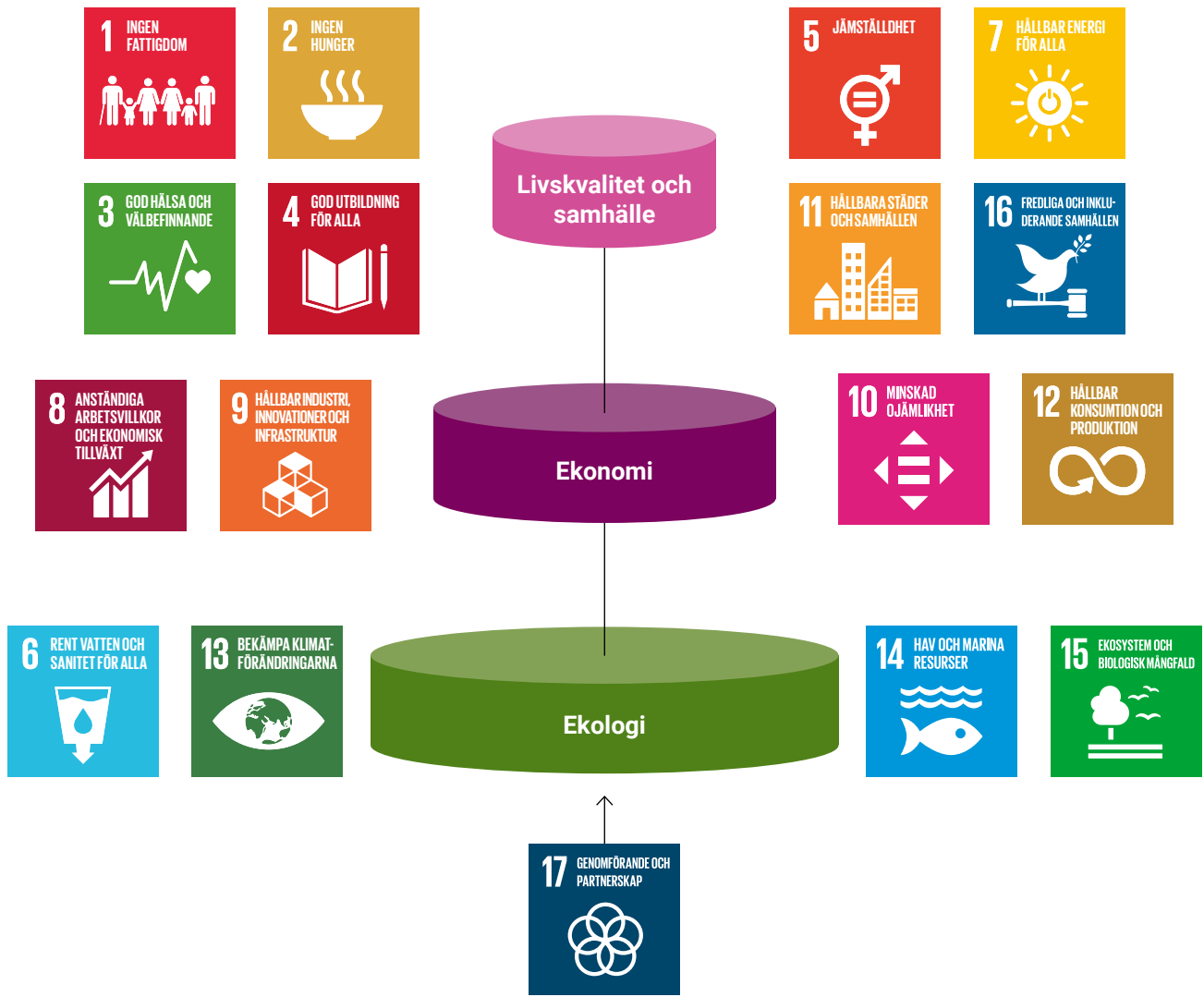
²⁾ Uppgifterna är hämtade från Kolada

³⁾ Arbetsförmedlingen analys 2021, Ett decennium med etableringsuppdraget – En kartläggning av de som deltagit

Livskvalitet ska genomsyra alla delar av stadens verksamheter

Livskvalitet är en känsla som är personlig och unik. Den påverkas av hur vi som individer mår, hur vi ser på omvärlden och vilka möjligheter vi har att påverka den. Alla delar av Helsingborgs stad arbetar för att skapa förutsättningar för att helsingborgarna ska kunna uppleva god livskvalitet och välfärd.

Livskvaliteten påverkas både av individuella förutsättningar och av samhället och miljön. Vissa individuella faktorer som har betydelse för livskvaliteten kan människor påverka genom levnadsvanor och livsstil. Yttre faktorer som exempelvis otrygghet, utanförskap, ojämlik ekonomisk fördelning och luftföroreningar kan enbart eller till stor del påverkas genom politiska beslut och gemensamma insatser från samhället. Det är viktigt att ta hänsyn till att människors förutsättningar och livsvillkor ser olika ut för olika grupper exempelvis utifrån kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och socioekonomiska förhållanden.

Utvecklingen under året

För att öka helsingborgarnas livskvalitet behöver vi fortsatt förbättra både folkhälsan och vår miljö samtidigt som vi skapar en hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt som minskar ojämlikheten. Pandemin har för vissa grupper inneburit stora påfrestningar på hälsan, ekonomin, umgänget och fritidsaktiviteterna samt möjligheterna att resa. Men samtidigt kan vi se en ekonomisk återhämtning. Enligt preliminära siffror var arbetslösheten lägre i december 2021 än i december 2019. På det hela taget följer Helsingborg utvecklingen i landet på de flesta av de nyckeltal vi följer för livskvaliteten. Inom flera områden har Helsingborg en bättre utveckling än landet som helhet. Staden har fortsatt arbeta för att förbättra invånarnas möjligheter till delaktighet i kommunens utveckling. Vi klarar riktvärdena för miljökvalitetsmålet om frisk luft när vi ser på årsmedelvärdet för respektive luftförorening. Detta är inte vanligt i Sverige för en stad av Helsingborgs storlek och med vår geografiska placering. Det är mycket bra och det visar att Helsingborgs arbete med att förbättra luftkvaliteten har varit framgångsrikt.

Många människor har använt kommunens naturområden och därför har också slitaget ökat. Det är positivt och eftersträvanvärt att fler vistas utomhus men med en växande befolkning behöver vi fler och större naturområden och parker som är lätta att nå.

Kvaliteten på vattnet i våra bäckar och åar är inte alls bra och vi behöver öka arbetet för att nå EU:s vattendirektiv.

Helsingborgarnas uppfattning om sin egen hälsa sjunker. Ser vi också till Region Skånes folkhälsoenkät för barn och unga visar den återigen att flickors psykiska välbefinnandet blir sämre. För många har den ofrivilliga ensamheten blivit allt mer påtaglig och deras psykiska hälsa riskerar att försämrans.

Arbetet under året

Under året har vi startat ett samverkansprojekt med RISE (Research Institute of Sweden), som syftar till att skapa en modell för att mäta samhällets förutsättningar för livskvalitet. Målet är att modellen ska ge bättre underlag till beslut om åtgärder och initiativ som påverkar dessa förutsättningar.

Vi har också gjort en lokal granskning av de globala målen. Liksom tre andra svenska städer skickade vi resultatet till FN. Regeringen har gjort en nationell granskning och Sveriges Kommuner och Regioner har gjort en regional granskning. Den svenska modellen att bryta ner målen till lokal nivå och att samverka mellan nationell, regional och lokal nivå var en internationell förebild i arbetet för hållbar utveckling.

Helsingborg gick 2021 med i Viable Cities, ett samarbete som syftar till klimatneutrala och hållbara städer. Staden har också gått med i OECD:s borgmästarnätverk för inkluderande tillväxt (Champion mayors of inclusive growth) som syftar till att minska ojämlikhet och skapa en mer inkluderande tillväxt.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Delaktighet			
Andel invånare som tycker att möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, procent	-	-	19
Delaktighetsindex för hur kommunen möjliggör för invånarna att delta i kommunens utveckling, procent av maxpoäng	53	60	74
Arbetsmarknad			
Andel förvärvsarbetande invånare 20-64 år, procent	74,4	73,8	-
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet, hemkommun, procent	83,3	86,2	86,3
Hälsa			
Andel invånare med bra självskattat hälsotillstånd, procent	-	68	69
Andel invånare med fetma, procent	-	15	15
Levnadsvanor			
Andel invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, procent	-	62	62
Andel invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, procent	-	47	48
Hälsosam miljö			
Halt kvävedioxid – årsmedelvärde i gatunivå på Drottninggatan (sträcka 6), µg/m³	22,4	15,9	-
Partiklar PM10 - årsmedelvärde på Drottninggatan, µg/m³	17,3	13,2	-
Halt fosfor i Hasslarpsån, µg/l	87	116	-

Vid årsredovisningens färdigställande finns inte alla utfall för 2021 tillgängliga. Ett flertal nyckeltal bygger på undersökningar som genomförs vartannat år och saknar utfall 2019.

Verksamhets- berättelse

Här beskriver vi aktiviteter som riktar sig till helsingborgarna och som utförs av staden, stadens bolag eller inom något av de regionala samarbeten som Helsingborgs stad deltar i, nämligen Familjen Helsingborg, Räddningstjänsten Skåne Nordväst och Greater Copenhagen. Var och en av stadens nämnder samt koncernens största bolag redogör för verksamheten 2021.

Foto: Mattias Berglund

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens uppdrag är att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungas uppväxt, vidare studier, arbete och ett hållbart liv.

Nämndens inriktning

Kunskap och lärande är fokus för stadens förskolor och skolor. Alla barn och elever ska ges förutsättningar att utvecklas och nå målen. Särskild vikt ska läggas vid kunskaper i språk och matematik samt skolans kompensatoriska uppdrag.

Barn och elever ska känna sig trygga, få stöd i sin personliga utveckling och utveckla sin lust att lära. De ska rustas för en framtid i förändring, där hållbarhet, respekt för demokrati och människors lika värde är centrala begrepp.

Nämndens mål

Andelen grundskoleelever som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka

Resultat +3,2 procentenheter jämfört med 2018.
Prognosen är att målet uppnås 2022.

Alla elever i grundskolan ska ha möjlighet att nå målen och gå vidare till fortsatta studier på ett nationellt program på gymnasieskolan. En alltför stor elevgrupp har idag inte denna möjlighet.

Måttet som redovisas för målet är andel elever i årskurs 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Som referenspunkt för bedömning av måluppfyllelse används data från läsåret 2017/18 eftersom det var det underlag som nämnden fattade sitt beslut utifrån. För att bedöma den långsiktiga måluppfyllelsen kommer vi att använda data för läsåret 2021/22.

Andelen elever med behörighet till gymnasieskolan kan variera mellan åren och det är därför viktigt att se hur behörigheten utvecklas över tid. När vi använder ett glidande medelvärde baserat på tre år minskar risken att en specifik årskull driver resultatet. Om vi tittar på resultaten från och med när nuvarande betygssystem trädde i kraft 2013 och fram till vårterminen 2018 var trenden nedåtgående. Om vi istället ser till resultaten för de tre senaste läsåren ökade behörigheten från 82,1 procent vårterminen 2019 till 84,8 procent vårterminen 2021. Förvaltningens bedömning är att målet kommer att nås under mandatperioden.

Trots den positiva utvecklingen finns det delar som behöver uppmärksammas. Vi ser fortsatt en stor spridning i elevernas resultat, både inom och mellan skolor. Det fortsatta utvecklingsarbetet, inte minst arbetet med det kompensatoriska uppdraget, behöver ha fokus på att öka likvärdigheten. Årets låga behörig-

hetssiffror för årskurs sex är ytterligare ett område att uppmärksamma. Ett fortsatt proaktivt arbete med tidiga insatser behövs för att eleverna ska nå målen. Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, ökad närvaro och studiero, förbättrat arbete mot kränkande behandling samt undervisningens kvalitet fortsätter därför att vara fokus i förvaltningens verksamhetsplan. Dessa faktorer blir avgörande för framtida insatser och utvecklingsarbete på de enskilda skolorna.

Andelen elever som klarar gymnasieskolan på tre år ska öka

Resultat +3,3 procentenheter jämfört med 2018.
Prognosen är att målet uppnås 2022.

Andelen elever på nationella program som når gymnasieexamen inom tre år har de senaste åren legat relativt konstant runt 67 procent men med en svagt nedåtgående tendens. Var tredje elev klarar således inte sin gymnasieexamen inom tre år. Denna trend är negativ ur både elev- som samhällsperspektiv och behöver brytas. Att öka genomströmningen i gymnasieskolan är därför ett prioriterat mål.

Den indikator som används för att beskriva graden av måluppfyllelse är det genomströmningsmått som används i Skolverkets nationella statistik. Måttet mäter andelen elever i de kommunala gymnasieskolorna som tagit gymnasieexamen från ett nationellt program, det vill säga ett yrkes- eller högskoleförberedande program, inom tre år. Referensdata som används för att bedöma måluppfyllelsen är elever som påbörjade sin utbildning höstterminen 2015 och tog examen vårterminen 2018 eftersom det var det underlag som nämnden fattade beslut utifrån. För att bedöma den långsiktiga måluppfyllelsen kommer vi att använda data för läsåret 2021/22.

Samtidigt som indikatorn genomströmning är relativt enkel i sin definition är den långt ifrån heltäckande och förklaringarna till hur den påverkas är komplexa. För att kvalitativt bedöma måluppfyllelsen och dess orsaker behöver vi ta hänsyn till faktorer som studiebyten, studieavbrott, frånvaro, elever med extra anpassningar och särskilt stöd samt undervisningens kvalitet. Detta mål poängterar även betydelsen av de tidiga skolformernas undervisning och resultat. Ju bättre eleverna lyckas i lägre åldrar desto mindre kraft behöver gymnasieskolan lägga på att säkerställa grundläggande kunskaper. Ett exempel på hur de olika skolformerna kan stödja varandra är den screening vi gör av elevers matematikkunskaper vid övergången från grundskolan till gymnasieskolan.

Omställningen till fjärr- och distansundervisning på grund av pandemin har inneburit en stor utmaning för verksamheten. För gymnasieskolans del har fokus legat på att avgångselever i årskurs 3 ska kunna slutföra sina studier. En konsekvens av detta har blivit att en del kurser för eleverna i årskurs 1 och 2 skjutits fram till kommande läsår. Avgångseleverna har till viss del fått en komprimerad undervisning under det sista läsåret.

Vårterminen 2018 nådde 67,5 procent av eleverna på nationellt program gymnasieexamen inom tre år. Motsvarande resultatet för vårterminen 2021 var 70,8 procent, en ökning med drygt tre procentenheter jämfört med föregående år. Den kraftigaste förbättringen ses på yrkesprogrammen där 74 procent klarade examen jämfört med 66 procent året innan. För eleverna på högskoleförberedande program var ökningen från 65 till 69 procent. Förvaltningens bedömning är att nämndens mål kommer att nås läsåret 21/22.

Det är naturligtvis mycket glädjande att genomströmningen ökat det senaste läsåret, inte minst i skenet av pandemin. Men det är ännu för tidigt att tala om ett trendbrott. Vi ser fortfarande en stor spridning i resultat mellan de olika programmen och skolorna. Den kommande omgången avgångselever är de som i störst utsträckning haft distansundervisning. Elever har haft olika förutsättningar att tillgodogöra sig distansundervisningen och det är av stor vikt av fånga upp de elever som nu har kunskapsluckor att ta igen. Senarelagda kurser för eleverna i årskurs 1 och 2 kan också påverka studietiden, att det helt enkelt kommer att krävas längre tid för eleverna att nå examen. Detta poängterar vikten av att hålla i de insatser som gjorts, att fortsatt fokusera på närvaro och studiero, extra anpassningar och särskilt stöd samt undervisningens kvalitet. Dessa faktorer blir avgörande för framtida insatser och utvecklingsarbete på de enskilda skolorna.

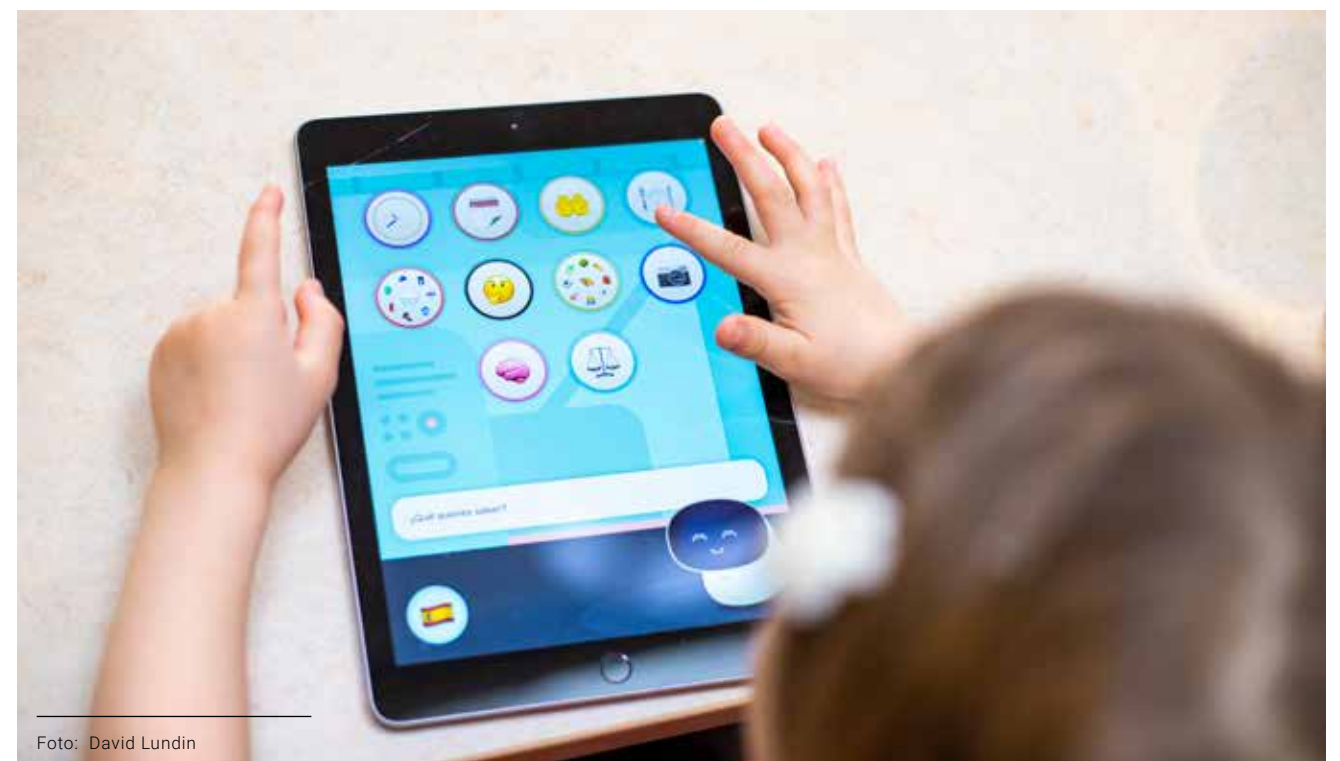

Foto: David Lundin

Andelen elever med hög frånvaro ska halveras

Prognosen är att målet inte uppnås till 2022.

Att elever närvarar i skolan är avgörande för att nå goda kunskapsresultat och hög måluppfyllelse. Frånvaron för elever i såväl grund- som gymnasieskola har uppmärksammats som ett problem i nämndens kvalitetsrapporter. Att öka elevers närvaro är därför ett prioriterat mål för Helsingborgs stads skolor.

Orsakerna bakom elevernas frånvaro varierar och ofta finns komplexa samband mellan dem. Forskning pekar på faktorer som elevers trygghet och välmående, motivation, studiero samt undervisningens kvalitet som avgörande för en hög närvaro. Vi behöver därför både kvalitativt och kvantitativt underlag för att analysera måluppfyllelsen. Förvaltningens analys visar på ett samband mellan elevers frånvaro och studieresultat, ju högre frånvaro desto sämre resultat. Utifrån analysen bedömer vi att frånvaro som överstiger 15 procent anses som hög. Vi mäter elevers totala frånvaro oavsett orsak, det vill säga att det saknar betydelse om den är giltig eller ogiltig. Frånvaron är generellt högre i gymnasiet än i grundskolan och högre under vårterminen än under höstterminen. Könsskillnaderna är små.

Frånvaron kommer troligen alltid att variera över tid, men det viktiga är att den sjunker långsiktigt och permanent. Som referenspunkt för bedömningen av måluppfyllelsen används frånvarodata från läsåret 2017/18 eftersom det var det underlag som nämnden fattade sitt beslut utifrån. Det pågående utvecklingsarbetet och insatserna sker långsiktigt och den slutliga måluppfyllelsen behöver bedömas på längre sikt. För att bedöma måluppfyllelsen kommer vi att använda data för läsåret 2021/22.

Trots de ansträngningar som pandemin inneburit har både förvaltningen och skolorna fortsatt arbetet för att förbättra elevernas närvaro. Åtgärderna har omfattat ett brett spektrum. Elevhälsans närvaroteam har fokuserat på att stödja skolornas lokala elevvårdsteam/elevhälsoteam och de insatser som krävs utifrån den enskilda skolans behov. Det främjande och förebyggande arbetet står fortfarande i fokus för att kunna motivera elever och undanröja hinder för deras närvaro i skolan. Åtgärdstrappan för arbetet med elevers frånvaro har anpassats så att huvudmannens roll har skärpts. Huvudmannen kommer fortare in i processen tack vare en tidigare rapportering till verksamhetscheferna. Rutinerna för skolpliktsbevakning (kontroll så att skolplacerade elever faktiskt går i skolan) för att säkerställa rätten till skolgång har också setts över. Uppdrag har tillkommit i verksamhetsplanen för att förstärka arbetet med förbättrad studiero och arbetet mot kränkande behandling, åtgärder som alla kan bidra till en förbättrad närvaro på sikt.

Mätningen av frånvaron visade fram till och med höstterminen 2019 på en svagt positiv utveckling med sjunkande frånvaro inom både grund- och gymnasieskolan. När pandemin kom våren 2020 förändrades bilden kraftigt.

För grundskolans del har den totala frånvaron sett till alla elever ökat och har de två senaste åren legat runt 10 procent. För gruppen elever med hög frånvaro, det vill säga 15 procent eller mer, fördubblades frånvaron inledningsvis under pandemin till nästan 30 procent. Läget har därefter förbättrats men ligger fortfarande högt, runt 20 procent. Avståndet till nämndens mål om en halvering av andelen elever med hög frånvaro, vilket innebär 6,7 procents frånvaro, är därmed mycket stort.

För gymnasieskolan har bilden varit lite annorlunda. Den totala frånvaron för alla elever sjönk under pandemins inledning för att därefter öka igen. För gruppen elever med hög frånvaro, det vill säga 15 procent eller mer, sjönk frånvaron kraftigt under pandemins inledning. Under det senaste läsåret har frånvaron åter ökat och låg under hösten 2021 runt 40 procent. Det är visserligen något lägre än vid mandatperiodens början men fortfarande långt ifrån nämndens mål om en halvering, vilket skulle innebära 23 procents frånvaro.

Sammantaget innebär detta att förvaltningen bedömer att verksamheten inte kommer att kunna uppnå nämndens mål under mandatperioden.

Förhoppningsvis klingar pandemin av under våren 2022 och vi återgår allt mer till normalläge. Förvaltningen kommer att fortsatt ha fokus på arbetet att främja elevers närvaro. En hög närvaro kan ha avgörande betydelse för att minimera eventuella kunskapstapp.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE → NÄMNDER → BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Förskola

Årets verksamhet

Helsingborgs stad fortsätter att växa och arbete pågår för att möta det långsiktigt ökande behovet av förskoleplatser. Det fanns vid årets slut 136 förskolor i Helsingborg, varav 76 i kommunal regi och 60 i fristående regi. Totalt fanns närmare 8 000 barn i förskolan, varav drygt 63 procent gick i kommunala förskolor. Andelen barn i kommunal respektive fristående förskola har varit relativt konstant de senaste fem åren.

Den pågående pandemin har gjort att förskolorna fokuserat på att skapa trygga och säkra förhållanden för barn och personal. I början av pandemin fanns en påtaglig oro hos många föräldrar vilket ledde till en förhållandevis hög frånvaro bland barnen.

Efterhand som föräldrarna såg att verksamheten var anpassad till de nya förutsättningarna lämnade allt fler sina barn till förskolan igen. Antalet barn inskrivna i förskolan har dock utvecklats i långsammare takt än vad tidigare prognoser visade. En del föräldrar har avvakat med att skriva in sina barn och istället utnyttjat sin föräldraledighet.

Trots pandemin har förskolan klarat att samtidigt utveckla innovativa lösningar för verksamheten. En sådan är roboten Laiban som svarar på barnens frågor. Laiban kan exempelvis hjälpa till med förslag på kläder efter väder när barnen ska gå ut, berätta vad som händer under dagen eller hur dags barnet blir hämtat och av vem. Roboten, som är under utveckling, kommer att visas upp under H22 City Expo.

Kompetensförsörjning, på både kort och längre sikt, är en stor utmaning för förskolan. Det råder stor brist på förskollärare på nationell nivå och prognoser visar att bristen kommer att kvarstå.

Av stadens årliga enkätundersökning framgår det att vårdnadshavarna är fortsatt mycket nöjda med sitt barns förskola. De upplever att barnen är trygga och trivs på förskolan och att deras nyfikenhet stimuleras. Vårdnadshavarna är även mycket nöjda med personalens engagemang och bemötande och de kan rekommendera sitt barns förskola till andra.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Förskola			
Förskola och pedagogisk omsorg,			
antal barn folkbokförda i Hbg	7 974	7 951	7 881
- varav i fristående försk / ped omsorg	2 919	2 951	2 907
Andel barn i alternativ regi, procent	36,6	37,1	36,9
Förutsättningar - Förskola och pedagogisk omsorg ¹⁾			
Andel årsarbetare i kommunal och fristående förskola med pedagogisk högskoleexamen, procent	42	43	-
- varav i kommunal förskoleverksamhet	51	52	-
- varav i fristående förskoleverksamhet	25	27	-
- i gruppen Större stad (från 2017)	45	46	-
Antal förskolebarn per årsarbetare i kommunal och fristående förskola, medelvärde	5,1	5,1	-
- varav i kommunal förskoleverksamhet	5,1	5,2	-
- varav i fristående förskoleverksamhet	5,2	5,3	-
- i gruppen Större stad (från 2017)	5,2	5,2	-

1) Utfall avser 15 oktober respektive kalenderår. Uppgift för 2021 publiceras av Skolverket våren 2022.

Grundskola

Årets verksamhet

Helsingborg växer och arbete pågår för att långsiktigt hålla balans mellan tillgång och behov av skolplatser. Flera skolor byggs om eller renoveras. Under hösten stod Wieselgrensskolans nya kök och matsal klara. Det fanns vid årets slut 60 grundskolor i Helsingborg, varav 34 i kommunal regi. Totalt fanns närmare 18 000 elever i grundskolan varav drygt 77 procent gick i en kommunal skola. Andelen elever i kommunala respektive fristående skolor har legat relativt konstant under de senaste fem åren.

Den pågående pandemin har ställt krav på skolorna att, utifrån de nya förhållandena, skapa trygga och säkra undervisningssituationer för både elever och personal. Frånvaron bland eleverna har varierat under året men har generellt varit betydligt högre än innan pandemin. På grund av den stora smittspridningen i samhället hade eleverna distansundervisning höstterminens sista vecka.

Arbetet har, trots de ansträngningar pandemin medfört, fortsatt att utveckla olika nya lösningar för att förbättra verksamheten. Ett exempel är blickspårningsteknik. Hittills har vi använt tekniken för att analysera ögonrörelser vid läsning för att hitta mönster som kan indikera läs- och skrivsvårigheter. Nu testar vi om samma teknik kan individualisera undervisningen i matematik genom att eleven får en möjlighet att själv se exakt hur den gjort för att lösa en uppgift. Insikterna kan användas för att justera lärarens instruktioner inför en uppgift.

Kunskapsresultaten för läsåret 2020/21 visar att andelen elever som blev behöriga till gymnasiets yrkesprogram fortsätter att öka. Totalt blev 86,1 procent av eleverna i Helsingborg behöriga. I de kommunala skolorna var andelen 84,8 procent och i fristående 88,8 procent. Andelen elever som når lägst betyget godkänd i alla ämnen ökade, likaså det genomsnittliga meritvärdet. Samtliga tre betygsresultat för Helsingborg ligger i paritet med eller över genomsnittet i landet. Skillnaderna i resultat mellan olika elevgrupper och mellan olika skolor i staden är dock fortsatt stora. Det är därför ett prioriterat område att öka likvärdigheten inom och mellan skolorna i staden.

Helsingborgs stads skolor har under året arbetat utifrån nämndens mål och inriktning för verksamheten. Ett övergripande mål är att fler elever ska nå behörighet till gymnasieskolan och resultaten från de tre senaste åren visar en positiv utveckling. Vi satsar inom ett flera områden, exempelvis språkutvecklande undervisning och förbättrad undervisning i matematik. Skolorna arbetar för att tidigt följa upp och sätta in åtgärder till elever som behöver stöd i undervisningen. Kompetensförsörjningen, både på kort och längre sikt, är en stor utmaning för grundskolan. Det är stor brist på lärare inom flera yrkesgrupper.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Grundskola med förskoleklass			
Grundskola, antal elever folkbokförda i Helsingborg	17 094	17 484	17 979
- varav, antal elever i egen regi	13 187	13 422	13 558
- varav,antal elever i fristående skolor	3 662	3 817	3 979
- varav antal elever i andra kommuner	245	245	249
Andel grundskoleelever i fristående skolor, procent	21,2	21,6	22,1
Fritidshem, antal elever folkbokförda i Helsingborg	5 922	5 716	5 564
- varav antal elever i egen regi	4 925	4 714	4 579
- varav,antal elever i fristående skolor	935	947	936
- varav antal elever i annan kommun	62	55	49
Andel elever i fritidshem i fristående skolor, procent	15,8	16,6	17,3
Grundsärskola, antal elever folkbokförda i Helsingborg	162	174	193
Förutsättningar - Grundskola med förskoleklass 1)			
Andel lärare i kommunal och fristående grundskola med pedagogisk högskoleexamen, procent	77,5	77,7	-
- varav i kommunal grundskola	82,2	82,3	-
- varav i fristående grundskola	69,3	69,3	-
- i gruppen Större stad (fr 2017)	81,3	82,2	-
Antal elever per lärare i kommunal och fristående grundskola, medelvärde	12,7	11,8	-
- varav i kommunal grundskola	12,8	11,7	-
- varav i fristående grundskola	12,6	12,6	-
- i gruppen Större stad (fr 2017)	12,3	12,2	-
1) Utfall avser 15 oktober respektive kalenderår. Uppgift för 2021 publiceras av Skolverket under våren 2022.			

Nyckeltal	2019	2020	2021
Elevresultat			
Andel elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram efter sommar-skola, procent	84,7	85,4	86,1
Andel elever i grundskolan med minst E i alla ämnen i årskurs 9, kommunala och fristående grundskolor, procent	76,8	76,3	77,8
- Varav andel elever i grundskolan med minst E i alla ämnen i årskurs 9, kommunala skolor, procent	75,9	73,6	75,4
- Varav andel elever i grundskolan med minst E i alla ämnen i årskurs 9, fristående skolor, procent	78,7	81,4	82,4
Andel elever i grundskolan med minst E i alla ämnen i årskurs 9, samtliga skolor i riket, procent	75,5	76,1	76,1
Genomsnittligt meritvärde i grundskolan, kommunala och fristående skolor	237,8	236,4	238,5
- Varav genomsnittligt meritvärde i grundskolan, kommunala skolor	234,8	231,4	232,1
- Varav genomsnittligt meritvärde i grundskolan, fristående skolor	244,3	246,1	251,4
Genomsnittligt meritvärde i grundskolan, hela riket	229,8	231,1	232,1
Andel elever i grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, kommunala och fristående grundskolor, procent	84,0	85,8	86,1
- Varav andel elever i grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, kommunala grundskolor, procent	82,1	84,0	84,8
- Varav andel elever i grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, fristående grundskolor, procent	87,0	89,2	88,8
Andel elever i grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, hela riket, procent	84,0	85,6	86,2

Foto: Lotta Wittinger

Gymnasieskola

Årets verksamhet

I Helsingborg fanns vid årets slut 7 kommunala och 20 fristående gymnasieskolor. Av totalt drygt 6 500 elever gick lite mer än hälften i fristående skolor. Det finns ett mycket varierat utbud av både yrkesprogram och högskoleförberedande program med olika valbara inriktningar inom staden. Antalet elever i gymnasieskolan kommer att växa med mellan 150 och 200 årligen de närmsta åren. Det förblir en utmaning att rekrytera behöriga lärare eftersom utbudet är lägre än efterfrågan på nationell nivå inom de aktuella yrkesgrupperna, exempelvis yrkeslärare.

Den pågående pandemin präglade i hög grad verksamheten under det gångna läsåret och året inleddes också med fortsatt distansundervisning. Fokus har under året varit att avgångselever i årskurs 3 ska kunna slutföra sina studier. Det är även dessa elever som haft distansundervisning under längst period av sin utbildning.

Omställningen av undervisningen har gått väl i många avseenden. Luckor i kunskapsinhämtning kan ha uppstått då en del moment i undervisningen har fått skjutas på eller att elever haft olika förutsättningar att tillgodogöra sig studier på egen hand. Elever i behov av särskilt stöd har därför fått undervisning på plats i skolan. Likaså har praktiska moment i undervisningen och större arbetsmoment som krävs för bedömning av elevernas kunskaper genomförts på plats. Skolorna har under läsåret arbetat intensivt med att kompensera med extra anpassningar och särskilt stöd till de elever som behöver det.

Elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL) fortsatte under våren i den omfattning som var möjlig med hänsyn till respektive arbetsplats förutsättningar att ta emot elever. I det rådande läget har det varit stora begränsningar i tillgång till platser men också stora variationer mellan olika branscher. För de elever som inte kunnat erbjudas APL har skolorna kompenserat med motsvarande moment på skolorna.

Andelen elever på nationellt program som tog examen inom 3 år har under lång tid legat relativt konstant kring 67 procent, men med en svagt nedåtgående tendens. Att öka denna andel är därför ett prioriterat mål. Resultatet för vårterminen 2021 visade en ökning till 70,8 procent. Ökningen sker hos både elever på yrkesprogrammen och på de högskoleförberedande programmen.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Gymnasieskola			
Gymnasieskola, totalt antal elever	6 318	6 513	6 565
- varav antal elever från andra kommuner	1 261	1 304	1 323
- varav antal elever folkbokförda i Helsingborg i egen regi	2 254	2 236	2 156
- varav antal elever folkbokförda i Helsingborg i fristående skolor	2 582	2 702	2 813
- varav antal elever folkbokförda i Helsingborg i andra kommuner skolor	221	271	273
Andel gymnasieelever i fristående skolor, procent	51,0	51,8	53,7
Gymnasiesärskola, totalt antal elever	136	147	152
- varav antal elever från andra kommuner	40	50	56
Förutsättningar - Gymnasieskola ¹⁾			
Andel lärare i kommunal och fristående gymnasieskola med pedagogisk högskoleexamen, procent	74,0	74,2	-
- varav i kommunal gymnasieskola	77,9	77,3	-
- varav i fristående gymnasieskola	69,6	70,9	-
- i gruppen Större stad (fr 2017)	80,4	80,9	-
Gymnasieskola Elevresultat			
Andel elever på gymnasieskolan som tar gymnasieexamen (nationella program), kommunala och fristående skolor, procent	93,2	91,0	92,1
- Varav kommunala skolor, procent	89,3	87,4	87,4
- Varav fristående skolor, procent	95,4	93,7	95,3
- Hela riket, procent	91,0	91,4	91,8
Andelen elever som påbörjat gymnasiestudier och gått ut gymnasieskolan med examen (nationella program) tre år efter det att de började i gymnasieskolan, kommunala och fristående skolor, procent	77,2	75,1	79,9
- Varav kommunala skolor, procent	66,2	65,7	70,8
- Varav fristående skolor, procent	83,8	85,7	85,7
- Hela riket, procent	76,7	78,3	79,6
¹⁾ Utfall avser 15 oktober respektive kalenderår. Uppgift för 2021 publiceras av Skolverket under våren 2022.			

Fortsatt fokus för den kommunala verksamheten är att fler elever ska nå målen för undervisningen och klara examen inom tre år. Skolorna har vidtagit åtgärder inom en rad områden för att förbättra undervisningen, exempelvis när det gäller språkutvecklande undervisning och inom matematikundervisningen. Satsningarna på innovation inriktas på ett förstärkt lärande i samverkan med omvärlden. Vi samarbetar med teknikföretag om virtuell och förstärkt verklighet, automatiserad frånvaroregistrering och kunskapsuppföljning i realtid för att effektivisera lärares uppdrag.

Särskola

Årets verksamhet

Särskolan är till för elever som på grund av utvecklingsstörning eller bestående hjärnskada inte bedöms kunna nå upp till grund- eller gymnasieskolans kunskapskrav. I staden finns fem kommunala grundsärskolor: Borgmästarskolan, Elinebergs grundsärskola, Påarps grundsärskola, Rönnbäcksskolan och Västra Berga grundsärskola. Det finns fyra gymnasiesärskolor: Filbornaskolans särskola, Nicolaiskolans särskola, Borgmästarskolan och Rönnbäcksskolan. Det finns inga fristående särskolor i Helsingborg. I Skåne Nordväst finns ett samverkansavtal som innebär att elever inom gymnasiesärskolan kan söka fritt till nationella program inom hela det geografiska området. Detta ger eleverna ett större utbud av utbildningsmöjligheter.

Personaltätheten inom särskola är anpassad till elevernas behov av särskilt stöd. Det finns idag 7,1 elever per lärare i grundsärskolan och 5,8 i gymnasiesärskolan. Detta är lägre än genomsnittet för hela landet. I grundsärskolan är andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen något lägre än i riket medan det omvända gäller för gymnasiesärskolan. Vad gäller andel lärare med specialpedagogisk examen ligger både grundsärskolan och gymnasiesärskolan i Helsingborg i paritet med genomsnittet i Sverige.

Under pandemin har elever i särskolan varit undantagna från distansundervisning. Frånvaron bland eleverna har dock varit hög.

Grundsärskolorna utformar lärmiljöer och undervisning efter elevernas intressen och styrkor, och varje elev har ett anpassat schema. Eleverna är i behov av individuellt särskilt stöd i alla lärsituationer och vardagsaktiviteter. Läromedel, datorprogram och material anpassas till elevgruppen och verksamheten. Undervisningen fokuserar på att utveckla elevernas möjligheter att kommunicera, vara delaktiga och kunna påverka. Stadens samtliga grundsärskolor använder digitala lärverktyg. Detta ökar aktiviteten och intresset hos eleverna och gör det möjligt att individualisera undervisningen på ett bra sätt.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Förutsättningar - Särskola ¹⁾			
Antal elever per lärare i grundsärskola, medelvärde	6,6	7,1	-
- i hela riket	4,1	4,2	-
Antal elever per lärare i gymnasiesärskola, medelvärde	5,5	5,8	-
- i hela riket	3,8	4,0	-
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundsärskolan, procent	80,0	80,1	-
- i hela riket	83,0	82,9	-
Andel lärare med specialpedagogisk högskoleexamen i grundsärskola, procent	26,8	28,4	-
- i hela riket	26,5	27,4	-
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen i gymnasiesärskolan, procent	93,1	88,3	-
- i hela riket	80,7	80,7	-
Andel lärare med specialpedagogisk högskoleexamen i gymnasiesärskola, procent	53,2	47,1	-
- i hela riket	25,3	26,5	-
¹⁾ Utfall avser 15 oktober respektive kalenderår. Uppgift för 2021 publiceras av Skolverket under våren 2022. Uppgift avseende lärartäthet 2019 är inte heller publicerat av Skolverket.			

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag är att arbeta för att äldre och personer med funktionsnedsättning kan leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Nämndens inriktning

I Helsingborg ska människor i alla åldrar kunna leva ett självständigt och aktivt liv med god livskvalitet. Invånarna ska erbjudas digital service och välfärdsteknik i framkant. De förebyggande insatserna ska öka.

Nämndens mål

Helsingborgarna ska 2021 vara mer nöjda än genomsnittet i riket med sin vård och omsorg

Målet är inte uppnått.

Helsingborgarna ska få en möjlighet att tala om hur väl nämnden lyckas i sitt systematiska kvalitetsarbete för att säkerställa en vård och omsorg av god kvalitet och som utgår från den enskildes behov och önskemål.

Därför skall nämndens samtliga verksamheter delta i de nationella brukarundersökningarna. Då kommer det att finnas möjlighet att få kunskap om kundnöjdheten inom både områdena vårdboende, hemvård, hemservice samt LSS-verksamheterna.

Tidplanen för den nationella brukarundersökningen inom äldreomsorgen har flyttats fram under 2021. Socialstyrelsen kommer först i januari 2022 att skicka ut enkäter för undersökningen och resultaten publiceras preliminärt i juni 2022. Det innebär att undersökningen 2021 utgår och att det inte kommer finnas några resultat att mäta nämndens mål mot.

Inom funktionshinderområdet genomfördes undersökningen som planerat.

Utvecklingen inom de olika verksamhetsområdena varierar jämfört med föregående år. Inom områdena boendestöd enligt socialtjänstlagen, daglig verksamhet och servicebostad är resultatet bättre. På området gruppboendestöd är resultatet oförändrat medan det inom området personlig assistans har försämrats med 4 procentenheter

På områdena daglig verksamhet och personlig assistans är kundnöjdheten högre i Helsingborg än vad den är i landet som helhet.

Många brukare tycker att personalen bryr sig, den parametern visar en positiv trend sedan några år tillbaka. Men samtidigt har frågor om kommunikation de lägsta resultaten.

Frågan "Är du rädd för något?" har sämst resultat inom tre verksamhetsområden: daglig verksamhet, gruppboendestöd och servicebostad. Frågan "Bryr sig personalen?" har bäst resultat inom daglig verksamhet, servicebostad och boendestöd.

Resultaten från undersökningen blir ett underlag när vi tillsammans med kunderna arbetar för att förbättra vår verksamhet.

För att göra oss mindre beroende av Socialstyrelsen i arbetet med att följa upp kundnöjdheten och för att kunna följa upp resultaten oftare än via en årlig punktmätning har förvaltningens verksamhetschefer fått i uppdrag att ta fram relevanta kvalitetsindikatorer utifrån ett kundperspektiv. Målsättningen är att vi ska använda dem från 2022.

	Helsingborg	Riket
Andel brukare som är ganska eller mycket nöjda 2021, procent		
Gruppboendestöd LSS	75	77
Servicebostad LSS	71	76
Daglig verksamhet LSS	86	82
Personlig assistans	79	78
Boendestöd SoL	84	85
Andel brukare som är ganska eller mycket nöjda 2020, procent		
Särskilt boende	82	81
Hemtjänst	88	91

Äldre och funktionshindrade

Årets verksamhet

Vårt uppdrag och vår inriktning ställer stora krav på en individanpassad vård och omsorg med hög grad av självbestämmande och delaktighet. Därför har nämndens verksamheter i sina mål och planer arbetat på olika sätt att anpassa tjänsterna till individer och grupper. Omvandlingen till fler demensplatser på vårdboendena är ett led i det arbetet. 2020 var ett extraordinärt år för vård- och omsorgsnämnden då nästan allt arbete inriktades på att hantera coronapandemin. Även 2021 har pandemin i hög grad påverkat vår verksamhet och hur vi uppfyller målen. Nämnden kan dock konstatera att en del av det utvecklingsarbete som fått stå till sidan för arbetet med effekterna av pandemin nu börjat komma igång så smått.

Efterfrågan på våra tjänster har förändrats sedan pandemin startade. Det gäller främst inom äldreomsorgen där antalet kunder inom hemvården minskat med närmare 20 procent. Kön till olika boenden enligt socialtjänstlagen minskade också under början av året. Under sommaren ökade dock ansökningarna om korttidsboende i direkt anslutning till sjukhusvistelse, något som ökade antalet externa placeringar. Även kön till vårdboende ökar.

Målbilden för de som arbetar med vård och omsorg i Skåne är "Möta personen där den är". Det innebär att vi måste hitta åtgärder som skapar värde för invånarna, och det är viktigt att vi utvecklar vår samverkan med både slutenvården och primärvården. Målet med att skapa en god och nära vård beskrivs i filmer som tagits fram i samverkan mellan Region Skåne och kommuner i nordvästra Skåne, och för att stärka våra chefer i arbetet ska vi ta fram ett ledarskapsprogram för god och nära vård.

Vi fortsätter omvandla vanliga vårdplatser till demensplatser. Målsättningen för mandatperioden är att 25 procent av platserna på vårdboendena ska vara demensplatser, vilket kan jämföras med 11 procent i början av mandatperioden. I juni öppnade vi 16 demensplatser och under hösten 2021 inleddes arbetet med fler omvandlingar på ytterligare sex vårdboenden. Omvandlingen kommer att kräva en successivt utökad bemanning.

Vi har tagit fram ett koncept för demensboende. Målet är att alla demensenheter ska vara stjärnmärkta enligt Svenskt demenscentrums utbildningsmodell. Det arbetet har påbörjats. Även andra enheter inom nämndens verksamheter, till exempel hemvården och dagverksamheter, kommer att bli stjärnmärkta.

Vård- och omsorgsförvaltningen använder BPSD-registret – ett nationellt kvalitetsregister – för att kvalitetssäkra vården för personer som har en kognitiv sjukdom.

Trots att pandemin orsakat förseningar är projektet Ung omsorg nu igång på vårdboendena. Det är ett koncept där högstadie- och gymnasieungdomar hjälper äldre i vardagen. Ungdomarnas besök skapar meningsfulla möten mellan generationerna och de äldre får en liten guldkant på tillvaron. Samtidigt är det ett sätt att öka intresset för yrken inom vård- och omsorgssektorn och skapa meningsfulla extrajobb för unga.

Inom hemvården har vi haft fokus på att skapa en robust grundverksamhet trots pandemin, och vi har prioriterat kontinuitet i ledarskap och bemanning.

Hemvården har arbetat för att få till en mer jämlik vård inom kommunen genom att tillämpa nämndens SOL-riktlinjer och en enhetlig syn på tröskelbegreppet, som styr arbetsfördelningen mellan kommun och region.

För att stärka kompetensen har vi inlett ett samarbete med Campus Helsingborg och medicinska fakulteten vid Lunds universitet. Tanken är att integrera kommunal vård och omsorg med akademisk utbildning och forskning inom åldrande och hälsa. Målet är att ta fram vetenskapligt belagda insatser som främjar hälsan och förebygger sjukdomar, och målgruppen är äldre människor som får stöd från kommunen.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Vårdboende			
Antal externt köpta vårdboendeplatser (oktober)	26	21	9
Andel demensplatser av totalt antal vårdboendeplatser, procent	11,2	11,2	12,6
Andel boende som är ganska eller mycket nöjda med sitt vårdboende, procent ¹⁾	79	82	-
Andel boende på vårdboende som uppger att de inte besväras av ensamhet, procent ¹⁾	38	30	-
Andel boende som upplever att personalen på vårdboendet alltid eller oftast meddelar i förväg om tillfälliga förändringar, procent ¹⁾	48	51	-
Andel boende som upplever att det känns mycket tryggt eller ganska tryggt att bo på vårdboendet, procent ¹⁾	85	88	-
Andel boende som upplever att de alltid eller oftast får ett bra bemötande av personalen på vårdboendet, procent ¹⁾	92	91	-
Hemvård och hemsjukvård			
Antal personal som en hemvårdskund möter under 14 dagar	13	12	11
Andel hemvårdskunder som möter fler än 20 st personal under 14 dagar, procent	5	4	5
Antal kunder i hemvården med trygghetskamera (per den siste varje tertial), procent	29	36	30
Andel hemtjänsttagare som är ganska eller mycket nöjda med hemtjänsten som helhet, procent ¹⁾	88	88	-
Andel hemvårdskunder som uppger att de inte besväras av ensamhet, procent ¹⁾	48	48	-
Andel kunder som upplever att personalen i hemtjänsten alltid eller oftast meddelar i förväg om tillfälliga förändringar, procent ¹⁾	64	65	-
Andel kunder som upplever att det känns mycket tryggt eller ganska tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten, procent ¹⁾	84	84	-
Andel kunder som upplever att de alltid eller oftast får ett bra bemötande av personalen i hemtjänsten, procent ¹⁾	96	96	-
¹⁾ Uppgift saknas för 2021.			

Insatser enligt LSS

Årets verksamhet

Pandemin har även haft en stor påverkan på nämndens LSS-verksamhet. En övervägande del av hyresgästerna har valt att stanna hemma från daglig verksamhet vilket har påverkat hur de mår. Vår största utmaning under fjolåret och säkerligen en bit in i 2022 är att skapa förutsättningar för återhämtning för både hyresgästerna och medarbetarna.

För att vi bättre ska kunna nå verksamhetens mål har vi på grupp- och servicebostäderna tagit fram övergripande aktiviteter som man arbetat med där under året. Det handlar om en förbättrad styrning och uppföljning och en individ- och målgruppsanpassad verksamhet men också att ha medarbetarnas kompetens och fortbildning i fokus, att ge våra LSS-bostäder egna inriktningar och att använda digitala lösningar.

Resultatet från senaste brukarundersökningen inom funktionshinderområdet visar bland annat att vi även framöver behöver öka användningen av alternativa sätt att kommunicera. Vi måste ge våra kunder förutsättningar att förstå vad vi säger och oss att förstå vad de vill förmedla.

En ny korttidsverksamhet öppnade i tillfälliga lokaler under sommaren. Målgruppen är barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Syftet är att på ett bättre sätt kunna möta barnens och ungdomarnas behov och förutsättningar.

En stor grupp inom daglig verksamhet har inga andra insatser än den och vi ser därför en risk att isoleringen och den psykiska ohälsan ökar när de av olika anledningar inte kommer till sina aktiviteter. Vi behöver fånga upp och möta dessa personer på ett annat sätt, och under våren utredde vi möjligheten att erbjuda en digital daglig verksamhet.

Vi har stora svårigheter att rekrytera kontaktpersoner och ledsagare inom LSS, vilket gör att vi har svårt att verkställa beslut inom en rimlig tid. Av det skälet har vi tittat på ersättningen till uppdragstagarna, något som inte gjorts på flera år. Slutsatsen är att Helsingborg har låga ersättningsnivåer jämfört med många andra kommuner.

Helsingborg är en av tre kommuner som ingår i länsstyrelsens projekt för att utveckla metoder om barnrätt och funktionsrätt. För vårt fortsatta barnrättsarbete har vi tagit fram en plan som bygger på lärdomarna från projektet. Dessutom utbildas fler barnrättsstrateger inom LSS:s barnverksamhet.

Vi har påbörjat ett arbete med så kallade kundresor. Genom intervjuer med kunder och medarbetare skapas en helhetsbild av kundens upplevelse av arbetet inom förvaltningen, och när vi förstår våra kunders behov bättre ökar vi våra möjligheter att bidra till en god livskvalitet. När vi gjorde kundresor inom LSS-verksamheten blev det tydligt att det är viktigt med kontinuitet, tydlighet och kompetens. Resultatet rimmar väl med våra planer.

Nyckeltal	2019	2020	2021
LSS-verksamhet			
Genomsnittlig väntetid för plats i gruppbostad LSS per den siste varje tertial (antal dagar)	491	475	449
Andel brukare som har varit med och bestämt alla sina assistenter, procent	60	60	36
Andel brukare som känner sig trygga med alla sina assistenter, procent	100	80	86
Andel assistenter som bryr sig om brukaren, procent	90	90	79
Andel brukare som kan göra det hen vill med hjälp av sina assistenter, procent	90	80	79
Andel brukare som vet vem hen ska prata med om något fungerar dåligt med assistenterna, procent	70	100	77
Gruppbostad LSS-Andel av personalen som bryr sig om brukaren enligt brukarens bedömning, procent	78	81	84
Gruppbostad LSS-Andel av personalen som pratar så brukaren förstår enligt brukarens bedömning, procent	73	73	67
Gruppbostad LSS-Andel av personalen som förstår brukaren enligt brukarens bedömning, procent	58	71	74

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag är att planera, bygga och förvalta Helsingborg för en hållbar stadsutveckling.

Nämndens inriktning

Staden ska upplevas ren och kännas trygg för alla oavsett tid på dygnet. När staden växer med bostäder och verksamhetsytor ska den göra det med variation och stor hänsyn till livskvaliteten för dagens helsingborgare.

Nämndens mål

Kundernas totala upplevelse av bygglovstjänsten ska under 2021 uppgå till minst 3,6 i NKI live

Resultat 3,6. Målet är uppnått.

När vi frågade våra kunder hur de upplever vår service landade vi på 3,6 i NKI (nöjd-kund-index) under 2021. Vi bedömer att målet är uppnått.

Handläggningstiden efter komplett ärende till beslut var i genomsnitt 13 dagar 2021. Enligt NKI live är våra kunder även nöjda med handläggningstiden och upplever ett trevligt bemötande i kontakten med oss.

Nyansökningar genom e-tjänsten har ökat under 2021 jämfört med 2020. I slutet av året började vi flytta alla arkiverade handlingar till stadens e-arkiv för att säkerställa en långsiktig och hållbar arkivering.

Att vi uppnått målet visar att medarbetarna har lyckats leverera bästa möjliga service och kvalitet trots ökade antalet ärenden och förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin.

Planlagd mark för verksamhetsytor ska uppgå till minst 80 hektar 2021, varav minst 40 hektar kommunal mark

Resultat 80 respektive 27 hektar. Målet är inte uppnått.

Den kommunala planlagda verksamhetsmarken uppgår till 26,9 hektar. Den totala bufferten planlagd mark för verksamheter bedöms vara strax under 80 hektar.

Under maj 2021 har en detaljplan för Välluv 14:1 vunnit laga kraft vilket innebär ett tillskott om cirka 16 hektar verksamhetsmark som nu kan förberedas för försäljning. För närvarande är ytterligare tre större områden under planläggning: Väla södra industriområde, Vasatorp industriområde och Björka 17:1.

Nuvarande detaljplaneförslag möjliggör för 23 hektar, 20 hektar respektive 43 hektar verksamhetsmark på de tre områdena. För Väla södra industriområde och Vasatorp industriområde kvarstår några övergripande frågor inom respektive detaljplan. Planprocessen för Björka 17:1 påbörjades i slutet av år 2021. Vi har också påbörjat processen för Norra Ekberga.

I samband med arbetet med den gällande översiktsplanen gjorde vi en särskild utredning för att bedöma och säkerställa det långsiktiga behovet av verksamhetsmark.

Stadsutveckling

Årets verksamhet

Kommunfullmäktige har antagit den nya översiktsplanen, ÖP 2021. Den pekar ut riktningen för den fysiska planeringen för en utveckling som skapar social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Byggandet av bostäder har varit högt och bufferten för detaljplaner har krympt. Men flera planarbeten pågår, även för verksamheter som logistik samt för ett nytt sjukhus.

Flera projekt har startat eller blivit klara. Ombyggnaden av Kungstorget är i full gång och ett park- och cykelstråk på Drottninghög är klart. Det är också hjulsportsplatserna för skateboard, kickbike, inlines med mera i Laröd och Gantofta, på Viskstråket och Husensjö. Vid stranden i Rydebäck har vi byggt en lekplats med ett utegym. Varvsbron mellan Helsingborg C och bostadsområdet Oceanhamnen invigdes liksom Ångfärjeparken. Även bron över Järnvägsgatan mellan tingsrätten och Campus Helsingborg, inklusive hissarna, blev klar, precis som ombyggnaden av bussterminalen på Helsingborg C.

På Sundstorget och vid Bredgatan har vi testat flyttbara parker för att se hur vi kan skapa fler tillfälliga gröna platser i väntan på permanenta planteringar.

Vi har genomfört flera naturvårdsåtgärder, det har bland annat handlat om fiskevård, klimatanpassning och att återställa delar av Råån till ett mer ursprungligt skick. Vi har också rensat dammar för att ge plats åt mer vatten. Kampen mot invasiva växter har fortsatt och vi har återplanterat hotade växter.

På stranden i Rydebäck kunde vi hissa Blå flagg, en internationell miljö- och kvalitetsutmärkelse. Stranden är en av åtta i Sverige med den utmärkelsen.

Arbetet med cykelfrämjande åtgärder ledde till att Helsingborg blev landets tredje bästa cykelstad bland de största kommunerna.

I arbetet för en tryggare stad har vi inlett ett samarbete med Placemaking Europe, ett nätverk som handlar om utveckling av stadsmiljöer. Ett sådant projekt är Söderscen på Furutorpsplatsen som lockar till liv och rörelse. I projektet Platssamverkan på Söder och Fredriksdal samarbetar vi med stiftelsen Tryggare Sverige.

För att trafiken ska bli säkrare har vi bland annat smalnats av Vaktgatan och anlagt cykelbana och farthinder. I centrum är arbetet med trafik hinder i form av höj- och sänkbara pollare klart. För att bidra till en ren stad har vi anställt personer som städar över hela staden. Våra Södervärdar har fortsatt arbetet med att stärka invånares, besökarens och verksamheter stolthet över Söder.

Förvaltningen har även förberett H22 City Expo. Vi bidrar med innehåll till stadsmässan och vi hjälper till med det praktiska genomförandet. I vårt innovationsarbete har vi bland annat fortsatt utvecklingen av stadens digitala tvilling där man tredimensionellt kan göra olika simuleringar av yttre påverkan (exempel skyfall, vind och sol) men även hur olika förändringsförslag skulle påverka staden.

Pandemin har fortsatt att påverka både renhållningen och slitage ute på stan eftersom många vistats utomhus. Under hösten har materialkostnaderna blivit högre och leveranstiderna längre, och de anbud som kommit in har legat högre i pris än tidigare.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Trafik			
Personskador i trafikolyckor inom kommunen, antal	890	960	817
Trafikutveckling, Drottninggatan, antal motorfordon	14 600	16 500	17 000
Trafikutveckling, Södra Stenbocksgatan, antal motorfordon	18 000	17 000	18 000
Trafikutveckling, Österleden, antal motorfordon	35 600	35 500	35 500
Cyklist som passerar våra 9 cykelmätare, antal miljoner	2,0	2,0	1,9
Resor med stadsbuss, antal miljoner	14,2	9,0	8,4
Miljö och klimat			
Kommunala naturreservat, antal	9	10	10
Kvalitet			
Företagens bedömning av vår myndighetsutövning och service inom bygglov, nöjd-kund-index 0-100 ¹⁾	72	73	76
Företagens bedömning av vår myndighetsutövning och service inom markupplåtelse, nöjd-kund-index 0-100 ¹⁾	79	80	80
Genomsnittlig handläggningstid för bygglov, antal dagar	16	14	13
Andel bygglovsansökningar som beslutas inom en vecka, procent	49	49	53
Bygglovskundernas upplevelse av vårt bemötande, betyg 1-4	3,7	3,8	3,6
Samhällsutveckling			
Färdigställda bostäder, antal	1 232	948	1 154
Bostäder som börjat byggas, antal	822	469	1 142
Nämndens inriktning			
Klotterärenden för hela staden, antal	3 287	4 224	4 328
Nedskräpningsärenden för hela staden, antal	3 747	3 740	4 193
Polisens trygghetsmätning, problemindex (0 obefintlig - 6 alarmerande)	2,4	2,4	2,3
Genomförda trygghetsdialoger, antal	18	15	12
Lekplatser, investerade kronor per år, mnkr	18,7	5,8	20,8
Medarbetarskap			
Hållbart medarbetarengagemang, HME 0-100	80	78	83
Personalrörlighet - avgångar (tv) med avgångsorsak egenbegäran, procent ²⁾	-	-	7,1
¹⁾ Preliminär uppgift för 2021. ²⁾ Uppgift saknas.			

Vatten och avlopp

Årets verksamhet

NSVA (Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp) har arbetat flexi-belt för att hantera pandemin.

1 januari blev Örkelljunga den åttonde kommunen att bli del-ägare i NSVA. Ägarkommunerna gjorde under året en avstämning mot det som förväntades när bolaget bildades 2009 och konstaterade att syftet är uppfyllt. För att utvecklas ytterligare har bolaget pekat ut områden som ska förbättras.

Den årliga så kallade Nils Holgersson-undersökningen, som mäter kostnaden för bland annat vatten och avlopp, visade att i Skåne var det billigast i Helsingborg 2021.

Leverera dricksvatten

Filborna vattentorn har fortfarande problem med läckage. För att undvika framtida problem pågår nu ett noggrant arbete för att komma till rätta med felet. Processen för byggandet av vattentornet fick betyget Excellent av hållbarhetscertifieringen CEEQUAL, vilket är den högsta nivån.

Dricksvattenbehovet och uttaget från Örbyfältet ökar. Den ökning som behövs till år 2050 är inte möjlig med dagens anläggning. Vi har därför låtit göra geologiska undersökningar för att se om markförhållandena är lämpliga för att rena mer vatten. Vi väntar svar under 2022.

Rena avloppsvatten

Överbyggnaden över Öresundsverket är i drift. Den biologiska processen för att rena vattnet har presterat väldigt väl under andra halvan av året och avloppsreningsverket har klarat gränsvärdena.

Sedan 1970-talet har NSVA och dess föregångare arbetat för att få skilda ledningar för avloppsvatten respektive dagvatten (främst regnvatten) för att minska risken för översvämningar i till exempel källare. Sedan i somras leds allt dagvatten ut i Öresund i stället för till reningsverket och mängden orenat avloppsvatten som hamnar i havet förväntas därmed minska med 80 procent.

Svedberga minireningsverk togs i drift i somras och fungerar väl. Provtagningar visar långt under villkorsgränserna. RecoLab, som är NSVA:s testanläggning vid reningsverket Öresundsverket, blev klart i maj men på grund av pandemin blev invigningen digital.

Även sommaren 2021 påträffades flera döda fiskar i Råån. Fiskdöden beror på syrebrist i ån, men vad syrebristen beror på är fortfarande en gåta.

Ett par stora fastigheter i centrala Helsingborg visade sig ha sina avlopp kopplade till dagvattennätet. Det är nu åtgärdat. Vår utrustning för att förhindra att olja, bensen och andra ämnen når ut i naturen i samband med trafikolyckor och vid andra händelser användes vid nio tillfällen.

Nyckeltal	2019	2020	2021
NSVA			
Svinn i vattenledningsnätet, procent ¹⁾	19	17	-
Mark- och källaröversvämningar, antal	28	2	22
Producerad mängd vatten, antal miljoner kubikmeter	19,0	19,5	19,2
Mottagen mängd avloppsvatten, antal miljoner kubikmeter	19,6	19,3	19,6
Intäkter, mnkr	243	269	277
Kostnader, mnkr	243	270	280
Nettoeffekt, mnkr	0	-1	-3
¹⁾ Uppgift saknas för 2021.			

Foto: Petra Lundin

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämndens uppdrag är att vara möjliggörare för vuxna att komma i arbete.

Nämndens inriktning

Fler invånare med ekonomiskt bistånd ska bli självförsörjande så snabbt som möjligt. Vi möter invånarna på olika sätt, med tydliga förväntningar och ett tydligt arbetsfokus, även i stadsdelarna för att på så sätt bidra till ett mer integrerat och tryggt Helsingborg med livskvalitet för alla.

Nämndens mål

Antalet invånare med ekonomiskt bistånd ska under 2021 minska till högst 3 000

Resultat 2 890. Målet är uppnått.

Antalet invånare med ekonomiskt bistånd var i december 2 890, vilket innebär att målet har uppnåtts. Det är en minskning jämfört med både 2020 (3 236 invånare) och 2019 (3 083 invånare).

Under 2021 slutade 1 539 personer uppbära ekonomiskt bistånd och gick istället till arbete eller studier eller fick någon annan typ av ersättning. Motsvarande siffra för 2020 och 2019 var 1 319 respektive 1 208 personer. Det förbättrade resultatet beror på att fler personer gått till arbete eller studier, antalet som får annan ersättning har minskat.

Flera faktorer har bidragit till att vi nått målet. Förvaltningens samarbete med arbetsgivare och näringsliv samt återhämtningen på arbetsmarknaden har resulterat i att många fått anställning. I december 2021 var arbetslösheten 10,8 procent, motsvarande siffra för 2020 var 12,3 procent.

Alla aktiviteter och insatser utgår från att individen tidigt formulerar sitt jobb mål, får flera stödjande insatser samtidigt och att vi tror på invånarens förmåga.

Förändring inom sfi (svenska för invandrare), som innebär att alla elever utom de som saknar utbildning från hemlandet, läser sfi med yrkesinriktning. Andelen elever som avbryter sin sfi för att de fått ett arbete ökade från 20 procent 2020 till 29 procent 2021. En Uppföljning visade också att färre elever avbryter sina sfi-studier, vilket betyder att de har större möjligheter att förbättra sina kunskaper i svenska.

Vi har förbättrat och snabbat på det stöd som invånare får i samband med att de söker ekonomiskt bistånd första gången.

Förvaltningen har startat arbetet med ett antal förändringar som väntas ge effekt under 2022:

- nya matchningsaktiviteter i kombination med studier eller kompetensutveckling för att möta kompetensbehovet hos arbetsgivarna
- förändrat arbete med dem som behöver aktiviteter under en längre tid för att på sikt kunna försörja sig själva
- samordning av våra kompetenser med fokus på studiemotivation och studiefinansiering för att fler ska välja att studera.

Det är ännu oklart om förändringen av den nationella arbetsmarknadspolitiken. Utöver införandet av privata företag som ska matcha individer mot lediga tjänster bedömer vi att omställningen kan påverka bland annat vår samverkan med Arbetsförmedlingen om gemensamma målgrupper och arbetet med etableringen. Detta kommer att påverka förvaltningens arbete och vi måste därför följa de kommande förändringarna.

Minst 285 ungdomar med ekonomiskt bistånd ska gå till arbete eller studier under 2021

Resultat 298. Målet är uppnått.

Resultatet är bättre än tidigare. År 2020 gick 287 ungdomar till arbete eller studier, år 2019 var antalet 248.

Det höga inflödet av ungdomar sedan hösten 2019 förstärktes under 2020 på grund av pandemin eftersom de ingångsjobb som tidigare funnits tillgängliga för den här gruppen minskade avsevärt. Detta påverkade inte bara antalet ungdomar som fick ekonomiskt bistånd utan ungdomsarbetslösheten i stort. I december 2021 hade 386 ungdomar ett öppet pågående biståndsärende. Motsvarande siffra för 2020 och 2019 var 491 respektive 497. Det innebär en minskning med 21 procent mellan 2019 och 2021.

En bidragande orsak till att fler fick arbete är vårt matchningsarbete som grundar sig i ett tätt samarbete med arbetsgivare och näringsliv. Detta i kombination med fler ingångsjobb betydde mycket för att många ungdomar skulle få en anställning. Vi har också riktat insatser till just denna grupp, till exempel speciella ungdomsanställningar. Totalt anställdes 61 ungdomar. Drygt hälften av dem behövde inte ekonomiskt bistånd när anställningen avslutats.

Att ungdomar börjat studera förklarar 15 procent av resultatet, vilket är en minskning jämfört med 2020 och 2019, då andelen var 20 respektive 17 procent. Eftersom studier är en hållbar lösning för ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden är det mycket viktigt att vi utvecklar vårt arbetssätt för att fler ska börja studera. Det handlar om samarbetet mellan förvaltningens olika delar. Genom att samordna deras kompetenser när det gäller studiemotivation och studiefinansiering kan vi nå bättre resultat.

Utöver detta ska förvaltningen fortsätta utveckla konceptet Ung Helsingborg som är vårt främsta sätt att möta ungdomar. En analys visar att vi behöver bli bättre på att nå gruppen 20-29 år eftersom arbetet hittills riktats mot dem som är i åldern 16-19 och alltså omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

Under hösten genomförde vi en förstudie om samverkan kring ungdomar som varken arbetar eller studerar. Resultatet visar att det finns ett stort behov av Ung Helsingborg samtidigt som vi behöver ett mer strukturerat samarbete utifrån våra gemensamma målsättningar. Detta bör kompletteras med en struktur för uppföljning som kan visa hur Ung Helsingborg påverkar hur vi når våra mål.

Antalet hushåll med barn med ekonomiskt bistånd ska under 2021 minska så att antalet barn blir högst 1 890

Resultat 1 853. Målet är uppnått.

Antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd var i december 1 853. Målet har uppnåtts.

Det genomsnittliga antalet barn per månad var år 2021 1 943, år 2010 2 032 och år 2019 1 845.

Utvecklingen av antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd följer i stort den generella trenden för bistånd.

Hushåll med barn utgör samma andel av det totala antalet biståndsärenden som 2020 och 2019. Andelen sammanboende med barn har dock minskat något medan andelen ensamstående kvinnor och män med barn ökat. Hushåll med två föräldrar går vidare till arbete, studier eller annan ersättning i högre grad än hushåll med en ensamstående föräldrar.

Utöver att fokusera på hushåll med barn har vi startat specifika insatser där vi prioriterat vuxna i hushåll med barn. Ett sådant exempel är Jobbrondellen, där individen får stöd som innehåller språkräning, praktik inom tre olika branscher samt insatser som handlar om sociala nätverk och arbetsmarknadskunskap. Vi har prioriterat kvinnor för att delta i Jobbrondellen. Antalet deltagare är ännu litet, men insatsen är en test för att utveckla nya arbetssätt.

En analys visade att behoven för dem som ingår i målgruppen varierar och förvaltningen tar därför fram nya koncept. Detta arbete kommer att fortsätta under 2022, koncepten kommer att följas upp och vi kommer att vidareutveckla dem som visar goda resultat. Vi ska också delta tillsammans med socialförvaltningen i ett försök som handlar om att få nya perspektiv i arbetet med hela familjer.

Förvaltningen arbetar nu enligt en riktlinje som innebär att när det finns två vuxna i ett hushåll med barn ska vi om det behövs samordna stödet till föräldrarna. Det ger bättre förutsättningar för att planera sin egen försörjning. Eftersom riktlinjen infördes hösten 2021 kan vi ännu inte se vilken effekt den haft.

Årets verksamhet

Året har präglats av pandemin. Under hösten minskade arbetslösheten och var vid årsskiftet på ungefär samma nivåer som innan pandemin. Det gäller både utrikesfödda och unga, som är de grupper verksamheten möter mest. Samtidigt visar Arbetsförmedlingens statistik att långtidsarbetslösheten ökar. Den kompetens arbetsgivarna efterfrågar alltmer är utbildning, något som många i grupperna saknar. Det innebär att övervägande delen av de som får ekonomiskt bistånd befinner sig långt från arbetsmarknaden. Trots det gick 1 539 invånare från ekonomiskt bistånd till arbete, studier eller annan försörjning under 2021. Det är 17 procent fler än föregående år.

Förvaltningen har mött pandemins effekter både genom att stärka samarbetet med arbetsgivarna och genom att använda möjligheterna i den kommunala organisationen. Vi satsade på särskilda ungdomsanställningar och fler unga än vad vi budgeterat med erbjöds sommarpraktik.

En av statens satsningar under pandemin var att öka statsbidragen till gymnasial yrkesutbildning. Genom att utbilda fler av dem som står utanför arbetsmarknaden och får ekonomiskt bistånd kan vi lyckas bättre med vårt uppdrag. Under året har vi erbjudit yrkesutbildningar inom samtliga nationella yrkesprogram. Inom alla program har utbildningen kunnat kombineras med sfi (svenska för invandrare) eller svenska som andraspråk. Samarbetet med näringslivet kring yrkesutbildning har stärkts. Det totala antalet årsplatser inom den gymnasiala utbildningen har ökat med 36 procent. Så många utbildningsplatser har sannolikt aldrig tidigare erbjudits i Helsingborg.

Den 1 januari fick sfi en ny organisation. Den innebär att alla elever, utom de med allra lägst utbildningsbakgrund, ska kombinera sina språkstudier med yrkeskunskap, yrkessvenska och autentiska utbildningsmiljöer med stöd av både sfi- och yrkeslärare. En utvärdering under hösten visade tendenser till ökad andel betyg, högre motivation och färre avbrott. Samtidigt ökade andelen elever som avbröt studierna för arbete inom just de yrkesområden som utbildningarna riktades mot.

För att underlätta språkträningen har vi, tillsammans med externa leverantörer, tagit fram flera språkträningsapplikationer som bygger på artificiell intelligens. Språkinläring kräver träning utanför klassrummet och personer som deltagit i utvecklingen av programmen bekräftade att robotar kan vara ett bra komplement till traditionell undervisning. En annan digital lösning är ett app-baserat träningsprogram för arbetssökande. Genom att använda digitala verktyg som ger invånarna möjlighet att träna var och när de vill kan de ta ett större ansvar för sin egen planering.

Under 2021 har vi också infört en ny organisering av den lagstadgade samhällsorienteringen. Den bygger på mer lokal förankring och arbetsmarknadsfokus och riktas mot invånare som varit här längre och där informationen behöver uppdateras och förnyas.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Vuxenutbildning			
Andelen elever som kan rekommendera sin skola till andra, procent	91	91	91
Lärare i sfi med pedagogisk högskoleexamen, procent	80	83	-
Grundläggande nivå, antal årsplatser	717	753	528
Gymnasial vuxenutbildning, antal årsplatser	1 816	1 957	2 667
Svenska för invandrare, antal elever	3 699	3 020	2 767
Yrkehögskola, antal årsplatser	109	98	84
Ekonomiskt bistånd			
Utbetalt ekonomiskt bistånd, mnkr	269	281	271
Hushåll med ekonomiskt bistånd, snitt per månad, antal ¹⁾	2 377	2 549	2 400
Genomsnittlig bidragskostnad per hushåll och månad, kr ¹⁾	9 435	9 198	9 402
Arbetsmarknad			
Ungdomar i sommarpraktik, antal	712	925	879
Mottagna nyanlända, antal	358	159	129
- varav barn, antal	141	66	59

¹⁾ Nyckeltal med antalet hushåll har räknats om jämfört med tidigare årsredovisningar. Tidigare har vi beräknat antalet hushåll enligt statistik till Socialstyrelsen. Nu beräknar vi antalet hushåll enligt bokfört utbetalat bistånd varje månad. Uppgifterna från Socialstyrelsen har en månads eftersläpning.

Foto: Studio E

Socialnämnden

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället.

Nämndens inriktning

Vi vill arbeta för en trygg stad där socialt utsatta barn och ungdomar får bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer. Digital socialtjänst ska erbjudas invånarna när och var de vill. Stödet till barn, unga och vuxna ska utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande för att möjliggöra en kunskapsbaserad socialtjänst.

Nämndens mål

Barn som placeras i jourhem ska vid behov erhålla ett familjehem inom högst 6 månader under 2021

Resultat 68 procent. Målet är inte uppnått.

Vi har blivit marginellt bättre men det är fortfarande alltför många barn som bor för länge i jourhem. Den huvudsakliga orsaken till att barn får vänta länge på att placeras i stadigvarande familjehem är bristen på sådana. Därför försöker vi igenom flera kanaler intressera människor att bli jour- eller familjehem och att välja just Helsingborgs stad som uppdragsgivare.

Pandemin har minskat människors intresse av att bli jour- eller familjehem, och har också minskat takten i utredningarna.

En annan faktor som påverkar är att många familjehem inte kan tänka sig att ta emot barn med alltför omfattande problematik. Vi utvecklar därför stödet till familjehemmen så att de kan känna sig trygga med att de får rätt hjälp när de behöver den. Barn- och utbildningsförvaltningen förändrar sin samverkan med andra viktiga aktörer, till exempel barn- och ungdomspsykiatri och LSS-verksamheten.

För att rekrytera fler jourhem och familjehem och för att vara attraktiva för både nuvarande och presumtiva uppdragstagare har vi genomfört en rad åtgärder under 2021. Två kampanjer syftade till att väcka intresse hos fler att bli jour- eller familjehem, och ytterligare kampanjer kommer att ske två gånger per år under 2022 och 2023. Vi har nu också utbildat samtliga familjehemshandläggare i handledning av jour- och familjehem. Totalt 50 jour- eller familjehemsföräldrar erbjöds att delta i utbildningen Traumamedveten omsorg som anordnas av Rädda Barnen. Genom utbildningen har vi tillgodosett behoven av kunskap och verktyg så att de som deltog kan vara trygga med att veta hur de ska möta barnens ofta komplexa behov.

Drygt 20 jour- eller familjehem intervjuades om hur de ser på sitt uppdrag och vilket stöd de önskar framöver. Resultatet av intervjuerna kommer att användas i vårt utvecklingsarbete.

Under hösten har kommunerna i Familjen Helsingborg, med Båstad som enda undantag, börjat samverka i arbetet med att rekrytera jour- och familjehem. Det finns goda skäl att hoppas att detta samarbete kommer att utvecklas till att omfatta fler delar, till exempel jourhemsvården. Det kan ge vinster när det gäller samordning, samarbete och effektivisering för familjehemsvården i stort.

Under 2021 ska minst 70 procent av invånarna som använder sig av socialförvaltningens tjänster uppleva att det stöd de har fått har varit till nytta

Resultat 84 procent. Målet är uppnått.

I en test följer förvaltningen upp hur invånare upplevt tjänsterna de har tagit del av. Syftet är att få en inblick i hur tjänsterna upplevts och att använda upplevelserna till att förbättra våra tjänster utifrån individernas behov. Forskare från Lunds universitet är knutna till testen och redan nu syns positiva resultat.

Antalet deltagare är fortfarande ganska litet och planen att utöka undersökningen har stött på utmaningar. Pandemin har minskat möjligheten att intervjua eftersom intervjuare och brukare behöver träffas fysiskt. Det begränsade underlaget påverkar utfallet och ett bredare deltagande är nödvändigt för att få ett säkrare resultat. För att öka antalet svarande har vi kompletterat testen med en enkät som fler kan besvara.

Två av dessa tester har genomförts i två olika verksamheter: akutboendet Fenix för hemlösa samt föräldrastöden Fritt stöd och Puff. Sammantaget upplever 73 procent att det stöd de har fått har varit till nytta. I enkätundersökningen är resultatet högre med ett utfall på 100 procent. Totalt har då 84 procent av de invånare som har ingått i undersökningen upplevt att tjänsterna har varit till nytta för dem.

Genom intervjuerna har våra verksamheter också identifierat sina styrkor och utmaningar. Utifrån dessa har de påbörjat ett utvecklingsarbete för att erbjuda tjänster som bättre möter invånarnas behov.

Forskaren som har följt arbetet konstaterar att metoden har upplevts som positiv och att den fyller sitt syfte. Metoden fungerar generellt bra. Den skapar värde för verksamheten men också för både de som intervjuar och de som blir intervjuade. Den är också ett sätt att kvalitetssäkra vårt stöd och våra tjänster.

Under 2022 ska fler verksamheter ansluta sig till testen och arbetet fortsätter med en kombination av enkäter och intervjuer.

Under 2021 ska minst 95 procent av de ungdomar som dömts till ungdomstjänst eller ungdomsvård fullfölja sin påföljd

Resultat 93 procent. Målet är inte uppnått.

Under 2021 dömdes 27 unga personer, 23 pojkar och 4 flickor, till att genomföra ungdomstjänst. Av de dömda har hittills 18 slutfört sin ungdomstjänst medan 7 ännu inte inlett den.

Under året undanröjde en domstol ungdomstjänst i 2 av de 27 domarna. Alltså fullföljdes 93 procent av domarna. Orsaker till att domar om ungdomstjänst ändras kan vara att det inte varit en lämplig påföljd eller att omständigheterna kring den unge förändrats. Vi arbetar för att de återstående sju ungdomar ska fullfölja sin ungdomstjänst. Under pandemin har det varit svårt att rekrytera nya arbetsplatser för de dömda.

Årets verksamhet

Pandemin har gett oss utmaningar men också bidragit till nya kreativa lösningar, alternativa mötesplatser och nya digitala arbetssätt.

Under 2021 har förvaltningen lagt mycket arbete på att försöka erbjuda fler barn och unga med komplex problematik en plats i våra olika boenden. Vi öppnade ett nytt boende under våren, det är en del av ett system med olika typer av boenden. Syftet är att arbeta systematiskt och bredda våra insatser för att öka möjligheterna att placera barn och unga inom kommunen. För att stärka barns röster och öka deras förutsättningar att delta i möten med socialtjänsten har vi använt det digitala verktyget OmMej. Det ger en bredare bild av barns verklighet och ökar våra möjligheter att erbjuda ett tidigt stöd till dem och deras familjer.

Mobila teamet har i stort sett under hela året haft dubbelbemanning på helgerna. I de områden där behovet varit störst har vi utökat vår samverkan med och skol- och fritidsförvaltningen och polisen.

Vi har fortsatt utveckla det digitala verktyget SES (samarbete efter skilsmässa), som nu kan användas även av dem som talar engelska eller arabiska. Framöver ska verktyget kunna användas även av barn.

Familjecentralerna har haft färre besökare än tidigare år. Till största delen beror minskningen på pandemin, bara några få verksamheter har kunnat ställas om till digitala alternativ.

Karpens aktivitetshus har under året arbetat med social samvaro och olika aktiviteter för personer med psykisk ohälsa. Syftet är att de ska känna sammanhang och kunna ta aktiv del i samhället. Efterfrågan på aktiviteterna är stor och under året har Karpen breddat sitt utbud och erbjuder nu även utomhusaktiviteter.

Förvaltningen har skrivit avtal med två ideella föreningar för att kunna ge stöd och sysselsättning till personer med missbruks- och beroendeproblematik.

Socialförvaltningen har påbörjat en genomgripande förändring av sitt arbetssätt. Istället för att vara en myndighetsutövande socialtjänst riktas arbetet mot att erbjuda sociala tjänster. Detta innebär att prioritera det förebyggande arbetet, att möta individer på ett bättre sätt och agera utifrån deras behov samt att vara mer tillgängliga. Förändringen underlättar för en ny socialtjänstlag som förhoppningsvis börjar gälla 2023.

Förvaltningens innovationsarbete har fått en annan struktur för att skynda på utvecklingen. Vårt deltagande på stadsmässan H22 City Expo är en naturlig del av förändringen när vi går från att vara socialtjänst till att leverera sociala tjänster.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Barn och vuxna			
Andel barn placerade i jourhem, med behov av familjehem, som erhåller ett familjehem inom högst 6 månader, procent	82	67	68
Uppdrag inom förvaltningens service-verksamheter, antal	2 267	3 080	2 695
Väntetid			
Genomsnittlig väntetid från ansökan till beslut om insats, antal dagar	42	47	46
Genomsnittlig väntetid från anmälan till beslut om insats, antal dagar	44	53	53
Statistik			
Antal inledda utredningar	3 120	3 071	3 123
Antal inledda öppenvårds- och heldygnsin satser	1 530	1 550	3 130
Antal unika individer som kommer till socialförvaltningen	5 724	5 983	5 920
Andel ansökningar av det totala antalet anmälningar och ansökningar, procent	12,9	12,6	12,6
Antal anmälningar och ansökningar totalt till förvaltningen	8 828	9 531	9 253

Idrotts- och fritidsnämnden

Idrotts- och fritidsnämndens uppdrag är att möjliggöra fritidsaktiviteter som främjar ett fysiskt aktivt liv och en socialt hållbar livsstil.

Nämndens inriktning

Barn och unga är vår prioriterade målgrupp. Verksamheten ska vara nytänkande och öppen för nya idéer och sätt att arbeta. Lika möjligheter för pojkar och flickor är en viktig grundförutsättning för nämndens arbete. Stadens befintliga anläggningar ska nyttjas mer effektivt. Vi ska skapa ökade möjligheter för spontanidrott och utforma mötesplatser med ett helt nytt innehåll med fokus på unga. Vi ska spela en aktiv roll i stadens trygghetsskapande arbete.

Nämndens mål

Minst 80 procent av all bokningsbar tid på vardagar i sport-hallar för föreningslivet ska vara bokad vid utgången av 2022

Prognosen är att målet uppnås.

De första månaderna 2021 var på grund av effekterna av pandemin inte jämförbara med tidigare år. Fram till att pandemin började påverka föreningarnas verksamhet var en stor del av den tid som var tillgänglig för föreningslivet uppbokad. Genom dialog med föreningslivet och med stöd av våra fördelningsprinciper ökade bokningarna även av tider som vanligen har lägre efterfrågan. Fler medlemmar i föreningar och därmed fler barn- och ungdomsgrupper gjorde att aktiviteter för äldre i större utsträckning blev hänvisade till tider senare på dagen.

Restriktioner och rekommendationer som innebar att träningar och matcher ställdes in gjorde snabbt att många tider blev avbokade. De första månaderna 2021 var inomhusanläggningarna öppna för föreningsverksamhet för barn och ungdomar födda 2002 eller senare samt för övriga gymnasieelever. Vi hade dialog med både stadens föreningsliv och Riksidrottsförbundet regionalt om Folkhälsomyndighetens rekommendationer för dessa träningar och om öppethållandet för elitidrotten och den yrkesmässiga verksamheten.

Avvecklingen av restriktionerna i juni medförde att beläggningen ökade till en nivå liknande den innan pandemin. Efterfrågan på tider i sporthallar för gruppen senior som inte är elit ökade fort. Det uppdämda behovet var märkbart även för inomhusidrotter, som vanligtvis har lågsäsong över somrarna. Under hösten fördelades tiderna i sporthallarna som under normala förhållanden. Minst efterfrågade var tider sent på dagen.

Framför allt tävlingar och verksamhet för vuxna påverkades av de restriktioner som infördes i december. Bokningar av ordinarie träningsverksamhet var i stort oförändrade.

Det är osäkert hur pandemin påverkar medlemsantalet i stadens föreningar. Mycket tyder på att antalet aktiva medlemmar minskar i föreningslivet men vi har inte sett att ett eventuellt medlemstapp haft påverkan på antalet efterfrågade tider.

Sammantaget innebär effekterna av coronapandemin och efterlevnaden av restriktionerna att avbokningarna fortsätter, om än i varierande grad. Belägningsgraden ligger därför under det mål som nämnden har satt upp. Vi bedömer att vi hösten 2022 kan se en återhämtning till en nivå som närmar sig läget före pandemin och sporthallarna kommer återigen ha en hög beläggning, även när inomhusanläggningar i Rydebäck och Gantofta tillkommer. Det är emellertid osäkert hur pandemin påverkar medlemsantalet i stadens föreningar. Mycket tyder på att antalet aktiva medlemmar minskar i föreningslivet. Det är därför troligt att vi når målet först vid utgången av 2022.

Fritid Helsingborg ska till 2022 utveckla nya verksamhetsformer för att skapa ett bredare utbud

Prognosen är att målet uppnås.

Den öppna fritidsverksamheten har begränsats av pandemin. Under 2021 fortsatte vi att utveckla och anpassa våra aktiviteter utifrån restriktionerna. Vi fick begränsa vår fysiska närvaro bland ungdomar, istället utvecklade vi aktiviteter som helt eller delvis är digitala. För att smittskyddssäkra verksamheten har vi begränsat antal besökare utifrån typ av aktivitet och lokal, vilket har lett till att vi haft färre besökare i jämförelse med ett vanligt år. Under sommaren lättade restriktionerna vilket innebar att vi kunde testa nya aktiviteter och arbetssätt och få med fler deltagare. Lägerverksamheten ställdes in vilket frigjorde resurser till att arbeta med fler aktiviteter på olika håll i kommunen.

Arbetet med att förenkla och förbättra informationen och med att skapa ett enklare anmälningssätt fortsätter. Kampanjen Joinaoss har börjat ge resultat i mötet med ungdomar som känner igen oss. Det har även fortsatt bidragit till stadens trygghetsskapande arbete genom vår uppsökande del med pop-up verksamhet.

De delvis digitala aktiviteterna är skapade av fritidsledare för att genomföras när helsingborgarna själva har lust och tid. Deltagare gör en fysisk aktivitet och skickar in svar eller resultat digitalt till aktivitetsledaren. Så gick det till på häxjakten i Pålsjö skog under påsklovet. På de digitala aktiviteterna hämtar eller

får deltagande ungdomar material hemskickat för att till exempel baka eller skapa under ledning av en uppkopplad fritidsledare. Emellertid har vi under året upplevt en digital trötthet hos både medarbetare och ungdomar. De digitala aktiviteterna har en plats i verksamheten men inte som ensamt alternativ.

Ungdomars inflytande i vår verksamhet kan bidra till att framtidens fritidsverksamhet blir den som helsingborgarna vill ha, och redan har ungdomar själva tagit fram aktiviteter genom olika projekt. Fritidsledaren är coach och ungdomarna skapar själva sin verksamhet och är med från planering till genomförande och utvärdering. Det här sättet att arbeta har lett till att fritidsledarna har testat mycket nytt tillsammans med ungdomarna. Ofta har det varit lyckat men ibland har vi behövt testa igen på andra sätt.

Att vi har en större andel planerade aktiviteter med föransökan har gjort att vi fått många nya besökare. Vi ser också att vi med nya arbetssätt når fler flickor nu än före pandemin.

Vi bedömer att vi inte ännu har nått nämndens mål men att vi har goda möjligheter att göra det genom att hålla i och hålla ut i vårt utvecklingsarbete.

Årets verksamhet

Under 2021 har förvaltningen fortsatt att förbättra förutsättningarna för skola och föreningsliv genom att bygga nya och anpassa befintliga anläggningar. Kontors- och konferenslokaler i Idrottens hus har renoverats och all mosaik på fasaden har blivit utbytt. I teknikhallen är konstgräset ersatt med tre mindre hallar för inomhusidrott. Centrala Helsingborg har fått ett välkommet tillskott med flera nya platser för träning. Vi tog också första spadtaget för nya idrottshallar i Rydebäck och Gantofta.

Inom ramen för stadens satsning på innovation har Fritid Helsingborg utvecklat aktivitetshuset Tryckeriet tillsammans med andra förvaltningar, invånare och föreningar. I samarbete med Helsingborgs Symfoniorkester testar vi på aktivitetshuset att skapa musik av helsingborgare för helsingborgare som kommer att resultera i två konserter.

På idrottsanläggningarna har vi börjat testa hur vi kan anlägga fotbollsplaner med återvunnet material från NSR:s anläggningar. För att få mer klimatsmarta anläggningar testar vi att använda sensorer för bevattning av naturgräsplaner och kalkbaserat granulat på våra konstgräsplaner.

Inom den öppna fritidsverksamheten är ökat inflytande för ungdomarna en tydlig inriktning. I april ingick vi ett IOP-avtal (IOP betyder idéburet offentligt partnerskap och är en överenskommelse om samverkan mellan den offentliga och den idéburna sektorn.) med föreningen Youth 2030 Movement som arbetar för att stärka ungas engagemang och deltagande i demokratifrågor.

Vi genomförde hackatons och idéverkstäder där både ungdomar och kommunanställda deltog, och genom olika projekt på fritidsgårdar och andra mötesplatser har ungdomar fått möjligheten att skapa verksamhet utifrån sina behov och önskemål.

Coronapandemin har haft stor påverkan på såväl idrotts- och fritidsnämndens verksamheter som stadens föreningsliv. Först i mars fick alla föreningsaktiva barn och unga födda 2002 och senare möjlighet att träna som vanligt igen. Under pandemin har vi diskuterat utmaningar och behov hos föreningar genom enskilda möten mellan tjänstepersoner och föreningar och haft återkommande digitala veckomöten. Kallis och Pålsjöbaden var stängda under årets första fyra månader och Kallbadsvekan ställdes in. I juni började restriktionerna avvecklas och vi har märkt en ökad efterfrågan på tider i idrottsanläggningarna. Antalet besök på våra kallbadhus är tillbaka på samma nivå som innan pandemin.

Den öppna fritidsverksamheten började året med att genomföra digitala aktiviteter och uppsökande verksamhet i närområdena kring våra fritidsgårdar och mötesplatser. I takt med att restriktionerna har tagits bort och efter önskemål från barn och unga har vi ökat antalet aktiviteter på plats i den öppna fritidsverksamheten. Under loven har vi erbjudit en stor variation av aktiviteter, workshops, evenemang och utflykter, genom egna aktiviteter men framförallt genom föreningar och organisationer.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Anläggningar			
Andel bokad tid av bokningsbar tid vardagar klockan 16:30-22:30 i sporthallar med måtten 18x36m till 22x42m, procent	77	66	76
Antal besök på Kallis	25 955	24 764	16 661
Antal besök på Pålsjöbadet	28 730	40 645	28 815
Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar 1)	66	68	-
Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar, större stad (genomsnitt) 1)	64	65	-
Öppen fritidsverksamhet			
Antal besök på fritidsgårdar och mötesplatser	62 300	42 823	24 826
Andel flickor bland besök på fritidsgårdar/mötesplatser, procent	34	42	41
1) Uppgift saknas för 2021.			

Kulturnämnden

Kulturnämndens uppdrag är att utveckla och främja kulturupplevelser, kunskap och bildning som bidrar till nya insikter, reflektion och god livskvalitet.

Nämndens inriktning

Utveckla kulturen i hela Helsingborg så den möter invånarnas behov av kulturupplevelser, kunskap och bildning där de vistas och bor samt ökar delaktigheten i kulturlivet. Detta med speciellt fokus på barn och unga.

Nämndens mål

2021 ska 8 400 elevtimmar, inom Helsingborgs Kulturskola, vara förlagda utanför Dunkers kulturhus

Resultat 8 447. Målet är uppnått.

Med 8 447 timmar uppfyller Kulturskolan målet. Eftersom Kulturskolan har en total möjlig elevtid om 19 800 timmar per år innebär det att 43 procent av verksamheten nu bedrivs utanför Dunkers kulturhus. Det handlar om många olika fysiska platser runt om i kommunen men också om digitala aktiviteter. Mest verksamhet finns på Tryckeriet, Synkopen, Söderskolan och Anneroskolan.

Pandemin har medfört att vi tagit fram ett digitalt utbud, både som ersättning till fysiska möten och som självständig metod. Bland annat erbjuder Kulturskolan nu digitala kortkurser i piano till dem som ännu inte fått plats på den ordinarie pianoundervisningen.

Det är viktigt att vi samarbetar med andra aktörer så att vi har tillräcklig många ändamålsenliga lokaler. Kulturskolan har därför tillfälligt anställt en samordnare för externa lokaler men tjänsten behöver bli permanent eftersom vi sannolikt kommer att använda fler lokaler av den typen framöver.

2021 ska Helsingborgs bibliotek öka verksamheten för barn och unga i områden som är underrepresenterade, med 150 timmar jämfört med 2020

Resultat 0. Målet är inte uppnått.

Under hösten då restriktionerna lättades kunde biblioteket återigen bedriva verksamhet som riktades mot barn i en mer normal omfattning. Vårt mål är att bedriva verksamhet 810 timmar per år i de aktuella områdena men resultat 2021 var 423 timmar. Pandemin med restriktioner och rekommendationer är den främsta förklaringen.

Vi har ställt om verksamheten så mycket vi kunnat och genomfört flera aktiviteter som också de siktar mot målet även om de formellt inte kan räknas in i statistiken.

Barn och unga samt personer med funktionsvariationer har deltagit i olika projekt för att fånga vilka behov och önskemål just de har. En del av resultatet har trots pandemin kunnat omsättas i sommarlovsaktiviteter. Under sommaren samarbetade biblioteken med Fritid Helsingborg som erbjöd aktiviteter för ungdomarna i anslutning till bibliotekets verksamhet. Vi har också tagit fram olika digitala aktiviteter.

Hösten gav oss möjligheter att återstarta fler aktiviteter i egna lokaler, men även samarbeten med andra aktörer, till exempel Tryckeriet. Det innebar flera aktiviteter under både höstlovet och jullovet.

På biblioteken på Rosengården och i Rydebäck har vi startat ”biblioteksverkstäder” med olika aktiviteter varje gång. Det kan vara pyssel eller att främja läsande. I Påarp samarbetar vi med särskolan om aktiviteter som innehållit både berättande och teknik.

På Stadsbiblioteket och i Stadsparken, men även på några områdesbibliotek, har vi erbjudit barn med funktionsvariationer sagostunder på TAKK. (Det betyder tecken som alternativ och kompletterande kommunikation och är ett sätt att kommunicera med personer med försenad eller avvikande språkutveckling.) Personalen har fortbildats om tillgänglighet av olika slag varav TAKK har varit ett.

Vi samarbetar med 14 av de barnavårdscentraler och familjecentraler som finns i kommunen. Genom dem har vi nått många föräldrar och små barn och kunnat erbjuda dem en bok och en lässtund. Det ska ses som en introduktion till de aktiviteter vi erbjuder den här gruppen kontinuerligt. Personal från barnavårdscentralerna och familjecentralerna gör över 1 500 hembesök varje år och samarbetet öppnar upp för att biblioteket kan nå alla dessa.

Vi satsade mycket på digitala aktiviteter 2021, med dem når vi barn bland annat i socioekonomiskt utsatta områden. Det har bland annat handlat om lovaktiviteter, programmering och att rita digitalt. Dessutom har vi gjort många filmade boktips tillgängliga.

Alla de förskoleklasser som inte hann besöka ett bibliotek innan pandemiläget förvärrades hösten 2020 fick våren 2021 ett erbjudande om en film där biblioteket presenterades, en sagostund och en bok. Besökare kunde också vid flera tillfällen hämta pysselpåsar på Stadsbiblioteket.

Årets verksamhet

Pandemi, påverkan och anpassning

Pandemin har präglat året och förvaltningens krisledning har agerat vid flera tillfällen. I september, då pandemirestriktionerna lättade, kunde våra verksamheter åter arbeta med mera normala publikförutsättningar. Flera restriktioner återkom dock i december och verksamheten begränsades än en gång, liksom den återstart vi påbörjat. Generellt har kulturnämndens verksamheter präglats av en förmåga till anpassning för att erbjuda ett levande kulturutbud, om än ibland med digitala medel.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Helsingborgs bibliotek			
Antal besökare Helsingborgs bibliotek	980 000	728 000	456 000
Öppetid på Helsingborgs bibliotek, antal timmar	12 353	10 897	9 628
Antal utlån Helsingborgs bibliotek, tusental	704	664	527
Boklån per invånare i Helsingborg, antal ¹⁾	4,3	4,1	-
Boklån per invånare i riket ¹⁾	5,5	5,0	-
E-medias andel av total mediebudget, procent	17	18	23
Helsingborgs museer			
Antal anläggningsbesök Fredriksdal	190 000	191 000	217 000
Antal besökare Kärnan	32 700	20 100	5 600
Dunkers kulturhus			
Antal anläggningsbesök Dunkers kulturhus	344 000	204 000	142 000
Antal unika individer i Kulturskolans kurser och utbildningar	1 650	1 862	1 689
Antal av Kulturskolans elevtimmar som är förlagda utanför Dunkers kulturhus	6 740	7 300	8 447
Marknad och kommunikation			
Antal sålda kulturkort	14 085	15 865	22 032
Kulturstöd och utveckling			
Andel sökande av kulturstöd som är nöjda med stödprocessen, procent	91	91	90
Ekonomi			
Kostnader för Helsingborgs bibliotek, kr/invånare	410	413	437
¹⁾ Uppgift för 2021 saknas.			

Vi har prioriterat helsingborgarnas tillgång till biblioteken. Det blev möjligt genom anpassningar och aktiviteter som varit helt eller delvis digitala. Bibliotekens roll har blivit tydlig i ett samhälle som i övrigt gått på fysisk sparlåga. En grupp, som växt kraftigt, är de biblioteksbesökare som behöver hjälp i den digitala vardagen.

Kulturförvaltningen har gjort flera insatser för att värna barns och ungas välmående i pandemin. Biblioteken, Dunkers kulturhus och Helsingborgs museum har arbetat tillsammans med Fritid Helsingborg för att i möjligaste mån kunna erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, inte minst på loven. Barnen har även varit aktiva för att sprida glädje under pandemin. Bland annat har orkestereleverna i El Sistema tagit rollen som gårdsmusikanter och bjudit hyresgästerna i trygghetsboendet på Drottninghög på sång och musik.

Strategisk kulturutveckling

Kulturnämnden har under året fattat en rad beslut för att förverkliga intentionerna i kulturprogrammet för åren 2021-2024:

- extra kulturstödsmedel 2021 till kulturföreningar, på fullmaktiges uppdrag
- utlysning av tillfälliga arbetsstipendier till professionella kulturaktörer
- hyresstöd till ateljéföreningar
- utredning om områdesbibliotek för hela Helsingborg
- inrättande av konstnärligt nationellt residensprogram
- framtagande av en kulturplan för barn och unga
- översyn av kulturstöden, bland annat för öka möjligheterna för ungdomar att genomföra kulturarrangemang och projekt i Helsingborg
- Samarbetet ”Levande kultur- och industriarv” inom Familjen Helsingborg ska se tillväxtmöjligheterna i att göra kultur- och industrimiljöer i nordvästra Skåne tillgängliga
- ett centrum för byggnadsvård upprättas inom Helsingborgs museer och stärker samverkan med andra aktörer.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämndens uppdrag är att tillhandahålla relevanta lokaler och bostäder för stadens verksamheter.

Nämndens inriktning

Sveriges smartaste fastighetsutvecklare med fokus på effektiva verksamhetslokaler.

Nämndens mål

Antalet hyresgäster med besittningsskydd i av staden ägda bostadsrätter ska vid årsskiftet 2021/2022 vara högst 75 och därefter minska med 10 stycken varje år

Resultatet 68. Målet är uppnått.

Vi har uppnått målet med god marginal. Vid årsskiftet hade 68 hushåll besittningsskydd. Från att ha haft 70 hushåll med besittningsskydd siste december 2020 riskerade ytterligare 43 hushåll att få besittningsskydd under 2021. Vi har arbetat fokuserat och har därför minimerat riskerna för att fler hushåll får besittningsskydd. Vårt sätt att arbeta används nu också på de förvaltningar vi samverkar med inom de bostadssociala insatserna. Antalet utflyttningar och omflyttningar inom beståndet ökade 2021 eftersom personer flyttade ut från temporära boenden som återlämnades till fastighetsägarna.

Under 2022 riskerar ytterligare 35 nya hushåll att få besittningsskydd i stadens bostadsrätter.

Fastighetsförvaltningens normalårskorrigerade energi-användning per kvadratmeter ska 2021 vara högst 128,7 kilowattimmar per kvadratmeter och år

Resultatet 131,2. Målet är inte uppnått.

Vi arbetar sedan flera år tillbaka med att minska energiförbrukningen. Fastighetsförvaltningen har tagit fram riktlinjer som följer de intentioner för energianvändning som finns i stadens klimat- och energiplan. Vår energianvändning ska minska med 1,2 procent årligen under perioden 2021-2025. Det motsvarar en årlig minskning med i genomsnitt 1,5 kilowattimme per kvadratmeter under perioden.

Förvaltningen har årligen 20 miljoner kronor som ska användas till klimat- och energiåtgärder. Utöver detta genomför vi ytterligare åtgärder i samband med både löpande underhåll och större renoveringsprojekt.

Under början av 2021 bytte förvaltningen system för energiuppföljning. Vår ambition är att få större möjligheter till sammanställningar av energiförbrukningen i våra olika objekt. Informationen ska användas till att prioritera objekt och åtgärder. Fastighetsförvaltning nådde inte målet för 2021. De främsta orsakerna är att vi behövt utöka tiderna för ventilationen för att minimera spridningen av coronaviruset och att en del projekt för att spara energi tagit längre tid än planerat.

Vi har också lagt mycket tid på att införa det nya systemet för energiuppföljning. Vidare har nyckelpersoner slutat eller varit frånvarande på grund av sjukdom, något som försenat effektiviseringar och prioriteringar.

Förvaltningen arbetar på flera olika sätt att uppnå målet för energiförbrukning 2022. Det handlar bland annat om fortsatt underhåll och utredning om vad som kan göras med de objekt som har högst energiförbrukning. Även de byggnader som blir klara under 2022 kommer att bidra till minskad energiförbrukning.

Årets verksamhet

Fastighetsförvaltningens uppdrag är att tillhandahålla relevanta lokaler och bostäder åt stadens verksamheter. Verksamheten drivs som en resultatenhet med tydliga internhyresavtal på bolagsliknande och affärsmässiga villkor. Affärsmodellen är väl inarbetad och ett bra stöd i vårt uppdrag.

Fastighetsförvaltningen har påverkats förhållandevis lite av coronapandemin. För att minska risken för smittspridning har vi bland annat ökat tiden för ventilation i våra fastigheter, och vi har stöttat våra hyresgäster bland annat genom att ansöka om statligt hyresstöd.

Vi fortsätter att bevaka hur både leveranstider och priserna på material utvecklas eftersom vissa produktgrupper stigit rejält i pris på kort tid

Nämndens mål om energiförbrukningen är utmanande och vi har inte nått målet för 2021. Det beror framför allt på att ventilationen varit igång längre tider, dels att en del åtgärder för att spara energi har tagit längre tid än beräknat. Vår ambition är att fortsatt ha fokus på energibesparande åtgärder.

I stadens bostadssociala insatser samverkar vi med flera andra förvaltningar. Vårt uppdrag är att förse verksamheten med lägenheter. Tillsammans arbetar vi för att de som behöver den här typen av hjälp på sikt ska kunna klara att ha ett eget boende. Under 2021 avslutade vi 121 hyresgarantier, och de hushållen har nu egna hyreskontrakt med privata hyresvärdar. Målet om att minska antalet besittningsskydd i våra bostadsrätter uppfyllde vi 2021 liksom de tre närmast föregående åren. De senaste åren har vi byggt många skolor och idrottshallar men nu ökar istället behovet av specialbostäder som LSS-boenden. Det är en utmaning att hitta platser där vi kan och får bygga så att det passar den planerade verksamheten.

Behovet att investera i våra befintliga byggnader ökar. Ett exempel är gymnasieskolorna som behöver underhållas men också utvecklas för att möta framtidens behov. Antalet elever är relativt litet de närmaste åren och det är därför viktigt att vi nu tillsammans med våra hyresgäster är aktiva och hittar smarta lösningar.

Förvaltningen har under året börjat arbeta mer aktivt för att minska byggprocessens klimatpåverkan. Genom att jämföra olika materiels funktioner och hur de påverkar klimatet hittar vi bra lösningar. Vi planerar nu att bygga stadens första klimatpositiva verksamhetsbyggnad för att på så sätt försöka påverka utvecklingen i rätt riktning.

Helsingborg har ambitionen att bli en av Europas mest innovativa städer. Det matchar väl vår inriktning att vara Sveriges smartaste fastighetsutvecklare med fokus på effektiva verksamhetslokaler. En del av våra innovationer och lösningar kommer att visas upp på H22 City Expo.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Fastigheter			
Yta lokaler, m²	683 000	692 000	692 000
Antal lokaler	269	270	266
Energiförbrukning, kwh/m²	131	129	131
Egenproducerad solenergi, MWh	1 340	1 995	1 982
Nöjd-Kund-Index - totalt utfall 1)	-	75	-
Bostäder			
Antal bostadsrätter	303	296	293
Investeringar			
Bokfört värde ägda fastigheter, mnkr	4 344	4 345	4 573
Investeringar, mnkr	514	348	500
Ekonomi			
Intäkter, mnkr	924	967	1 012
Kostnader, mnkr	669	721	754
Nettoeffekt, mnkr	255	246	258
1) Uppgift saknas för 2019 och 2021.			

Miljönämnden

Miljönämndens uppdrag är att möjliggöra god hälsa och en miljömässigt hållbar utveckling i Helsingborg.

Nämndens inriktning

Vi ska arbeta för ett klimatneutralt Helsingborg med bland annat fokus på att utveckla metoder för ökad kolinlagring. Bidra till en trygg stad, genom vår tillsyn och kontroll, i samverkan med andra förvaltningar och myndigheter. Utveckla smarta tjänster för invånare och företagare så att det blir enkelt att kommunicera i ärenden.

Nämndens mål

Minst 10 växthusföretag ska under 2021 ha inkommit med en åtgärdsplan för att minska läckage av växtskyddsmedel

Resultat 11. Målet är uppnått.

Vi har besökt 10 växthus under 2021 och fått in 11 åtgärdsplaner. En åtgärdsplan har vi fått via en tidigare tillsyn.

2021 ska minst 30 anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter ha tagit fram en resursplan för avfallsminskning

Resultat 28. Målet är inte uppnått.

Hittills har vi besökt 76 verksamheter inom tillsynsprojektet Fokus Avfall. Resultatet för 2021 blev att 28 verksamheter har redovisat en handlingsplan. Utöver detta har vi noterat 13 verksamheter som redan låg så långt framme i sitt arbete med avfallsförebyggande åtgärder att det vid tillsynen inte framkom några åtgärder som var ekonomiskt försvarbara i förhållande till miljönyttan. Dessa verksamheter behövde alltså inte lämna in en plan för hur de ska minska avfallet.

Den största anledningen till att vi inte nådde upp till målet är att läget generellt sett såg betydligt bättre ut än vad vi hade räknat med när tillsynsprojektet startade, vilket vi bara kan se som positivt. Arbetet med avfallsminimering fortsätter 2022.

Årets verksamhet

Staden har länge arbetat framgångsrikt med miljöfrågan och blivit utsedd till Sveriges miljöbästa kommun fem gånger. Under 2021 fick vi ett nytt kvitto på att staden ligger i framkant genom att vi blev finalist till utmärkelsen Europas miljöhuvudstad. Men många utmaningar kvarstår och 2035 är målet att Helsingborg ska vara klimatneutralt. För att nå dit krävs åtgärder på flera plan, bland annat behöver upptaget av koldioxid från atmosfären öka. Staden arbetar bland annat med biokol (en produkt som framställs av trä eller annat biologiskt material) som kolsänka och att få företag och föreningar att skriva på ett klimatavtal. För att öka takten i omställningen har vi också gått med i Viable Cities, ett samarbete som handlar om att ställa om så att städer blir hållbara och klimatneutrala. Parallellt arbetar vi med eleverna i grundskolan för att öka förståelsen för naturen och en miljömässigt hållbar utveckling. Under 2021 utbildade vi cirka 7 500 elever.

Miljönämnden arbetar för en trygg stad och samverkan med andra myndigheter är ett viktigt verktyg där vår del är tillsyn och kontroll. Tillsammans arbetar vi fram nya synsätt och arbetsätt. På så sätt blir arbetet effektivare och frågorna hamnar där de hör hemma.

Under 2021 fortsatte vi med trängselkontroller på serveringsställen med anledning av pandemin. Det ledde till att vi har behövt prioritera om delar av verksamheten, men de ordinarie livsmedelskontrollerna löpte på parallellt. Inom miljö- och hälsoskydd har tillsynen i stort fortsatt enligt planen. Vi har anpassat både tillsynen och kontrollen till pandemin och utvecklat den digitala tillsynen. Tillsammans med NSVA har vi arbetat mycket för att hitta orsaken till fiskdöden i Råån. Vi har slutfört ett projekt inom Örbyfältets vattenskyddsområde där vi genom information, utbildning och tillsyn arbetat för att säkra kvaliteten på dricksvattnet.

Vi har också arbetat för att växthusföretag ska ta fram planer för hur de ska komma tillrätta med läckaget av växtskyddsmedel. Vi räknar med att alla företagen ska ha åtgärdsplaner om fyra eller fem år.

Under 2021 la vi mycket kraft på att genom tillsyn, rådgivning och information skapa förståelse och engagemang för att minska mängden avfall och hantera avfallet på ett hållbart sätt.

För att möta framtidens krav söker vi nya lösningar till hur vi hanterar våra arbetsuppgifter. Vi står mitt i en digital transformation, och under 2021 har vi bland annat lanserat nya e-tjänster och utvecklat våra digitala kartor. Vi har också arbetat vidare med att skapa en marin park mitt i staden och startat arbetet med Havoteket, en attraktion under H22 City Expo.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Miljö- och hälsoskyddstillsyn			
Antal hälsoskyddsinsatser inom myndighetssamverkan	39	32	51
Antal miljöskyddsinsatser inom myndighetssamverkan	53	36	60
Antal tillsynsbesök enligt miljöbalken	771	672	868
Livsmedelskontroll			
Antal genomförda planerade livsmedelskontroller	1 168	835	1 122
Antal livsmedelsinsatser inom myndighetssamverkan	61	48	62
Miljörankning			
Rankning Sveriges miljöbästa kommun enligt Aktuell hållbarhet, plats 1-290	1	1	2
Nöjd-Kund-Index företagsklimat			
Nöjd-Kund-Index	74	71	74 ¹⁾
Juridik (miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll)			
Andel överprövade beslut som håller i överinstans, procent ²⁾	78	79	-
¹⁾ Preliminär uppgift. ²⁾ Uppgift saknas för 2021.			

Foto: Studio E

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens uppdrag är att hjälpa invånare i behov av god man eller förvaltare.

Nämndens inriktning

Digitalisera gode mäns och förvaltares ekonomiska redovisningar för att skapa en mer effektiv och rättssäker hantering.

Årets verksamhet

Årets verksamhet har präglats av pandemin med distansarbete för handläggarna och digitala möten, både interna och med ställföreträdare (ställföreträdare är ett samlingsnamn för gode män, förvaltare och förmyndare). Vi har också testat att låta ställföreträdare som varit tilltänkta i ett specifikt ärende ta till sig information om uppdraget digitalt, för att sedan avsluta med kunskapstest digitalt. I början av året testade vi en app vars syfte var att hjälpa ställföreträdarna i deras uppdrag. Vi har haft svårt att rekrytera ställföreträdare eftersom restriktionerna rekommenderat isolering. Men under hösten, då smittspridningen var låg, bjöd vi in till informationsträffar. Det var positivt för både utbildare och deltagare.

Under våren flyttade överförmyndarnämndens verksamhet till lokaler på Drottninggatan 14, och har därigenom kommit närmare andra verksamheter inom stadsledningsförvaltningen. Att många arbetade på distans innebar att vi blev mindre effektiva och därför ändrades beslutet och handläggarna återvände till kontoret i maj. Under våren såg vi också över våra telefon- och besökstider, som ändrades för att vi skulle få balans mellan tillgänglighet och tid för handläggning.

Sedan juni har stadskansliet bistått oss med råd och resurser för att vi ska arbeta på samma sätt som inom övriga nämnder. Under hösten fick vi administrativt stöd av en medarbetare från en annan del av förvaltningen. Vidare har vi rekryterat två nya handläggare, varav en är jurist och breddar vår kompetens. Slutligen har vi tagit hjälp av timanställda och har under ett år tillgång till en person som har ett nystartsjobb.

Antalet ärenden är tämligen oförändrat jämfört med tidigare år. Däremot blir ärendena mer komplexa och kräver en mer kvalificerad handläggning. Landets befolkning blir generellt äldre och våra huvudmän blir allt oftare dödsbodelägare. Det ökar vår handläggning av samtycke till arvskifte, och delar av personalen har utbildats i hantering av just arvskiften. Delegeringsordningen reviderades i december och började gälla 1 januari 2022. Den innebär bland annat ökad delegation för handläggarna. Överförmyndarnämnden yttrade sig över den statliga utredningen SOU 2021:36 Gode män och förvaltare en översyn. Utredningen innehåller många förslag på förändringar för överförmyndarverksamheter.

Vi deltog i augusti i de årliga studiedagarna som arrangeras av Föreningen Sveriges överförmyndare.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Ärendehandläggning			
Godmanskapsärende, antal	1 097	1 094	1 091
Förvaltarekapsärende, antal	156	161	158
Godmanskaps- och förvaltareärenden i kombination, antal	68	71	83
Digitalisering			
Digitalt inlämnade och redovisade ekonomiska redovisningar för gode män och förvaltare, procent	6	26	31

Val- och demokratinämnden

Val- och demokratinämndens uppdrag är att genomföra val i Helsingborg enligt bestämmelserna i regeringsformen, vallagen och annan relevant lagstiftning. Därutöver ansvarar val- och demokratinämnden, under år då det inte val, för frågor om demokrati och dialog med kommunens invånare. Det senare har nämnden inte ansvarat för under tidigare mandatperioder. Utifrån de fyra prioriterade områden – synliggör lokalpolitiken, forum för delaktighet, främja lokalt engagemang samt digitala kanaler – som nämnden beslutade under föregående år har nämnden arbetat vidare med frågor som handlar om demokrati. Mycket har handlat om den plattform för digital dialog som lanserades den 11 maj. Skälen var pandemin som innebar att staden inte kunde träffa invånarna fysiskt.

Stadsledningsförvaltningen har i uppdrag att göra den politiska beslutsprocessen mer tillgänglig och synlig för helsingborgarna. För att få in synpunkter om tankar om detta har flera invånare intervjuats, och resultatet redovisades för nämnden i december 2021. Förslagen som lämnades var att utveckla och testa en prenumerationstjänst där invånare kan prenumera på skraddarsydda nyheter från staden och att ta fram ett koncept för en ny mötesform där invånare och förtroendevalda träffas under lättsamma former, samt att på ett formaliserat och strukturerat sätt erbjuda studiebesök i Rådhuset för skolor.

Utöver detta har nämnden påbörjat arbetet med att förbereda 2022 års allmänna val.

Foto: David Lundin

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag är att utifrån ett helhetsansvar leda och samordna stadens verksamheter, utveckling och ekonomi.

Nämndens inriktning

Helsingborg ska ha det bästa klimatet för företagsamma människor, och staden ska attrahera fler kunskapsintensiva företag och talanger med eftertraktad kompetens. Vi ska förenkla för invånare, företag och organisationer att vara involverade i stadens utveckling.

Nämndens mål

Antalet arbetsställen med kunskapsintensiva företag och antalet anställda inom kunskapsintensiva företag ska öka med 4,5 procent mellan 2020 och 2021

Resultat 2,5 procent respektive 8,1 procent.

Målet är inte uppnått.

Resultatet pekar i rätt riktning men eftersom endast ett av delmålen är uppfyllt är målet inte uppnått.

Pandemin har påverkat det lokala näringslivet kraftigt, inte minst de kunskapsintensiva företagen. Under året ökade antalet företag i den gruppen med 2,5 procent och antalet anställda i företagen med 8,1 procent. Ökningen i antalet arbetsställen låg därmed i linje med åren innan medan antalet anställda ökade kraftigt. Resultatet pekar alltså i rätt riktning.

Ökningen av antalet arbetsställen var större än de närmast föregående åren och högsta sedan 2016. Pandemin 2020 påverkade arbetsmarknaden kraftigt och antalet anställda inom kunskapsintensiva företag låg stilla, medan det 2021 blev en reky i form av en kraftig ökning av antalet anställda inom sektorn. De senaste fem åren har antalet arbetsställen i genomsnitt ökat med 2,0 procent per år, medan antalet anställda ökat med 3,2 procent årligen.

Vi har tagit flera initiativ för att nå målet, bland annat finns nu en etableringsstrategi, och det har startats en stadsövergripande etableringsgrupp. Vi har också påbörjat arbetet med science park, som vi bedömer kommer att påverka möjligheterna att nå målet framöver. Helsingborg uppmärksammas genom H22 och vi arbetar tillsammans med H22-organisationen för att få både partner till H22 och andra företag att etablera sig här.

Stadens säljbara mark för näringslivsutveckling som möter marknadens efterfrågan och följer stadens näringslivsprofilering ska uppgå till minst 40 hektar i december 2021

Resultat 26,9 hektar. Målet är inte uppnått.

Staden har idag cirka 26,9 hektar säljbar mark. Den ökade andelen säljbar mark beror på att detaljplanen för Välluv verksamhetsområde om 16 hektar vann laga kraft under 2021. Av de 26,9 hektaren är 19,8 reserverade med option så den tillgängliga ytan är cirka 7,1 hektar. Under 2021 har staden sålt 5,2 hektar och ingått marköverlåtelseavtal för 8,2 hektar. Efterfrågan på mark för näringslivsetableringar är stor, det gäller främst större sammanhängande etableringar.

Projekteringen för Välluvs verksamhetsområde är klar och projektet är förberett för genomförande. Utbyggnaden av området förväntas påbörjas vårvintern 2022 och avslutas hösten 2022. Det har genomförts en markanvisningstävling av mark inom verksamhetsområdet och beslutet om tilldelning fattades i oktober 2021. För närvarande är ytterligare tre större områden under planläggning, Väla södra industriområde, Vasatorp industriområde och Björka 17:1. Nuvarande detaljplaneförslag möjliggör för 23, 20 respektive 43 hektar verksamhetsmark. För Väla södra industriområde och Vasatorp industriområde finns några frågor kvar att hantera och de områdena var därför inte klara att sälja innan utgången av 2021. Planprocessen för Björka 17:1 påbörjades i slutet av år 2021. I ett mer långsiktigt och strategisk perspektiv är processen för Norra Ekberga påbörjad.

Stadens ekonomiska resultat 2021 för skattefinansierad verksamhet ska uppgå till minst 171 mnkr

Resultat 847 mnkr. Målet är uppnått.

Resultatet för skattefinansierad verksamhet uppgår till 847 miljoner kronor. Det innebär ett resultat som överstiger två procent av skatter och statsbidrag och resultatmålet på 171 miljoner kronor. Mer information om årets resultat finns i förvaltningsberättelsen.

Årets verksamhet

Pandemin påverkade såväl samhället som stadens organisation och verksamhet. Stadsledningsförvaltningen har haft ett viktigt uppdrag i att leda och hålla ihop stadens centrala krisledning med anledning av detta.

Helsingborg är fortsatt en attraktiv stad att bo och etablera sig i. Efter ett mellanår 2020 när det gäller startbesked för nya bostäder tog det åter fart igen 2021 med 1 141 startbesked. Efterfrågan på näringslivsmark är fortsatt hög och vi förväntar oss ingen avmattning den närmsta tiden.

Förvaltningen arbetar med flera stora stadsutvecklingsprojekt. Det på Drottninghög har varit väldigt lyckat och många nya bostadsrätter har sålts. Hplus-projektet växer och områden som står på tur att utvecklas är Gåsebäck och ytterligare en del av Oceanhamnen. Det pågår ett planarbete för Östra Ramlösa och målet att det ska vara Sveriges bästa stadsdel för barnfamiljer när det handlar om hållbarhet och innovation. Norr om järnvägen vid Maria station planerar vi för 800 bostäder.

Tryggheten är högt prioriterad. Kommunstyrelsen har beslutat om flera satsningar för att öka tryggheten och vi har initierat ytterligare åtgärder. Arbetet är långsiktigt och kräver stort engagemang från både staden och våra samarbetspartner. Helsingborg ligger långt framme på det här området och vi ser förbättringar i flera av de indikatorer som vi följer, exempelvis har skjutningarna minskat sedan 2018. På Drottninghög har arbetsgrupper, som till största delen består av personer som bor på området, utbildats i att göra brotts- och trygghetsanalyser. På hösten 2021 redovisade de sina första förslag till hur Drottninghög kan bli tryggare.

Coronapandemin har påverkat det lokala näringslivet och arbetsmarknad kraftigt. Men skillnaden är stor både mellan branscher och mellan företag i samma bransch. Vissa branscher har aldrig gått bättre men andra har fått kämpa för sin överlevnad. Det är osäkert vad det blir för långsiktiga effekter av pandemin men näringslivet i Helsingborg har i stort klarat sig bra jämfört både med Skåne och med hela landet.

Helsingborg har stadigt förbättrat sitt resultat då Sveriges Kommuner och Regioner mäter företagsklimatet men resultatet försämrades något 2020. De förvaltningar som har tjänster riktade till företag arbetar med gemensamma handlingsplaner för att utveckla servicen till företag. Vi har lagt mycket arbete på att förbättra företagsklimatet genom att digitalisera olika tjänster.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Bostäder och mark			
Planlagd mark för industri, verksamhet och handel i stadens ägo, hektar	23,4	19,7	26,9
Säljbar mark för industri, verksamhet och handel i stadens ägo, hektar	23,4	19,5	26,9
Såld verksamhetsmark, 1 000 kvm	16	59	52
Påbörjade bostäder, antal beviljade startbesked	778	469	1 141
Genomsnittligt antal påbörjade småhus senaste fem åren	257	228	170
Trygghet och säkerhet			
Polisens trygghetsmätning, skala 0-6 (lägre värde är bättre)	2,4	2,4	2,3
Anmällda våldsbrott, antal per 1 000 invånare	14,5	13,8	14,0 ¹⁾
Anmällda stöld- och tillgreppsbrott, antal per 1 000 invånare	61,0	57,5	52,0 ¹⁾
Andel invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, procent	- ²⁾	39	36
Näringsliv			
Företagsklimat enligt servicemätningen Insikt, nöjd-kund-index 0-100	76	74	75 ¹⁾
Svenskt Näringslivs ranking av kommunens företagsklimat, plats 1-290	22	117	65
Kunskapsintensiva arbetsställen, antal	4 133	4 208	4 313
Utveckling av antal kunskapsintensiva arbetsställen, procent	2,3	2,5	2,5
Anställda inom kunskapsintensiva arbetsställen, antal	10 774	10 775	11 645
Utveckling av antal anställda inom kunskapsintensiva arbetsställen, procent	3,1	0,0	8,1
¹⁾ Preliminär uppgift. ²⁾ Uppgift saknas.			

Hållbarhet ur alla aspekter har varit i fokus 2021. Helsingborgs stad har under hösten 2021 tagit fram ett ramverk för hållbarhetskopplade obligationer och genom detta kopplas stadens ambitiösa miljö- och hållbarhetsarbete samman med dess finansiering.

Helsingborgarna är mycket intresserade av att få vara med och påverka och säga sitt i frågor som kommer upp mellan valen. Det gäller både hur kommunen utvecklas och våra tjänster. Vi har arbetat mycket med att testa nya former för att öka helsingborgarnas engagemang i några utvecklingsprojekt, exempelvis Karantänen och Laröds centrum. Framför allt arbetet i Laröd är ett bra exempel med nöjda invånare och deltagare. Den digitala dialogplattformen "Dialog Helsingborg" lanserades i maj där vi samlar några av de projekt där kommunen vill involvera invånarna.

Arbetet med H22 City Expo har varit prioriterat för stadsledningsförvaltningen 2021 och kommer att vara så även 2022. Vi bidrar på många olika sätt, både som möjliggörare och som en utförare av projekt och aktiviteter.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Hållbara inköp			
Anbud vid upphandling som lämnas av små eller medelstora företag, procent	46	48	56
Företagens syn på kommunens upphandling i Svenskt Näringslivs företagsenkät (betyg 1-6)	3,26	2,77	2,83
Ekologiska inköp av livsmedel till staden, procent	45	41	43
Fossila drivmedel som tankas i stadens tjänstebilar, antal liter	59 092	49 528	30 592
Service och bemötande			
Kunder som upplevde ett trevligt bemötande i kontakt med Helsingborgs kontaktcenter, procent	92	92	91
Kunder som tyckte att det var enkelt att komma i kontakt med Helsingborgs kontaktcenter, procent	89	93	90
Kunder som är nöjda med Helsingborg kontaktcenters hantering av sitt ärende, procent	86	87	86
Kunder som tyckte att informationen från Helsingborg kontaktcenter var tydlig och lätt att förstå, procent	87	85	81
Lösta ärenden, ur kundens perspektiv, på Helsingborg kontaktcenter, procent	75	77	69

Foto: Lotta Wittinger

Helsingborg Arena och Scen AB

Helsingborg Arena och Scen AB har i uppdrag att erbjuda stadens invånare, besökare och näringsliv möjligheter till kultur, scenkonst, evenemang och idrott. Bolaget har också i uppdrag att göra Helsingborg till en attraktiv stad att leva och verka i för människor och näringsliv samt att utveckla och marknadsföra Helsingborg.

Bolagets inriktning

Helsingborg Arena och Scen ska skapa ett finmaskigt nät av upplevelser inom kultur, scenkonst, evenemang och idrott i hela staden. Bolaget ska ha fokus på hög beläggning och användande av arenorna.

Bolagets mål

Öka antalet besök på Helsingborgs stadsteater, Helsingborgs Symfoniorkester respektive Helsingborg Arena med 15 procent fram till slutet av 2022

Resultat: Inte mätbart på grund av de restriktioner som funnits. Prognosen är att målet inte uppnås 2022.

Det ambitiösa målet om en 15-procentig ökning ter sig i skrivande stund som mycket svårt att uppnå. Dels inleddes 2022 med tunga publikrestriktioner och omfattande smittspridning. Det medförde att vi tvingades återköpa ett stort antal biljetter, raset i beläggning och volym förstärks av att till exempel Stadsteaterns uppsättning Bröderna Lejonhjärta sålts in till skolor, vilka i stor omfattning avbokar sina besök med stora negativa volymeffekter. Situationen medför också att potentiella biljettköpare avvaktar. När nu restriktionerna har hävts kommer säljperioden vara kortare än normalt till de stora publika evenemangen och det finns därtill en risk att det smugit sig in en längre verkande tvekan av att boka upp sig. Det sannolika är att det kommer att dröja innan det återigen finns ett stabilt, återkommande publikunderlag på scenerna och arenorna runtom i Sverige.

Öka antalet unika skolelever som besökare på Helsingborgs stadsteater och till Helsingborgs symfoniorkester med 15 procent fram till slutet av 2021

Resultat: Inte mätbart på grund av de restriktioner som gäller. Prognosen är att målet inte uppnås 2022.

Analys motsvarande som för bolagets mål om ökat antal besök. Se ovan.

Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 40 procent 2022

Resultat 32 procent. Prognosen är att målet uppnås 2022.

Självfinansieringsgraden per den 31 december 2021 är 32 procent. Bolagets verksamhet, och följaktligen möjligheten att generera externa intäkter, har varit starkt påverkad och begränsad av pandemin.

Som framgår av målanalysen ovan (mål 1) kommer pandemin starkt att påverka bolagets förmåga att nå sina mål, även när det gäller självfinansieringsgraden. Redan nu kan vi konstatera att första kvartalet 2022 kommer ha ett volym- och intäktsbortfall jämfört med den fastställda planen för året. Bolaget kommer därför behöva anpassa 2022 års ekonomiska planering för att kunna parera denna effekt. Det är bolagets förhoppning och ambition att dessa åtgärder kommer att innebära att målet om självfinansieringsgrad ändå kan nås vid årets slut.

Årets verksamhet

Året har i mycket stor omfattning påverkats av den pågående pandemin, och det har varit en synnerligen svårmanövrerad tid för stora delar av verksamheten. Med hjälp av olika slags innovativa, digitala lösningar, hybridlösningar och fysiska lösningar i det mindre formatet har verksamheterna ändå hållit igång sin relation till och dialog med publiken och omvärlden. Exemplet är många; allt från utvecklingen av en digital studio på Arenan, som blev mycket populär på kort tid, via digitala kammarkonserter från Konserthuset och nyproducerade enpersonsföreställningar för åtta personer i publiken på Stadsteaterns lilla scen och ute på stan, till stadsfesten Hx 2021 i hybridform, med livekonserter och livestream. Under hösten förbättrades smittläget en hel del, vilket gjorde att det gick att planera för och genomföra en inomhussäsong enligt mer igenkännbart snitt. Förhandsintresset för till exempel Stadsteaterns stora familjesatsning Bröderna Lejonhjärta var rekordartat. Dessvärre vände situationen precis på sluttampen av året radikalt till det sämre och verksamheterna fick återigen skifta fokus åt krishantering och kriskommunikation.

När det gäller just stadsfesten Hx 2021 var intresset för både de fysiska konserterna och de digitala festivalsändningarna stort. Antalet visningar ökade jämfört med 2020 års upplaga – trots goda siffror redan 2020 och att ett avmattat intresse för digitala kulturformat generellt kunde befaras. Antalet följare i sociala medier ökade också markant. Allt detta är lovande inför nästa års Hx, som förhoppningsvis blir en i allt väsentligt fysisk festival.

Sofiero uppvisade även under 2021 mycket fina besöks-siffror. Man ska då komma ihåg att besökarna nästan uteslutande kom från Sverige, som tidigare stått för ungefär hälften av besökarna. Liksom närmast föregående år tvingades vi genomföra verksamheten på Sofiero utan konserter och andra traditionsenliga evenemang.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Publikantal och produktioner			
Publikantal, Helsingborgs symfoniorkester	41 300	12 220 ¹⁾	8 370 ¹⁾
Publikantal, Helsingborgs stadsteater	52 000	20 400	17 700
Antal produktioner, Helsingborgs symfoniorkester	97	64 ¹⁾	54 ¹⁾
Antal egna produktioner, Helsingborgs stadsteater	12	11	11
Besöksantal och beläggning			
Besöksantal, Sofiero helår (uppskattad siffra) ²⁾	228 000	226 000	201 100
Besöksantal, Sofiero högsäsong (inkl konserter och Höstljus)	169 000	161 000	158 000
Antal besök på Helsingborg Arena, besöksräknare	302 200	121 200	52 800
Besöksantal, Konserthuset kategori barn/unga	11 100	3 800	3 630
Besöksantal, Sofiero, kategori barn/unga (högsäsong apr-sept samt Höstljus)	17 300	26 100	25 100
Beläggningsgrad, Helsingborg Arena, procent ³⁾	70	48	54
Andel av bokade timmar som avser löpande förenings- och skolidrott (inklusive idrottsevenemang), procent	74	86	94
Antal större kongresser/konferenser, Helsingborg Arena ⁴⁾	9	0	3
Antal mässor, Helsingborg Arena	7	1	0
Antal mässtdagar, Helsingborg Arena ⁵⁾	14	0	0
¹⁾ Antal produktioner inkluderar livestreamade konserter. Publikantal innehåller dock enbart personer på plats. ²⁾ Helårssiffran för Sofiero baseras normalt på statistik från en besöksräknare. Under 2021 har besöksräknaren av tekniska orsaker inte varit i drift under ca 17 veckor under högsäsong. Volymtalet under denna period har därför fått beräknas på ett alternativt sätt och som en konsekvens finns en högre grad av osäkerhet gällande jämförbarheten mellan åren. ³⁾ Beläggningsgraden på Helsingborg Arena beräknas utifrån öppettiderna 08-22 på vardagar och 08-20 på helger samt över hela året, det vill säga inklusive perioder med skollov samt icke inomhussäsong. Avser hallarna A, B och C. ⁴⁾ Antal större kongresser/konferenser definieras som heldagsaktiviteter med mer än 200 deltagare. ⁵⁾ Antal mässtdagar – avser publika öppettid, det vill säga exklusive bygg- och förberedelse-tid.			

Helsingborgs Hamn AB

Helsingborgs Hamn har i uppdrag att vara ett konkurrenskraftigt nav för sjöfarts-, järnvägs- och lastbilstrafik i regionen. Vi ska leverera kundnytta med hänsyn till säkerheten och miljön. Vi har även i uppdrag att göra Helsingborg till en attraktiv stad att leva och verka i för människor och näringsliv samt att utveckla och marknadsföra staden.

Bolagets inriktning

Bolaget ska vara Nordens modernaste hamn. Vi ska vara en effektiv och lönsam hamn med nöjda kunder. Fokus ska vara på att använda vårt hamnområde på bästa möjliga sätt på och fortsätta investera i innovativ teknik som ökar kapaciteten och förbättrar hållbarheten.

Bolagets mål

Öka lönsamheten inom port operations med 40 miljoner kronor fram till 2022

Prognosen är att målet kommer uppnås 2022.

En ökad lönsamhet inom port operations med 40 miljoner kronor kräver förbättringar på alla nivåer och alla funktioner, processer, samt kund- och leverantörsrelationer. Ågardirektivets mål har omsatts till strategier och åtgärder i vår affärsplan för 2021 till 2026.

Målet är uppfyllt per 31 december 2021, dock med reservation för att förändringar i negativ riktning kan ske under 2022 om resultatet går ner avseende port operations. Sex strategiska förbättringsområden är utpekade: förbättra bolagsstyrningen, investera i personalen, förbättra it-stödet för port operations, investera i hållbarhet, förbättra affärerna och utveckla hamnens kapacitet. Under 2021 har det varit fortsatt fokus på att förbättra bolagsstyrningen och investera i personalen. Arbetet med att förbättra affärerna är påbörjat, främst genom att svaga affärer stärkts, minimerats eller avvecklats.

Arbetet med att förbättra it-stödet för port operations, investera i hållbarhet och utveckla hamnens kapacitet är påbörjat genom förstudier och beställningar.

Sveriges mest hållbara hamn 2022

Prognosen är att målet kommer uppnås 2022.

Helsingborgs Hamn fortsätter redovisa sin hållbarhetspåverkan enligt GRI Standards. Dessa standarder används som ett ramverk av många hamnar för att systematiskt beskriva hur hållbarhetsarbetet styrs och leds, samt resultatet av arbetet. Detta gör att vi systematiskt kan jämföra vårt hållbarhetsarbete med andra hamnar.

Vi har arbetat mycket för att minska energiförbrukningen och fasa ut fossila bränslen. De flesta av våra bilar är eldrivna och fyra helelektriska terminaltraktorer är nu i tjänst. Ytterligare fyra eldrivna traktorer finns i investeringsbudgeten för 2022 och maskiner med förbränningsmotorer fasas successivt ut. Övriga arbetsmaskiner drivs av förnybar diesel.

Solcellerna på två av våra hamnbyggnader tas i drift i början 2022.

Under 2021 kartlade vi våra utsläpp av klimatpåverkande och luftförorenande gaser. Av de totala utsläppen kommer nästan 80 procent från fartygen medan den direkta verksamheten (våra egna fordon och maskiner) i hamnen står för cirka 4 procent.

Löpande förbättringsarbete vad avser rapportering pågår. Vi har formulerat mål för viktiga aspekter av hållbarhet och arbetar med delmål.

Helsingborgs Hamn planerar att under 2022 jämföra sin hållbarhetsrapport med rapporter från andra svenska hamnar. Syftet är att se om vi nått målet om att bli landets mest hållbara hamn.

Årets verksamhet

Coronapandemin var ett mycket svårt slag mot världsekonomin som drabbades av en efterfråge- och utbudschock på grund av restriktionerna. Det drabbade den internationella handeln hårt men under 2021 skedde en stegvis återgång till det normala. Den globala handeln öppnades alltmer och tillväxtnivåerna närmade sig de tidigare.

Trots återhämtningen är läget runt om i världen fortsatt ansträngt med störningar i de globala godsflödena. Största delen av Sveriges utrikeshandel sker sjövägen och i Helsingborgs Hamn har vi fortsatt fokus på att skapa flexibla och effektiva lösningar för att underlätta för våra kunder.

Containerverksamheten är fortsatt stabil med en ökning på 2 procent jämfört med 2020 och vi ser på framtiden med försiktig optimism. Dock råder stor osäkerhet i marknaden. Enligt rederinäringen är det fortsatt brist på containrar, något de menar kommer att fortsätta och medföra höga fraktpriser.

För persontrafiken på HH-leden, där volymen drastiskt gick ner som en direkt konsekvens av pandemin, ser vi nu en återhämtning med 13 procent fler passagerare jämfört med 2020. Men fortfarande är antalet passagerare 44 procent mindre än under ett normalår som 2019. Lastbilstrafiken har däremot fortsatt öka vilket mildrar de ekonomiska konsekvenserna. Järnvägstrafiken via hamnen ökade med 2 procent.

När det gäller bulk (gods som inte är förpackat) var volymerna 2021 lägre än närmast föregående år, främst på grund av att spannmålsvolymerna minskade. Intäkterna för hanteringen av bulk steg dock eftersom pelletsvolymerna ökade mycket.

Arbetsmaskinerna i hamnen drivs nu av diesel som är fossilfri och förnybar istället för sådan som är tillverkad av petroleum.

Helsingborgs Hamn har handlat upp två nya tekniska lösningar: ett positioneringssystem för dragbilarna och ett som hanterar alla förflyttningar av gods i en hamn.

Helsingborg fortsätter att stärka sin position som ett av Sveriges bästa logistiklägen och rankas numera som det bästa i Sverige. Det ger både arbetstillfällen i staden och godsvolymer genom hamnen. Vi bedömer inte att Helsingborgs position kommer att påverkas negativt av en vikande konjunktur.

Antalet rapporterade tillbud – en önskad händelse som inte alltid leder till en olycka - var högre jämfört med närmast föregående år. Den ökade rapporteringen är en effekt av vårt arbete med ständiga förbättringar.

Sjukfrånvaron har varit något högre jämfört med normalår som 2018 och 2019. Vi har haft utbrott av covid-19 men trots pandemin var sjukfrånvaron relativt stabil. Verksamheten har fortsatt som vanligt men med åtgärder för att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Så många som möjligt arbetade hemifrån och på arbetsplatsen underlättade vi för anställda att hålla avstånd genom att till exempel öppna upp en ytterligare en matsal samt gå över till digitala möten. En del av dessa åtgärder kommer vi sannolikt att fortsätta med när restriktionerna upphör.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Volym			
Volym			
Antal ton gods som passerar genom hamnen (tusental)	8 084	7 959	8 394
- varav andel med färja (procent)	62	63	65
Antal passagerare med färja (tusental)	7 139	3 562	4 009
Antal lastfordon med färja (tusental)	468	447	450
Antal personfordon med färja (tusental)	1 275	701	718
Antal hanterade containrar i TEU ¹⁾ sjöledes (tusental)	274	267	273
Antal hanterade containrar i TEU ¹⁾ med järnväg (tusental)	25	22	24
Kunder			
Antal kunder som genererar en omsättning på minst 10 mnkr	8	9	9
Andel av bolagets omsättning som de tre största kunderna genererar (exklusive färjetrafik), procent	28	28	28
Säkerhet			
Antal tillbud i hamnen	96	160	168
Antal olyckor i hamnen	1	1	2
Antal olyckor i hamnen som lett till läkarbesök	1	1	2
¹⁾ Transportenheten Twenty-foot Equivalent Unit, TEU, är ett mått på vilken volym som passerar genom hamnen. En TEU är volymen på en container med måtten 8x9x20 fot eller drygt 36,25 m ³ .			

Helsingborgshem AB

Helsingborgshem är ett allmännyttigt bostadsbolag och ska bidra till en fungerande bostadsmarknad inom kommunen genom att köpa, bebygga, förvalta, sälja och ombilda fastigheter samt utveckla attraktiva bostäder och stadsdelar.

Helsingborgshems uppdrag är att medverka till att Helsingborg är en långsiktigt hållbar och attraktiv stad att leva och bo i för en mångfald av människor. Bolaget ska ta ett aktivt samhällsansvar med fokus på långsiktig utveckling av stadens attraktivitet.

Bolagets inriktning

Helsingborgshem ska bidra till ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Vi ska bidra till att Helsingborg har attraktiva stadsdelar genom att utveckla struktur, funktion och upplevelse utifrån förutsättningarna i olika stadsdelar och stationsnära orter. Särskilt fokus ska vara på ökad trygghet och trivsel, långsiktig hållbarhet samt innovation och digitalisering. Helsingborgshem ska vara en aktiv del av H22 och medverka till nya perspektiv inom enskilda boendelösningar och utveckling av hela stadsdelar.

Bolagets mål

Andelen hyresgäster som är nöjda eller mycket nöjda med den upplevda tryggheten i bostadsområdena ska öka från 60 procent till minst 70 procent fram till 2022

Resultat 61 procent. Prognosen är att målet inte uppnås 2022.

Under ett par år, fram till och med 2019, kunde vi se en ökande trend i våra trygghetssiffror men sedan våren 2020 har trenden istället minskat något. En generell ökad otrygghet i samhället är sannolikt en delförklaring, men vi bedömer att även pandemin påverkar eftersom vi har haft svårare att göra en del sociala och relationsbyggande insatser. Dessutom uppstår fler slitningar och konflikter när många människor är hemma på dagarna.

Organisationen som vi införde under året och som innebär att vi arbetar närmare kunderna och bygger relationer med dem är en viktig del i arbetet för att öka tryggheten. Arbetet är brett, vi satsar på både fysiska åtgärder och sociala insatser.

Vi förstärkte under hösten vår organisation med fyra nya områdesvärdar vars uppgift det är att arbeta långsiktigt och relationsbyggande i våra mest utsatta stadsdelar under kvällar och helger. Vi fortsätter samtidigt med åtgärder som vi vet ger effekt, exempelvis trygghetsjouren som är vår förlängda arm i bostadsområdena på kvällar, nätter och helger. Jouren har varit extra viktig under coronapandemin då många har tillbringat mer tid hemma, därför utökade vi omfattningen.

Vi började trygghetscertifiera delar av Fredriksdal och vi har en dialog om detta i fler områden. Vi arbetar också med den fysiska miljön, det handlar bland annat om lås, belysning och beskärning av buskar och träd. I samarbetet med stiftelsen Tryggare Sverige har vi fått bra underlag för åtgärder på bland annat Planteringen och förslag till ett koncept för att trygghetscertifiera radhus.

Tryggheten påverkas inte enbart av vad vi faktiskt gör, utan också av hur väl vi lyckas nå ut och berätta om det. Vi har därför tagit fram ett nytt koncept för kommunikation av trygghetsfrågorna och vi finns mycket mer i sociala medier.

Vi arbetar för fullt för att nå målet, men vi bedömer att pandemin inneburit att vi försenats ett par år och att vi därför når målet senare än vad som anges i målet.

Årets verksamhet

Pandemin påverkade oss på många sätt och under största delen av året arbetade en stor del av vår personal mest hemifrån. Mycket av vårt arbete har dock fortsatt, om än i något annorlunda form, och vi har strävat efter att hyresgästerna ska påverkas så lite som möjligt.

Under året började vi arbeta enligt en ny organisation som syftar till att vi ska komma närmare våra kunder och skapa relationer med dem. Våra team har ett helhetsansvar och vårt främsta fokus är trygghet, följt av kundnöjdhet. Pandemin har dock gjort att förändringarna av vår organisation och våra arbetssätt tar lite längre tid än planerat.

Omvandlingen av Drottninghög pågår för fullt. Vi bygger just nu Stads kvarteret som kommer att få nästan 200 nya bostäder i form av lägenheter och radhus samt ett så kallat co-living-boende där man bor på en lite mindre yta och delar gemensamma ytor. Vi beslutade att de 10 radhus vi bygger i området ska säljas med äganderätt. Tillsammans med andra förändringar bidrar det till att variationen blir större i både upplåtelseformer, storlek, utformning och pris. Många av förändringarna på Drottninghög kommer att visas upp under H22 City Expo.

Vi påbörjade även projektet Pålsjö Äng i Mariastaden. Det omfattar nybyggnad av 73 lägenheter varav 11 radhuslägenheter i två plan och 62 lägenheter i tre flerbostadshus. Lägenheterna är familjevänliga med stora förvaringsmöjligheter och stora balkonger och uteplatser. I upphandlingen var klimatpåverkan en viktig parameter.

På Högasten blev ett byggprojekt med 67 nya lägenheter i två låghus och två höghus färdigt. I december fick vi ta emot pris för bästa klimatinitiativ av Sveriges Allmännytt för detta projekt. Genom en nytänkande upphandlingsmodell där vi använde kunskapen hos leverantörerna visade vi att det går att kombinera klimatkrav och kostnadseffektivitet så att fler får råd att bo i hus som byggts med lägre klimatpåverkan. I bygget användes bland annat betong med lägre klimatpåverkan. Husen blev klara i slutet av året.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Fungerande bostadsmarknad			
Antal inflyttningar i lägenhet	1 070	1 213	1 177
Antal tillförda lägenheter som påbörjats per år, via egen produktion eller på mark som Helsingborgshem har avyttrat	163	181	287
Helsingborgshems andel av stadens behov av lägenheter avsatta till bostäder för hyresgäster med särskilda behov. Vi ska ligga i nivå med vår marknadsandel som anges i parentes, procent	60 (37)	89 (37)	78 (37)
	61 st lgh	86 st lgh	57 st lgh
Mycket nöjda kunder			
Andel hyresgäster som är nöjda eller mycket nöjda med den upplevda tryggheten i bostadsområdena, procent	64	63	61
Antal trygghetscertifierade lägenheter per år.	517	245	516
Helhetsbedömning av boendet och Helsingborgshem som hyresvärd (5:or på 5-gradig skala, genomsnitt senaste 12 månaderna), procent	33	32	31
Attraktiv stad			
Växthusgasutsläpp (kg CO2e/m ² Atemp) ¹⁾	6,10	7,83	6,52
Andel inflyttade hyresgäster yngre än 26 år exklusive studenter, procent	14,7 (157 st)	14,1 (171 st)	18,3 (215 st)
Antal inflyttningar i studentlägenheter (totalt antal studentlägenheter inom parentes)	263 (442)	273 (442)	273 (442)
Attraktiv arbetsgivare			
Engagerade medarbetare / andel ambassadörer, procent ²⁾	71	68	56
¹⁾ Från energianvändning till Helsingborgshems fastigheter samt medarbetarnas fordonsanvändning och tjänsteresor. Ny utsläppsfaktor har använts för elen och fjärrvärmens utsläpp i denna rapport bygger på årliga utsläppsfaktorer från Öresundskraft. Det innebär att 2019 och 2020 också ändrats jämfört med föregående års rapport. Variationen på fjärrvärmens årliga utsläppsfaktorer är anledningen till variationen i utsläppsnyckeltalet som redovisas här. ²⁾ Andel som på frågan om de skulle rekommendera Helsingborgshem som arbetsgivare svarar 9–10 på en 10-gradig skala. 0 = Mycket osannolikt, 10 = Mycket sannolikt .			

Öresundskraft AB

Öresundskraft har i uppdrag att främja och säkerställa energiförsörjningen och den elektroniska kommunikationen inom kommunen på ett sätt som gynnar en långsiktigt hållbar utveckling. Öresundskraft har även i uppdrag att göra Helsingborg till en attraktiv stad att leva och verka i för människor och näringsliv samt att utveckla och marknadsföra Helsingborg.

Bolagets inriktning

Öresundskraft ska driva omställningen mot en miljömässigt, ekonomiskt, socialt hållbar energianvändning samt möjliggöra en datadriven utveckling av den smarta staden. Bolaget ska vidare göra det möjligt för kunderna att använda de nya energi- och kommunikationslösningarna. Bolaget säkrar stabiliteten och säkerheten i de samhällsviktiga energi- och kommunikationssystemen.

Bolagets mål

Lokal produktion av solceller ska motsvara minst 2 procent av Helsingborgs elanvändning 2022

Resultat 1,25 procent. Prognosen är att målet uppnås 2022.

Enligt Helsingborgs klimat- och energiplan ska 10 procent av den el som används år 2035 komma från lokala solceller. Vid utgången av 2021 har Öresundskraft bidragit till att ytterligare cirka 300 privatkunder har blivit solesproducenter och att det installerats ytterligare drygt 500 kilowatt av företag. Vår verksamhet bidrar tydligt till stadens övergripande solesmål med ambitionen att nå målen betydligt tidigare än vad som sägs i klimat- och energiplanen.

Öresundskrafts solcellserbjudande bygger på:

- att erbjuda kunder en trygg, regional aktör i en investering kunden har begränsad erfarenhet av
- att ge kunder möjlighet att välja att aktivt bidra till omställningen
- att erbjuda mikroproduktionsavtal för inmatad sol.

Inom området sol, laddning och lagring syns ett tydligt ökande intresse för laddning och ett överväldigande intresse för solcellerproduktion. Mot slutet av året, i takt med stigande elpriser, var trenden mot större solcellsanläggningar tydlig. Tillsammans med Ängelholmshem installerade vi en kombination av solpaneler och en laddstation. I Laröd ska Öresundskraft bygga, driftsätta och äga en anläggning för solceller hos en kommande bostadsrättsförening. Föreningen åtar sig att köpa elen till en avtalad kostnad under en längre period. Detta är en form av affär som blir allt vanligare i branschen.

Öresundskrafts hållbarhetsinitiativ #tillsammansför17 inkluderar solceller där företaget tillsammans med sina kunder, Solar Park och föreningslivet stöttar barn och ungdomar.

Noll procent fossila bränslen i fjärrvärmens 2022

Resultat 0,2 procent. Prognosen är att målet uppnås 2022.

I mars 2019 överlämnades uppvärmningsbranschens färdplan för fossilfri konkurrenskraft till regeringen, en del av initiativet Fossilfritt Sverige. Öresundskraft ställde sig tillsammans med Helsingborgs stad, Wihlborgs, Melin Förvaltnings AB och flera andra regionala fastighetsföretag bakom färdplanen. Visionen för initiativet lyder "Uppvärmningsbranschen ska vara fossilbränslefri år 2030. År 2045 ska sektorn vara en kolsänka som hjälper till att minska de totala svenska växthusgasutsläppen. Samverkan är ett viktigt medel för att åstadkomma omställningen."

Färdplanens ambitiösa åtaganden stämmer väl med Helsingborgs klimat- och energiplan. År 2021 bestod fjärrvärmens i Helsingborg till 99,7 procent av återvunnen och förnybar energi. I Ängelholm var motsvarande siffra 99,5 procent. Här ska skiljas på fossila bränslen och fossilt innehåll. Enligt Värmemarknadskommitténs definition utgör olja, kol och naturgas fossila bränslen. Ditt räknas däremot inte fossil plast i restavfall som energiåtervinns genom förbränning eftersom plasten inte har en ursprunglig roll som bränsle.

Öresundskraft arbetar på tre fronter med frågan om fossilfrihet. Dels genom att helt eliminera den lilla andelen fossilt bränsle som faktiskt används, dels genom att minska och om möjligt eliminera förekomsten av fossil plast i restavfallet till Filbornaverket. Det förstnämnda gör vi genom att bland annat byta ut start- och stödbränsle vid våra anläggningar, det sistnämnda genom att exempelvis stödja utvecklingen av biobaserad plast. Därutöver har vi startat ett arbete för att genom att fånga in koldioxid skapa negativa utsläpp vid Filbornaverket.

Antalet uppkopplade sensorer i Öresundskrafts stadshubb ska uppgå till minst 20 000 vid utgången av 2022

Resultat 530. Prognosen är att målet inte uppnås 2022.

Den största basen för sensorer var tidigare NSR:s pilotprojekt för behovsanpassad soptömning. NSR valde att lägga ner försöket och därmed släcktes 6 300 sensorer i Pingdays nät. Vi bedömer att nuvarande efterfrågan på sensorer inte är tillräckligt stor för att nå målet på 20 000 sensorer 2022. Däremot finns ett antal projekt och initiativ med staden, stadens bolag och privata fastighetsägare där det finns ett värde i att samla in data via sensorer och visualisera denna data för olika nyttiga ändamål. Värdet ligger inte i antalet sensorer utan snarare i hur tjänsten är utformad och hur de insamlade mätvärden kan kombineras med annan data.

Foto: Kristoffer Granath

Ha kundavtal om minst 2MW reglerbar effektanvändning som kan ropas av vid lokala kapacitetsutmaningar vid utgången av 2022

Resultat 0 MW. Prognosen är att målet uppnås 2022.

Öresundskraft arbetar med effektfrågan för att säkerställa en fortsatt regional tillväxt samtidigt som vi möjliggör den energiomställning som är nödvändig för att uppnå klimatmålen. Nationellt sker arbetet genom olika forum och pilotprojekt, genom påverkansarbete och remissvar. Regionalt sker det genom att delta i bland annat Effektkommissionen i Skåne och lokalt genom dialog med kunder. Detta speglar vår uppfattning att den tillgängliga effekten framöver inte kommer att vara tillräcklig för att tillgodose det växande behovet av el i vår region. Det är också ett uttryck för ambitionen att på ett bättre sätt använda de lokala effektresurser som finns i form av flexibel förbrukning, produktion och lagring.

Ett led i arbetet är att upphandla effektflexibilitet, en process som inleddes i augusti 2021 då upphandlingsunderlag offentliggjordes. Tanken är att en elnätsskund erbjuder ekonomisk ersättning mot att vid lokala effekttoppar i Öresundskrafts nätområde avstå från hela eller delar av sin tänkta förbrukning och därmed minska användningen. Det kan till exempel vara att flytta en energikrävande process till en annan tid på dygnet, att sänka ventilation till halvfart eller att starta egen elproduktion under en begränsad tid. För en kund som sluter ett sådant avtal innebär det dels en ekonomisk ersättning, dels ett värde i form av en aktiv hållbarhetsinsats som kan användas i varumärkesarbete och marknadsföring.

Gensvaret på den formella upphandlingen var svagt. Öresundskrafts långsiktiga ambition är att via flexavtal och andra åtgärder möjliggöra en regional effekttökning om 20 megawatt.

Årets verksamhet

Pandemin till trots har försäljningen och affärs- och verksamhetsutveckling fortsatt som tidigare. Produktionen av fjärrvärme och el i egen regi har fungerat bra och var högre än förra året. Västhamnsverket startade planenligt efter det årliga stoppet för underhåll och levererade under årets sista månad stora volymer fjärrvärme och el. Åkerslundsverket i Ängelholm har överlag gått bra och har fått tillstånd för förbränning av tryckimpregnerat trä. Även Filbornaverket har överlag fungerat väl. Avfallet som behandlas hämtas främst från Sverige, Tyskland och Italien och volymen var den förväntade.

Arbetet med att byta till nya, moderna elmätare hos kunderna fortsatte. Den datainsamling som blir möjlig med de nya mätarna har verifierats och visar bra kvalitet. Det ger bland annat möjlighet till tidigare fakturering. Under året har cirka 18 000 elmätare bytts, liksom 5 000 fjärrvärmemätare.

Inom området solceller är försäljningsökningen nästan 150 procent jämfört med 2020 och personalstyrkan har förstärkts. Stark efterfrågan i kombination med leveransstörningar har dock lett till långa leveranstider.

Inom elhandel lanserade vi det så kallade framtidsavtalet där ett mindre belopp i varje avtal avsätts för köp av andelar i Solar Park varifrån avkastningen blir till stöd för barn och ungdomar i regionen. Inom fjärrvärme har årets prisdialog genomförts med fokus på en förändrad prismodell som dels ger bättre förutsägbarhet, dels gör fjärrvärme ännu mer fördelaktig jämfört med värmepumpar. Prisdialogen resulterade i mycket små prisjusteringar vilket tillsammans med att elpriserna rör sig mycket ökat intresset för fjärrvärme.

Inom området elnät investerar vi bland annat för att förstärka och modernisera elnätet i Ängelholm.

Under året har Öresundskraft tillsammans med de två andra delägarna sålt 51 procent av aktierna i dotterbolaget Bee Charging Solutions till norska Statkraft. Bolaget har i samband med detta även bytt namn till MER Sweden AB. Andra händelser som präglat 2021 är arbetet i Skånes effektkommission för att trygga tillräcklig elektrisk effekt i södra Sverige, samarbetet med Volvo Lastvagnar om en laddstation för lastbilar i Helsingborg samt förberedelserna inför H22 City Expo.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Robusthet			
Avbrottsminuter per kund elnät	21,5	12,6	9,1
Avbrottsminuter per kund fjärrvärmenä	5,1	5,3	11,7
Driftstillgänglighet infrastruktur Pingday, procent	99,990	99,989	99,989
Hållbara energilösningar			
Andel lokal produktion av sole			
Andel lokal produktion av solel av Helsingborgs energianvändning, procent	0,7	1,0	1,25
Antal anslutna mikroproduktionsanläggningar av förnybar el	559	929	1 318
Antal uppförda publika laddpunkter för elbilar i Helsingborgsregionen (MER Sweden samt Öresundskraft)	42	50	50
Andel återvunnen energi i fjärrvärmesystemet, procent	99	99	99,8
Primärenergifaktor 1) Helsingborg	0,07	0,08	0,07
Primärenergifaktor 1) Ängelholm	0,14	0,14	0,13
Andel fossila bränslen i fjärrvärm			
Andel fossila bränslen i fjärrvärm, procent	0,3	0,2	0,2
Den smarta staden			
Antal uppkopplade sensorer i Pingdays Stadshubb	6 000	5 849 2)	530 3)
Antal inkopplade portar i Stadsnätet	36 062	38 266	38 469
1) Primärenergifaktor visar hur stor andel primära, av människan orörda, resurser såsom exempelvis träd, olja, kol och gas som krävs för att få en kilowattimme användbar energi. Förutom själva primärenerg			
2) Minskning mot 2019 då man nu endast räknar betalande sensorinstallationer.			
3) Minskningen mot 2020 beror på att NSR valde att lägga ner sitt försök avseende behovsanpassad tömning av hushållsavfall och därmed släcktes 6 300 sensorer i Pingdays nät.			

Foto: Kristoffer Granath

Nordvästra Skånes Renhållnings AB

Det kommunala ändamålet är att bolaget genom att samverka med ägarkommunerna och aktörer på marknaden ska utveckla en avfallshantering som syftar till att värna miljön, det regionala näringslivet och den lokala servicen genom att hanteringen är enkel, flexibel och miljöanpassad.

Bolagets mål

Bolagets koldioxidekvivalenta utsläpp var cirka 28 000 ton 2019. Bolaget ska reducera dessa utsläpp med 46 procent till och med 2025

Resultat -11,5. Prognosen är att målet uppnås 2025.

NSR gör ett klimatk bokslut som omfattar bolagets alla utsläpp av koldioxidekvivalenter (ett mått på utsläpp av växthusgaser). Störst påverkan har de processer som ger upphov till utsläpp av metan och lustgas vilket i stort är så kallat diffusa utsläpp från Filbornadeponin, utsläpp från biogasanläggningen och emissioner från kompostering av trädgårdsavfall. Bolaget gjorde sitt första klimatk bokslut 2019 enligt den globala standarden GHG (Greenhouse gas protocol). Under 2019 upptäckte och åtgärdade vi läckage från biogasanläggningen, det förklarar till stor del den minskning som har skett under året. Bolaget investerar för att förbättra sättet att ta ut gas från Filbornadeponin som står för cirka hälften av utsläppen. Under 2022 kommer vi att ta fram en ny handlingsplan för att kunna nå målet att halvera de diffusa utsläppen.

Eftersom datan för 2021 inte är redovisad kan vi inte visa om målet är uppfyllt. Från och med 2022 upprättar vi klimatk bokslut respektive års första tertial. Mätningarna visar att de totala koldioxidekvivalenta utsläppen ökat med 30 procent sedan förra året. Att mäta diffusa metanutsläpp är svårt och mätningen sker endast vid ett tillfälle per år. NSR har medverkat i forskningsprojekt som syftar till att förbättra sättet att mäta och är drivande inom Avfall Sverige för att ta fram ett sätt att mäta diffusa utsläpp som är gemensamt för hela branschen. Metanutsläppen sker företrädesvis vid sjunkande lufttryck och mätningar görs i dagsläget endast en gång per år. Det går därför inte dra några slutsatser från en enskild mätning utan man måste titta på en längre serie för ett statistiskt underlag. NSR har 2020 installerat nya gasbrunnar och 2022 kommer ett nytt uttagssystem att tas i drift vilket ska öka gasuttaget och därmed minska de diffusa utsläppen av metan. Kompostering av trädgårdsavfall är en annan stor utsläppskälla men vi kan minska dess påverkan på klimatet genom att ändra sättet att kompostera. Vi kommer att arbeta med detta 2022–2025.

Bolaget ska till och med 2025 implementera minst fem innovationer som är till nytta för bolaget och utvecklingen mot ett cirkulärt samhälle

Resultat 3. Prognosen är att målet uppnås 2025.

Under året har vi tagit fram en strategi och en affärsplan. Bolaget har identifierat fem fokusområden och vi planerar att koncentrera oss på att genomföra innovationer inom dels dessa områden, dels målen i ägardirektivet. Projektet med efterfrågestyrd hämtning av hushållsavfall avslutades. Innovationen som sådan kommer inte att användas på det sättet framöver men vi har dragit viktiga lärdomar av det och sensorer inom avfallshantering har kommit för att stanna. NSR har sedan några år tillbaka bedrivit utvecklingsarbete som handlar om att rena lakvatten från miljöfarliga PFAS-ämnen (poly- och perfluorerade alkylsubstanter, ett samlingsnamn för industriellt framställda kemikalier). Under året har vi testat en ny teknik med goda resultat. Bolaget är också i färd med att uppföra en produktionsanläggning för biokol, en produkt som framställs av trä eller annat biologiskt material. Det blir den första storskaliga anläggningen i Sverige som kommer använda trädgårdsavfall som råvara.

I Ängelholm fortsätter arbetet med att starta plaståtervinning där Plaståtervinning i Ängelholm AB kommer att stå som huvudman. Produktionen ska ta hand om vårt plastavfall och tillverka ett granulat som blir råvara för enklare plastprodukter. Genom detta kan graden av materialåtervinning höjas väsentligt. Innovationen är inte NSR:s egen men görs genom Plaståtervinning i Ängelholms ägarbolag TMR som tar hand om den plast som det finns ett producentansvar för och som finns på våra anläggningar.

Årets verksamhet

Ekonomiskt har bolaget haft ett starkt år. Stora mängder schaktmassor från regionala infrastrukturprojekt i kombination med justering av taxorna har medverkat till en ekonomi i balans och att budgeten överträffats. Detta skapar också goda förutsättningar för en bra balans och möjlighet till vidare utveckling i renhållningskollektiven.

Året har präglats av coronapandemin med strikta restriktioner, främst under det första halvåret. Men trots restriktionerna har vi genomfört både vårt kärnuppdrag och bedrivit utvecklingsarbete. Genom att anpassa oss till den nya situationen och kommunicera digitalt har både möten och administrativa uppgifter genomförts som planerat. Organisationen har varit mycket bra på att anpassa sig och den interna smittspridningen har varit låg.

De utvecklingsprojekt som vi drivit under året spänner över hela värdekedjan genom att de påverkar både avfallsmängden, insamlingssystemet och avfallsbehandlingen. Majoriteten av projekten har som målsättning att minska den långsiktiga påverkan på den yttre miljön och leda till att regionen blir långsiktigt hållbar. Vi gör det bland annat genom att minska mängden avfall och effektivisera insamlingen.

Ett exempel på projekt är digitala nivåvakter i avfallskärl. Syftet är att mäta hur fulla kärlen är och därefter följa upp med olika åtgärder i miljörummen. På så sätt kan vi både påverka människors beteende och förändra de praktiska förutsättningarna för avfallshantering.

I bostadsområdet Oceanhamnen har NSR deltagit i ett projekt som handlar om att öka återvinningen och minska transporter för att samla in matavfall. Från avfallskvarnar i köken leds matavfallet ut genom separata rör och blandas inte med annat avloppsvatten från husen. Vi testar också nya metoder för att ta tillvara näringsämnen från matavfallet. Systemen ska utvärderas under våren 2022.

NSR har under flera år investerat i biologiska reningssystem för lakvatten (vatten som läcker ut från deponier) för att få rent vatten från de dammar där lakvattnet samlas. Mätningar på vattnet från Filborna, som är en Sveriges största hushållsdeponier, visar på rekordlåga nivåer av övergödande ämnen. Detta är ett bra bevis på att de nya biologiska reningssystemen fungerar väl.

Tillsammans med forskare försöker vi även att med helt nya metoder rena lakvatten från PFAS-ämnen (poly- och perfluorerade alkylsubstanter, ett samlingsnamn för industriellt framställda kemikalier.) Dessa försök kommer att pågå även under 2022.

NSR har högt ställda målsättningar på att avgifta kretsloppet och har använt biokol (en produkt som framställs av trä eller annat biologiskt material) för att rena jordar som är lätt förorenade. Försöken är en del av nationell forskning och NSR är platsen där de genomförs.

Hushållsdeponin på Filborna är en av Sveriges största och står för den klart största delen av vår klimatpåverkan eftersom den läcker metangas till atmosfären. Ett system för att samla upp gasen med hjälp av en typ av brunnar står klart för användning och inom kort ska gasen från brunnarna användas för att producera el.

Nyckeltal	2019	2020	2021
Kunder och partners			
Nöjd-Kund-Index Helsingborg, 1-5	4,4	4,4	4,4
Genomsnittlig avfallskostnad per invånare i Helsingborg i kronor ¹⁾	461	448	463
(558)	(530)	(564)	
Volymer			
Reducering av koldioxidekvivalenta utsläpp jämfört med 2019 i procent (utsläppen var cirka 28 000 ton ²⁾ 2019)	-	-11,5	-
Antal implementerade innovationer till nytta för bolaget och utvecklingen mot ett cirkulärt samhälle	-	-	3
Avfallsmängd från hushåll i Helsingborg (exklusive trädgårdsavfall), kilo per invånare ³⁾	372	362	354
(380)	(368)	(364)	
Mängd farligt avfall och elavfall i restavfallet från hushåll, kilo per invånare och år ³⁾	1,8 (1,7)	2,2 (1,6)	0,7 (0,9)
Andel felsorterat avfall i restavfallet från villor, procent ³⁾	56,0	58,0	56,2
(54,0)	(59,0)	(62,9)	
¹⁾ Inom parentes anges motsvarande nyckeltal för samtliga kommuner som ingår i NSR. ²⁾ Uppgiften är hämtad från NSR:s klimatk bokslut för 2019, exklusive läckage från biogasproduktionen som inträffat 2019. ³⁾ Nyckeltalen avser Helsingborgs kommun. Inom parentes anges motsvarande nyckeltal för samtliga kommuner som ingår i NSR.			

Familjen Helsingborg

Familjen Helsingborg är ett samarbete mellan kommunerna Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Klippan, Landskrona, Perstorp, Svalöv, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga. Samarbetets vision är att upplevas som en sammanhängande stadsbygd, uppfattas som innovativ och spännande och uppnå livskvalitet för invånare och livskraft för företag. Kommunerna ska förverkliga det genom att samarbeta för tillväxt, effektivitet och utveckling. En gemensam utgångspunkt i samarbetet är den utvecklingsplan som Familjen Helsingborgs styrelse beslutar om.

Under 2020-2030 fokuserar vi på dessa utvecklingsområden:

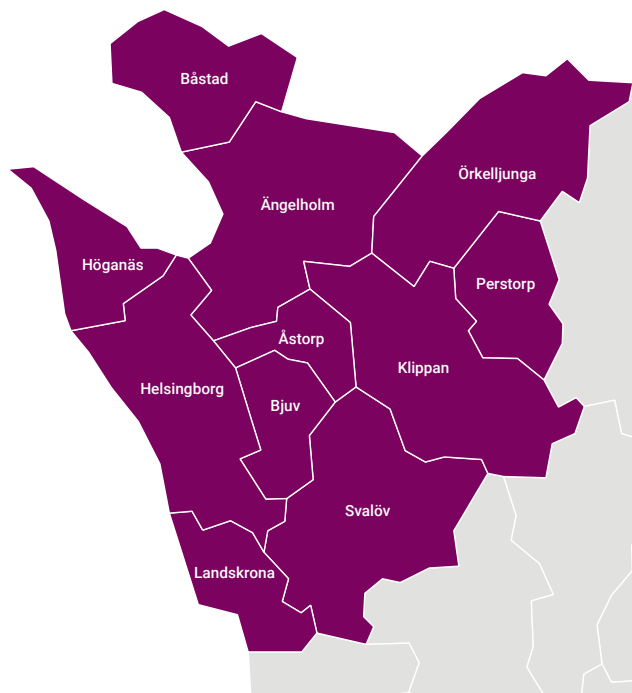
- livskvalitet
- infrastruktur
- företagsamhet
- digitalisering.

Vi har konkret samverkan inom till exempel samhällsplanering, kollektivtrafik, socialtjänst, näringsliv, utbildning, bibliotek, arbetsmarknad, kultur och infrastruktur.

Ett urval händelser och aktiviteter inom Familjen Helsingborg under 2021

- Vi har startat och finansierat nya test- och utvecklingsprojekt som ska ta oss närmre ambitionerna i Familjen Helsingborgs utvecklingsplan 2020-2023.
- Vi har driftsatt en gemensam YH-accelerator som arbetar för fler yrkeshögskoleutbildningar i Familjen Helsingborg i nära samverkan med näringslivet.
- Vi har deltagit i dialogen med Region Skåne kring en Regionplan för Skåne och tagit fram gemensamt underlag inför kommunernas yttranden till Region Skåne.
- Vi har förstärkt vår samverkan inom olika områden. Några exempel: inom näringsliv och destination har man utrett ett fördjupat samarbete och tagit fram en ny handlingsplan för 2022, arbetsmarknad och vuxenutbildning har tagit fram en gemensam plan inför 2022 för första gången och inom det sociala området har man utvecklat en ny samverkan för att rekrytera familjehem.

- Vi har fortsatt vara en yta för dialog och insatser till följd av pandemin, inom olika verksamheter. Ett exempel är höstens kampanj "Naturnära äventyret" för att stödja destinationsbranschernas återhämtning.
- Fler medlemskommuner har valt att bli en del av våra samsamarbetsorganisationer, ett exempel är att Perstorp nu är en del av HR-servicecenter, som hanterar löner, ett annat att Örkelljunga blivit en del av NSVA (Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp).
- Vi har arbetat fram och föreslagit en modell för att kunna ta ett kommunalt ansvar för vissa grupper som är utanför arbetsmarknaden, genom ett nytt slags avtal med Arbetsförmedlingen. En debattartikel i Dagens Samhälle har blivit publicerad.

Innovation och utvecklingsaktiviteter under året Smart stad

Projektet ska möjliggöra fler smarta och hållbara lösningar som möter urbaniseringens globala utmaningar. Det kan handla om att kartlägga och sprida miljöteknik men också smarta lösningar inom mobilitet, digitalisering, stadsplanering och social hållbarhet. För att detta ska kunna ske har man först skapat en helhetsbild över nuläge och önskat läge gällande Smart City inom Familjen Helsingborg kopplat till medborgarnas behov utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Gymnasieutbildning i en alternativ tid

Projektet har följt upp elevers och personals erfarenhet, attityd och upplevelse av undervisning i olika former – på olika platser, olika tider på dygnet, andra delar på året. Projektet har också utrett möjligheterna till fler inslag av fjärrundervisning än på nuvarande gymnasieutbildningar.

Naturturism Rönne å

Projektet ska marknadsföra naturturismen i Rönne å och skapa förutsättningar för att fler ska komma till området, såväl boende som besökare lokalt och globalt. Projektet kommer väcka intresse för utveckling av naturturismen i Rönne å. Projektet beslutades 2020 men startade upp 2021.

Tillsammans för fler etableringar 2021-22

I projektet ska två digitala verktyg utvecklas, ett för att samla in och dela data gällande verksamhetsmark och ett för marknadsföring och försäljning av det totala utbudet av verksamhetsmark. Projektet ska också ta fram en plan för hur arbete med större etableringar kan utvecklas strategiskt och utgå från ett gemensamt kundperspektiv.

Kultursommarkort + Rampljus = sant

Projektet vill skapa livskvalitet för invånare och tillresta besökare genom ett gemensamt kultur och rekreationskort – Kultursommarkort – som ger fri entré, rabatter och spännande erbjudande till upplevelser i Familjen Helsingborgs kommuner och rabatt på en mängd ställen. Det finns planer på ett gemensamt kort även inför 2022.

YH-acceleratorn 2021

2020 var ett extremt utmanande år för många företag inom Familjen Helsingborgs område. Pandemin har påskyndat den digitala transformationen vilket gör att företagens behov av specifika kompetenser snabbt ökat. En YH-accelerator i Familjen Helsingborg kan vara en av flera viktiga insatser för att nå målen inom utvecklingsområdet "Företagsamhet" där kommunerna i Familjen Helsingborg gemensamt vill arbeta för en ständigt bättre kompetensförsörjning och verka för att företag ska växa snabbare. Projektet har övergått i drift från 2022.

Naturnära äventyr

Under hösten 2021 gjorde Familjen Helsingborg en marknadsföringskampanj för att skapa synlighet för destinationen i sociala medier på temat Naturnära äventyr. Kampanjen resulterade i höga siffror, både i antalet som såg influencers inlägg samt genom ett väldigt högt engagemang bland deras följare.

Familjen Helsingborg inför H22 City Expo

Under året har det beslutats att Familjen Helsingborg ska delta i H22 City Expo 2022 på två sätt. Dels som destination, med en paviljong där destinationsnäringen ska kunna visa på olika delar av Familjen Helsingborgs utbud. Paviljongen ska vara öppen under expons alla 35 dagar. Dels som kommunsamarbete, genom en dag där olika nationella, regionala och kommunala aktörer bjuds in till panelsamtal och miniworkshops. Dagen ska handla om samverkan mellan olika aktörer och hur samverkan kan bidra till välfärd och livskvalitet.

Organisation

Kunskapsnätverk

I Familjen Helsingborgs cirka 40 nätverk pågår ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete. Ett av nätverken är kommundirektörerna som har haft nio möten under året och som bland annat bereder ärenden till styrelsen.

Samarbetsorganisationer

Det finns ett trettiotal samarbetsorganisationer mellan medlemskommuner i Familjen Helsingborg. De regleras genom samverkansavtal, i bolagsform eller i ett kommunalförbund.

Sekretariat

Som stöd i samordning av kommunsamarbetet finns ett sekretariat som bemannats med två personer.

Styrelsens arbete

Styrelsen har haft totalt sju möten under året. Ett återkommande ärende har varit situationen på arbetsmarknaden och kommunernas roll inom arbetsmarknadspolitiken, dialog kring effekter av pandemin har också förts. Styrelsen har haft besök från SKR, Polisen och Region Skåne.

Styrelsen har ett utskott som arbetar med kollektivtrafik och för dialog med ansvariga myndigheter. Familjen Helsingborg har också deltagit politiskt i Region Skånes Regionplaneråd där kommuner möter Region Skåne i frågor som berör regional fysisk planering.

Räddningstjänsten Skåne Nordväst

Den politiska målsättningen med RSNV (Räddningstjänsten Skåne Nordväst) är att utveckla en modern och professionell organisation som kan möta nuvarande och framtida utmaningar. RSNV har nu slutfört sitt sjunde verksamhetsår och har en stabil verksamhet som har utvecklats mycket under året samtidigt som en ny inriktning för framtiden har arbetats fram.

I februari tillträdde den nya förbundsdirektören sin tjänst samtidigt som direktionen beslutade om förbundets mål för 2025. Målet visar vad RSNV förväntas göra fram till 2025 och var förbundet siktar mot att vara om fyra år.

Pandemins verkningar på verksamheten

Coronapandemin präglade 2021 och verksamheten ställdes om för att minska smittspridningen. Främst påverkades myndighetsutövningen när det gäller tillsyner och utbildningar. Sedan 2020 har förbundet arbetat med en coronastab som följt den nationella utvecklingen och fattat löpande inriktningsbeslut för vår verksamhet. Under sommaren, då smittspridningen var låg, utvärderade vi coronahanteringen för att lära oss av nya sätt att arbeta och vi har nu infört nya arbetssätt i både den förebyggande och den operativa verksamheten.

Lagändringar och förebyggande verksamhet

Riksdagen beslutade 2020 om förändringar i lagen om skydd mot olyckor. Syftet var att skapa en mer enhetlig och effektiv kommunal räddningstjänst. En del av ändringarna träder i kraft 1 januari 2021 medan andra 1 januari 2022. Förbundet arbetade under året mycket med att anpassa verksamheten efter de nya lagkraven. Exempelvis kommer tillsynsprocessen att förändras, och det kommer att krävas en ny övergripande ledning vid räddningsinsatser.

Utöver det reviderades även lagen om brandfarliga och explosiva varor med tillhörande förordning och föreskrifter under året. Det primära syftet med ändringarna var att försvåra att explosiva ämnen hamnar i orätta händer.

Under året upphandlade RSNV också ny entreprenör för sotning och brandskyddskontroll: Sotargruppen V Skaraborg AB.

Räddningssamverkan i Skåne

Under våren beslutade räddningscheferna i Skåne att en ny överenskommelse om Räddningssamverkan (Räddsam Skåne) ska gälla i regionen. I grunden medför överenskommelsen ett nytt synsätt på ansvaret för att räddningsstyrkor med olika förmågor ska kunna verka inom hela det geografiska området. Syftet med att olika förmågor ska kunna verka utanför den kommun som har resurserna är att skapa ett likvärdigt skydd för alla medborgare i Skåne. Under året har därför ett nytt samverkansavtal tecknats mellan de flesta kommuner, men några kvarstår. Under året har flera stora olyckor visat behovet av samverkan mellan kommunerna. Exempelvis stora bränder i Hyllinge, en industribrand i Helsingborg samt gårdsbrand i Höganäs är insatser där styrkor från förbundet och flera kommuner i Skåne samarbetade.

H22

Som ett urval av aktiviteter under året kan det också nämnas att RSNV har arbetat med sina innovationsprojekt och bidrag till H22 City Expo som planeras äga rum i Helsingborg under juni 2022. RSNV kommer delta med innovationsprojektet "Safe Skills" som riktar sig till ungdomars riskhantering samt innovationsprojektet "Trygghetscentralen Familjen Helsingborg". Trygghetscentralen sammankopplar alla skadeavhjälpande aktörer och system till en gemensam lägesbild och obruten larmkedja från räddningscentralen på Bårslövs brandstation.

Nyckeltal		
	2020	2021
Antal larm		
Bjuv	228	236
Helsingborg	1946	1747
Ängelholm	479	440
Örkelljunga	257	295

Räddningstjänsten Skåne Nordvästs medlemmar:

- Helsingborg
- Ängelholm
- Örkelljunga
- Bjuv

Insatser och operativ verksamhet

Händelsemässigt har det varit normal belastning, men de händelser som sticker ut är två dödsbränder i Ekeby på kort tid vilket är ovanligt med tanke på hur ganska få som bor i området.

Förbundets område har också haft några större bränder i Helsingborg, en industribrand på Väla Södra, brand i tennishallen på Heden och en gårdsbrand i närheten av Hyllinge. Förbundet valde även att stötta Mönsterås med 11 personer under mid-sommarveckan för att hantera en större skogsbrand.

RSNV har utöver det även utvecklat och utvärderat en ny släckmetod för bilbränder. Istället för att använda vatten eller annat släckmedel genomför RSNV nu de flesta insatserna vid bilbrand med en större modell av brandfilt. Testet med brandfilt har genomförts på station City under året med ett positivt resultat, inte minst med hänsyn till miljöaspekterna.

I Örkelljunga har också den nya deltidsamordnaren nu börjat sin tjänst i syfte att öka stödet till deltidskårerna i Örkelljunga och Skånes Fagerhult. Tjänsten är även 50 procent på förebyggande och tanken är att RSNV ska få en mer lokal förankring i kommunen.

Räddningstjänsten Skåne Nordväst i siffror:

- Omfattar cirka 217 000 invånare
- Yta cirka 1 202 kvadratkilometer
- 4 heltidsstationer
- 5 deltidsstationer
- RSNV-värn
- Kostnad för verksamheten är cirka 213 miljoner kronor
- Cirka 275 medarbetare fördelat enligt:
 - operativ personal heltid cirka 110 st.
 - operativ personal deltid cirka 105 st.
 - myndighetsutövning, administration och service cirka 60 st.

Foto: David Lundin

Greater Copenhagen

Greater Copenhagen Committee är en samarbetsorganisation i Sydsverige och Östdanmark med 89 medlemmar: Region Skåne och Region Halland i Sverige, Region Sjælland och Region Hovedstaden i Danmark samt de 85 kommunerna i området, bland dem Helsingborg.

Tillsammans arbetar vi för hållbar tillväxt och livskvalitet i området Greater Copenhagen, en storstadsregion med 4,4 miljoner invånare. Fokus ligger på gemensamma frågor inom bland annat områdena arbetsmarknad, infrastruktur och grön omställning.

Organisationen leds av en styrelse med politiker från de medverkande regionerna och kommunerna. Styrelsen har fastställt mål för samarbetet i gemensamma överenskommelser inom de olika fokusområdena. Det löpande arbetet sköts av ett sekretariat, men också av utsedda talespersoner för områdena arbetsmarknad, infrastruktur och grön omställning. Peter Danielsson, kommunstyrelsens ordförande i Helsingborg, har en styrelsepost och är en av två talespersoner för grön omställning, och därför lägger Helsingborg extra fokus på de gröna frågorna. Andra frågor som är viktiga för oss i samarbetet är att minska gränshinder och få till en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör.

En sammanhängande arbetsmarknad

Under 2021 har Greater Copenhagen arbetat mycket med frågan om gränshinder, både de som uppkommit i samband med pandemin och de som funnits sedan tidigare. Många gränshinder måste lösas på nationell nivå i Sverige och Danmark, och mycket av arbetet har därför koncentrerats till möten med rikspolitiker i de båda länderna, påverkansarbete och debattartiklar. Tillsammans med Nordiska rådet har Greater Copenhagen verkat för att regionala aktörer ska involveras för att lösa de regionala gränshindren. Ett steg på vägen var när Anna Hallberg, svensk minister för nordiskt samarbete, i september mötte sin danska kollega Flemming Møller Mortensen och representanter för Greater Copenhagen, Dansk Industri, Sydsvenska Industri- och Handelskammaren samt Öresundsbron för att tala om hur samarbetet mellan Sverige och Danmark kan stärkas och hur framtida kriser kan hanteras. De enades om att tillsätta en gemensam arbetsgrupp, Greater Copenhagen Task Force, som ska mötas på ministernivå varje halvår.

Infrastruktur och mobilitet

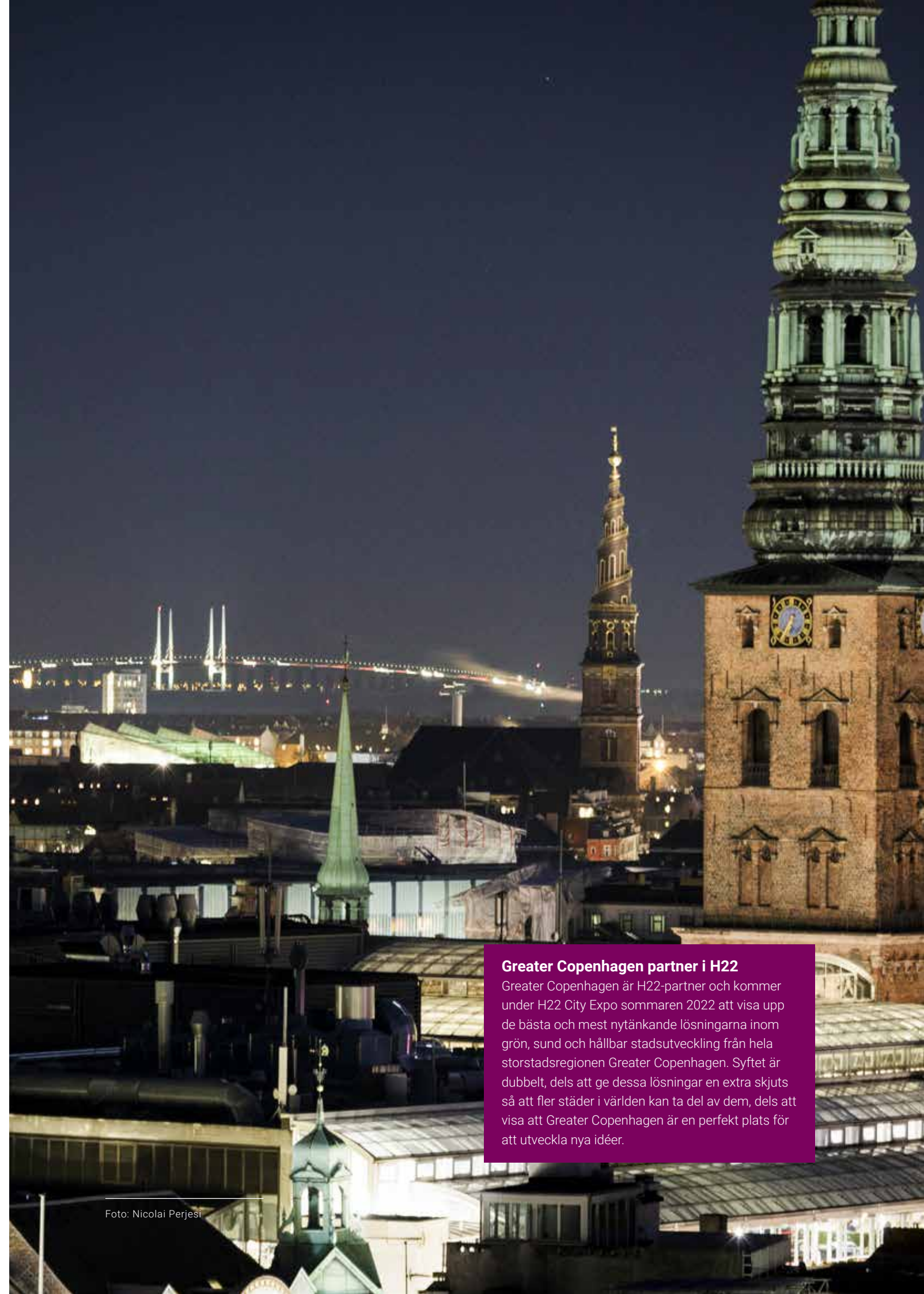
En av Greater Copenhagen's prioriteringar är en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör. I början av året presenterades slutsatserna från en svensk-dansk strategisk analys som bland annat undersökt anläggningskostnad, finansiering och

genomförandet samt vilka sociala, ekonomiska och miljömässiga effekter en fast förbindelse kan ge. Slutsatsen är att projektet är tekniskt genomförbart och ger stor samhällsnytta. Utredningen, som genomfördes i samarbete mellan Trafikverket, Vejdirektoratet samt Transport-, Bygge- och Boligstyrelsen, är den första gemensamma utredningen av svenska och danska myndigheter. Syftet var att ge de danska och svenska regeringarna en grund för fortsatta beslut om fördjupade utredningar. Nästa steg är att genomföra en lokaliseringsutredning. Detta har det ännu inte fattats beslut om.

Liksom inom arbetsmarknadsområdet är kontakter med politiken på svensk och dansk nationell nivå viktiga. I november besökte riksdagens trafikutskott sin danska motsvarighet i folkettinget. De båda utskotten träffade representanter för Greater Copenhagen Committe. Efter samtal på Transportministeriet i Köpenhamn besökte man bland annat Ystads hamn och Helsingör, där man diskuterade frågan om fler fasta förbindelser över Öresund.

Grön omställning

I slutet av 2020 antog Greater Copenhagen's styrelse överenskommelsen Green Charter, som syftar till att stärka Greater Copenhagen som ett av de ledande storstadsområdena inom grön omställning. Fyra områden står i fokus för arbetet: klimatanpassning, koldioxidneutralitet, energieffektivitet och cirkulär ekonomi. Under året har planerna konkretiserats och arbetet har påbörjats med framför allt en så kallad innovationshub för intelligenta och flexibla energilösningar samt ett living lab (levande laboratorium) för klimatanpassning, där man testar olika lösningar i den miljö där de ska användas. Organisationens har också tagit steg för att skapa en Nordic Bio Solution Hub, och inlett samarbeten om hållbara livsmedel samt tillgången till rent vatten. Helsingborg är främst involverat i arbetet med klimatanpassning och smarta energilösningar.

Greater Copenhagen partner i H22

Greater Copenhagen är H22-partner och kommer under H22 City Expo sommaren 2022 att visa upp de bästa och mest nytänkande lösningarna inom grön, sund och hållbar stadsutveckling från hela storstadsregionen Greater Copenhagen. Syftet är dubbelt, dels att ge dessa lösningar en extra skjuts så att fler städer i världen kan ta del av dem, dels att visa att Greater Copenhagen är en perfekt plats för att utveckla nya idéer.

Foto: Nicolai Perjesi

Förvaltnings- berättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Helsingborgs stad information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Foto: Jonas Linné

Fem år i sammandrag

Resultatet för verksamhetsåret 2021 är 1 134 (972) mkr för den kommunala koncernen samt 847 (683) mkr för kommunen. Resultaten är högre än 2020 både i kommunkoncernen och i kommunen. Soliditeten – med hänsyn till totala pensionsförpliktelser – är 41 (41) procent i den kommunala koncernen respektive 56 (57) procent i kommunen. Omfattande investeringar under 2021, i både kommunen 1 236 (1 029) miljoner kronor och bolagen 1 154 (1 103), har medfört att nivån på investeringarna är fortsatt hög.

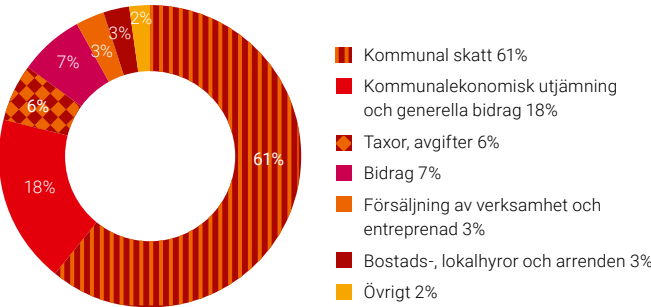
Koncernen Helsingborgs stad - ekonomi	2017	2018	2019	2020	2021
Resultat exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	599	475	647	979	1 215
Nettoinvesteringar, mnkr	2 092	1 839	2 095	2 132	2 390
Självfinansieringsgrad av investeringar, procent 1)	87	70	87	104	70
Soliditet, procent 2)	32	33	37	41	41
Nettolåneskuld, mnkr 3)	6 675	6 962	6 782	7 160	7 563
Medelantalet årsanställda	10 296	10 279	10 341	10 614	10 755

Helsingborgs stad - ekonomi	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	355	250	348	711	815
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i förhållande till skattenetto	4,8%	3,3%	4,4%	8,5%	9,2%
Skattenetto, mnkr	7 345	7 673	7 975	8 403	8 877
Skattenetto per invånare, kr	51 255	52 773	53 982	56 290	59 137
Skattenettots andel av verksamhetens nettokostnader, procent	105	103	104	108	110
Nettoinvesteringar, mnkr	1 069	1 178	1 219	1 029	1 236
Självfinansieringsgrad av investeringar, procent 1)	95	30	83	119	69
Soliditet exklusive utlåning till dotterföretagen, procent 2)	52	50	55	57	56
Nettolåneskuld, mnkr 3)	-109	-374	-503	-840	-1 147
Skuld per invånare, kr	-761	-2 572	-3 405	-5 627	-7 641
Medelantalet årsanställda	9 205	9 133	9 229	9 410	9 498
Antal invånare 31/12	143 304	145 415	147 734	149 280	150 109
Kommunal skattesats, kr	20,21	20,21	20,21	20,21	20,21

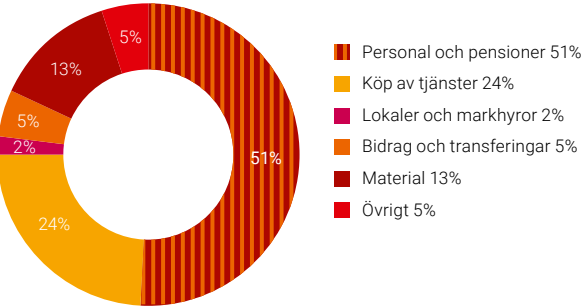
1) Kassaflödet från den löpande verksamheten dividerat med årets nettoinvesteringar.
2) Eget kapital i förhållande till totala tillgångar.
3) Summan av räntebärande tillgångar minus räntebärande skulder.

Vad används skattepengarna till?

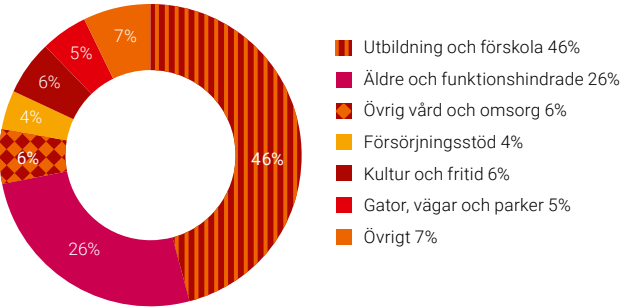
Intäkter, procent

Kostnader, procent

Nettokostnadernas fördelning på olika verksamheter, procent

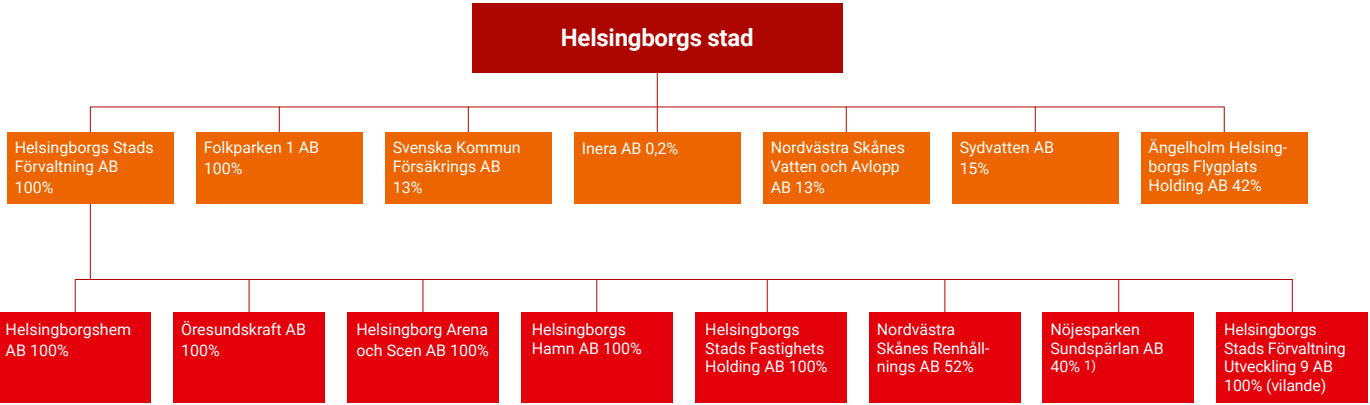

Nettokostnaderna är det som återstår av de löpande kostnaderna när vi har tillgodoräknat oss våra löpande intäkter, exempelvis barnomsorgsavgifter och avgifter för bygglov. Nettokostnaderna finansieras i första hand av skatter och statsbidrag. Diagrammet nedan visar hur nettokostnaderna fördelar sig på stadens olika verksamheter.

En "100-lapp" i kommunalskatt används på följande sätt

Förskola med skolbarnomsorg	14,78
Grundskola med förskoleklass	21,27
Gymnasieskola	7,36
Särskola	1,38
Fritidsverksamhet	3,06
Vård och omsorg om äldre och funktionshindrade	18,32
Insatser enligt LSS och LAS	8,09
Individ- och familjeomsorg, barn och ungdom	4,16
Individ- och familjeomsorg, vuxen	2,21
Kultur	2,51
Gator, vägar och parker	5,15
Stadsbyggnad	1,07
Försörjningsstöd (inklusive administration)	3,84
Arbete, integration och näringsliv	0,16
Vuxenutbildning	1,40
Miljö- och hälsoskydd	0,49
Räddningstjänst	1,56
Politik och revision	0,86
Övrigt	2,32

Koncernens organisation

HSFAB-koncernen

Helsingborgs Stads Förvaltning AB (HSFAB) är moderbolag i HSFAB-koncernen med de helägda dotterbolagen Helsingborgshem AB, Öresundskraft AB, Helsingborgs Hamn AB, Helsingborg Arena och Scen AB och Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB. HSFAB är också delägare i Nordvästra Skånes Renhållnings AB och i Nöjesparken Sundspärlan AB.

Helsingborgs stads direktägda bolag

Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB är ett VA-bolag som ansvarar för all verksamhet inom vatten och avlopp i åtta nordvästskånska kommuner.

Sydvatten AB producerar och levererar dricksvatten till 17 kommuner i västra Skåne och är idag en av Sveriges största dricksvattenproducenter.

Svenska Kommun Försäkrings AB driver försäkringsverksamhet och ägs av nio svenska och en norsk kommun.

Inera AB koordinerar och utvecklar digitala lösningar till regioner och kommuner främst inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och tandvård. Företaget ägs av SKR Företag samt Sveriges regioner och kommuner.

Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB ägs av sju nordvästskånska kommuner. Bolaget innehar samtliga aktier i bolaget Ängelholms Flygplats AB som driver Ängelholm Helsingborg Airport.

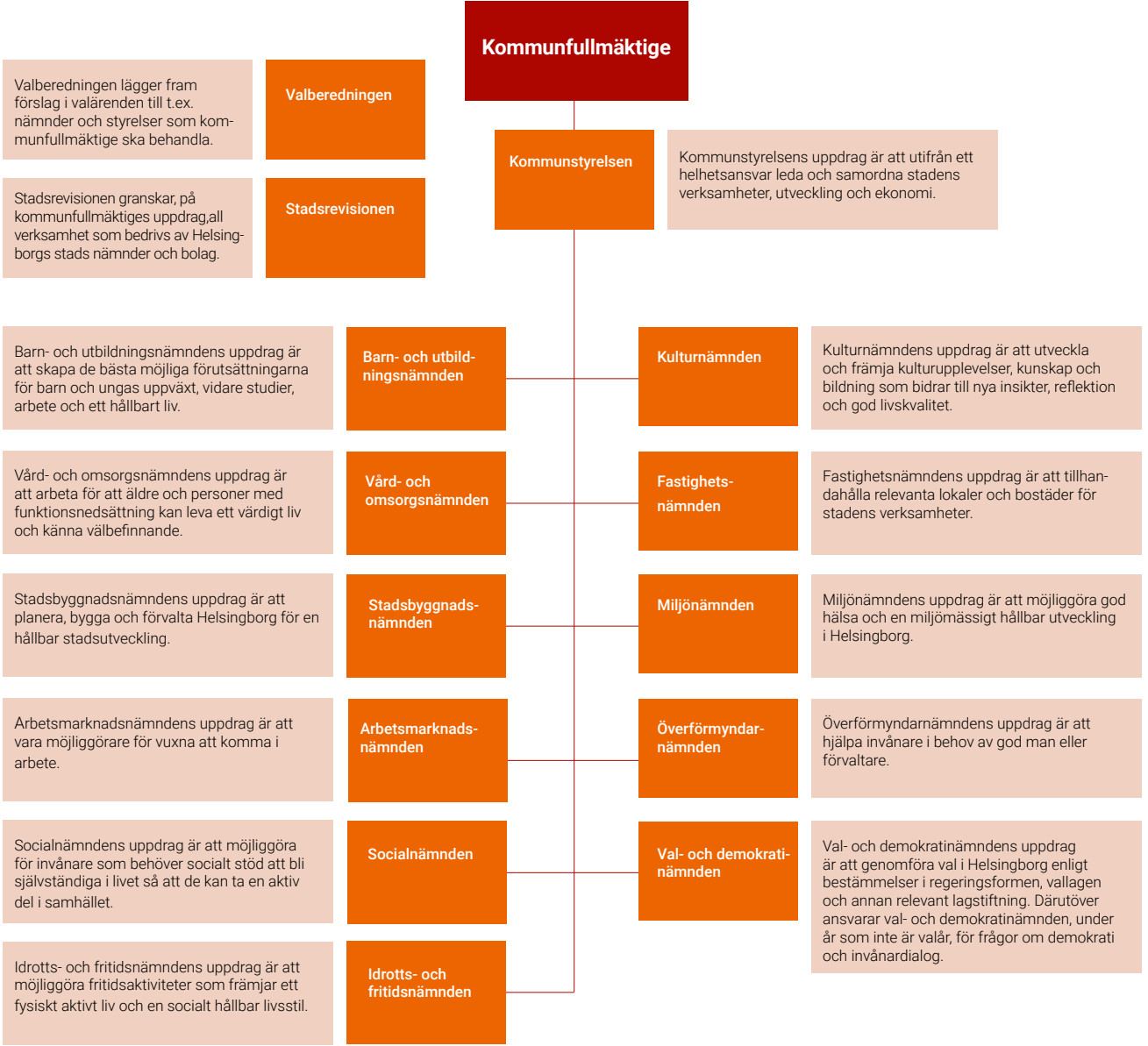
Folkparken 1 AB är ett helägt fastighetsbolag.

Förbund

Helsingborgs stad är också medlem i kommunalförbunden Räddningstjänsten Skåne Nordväst och Medelpunkten samt i Samordningsförbundet Helsingborg.

För mer information om koncernens bolag se not 25 i Ekonomisk redovisning.
1) Ytterligare 3 procent av andelarna i bolaget ägs indirekt via Helsingborgshem AB.

Stadens organisation

Ledamöter i kommunfullmäktige, antal

Styrande partier för respektive mandatperiod är markerade med orange siffror.

	2006	2010	2014	2018
Socialdemokraterna	22	20	19	19
Vänsterpartiet	1	1	3	3
Moderaterna	19	23	19	18
Folkpartiet/Liberalerna	6	5	4	3
Centerpartiet	2	–	2	3
Miljöpartiet	3	6	6	3
Sveriges pensionärers intresseparti	3	–	–	–
Kristdemokraterna	3	2	2	3
Sverigedemokraterna	6	8	10	13
Totalt	65	65	65	65

Privata utförare

En privat utförare är en annan juridisk person än staden eller bolag inom kommunkoncernen till vilken staden med stöd av kommunallagen 10:7-9 överlämnat skötseln av en kommunal angelägenhet.

Staden har ett huvudansvar för att tjänsterna erbjuds. Staden ska också kontrollera och följa upp verksamheten samt tillse att det finns information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn. Om verksamheten inte hade drivits externt skulle staden utfört den i egen regi.

I redovisningen ingår:

- företag som helt ägs av andra juridiska personer än staden
- samägda företag som inte konsolideras i kommun-koncernen
- friskolor.

Beräkningen av hur stor andel av verksamheten som utförs av privata utförare är gjord efter hur stor andel av kostnaderna som gått till dem.

Förändringar i privata utförare under 2021

Den 1 december gick vårdboendet Bergaliden tillbaka till kommunal drift. I och med det drivs 16 av 18 av stadens vårdboende av kommunen.

Den 1 oktober infördes lagen om valfrihet (LOV) inom hemvården och hemsjukvården. För tillfället finns det en godkänd extern leverantör.

De fem största privata utförarna i Helsingborgs stad:

- AcadeMedia
- Attendo
- Dibber
- Vardaga
- PEAB

Egen regi och köpt verksamhet

	Total kostnad 2020, mnkr	Andel privat utförare, %	Total kostnad 2021, mnkr	Andel privat utförare, %
Skola				
Förskola och pedagogisk omsorg	1 219	35	1 232	35
Grundskola med förskoleklass, fritidshem	2 220	20	2 335	21
Gymnasieskola	852	38	907	38
Omsorg				
Hemservice	35	20	35	17
Hemvård	390	24	360	24
Vårdboende	833	20	845	16
Daglig verksamhet	108	9	114	11
Individ & familjeomsorg				
Familjehem	54	100	54	100
Föreningsstöd	11	100	11	100
Heldygnsvård	296	54	300	55
Öppenvård	63	28	72	23
Gata & park				
Gator & trafik	317	30	344	30
Parkering	39	41	40	37
Parker, skogs- och naturvård	122	60	127	64
Övrigt 1)	-	-	307	32
Fritid				
Idrottsanläggningar	226	27	318	18
Arbetsmarknad				
Arbetsmarknad	136	3	135	4
Vuxenutbildning	267	43	211	44

1) Uppgift saknas 2020.

Foto: Johanna Enochsson

Omvärlden påverkar oss

Framtid

Vision Helsingborg 2035 ger oss riktning för vår gemensamma framtid. Då ska staden vara en skapande, pulserande, gemensam, global och balanserad stad för både människor och företag. Staden ska vara spännande, attraktiv och hållbar. Som stöd i arbetet i att navigera i en föränderlig värld och anpassa våra verksamheter till omvärlden tas sedan 2013 en trend- och omvärldsanalys fram. Analysen beskriver de viktigaste globala megatrenderna och dess konsekvenser.

Konjunkturläget våren 2022

Samhällsekonomi

Konjunkturen har varit väldigt ojämn de senaste åren på grund av coronapandemin. Sveriges BNP (bruttonationalprodukt) minskade med 3,1 procent 2020 medan den väntas öka med 4,8 procent 2021. BNP-nivån ligger fortfarande under vad som bedöms varit fallet om vi inte hade haft en pandemi men de flesta bedömare menar att vi under 2022 kommer att vara tillbaka på trenden från tiden före pandemin.

De flesta konjunkturbedömare lyfter fram tre förhållanden som de mest väsentliga för svensk ekonomi just nu:

- den oväntat höga inflationen
- effekterna av virusvarianten omikron
- antalet långtidsarbetslösa minskar inte.

Förlängda leveranstider, stora uppgångar i transportkostnader och högre energipriser håller tillbaka den ekonomiska utvecklingen de kommande kvartalen. Dessa faktorer bidrar också till den jämförelsevis höga inflationen vi har just nu. Med en hög inflationen ökar också risken för högre räntor.

Den senaste tidens snabba uppgång i spridningen av coronaviruset och den nya virusvarianten omikron skapar stor osäkerhet om vart den svenska ekonomin är på väg den närmaste tiden. När smittvågen förhoppningsvis ebbat ut under våren förväntas ekonomin växa snabbare igen och Konjunkturinstitutet menar att under andra halvan av året inleds en period med mild högkonjunktur.

Arbetslösheten fortsätter att falla men inte så snabbt som man skulle önska. Det beror till stor del på att många arbetslösa antingen har varit utan arbete lång tid eller tillhör andra grupper med svag ställning på arbetsmarknaden. Efterfrågan på arbetskraft är mycket hög men det är i dagsläget mycket svårt att matcha efterfrågan med utbudet.

Kommunernas ekonomi

Uppgifter från SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) visar på en tillväxt för skatteunderlaget för 2021 på nästan 5 procent och för 2022 räknar man med cirka 4 procent, vilket varit det normala under den senaste 10-årsperioden. Därefter räknar man med ett genomsnitt på 3,5 procent. Under 2020, det första pandemiåret, var tillväxten den lägsta på 10 år, cirka 2 procent.

Staten betalade 2020 omfattande stöd till kommunerna i form av generella statsbidrag, ersättning för merkostnader inom vården och ersättning för sjuklöner. Även under 2021 har staten stöttat kommunerna med ersättning för sjuklöner och stora statsbidrag till äldreomsorgen. De statliga stödsatserna har påtagligt påverkat kommunernas ekonomi positivt och många har fått en stabil grund att stå på inför framtiden. Även fortsättningsvis kommer kommunernas ekonomi att väsentligt påverkas av politiska beslut på nationell nivå och av olika statsbidrag.

Inflationstrycket kommer att medföra att kommunerna får räkna med större kostnadsökningar än på senare år inom en del områden. Särskilt kommer höjda energipriser och indexuppräknings av hyror för hyrda lokaler att slå hårt. Även kommande lönerörelser kan förväntas bli tuffare för kommunerna. I motsatt riktning går demografikostnaderna (kommunernas kostnader beroende på befolkningens storlek och sammansättningen av den) som förväntas öka mindre än tidigare beräkningar eftersom befolkningen ökar långsammare och andelen unga inte ökar lika mycket som förväntades tidigare.

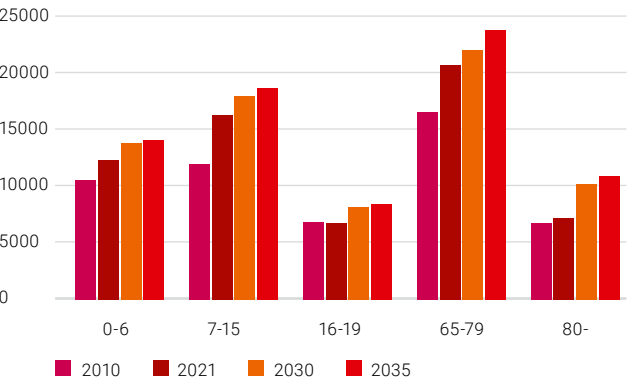
Sammantaget kan man säga att de närmaste åren ser förhållandevis bra ut för kommunerna eftersom skatteunderlaget utvecklas väl och behovet av välfärdstjänster inte ökar i samma takt som tidigare. Men man kan konstatera att antalet arbetade timmar fortfarande är lägre än innan pandemin, vilket påverkar kommunsektorns inkomster negativt. En risk är också att antalet långtidsarbetslösa ökar varaktigt som en följd av pandemin. Nettoeffekten blir en stabilisering och att utsikterna för kommunernas ekonomi förbättrats jämfört med tidigare prognoser. Det gäller särskilt de närmaste åren på grund av en snabb återhämtning i den svenska ekonomin.

Befolkning

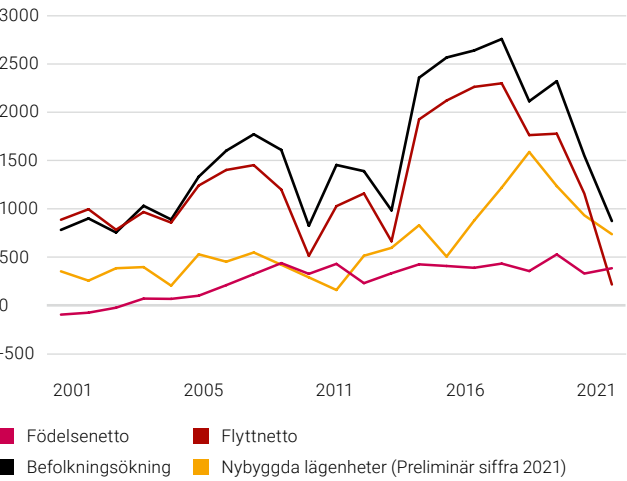
Helsingborg hade 150 109 folkbokförda invånare den 31 december 2021. Befolkningen ökade med 829 personer eller 0,6 procent under året. Det är den lägsta befolkningsökningen sedan 2010 och den minsta procentuella ökningen sedan 1999. Ökningen beror främst på att många flyttade hit från andra svenska kommuner, utom de skånska, samt att många flyttade hit från utlandet. Flyttningsnettot från resten av landet var +729 personer och från utlandet +452 personer. Dessutom föddes det 431 fler än som dog i Helsingborg 2021. Den låga folkökningen beror framför allt på ett stort negativt flyttnetto mot övriga Skåne (-965 personer).

I den senaste befolkningsprognosen beräknas kommunens befolkning uppgå till över 170 000 personer 2035. Det innebär en årlig genomsnittlig ökning med drygt 1 500 personer. Alla åldersgrupper förväntas öka, men det är de som är äldre än 80 år som ökar procentuellt mest. Åldersgruppen 0-19 år beräknas öka med 13 procent eller 4 500 personer fram till 2035 jämfört med 2021. Samtidigt ökar gruppen som fyllt 80 år med 52 procent eller 3 900 personer.

Utveckling av befolkningens åldersstruktur

Förändringar i befolkningsmängd och nybyggnation av lägenheter

Några fakta om helsingborgarna

	Helsingborg	Skåne	Riket
Medelålder	40,9	41,1	41,6
Andel utländska medborgare, procent	10,0	9,5	8,4
Andel utrikesfödda, procent	27,4	23,1	20,0
Andel utländsk bakgrund, procent ¹⁾	36,9	30,7	26,3
Medelinkomst tkr/år ²⁾	340,1	336,7	353,9
Högsta utbildningsnivå ³⁾			
– folk-/grundskola	17,8	17,0	17,0
– gymnasium	42,0	40,3	40,3
– eftergymnasial < 3 år	15,4	15,0	15,0
– eftergymnasial >= 3 år	22,1	24,6	24,6
Arbetslösa ⁴⁾	10,8	9,3	7,2
Förvärvsfrekvens ⁵⁾	73,8	74,3	78,3

¹⁾ Till personer med utländsk bakgrund, räknas dels utrikes födda, dels personer födda i Sverige med bägge föräldrarna födda utrikes.

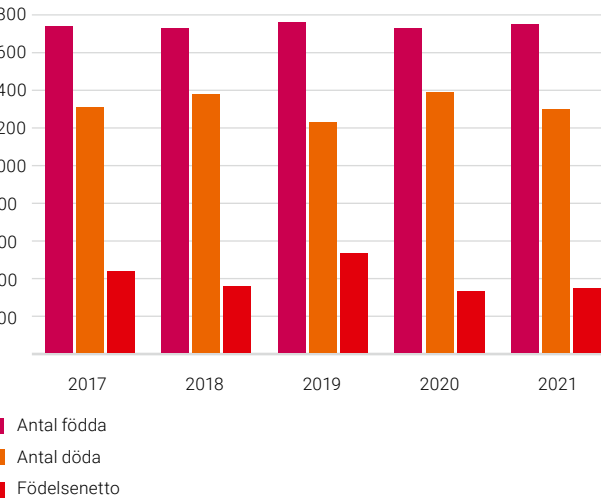
²⁾ Medelinkomsten för åldersgruppen 20-64 år, 2020.

³⁾ Avser 16-74 år och anges i procent av åldersgruppen, 2020.

⁴⁾ Avser andel arbetslösa 16-64 år, december 2021. Anges i procent.

⁵⁾ Andel förvärvsarbetande av åldersgruppen 20-64 år, 2020. Anges i procent.

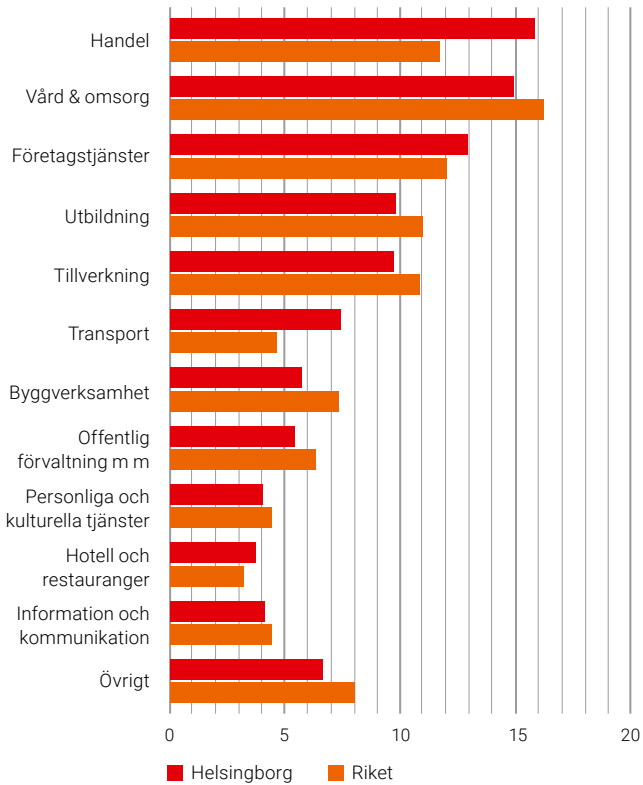
Stadens födelsenetto

Arbetsmarknad

Trots pandemin fortsatte antalet sysselsatta i Helsingborg att öka något under 2020 ¹⁾ och uppgick till drygt 75 200 personer vid utgången av året. Störst ökning stod branscherna vård och omsorg, utbildning, information och kommunikation samt handel för. Totalt ökade antalet sysselsatta med över 800 personer i dessa näringsgrenar. Omvänt minskade sysselsättningen mest inom hotell och restaurang, företagstjänster, personliga och kulturella tjänster samt offentlig förvaltning. Här minskade antalet sysselsatta sammanlagt med drygt 700 personer.

Sysselsatta efter näringsgren år 2020 ¹⁾, procent

Arbetspendlingen till och från Helsingborg fortsätter att öka. För första gången sedan 2013 ökade inpendlingen mer än utpendlingen. 26 400 personer pendlar till Helsingborgs kommun, medan 19 500 helsingborgare pendlar till arbetsplatser utanför kommunen. Av de med arbetsplats i Helsingborg bor 35 procent i en annan kommun, medan 28 procent av de förvärvsarbetsande helsingborgarna arbetar utanför den egna kommunen.

Arbetspendling till och från de sju största inpendlingskommunerna 2020 ¹⁾, antal

Kommun	Inpendling	Utpendling	Netto
Ängelholm	3 552	2 067	1 485
Höganäs	3 535	1 491	2 044
Landskrona	3 079	2 114	965
Bjuv	2 538	1 114	1424
Åstorp	2 231	1 113	1 118
Malmö	2 041	3 939	-1 898
Klippan	1 206	431	775
Totalt inom de sju kommunerna	18 182	12 269	5 913
Total arbetspendling	26 444	19 418	7 026

2020 ¹⁾ förvärvsarbetade 73,8 procent av helsingborgare i åldersgruppen 20–64 år, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med 2019. Bland män var andelen sysselsatta 75,2 procent och bland kvinnor 72,5 procent. De som bor i Sverige men arbetar i annat land, så kallade gränspendlare, ingår inte i den svenska officiella statistiken. Därför underskattas antalet förvärvsarbetsande och pendlare i Helsingborg. Tas dessa med i statistiken ökar andelen förvärvsarbetsande helsingborgare till närmare 75 procent.

Under 2021 har andelen arbetslösa (öppet arbetslösa och personer i program med aktivitetsstöd som andel av arbetskraften) helsingborgare minskat. Från januari till december 2021 har arbetslösheten i Helsingborg minskat med 1,5 procentenheter till 10,8 procent.

Arbetslöshetens fördelning

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av arbetskraften december 2019, 2020 och 2021

Kategori	Dec 2019	Dec 2020	Dec 2021
Helsingborgs stad			
Samtliga 16-64 år	10,9	12,3	10,8
18-24 år	12,3	14,3	11,2
Skåne län			
Samtliga 16-64 år	9,8	11,1	9,3
18-24 år	11,8	14,4	11,0
Riket			
Samtliga 16-64 år	7,4	8,8	7,2
18-24 år	9,2	11,8	8,7

Källa: Arbetsförmedlingen - månadsstatistik

Medborgarundersökning

Hösten 2021 deltog Helsingborg för fjortonde gången i Statistiska centralbyråns medborgarundersökning. Den visar att helsingborgarna generellt sett är något mer nöjda med tillgången till samhällsservice jämfört med andra invånare i svenska kommuner. De är också mer nöjda med tillgången till kollektivtrafik och kommunikationer samt möjligheten att påverka politiska beslut. Omvänt är de betydligt mindre nöjda med tryggheten i samhället, där Helsingborg länge legat lägre än genomsnittet.

Medborgarundersökningen 2021

	Helsingborg	Större städer
Samhällsservice	90	88
Lokala arbets- och utbildningsmöjligheter	87	91
Boende och boendemiljö	85	88
Idrott, motion och friluftsliv	77	80
Bibliotek, kulturliv och mötesplatser	76	75
Klimat- och miljöarbete	76	75
Underhåll av den offentliga miljön	73	72
Skola och omsorg	69	71
Resor och kommunikationer	69	64
Kommunen som helhet	65	65
Trygghet i samhället	60	70
Bemötande, information och inflytande	53	50
Jämlikhet och integration	41	45
Förtroende	36	38

Näringsliv och akademi

Coronapandemin och dess följder i form av restriktioner och förändringar i beteende och konsumtion samt försenade försörjningskedjor påverkade både det lokala näringslivet och den lokala arbetsmarknaden kraftigt. Även olika gränsrestriktioner påverkade näringslivet. Men hur utbud och efterfrågan har påverkats och hur möjligheterna till att göra affärer sett ut skiljer sig stort åt både mellan branscher och mellan företag inom samma bransch. Mycket pekar på att det lokala näringslivet klarade sig bättre än väntat. Flera nyckeltal pekar på en bättre utveckling jämfört med det regionala och det nationella näringslivet, delvis på grund av vilka branscher som dominerar. De långsiktiga effekterna för Helsingborgs näringsliv och arbetsmarknad är fortsatt osäkra. En period av större osäkerhet väntar där det gäller att fortsätta anpassa den egna verksamheten till en skiftande omvärld.

Helsingborg har ett varierat näringsliv med över 600 olika branscher, vilket motsvarar runt 75 procent av Sveriges samtliga branscher. Handeln anställer flest och har 17 procent av samtliga anställda. Logistikföretagen är andra stora arbetsgivare med nära 8 procent av samtliga anställda jämfört med cirka 5 procent i både Skåne och i Sverige som helhet. Företagstjänster är en växande bransch här liksom i många andra större städer.

De största privata företagen i Helsingborg

Företag	Antal anställda per 1 november 2021
Ica Handlarnas Förbund	1 665
Ikea	1 485
Total Produce Plc	685
Johnson & Johnson Inc	650
Peab AB	625
AcadeMedia AB	600
Berkway AB	550
Resurs Holding AB	515
Deutsche Bahn AG	500
Axel Johnson-gruppen	485

Förändringar i antal företag i Helsingborg

	2019	2020	2021
Nyregistrerade företag	1 021	1 114	1 227
Företag försatta i konkurs	153	158	127

I slutet av 2021 fanns det totalt 16 420 arbetsställen i Helsingborgs kommun, en ökning med 323 mot året innan. Antalet konkurser minskade med 20 procent och var 127 stycken. 1 227 nya företag registrerades, det var 10 procent fler än närmast föregående år och nytt rekord för andra året i rad.

Enligt senast tillgängliga uppgifter (2020) omsatte näringslivet i Helsingborg omkring 141 miljarder kronor varav handeln stod för nästan hälften Tillverkningsindustrin, byggverksamhet och företagstjänster stod tillsammans för ytterligare 25 procent.

Helsingborgs betydelse som handelsplats i regionen är fortfarande mycket stor trots att försäljningsindex för sällanköpsvaror minskat en aning de senaste åren. Daglönesumman (inkomsten för förvärvsarbete redovisad efter den plats där de anställda arbetar) ökade 2 procent mellan 2019 och 2020 och var det senare året 373 384 kronor. Daglönesumman är högre jämfört med Skåne men lägre jämfört med hela landet. Under 2021 varslades endast 157 personer om uppsägning i Helsingborg, en knapp sjundedel av 2020 års siffror.

¹⁾ Källa: SCB. Senast tillgänglig statistik för arbetspendling och sysselsättning är från 2020.

Efterfrågan på mark av olika typer av verksamheter har varit fortsatt hög. Besöksnäringen är viktig för staden och återhämtade sig till viss del mot närmast föregående år. Siffrorna för sommaren och den tidiga hösten 2021 nådde samma nivåer som före pandemin.

Händelser i Helsingborgs näringsliv under 2021

- Efter många års väntan öppnade Clarion Hotel & Congress Sea U i centrala Helsingborg. Anläggningen har 250 hotellrum och är därmed stadens största hotell. Dessutom finns en kongressanläggning för upp till 1 250 personer.
- Ikea startade ett stort projekt med H22. Projektet har tre delar: på Drottninghög, i Fredriksdalsskogen och i Magasin 405 i Oceanhamnen.
- I takt med att Oceanhamnen färdigställdes var efterfrågan på kontorslokaler hög. Även renoveringen av Helsingborg C blev klar med bland annat ett kontorshotell och en ny restaurangvåning.
- Helsingborgsregionen utsågs återigen till Sveriges näst bästa logistikläge av branschmagasinet Intelligent Logistik. Marginalen till förstaplatsen är minsta möjliga.
- Livsmedelsdistributören Dagab lämnade Helsingborg för ett dubbelt så stort lager för frukt och grönt i Landskrona. Samtidigt expanderade livsmedelsföretaget Greenfood i Helsingborg och började bygga en anläggning som blir en av Nordens största.
- Pandemin slog fortsatt hårt mot besöksnäringen, kultursektorn och detaljhandeln. Under året balanserade de verksamheten med hänsyn till smittspridningen och de rekommendationer som syftade till att minska smittan.
- H&M och Stadium stängde sina butiker på Kullagatan. Med anledning av bland annat detta gjordes en större kraftsamling kring stadskärnan.
- E-handeln expanderade, något som gynnade många Helsingborgsföretag.
- Familjen Helsingborgs så kallade YH-accelerator, en funktion för att matcha företags kompetensbehov mot utbildningar inom yrkeshögskolan, utvecklades och resulterade i fler yrkeshögskoleplatser och aktörer. Ett yrkeshögskolecampus är under uppbyggnad vid Lunds Universitet Campus Helsingborg.

Campus Helsingborg

Lunds universitet Campus Helsingborg, med 150 anställda, är en viktig del av både stadens och universitetets utveckling. Idag finns där cirka 4 000 helårsstudenter som deltar i flera utbildningar och forskningsområden som ligger nära de branscher och behov av kompetens som finns i Helsingborg, exempelvis logistik, handel, ingenjörsvetenskap och kommunikation. Campus Helsingborgs utveckling och tillväxt är viktig för staden. Under 2021 har Campus Helsingborg och staden fortsatt arbetet enligt det samverkansavtal som finns för att stärka staden som en ledande utbildnings-, forsknings- och innovationsmiljö med universitetet som nav. Under året påbörjades arbetet med att etablera en så kallad science park i Helsingborg. Det handlar om att fördjupa samverkan mellan staden, näringslivet och universitetet och därigenom underlätta kommersialisering av forskning och innovation.

Internationell samverkan

Det internationella arbetet är en integrerad del av stadens utvecklingsarbete. Det ger oss möjlighet att tillsammans med andra lösa gemensamma utmaningar, att växla upp viktiga insatser och att öka Helsingborgs attraktionskraft.

Helsingborgs läge vid Öresund gör gränsöverskridande kontakter till naturliga inslag i våra verksamheter. Inom stadens olika förvaltningar och bolag sker idag ett betydande arbete i internationella projekt och samarbeten. Vi arbetar med Helsingör inom HH-samarbetet och med flera andra lokala och regionala aktörer genom Greater Copenhagen. Vi är engagerade i både EU-projekt och andra internationella projekt samt i europeiska och globala nätverk. Vidare har staden tagit många internationella kontakter inför stadsmässan H22 City Expo.

Öresund

Inom HH-samarbetet har städerna tagit fram gemensamma aktiviteter och projekt som är kopplade till H22 City Expo. Ett av projekten heter Över Sundet och handlar om både konst och sakernas internet (internet of things). Syftet är att skapa nätverk och lyfta fram kulturarbetare på båda sidor om Öresund, och en ljusinstallation kommer att visas upp på stadsmässan.

Coronapandemin medförde att den gemensamma jobbmässan "Tura till jobbet" ersattes med två gemensamma digitala jobbmässor under 2021. Mässorna hade drygt 900 besökare.

Helsingborgs stad har under året deltagit i flera EU-projekt. Ett nytt gränsregionalt EU-projekt med danska och svenska partner heter Circular builders och handlar om att testa, utveckla och förankra cirkulära lösningar och återbruk i byggande. Ett annat EU-projekt, Ett sammanhängande transportsystem, avslutades under året. Det hade som mål att främja mobilitet och tillgänglighet i Greater Copenhagen med hjälp av hållbara transportformer och att stärka regionen som en knutpunkt inom det europeiska transportsystemet.

EU/Europa

Under 2021 var staden en av finalisterna i EU-kommissionens tävling European Green Capital 2023. Flera förvaltningar och bolag var involverade i ansökan och finalplatsen ledde till att staden fick tillgång till europeiska nätverk och kontakter. EU-kommissionens representation i Sverige gjorde ett studiebesök i Helsingborg i slutet av året. Syftet var att ge en inblick i Europa Direkt Skåne Nordvästs verksamhet och programmet innehöll bland annat ett besök på Campus Helsingborg.

Globalt

Helsingborg har utnämnts av FN som global Resilience Hub för sitt arbete med att hantera växande klimat- och katastrofrisker. Vi får därmed tillgång till ett globalt nätverk av expertis med fokus på att utveckla motståndskraft mot olika typer av katastrofer.

I juli deltog staden i FN:s årliga högnivåforum om de globala målen, bland annat för att presentera vår frivilliga lokala granskning av Agenda 2030.

Staden blev vidare medlem i OECD-nätverket Champion Mayors for Inclusive Growth. Det är en global organisation med cirka 60 medlemsstäder. Nätverket ska främja inkluderande tillväxt i städer och handlar till stor del om olika aspekter av social hållbarhet.

För att koncernen ska kunna utnyttja de internationella kontakterna har vi tagit fram en digital karta. Den visar våra partner i olika städer och länder och inom vilka projekt vi samarbetar.

En förteckning över Helsingborgs stads EU-projekt finns på helsingborg.se

Foto: David Lundin

Stora utvecklingsprojekt

1 H+

Den industriella hamnen förvandlas till en spännande stadsdel där detaljer från hamnverksamheten stärker områdets karaktär och påminner om områdets historia.

Oceanhamnen

Flera hus har färdigställts och människor har flyttat in. Etapp 1 färdigställs innan sommaren 2022. Varvsbron kom på plats under året. Systemet med tre separata avloppsrör togs i drift och energistrategin för området uppdaterades. Den konstgjorda Oceanön ska utvecklas till en klimatneutral stadsdel med hållbar boende-miljö med stor biologisk mångfald både på land och i vattnet.

Gåseback

Området får ett nytt bostadsprojekt med BLOX, tillfälliga hyres-bostäder på industrimark som en del i att utveckla området till en blandad stadsdel. Kulturförvaltningen arbetar för att få fler kulturella och kreativa näringar till området. Ett samarbete med Rönnowska skolan har inletts kring ombyggnad av Brandstationen med praktikanter från vuxenutbildningen. Bottenplanet på Brandstationen har hyrts ut till en food court som öppnar våren 2022.

Hamnflytt

Helsingborgs hamn behöver utveckla sin verksamhet vilket blir svårt när stadsdelen H+ byggs ut. Därför pågår ett utredningsarbete kring att flytta kombiterminalen och containerhanteringen söderut. Det skulle skapa utrymme för bostäder och skapa mindre störningar för kringliggande verksamheter. Området ligger centralt nära Helsingborg C och skulle tillsammans med de södra stadsdelarna Planteringen och Miatorp kunna utgöra ett viktigt stråk och knyta samman stadens södra stadsdelar.

2 Oceanbadet

I den nya stadsdelen Oceanhamnen planeras ett nytt badhus – Oceanbadet. 2021 har bland annat ett lokalprogram som beskriver Oceanbadets innehåll och funktioner beslutats av kommunfullmäktige. En arkitekttävling har påbörjats där fem arkitektkontor tävlar om uppdraget att gestalta Oceanbadet. Tävlingen kommer att avgöras av en jury under våren 2022 och målsättningen är att det vinnande tävlingsbidraget ska presenteras under H22 City Expo. Planen är att kommunfullmäktige ska behandla investeringsbeslutet i november 2022. I projektet Oceanbadet ingår även det planerade utomhusbadet i Oceanbassängen – Havsbadet.

3 Östra Ramlösa

Östra Ramlösa ska utvecklas till en attraktiv, levande och långsiktigt hållbar stadsdel med unik karaktär i samklang med befintliga natur- och kulturvärden. 2021 beslutade kommunfullmäktige att målet för Östra Ramlösa är "Sveriges bästa stadsdel för barnfamiljer". Helsingborgs stad och Region Skåne tecknade en avsiktsförklaring om att utreda förutsättningarna för ett nytt sjukhusområde i Östra Ramlösa. Planarbete pågår för den första etappen med cirka 1 500 bostäder av olika slag och under 2021 påbörjades även planarbetet för ett nytt sjukhusområde. På sikt kommer Östra Ramlösa att rymma omkring 3 000 bostäder.

4 Fast förbindelse Helsingborg-Helsingör

Projektet består av en järnvägstunnel för persontågstrafik mellan Helsingborgs centralstation och Helsingör station samt en motorvägstunnel mellan de södra delarna av städerna. Tunnlarna kommer att kunna minska restiden kraftigt. Tunnlarna innebär också att området söder om Helsingborg C som idag används för trafik till och från färjorna istället kan bli bostäder, kontor och service. Oceanhamnen kan knytas ihop med resten av staden. Lastbilar och annan fordonstrafik kan ledas utanför stadens centrala delar vilket minskar problemen med trängsel, buller och luftföroreningar. Projektet utreddes 2018-2021 av danska och svenska myndigheter. Resultatet visade att projektet är tekniskt genomförbart och ger stora nyttoeffekter i form av kortare restider, en större arbetsmarknad och stor ökning i kollektivtrafikresor. Utgångspunkten är att projektet betalas med trafikavgifter.

5 DrottningH

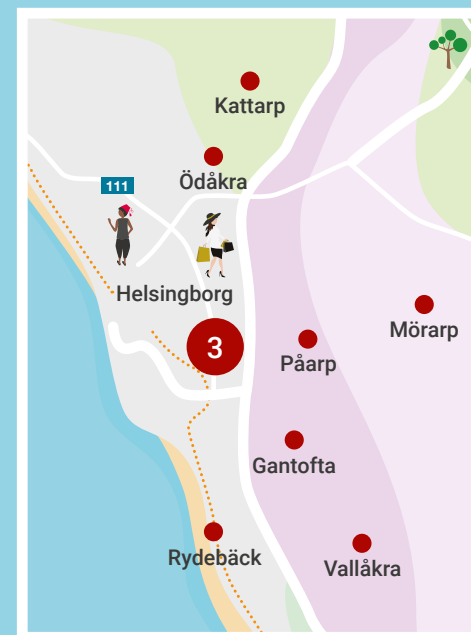
Det fortsätter byggas och nya invånare flyttar in i området. Under året beslutade Helsingborgshem att också möjliggöra byggande av äganderätter, något som är unikt för området. Parken har utvecklats genom dialog och samverkan med olika aktörer och invånare. Drottninghög centrum utvecklas och arbetet med byggnation av Spirahuset med 16 våningar är inledd och beräknas vara klart 2023. Områdesbiblioteket och verksamheten IdeA kommer att flytta in i Spirahuset och dialogen om innehållet i den nya mötesplatsen är inledd. Statens servicecenter som hanterar välfärdstjänster från olika statliga myndigheter flyttar till Drottninghög centrum år 2022.

För att öka tryggheten och förebygga brott på Drottninghög används en metod som kallas Safegrowth. I arbetet deltar personer som bor på Drottninghög tillsammans med representanter för Helsingborgs stad, polisen och Svenska kyrkan.

Drottninghög är ett av områdena på H22 City Expo. I samarbete med Ikea skapas en mötesplats för H22 med matmarknad i fokus.

6 Västkustbanan

Järnvägen mellan Malmö och Göteborg är en av Sveriges viktigaste järnvägar och spelar stor roll för både persontrafik och godstransporter. Riksdagen fattade på 1990-talet beslut om att järnvägen skulle byggas ut till dubbelspår. Det återstår dock några få enkelspårssträckor vilket bland annat handlar om spåret genom Helsingborg. För sträckan Ängelholm och Maria station var det byggstart 2020. Nya stationer byggs i Ödåkra, Kattarp och Maria. För sträckan mellan Maria station och Helsingborg C ska Trafikverket genomföra en lokaliseringstudie vilken kommer ge svar på hur spåret ska dras. Staden vill att sträckan ska förläggas i tunnel. Det är en långsiktig lösning som ger positiva effekter på restider och stadsutveckling och som kan kopplas till en fast förbindelse till Helsingör.

Risker och riskhantering

Omvärlden

På senare tid har vi blivit varse hur stora omvälvande händelser kan påverka verksamheten. Varken pandemi eller krig i vårt närområde fanns med i många riskanalyser för några år sedan, men sådana händelser får vi nu lägga till det som vi tidigare betraktade som risker: brist på arbetskraft, bostadsbrist, åldrande befolkning med mera. Genom en stark finansiell ställning står emellertid stadskoncernen väl rustad för att möta de flesta risker.

Verksamhet

Kompetensförsörjningen är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamhet. Det är svårt att rekrytera vissa personalgrupper, särskilt lärare, omvårdnadspersonal och ingenjörer. Samtidigt står kommunen inför relativt stora pensionsavgångar. Därför utvecklar och utbildar vi våra anställda parallellt med att vi arbetar för att attrahera och rekrytera ny personal.

Känslighetsanalys resultateffekt, mnkr	
Löneökning 1 procent	-53
100 nya heltidstjänster	-56
Ökade priser tjänster och varor med 1 procent	-41
Ökat försörjningsstöd med 1 procent	-3
Skattehöjning med 1 kr	372
Ökat tillskott från staten med 1 miljard till kommunsektorn (kommuner och landsting)	10
Ökat tillskott från staten med 1 miljard till enbart kommunerna	14
Ökade taxor med 1 procent	6
Förändring samtliga statsbidrag med 1 procent	27

Finansverksamheten

Risker är en naturlig del i en finansverksamhet. Internbankens målsättning är att minimera dem till en rimlig kostnad samtidigt som vi följer vårt riskmandat.

Ränte- och finansieringsrisk

Belopps- och tidsmässiga avvikelser mellan internbankens upplåning och utlåning innebär en risk. De risker staden och dess bolag i första hand kan påverkas av är ränterisk och finansieringsrisk. Ränterisk är risken för att en allmän räntehöjning leder till högre upplåningskostnader, utan att denna kostnad kan kompenseras av höjda utlåningsräntor. Finansieringsrisken mäter risken i ett lån med rörlig ränta, men med fast marginal mot exempelvis Stibor eller reporäntan, om den fasta marginalen ändras utan att denna kostnad kan kompenseras av höjda utlåningsräntor. För internbankens totala risk finns ett fastställt riskmandat.

Risken kontrolleras genom att en extern part säkerställer att internbanken håller sig inom det fastställda riskmandatet. Riskexponeringen rapporteras varje månad till kommunstyrelsen.

Motpartsrisk

Motpartsrisk är risken för att den part staden eller bolagen ingått avtal med inte kan fullgöra sina åtaganden. För att minimera denna risk finns fastställda riktlinjer för vem internbanken respektive de av staden ägda bolagen får ingå finansiella avtal med. För derivat gäller exempelvis att internbanken ska ha avtal med minst tre olika motparter.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att staden och dess bolag drabbas av ökade kostnader till följd av förändringar i valutakurserna. I de finansiella riktlinjerna finns riktlinjer för hantering av valutarisker. Vår exponering för valutarisker inom förvaltningarna är för närvarande minimal. Upplåning i utländsk valuta säkras omedelbart via valutaterminer, vilket innebär att ingen valutarisk föreligger. De bolag som exponeras för valutarisk hanterar dem utifrån fastställda riktlinjer.

Bolagen

Helsingborgshem

Bolaget är utsatt för olika typer av risker, exempelvis kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk och operativa risker. Operativa risker är risker för förluster på grund av sådant som mänskliga fel eller misslyckade interna processer. Riskhanteringen är av väsentlig betydelse för bolagets långsiktiga stabilitet och lönsamhet. Förmågan att bedöma, hantera och prissätta de risker verksamheten medför är av största vikt för att kunna möta eventuella oförutsedda händelser. Därför begränsas riskerna genom en rad åtgärder för att följa upp, analysera och motverka dem. Bolagets starka balansräkning ger en hög motståndskraft och förmåga att hantera riskerna.

Bolagets resultat påverkas av förändringar i omvärlden som bolaget inte råder över. Det kan handla om makroekonomiska förändringar, förändringar i det allmänna ränteläget eller politiska händelser. Helsingborgshem är inte direkt exponerat mot den internationella marknaden men bolaget kan ändå komma att påverkas indirekt genom exempelvis inflationstryck och stigande marknadsräntor. Det kan leda till en svagare konjunktur som i sin tur kan resultera i att marknadsvärdet på bolagets fastigheter utvecklas svagt.

Öresundskraft

All handel med energiderivat, miljörelaterade produkter och valutor sker genom företaget Modity Energy Trading AB och är reglerad i avtal. Modity Energy Trading AB ansvarar även för all handel av el och naturgas och är balansansvarig för koncernens helägda dotterbolag. Hanteringen sker inom ramen för respektive dotterbolags riktlinjer för riskhantering samt i enlighet med Öresundskrafts finansreglemente.

Koncernens verksamheter är i många delar direkt eller indirekt påverkade av förhållanden utanför bolagets kontroll, till exempel väderförhållanden med temperatur, nederbörd och vind. Flera verksamheter agerar på en kraftigt reglerad marknad. Det betyder att både politiska beslut och osäkerheten kring politiska beslut påverkar koncernen mycket påtagligt.

Öresundskraft tillämpar ett medvetet och balanserat risktagande där affärstransaktioner granskas både från lönsamhets- och riskperspektiv. Koncernen arbetar aktivt med att identifiera, förstå och reducera risker och deras möjliga konsekvenser för att få en acceptabel riskexponering.

NSR

Bolaget sätter årligen av pengar till en återställningsfond för att kunna möta framtida utgifter för saneringar. De senaste gångerna då deponier har återställts har kostnaderna motsvarat de uppskattningar som ligger till grund för fonderingen. En återställning innebär att deponin avslutas, täcks över och kontrolleras i enlighet med Länsstyrelsens krav. Kravet på att återställa deponier är en finansiell risk eftersom kapitalbehovet tillgodoses från den löpande verksamheten.

Bolaget är beroende av miljötillstånd för sina anläggningar. Tillstånden löper med olika intervaller så risken sprids genom att bolaget inte behöver förnya ansökningar vid en och samma tidpunkt.

Foto: Martin Sörbo

Händelser av väsentlig betydelse

Staden

- Coronapandemin har präglat verksamheten på många sätt under 2021 men ekonomiskt har staden klarat sig bra.
- Arbetet med det stora H22-projektet, som startades under 2019, har fortsatt med full kraft (se uppföljning under separat avsnitt). Projektet finansieras med en aktieutdelning från Helsingborgs Hamn AB och påverkar inte stadens ekonomiska resultat. För 2021 uppgår kostnaderna till cirka 61 miljoner kronor varav cirka 25 miljoner kronor avser stadsmässan H22 City Expo och resterande belopp avser satsningar på nya välfärds- och it-lösningar. Alla projektkostnader redovisas som jämförelsestörande poster.
- Som en följd av kommunfullmäktiges beslut att godkänna nytt aktieägaravtal för det delägda bolaget Svenska Kommun Försäkrings AB har staden under året ökat sin ägarandel från 6,3 procent till 13,1 procent genom ett tillskott om 8,3 miljoner kronor i bolagets nyemission.
- Kommunens folkmängd nådde en milstolpe då antalet invånare passerade 150 000.
- Under 2021 har Helsingborgs stad arbetat för att koppla ihop sitt ambitiösa miljö- och hållbarhetsarbete med sin finansiering genom att ta fram ett ramverk för hållbarhetskopplade obligationer. Det är ett centralt mål för Helsingborg att 2035 inte ha nettoutsläpp av växthusgaser, och takten i utsläppsminskningarna kopplas nu till räntevillkoren på stadens obligationer. För varje år finns ett målvärde för utsläppen av koldioxidequivivalenter (ett mått på utsläppen av växthusgaser). Utifrån målvärdena konstrueras obligationer som tar hänsyn till att utsläppsminskningarna nås. Om vi inte når målet får investeraren högre ränta och lånet blir dyrare för staden.
- Kommunfullmäktige har beviljat Öresundskraft AB en tillfällig utökning av utlåningsramen från 2 000 miljoner till 3 000 miljoner. Anledningen är att Öresundskrafts likviditet påverkas negativt eftersom bolaget behöver säkerställa likviditeten i det delägda bolaget Modity Energi Trading AB. Det ökade likviditetsbehovet är föranlett av de höga elpriserna. Utökningen gäller fram till 30 juni 2022.

Koncernen

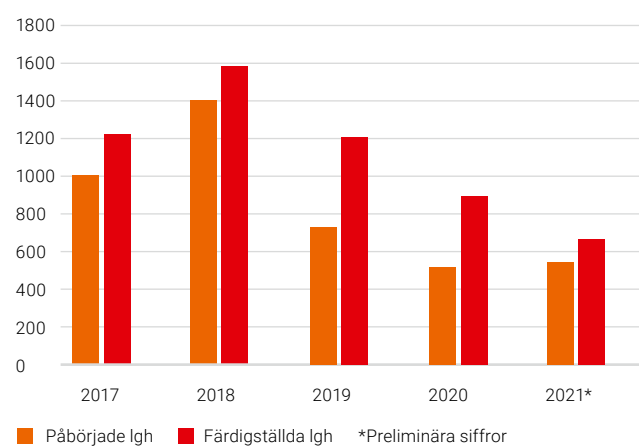
- Stora mängder förorenade schaktmassor från framförallt utbyggnaden av Västkustbanan, högre priser än förväntat på producentansvarsmaterial och skrot samt debitering av fler överfulla kärl än normalt har inneburit stora positiva effekter på NSR:s resultat.
- För Helsingborgs Hamn AB har pandemin framför allt inneburit en minskad passagerartrafik över Öresund, men trafiken återhämtade sig något under 2021 med 13 procent fler passagerare än föregående år. För lastbilstrafiken ses en fortsatt ökning med 9 procent fler ton är föregående år. Containertrafiken är fortsatt stabil med en ökning på 2 procent jämfört med 2020.
- I januari 2021 beslutade kommunfullmäktige att starta arbetet med en fördjupad översiktsplan. Inriktningen är att containerhamnen bör flytta till ett läge längre söderut. Därmed frigörs på sikt mark för stadsutveckling på platsen för den nuvarande containerhamnen.
- De senaste åren har Helsingborgshems trygghetsmätningar haft en positiv trend men under pandemin har resultatet gått ner.
- Under 2021 lämnade Helsingborgshem en aktieutdelning om 35 miljoner kronor till Helsingborgs stad. Utdelningen ska användas till att täcka del av driftkostnaderna för bostäder till personer som staden har ett särskilt ansvar att tillhandahålla bostäder för.
- Pandemin har i mycket stor omfattning påverkat Helsingborg Arena och Scen AB, och det har varit en svårmanövrerad tid för stora delar av verksamheten. Med hjälp av olika slags innovativa, digitala lösningar, hybridlösningar och fysiska lösningar i mindre format har verksamheterna ändå hållit igång sin relation till och dialog med publik och omvärld. Sofiero hade liksom föregående år mycket fina besöksiffror men besökarna har nästan uteslutande kommit från Sverige.
- Totalt sett var resultatet för Öresundskraftkoncernen år 2021 det bästa någonsin. Förbättringen beror på kallare väder och därmed högre volymer samt de exceptionellt höga elpriserna i slutet av året, vilka ledde till höga intäkter för den el som genereras i samband med fjärrvärmeproduktionen.
- Öresundskraft och övriga delägare i Bee Charging Solution har gemensamt sålt 51 procent av aktierna i bolaget till norska Statkraft. I samband med detta bytte bolaget namn till MER Sweden AB. Transaktionen gav en betydande positiv påverkan på resultatet i Öresundskraftkoncernen.

Bostäder, verksamheter & infrastruktur, stora utvecklingsprojekt

I december 2021 antog kommunfullmäktige en ny översiktsplan, ÖP 2021. Planen pekar ut riktningen för den fysiska planeringen för en utveckling som ska skapa social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Målsättningen med översiktsplanen är formulerad utifrån att Helsingborg växer och att förutsättningarna för livskvalitet för Helsingborgs invånare och kommande invånare då inte ska äventyras. Att staden växer kräver att vi fokuserar på hållbart resande, utvecklar parker och grönska, vattendrag, dammar och sjöar även i tätbebyggda områden när vi planerar för framtiden. Vi måste också ha beredskap för klimatförändringar. Översiktsplanen bygger på det ömsesidiga beroendet mellan centralorten, de omkringliggande tätorterna och landsbygden.

Bostadsbyggandet har varit fortsatt högt och under året har 1 142 bostäder börjat byggas och 1 154 blivit klara. Större påbörjade projekt finns bland annat i Mariastaden, Drottninghög och Rydebäck. Det höga tempot i bostadsbyggande har gett en krympande planbuffert, men flera stora planarbeten pågår, bland annat i Ödåkra, Mariastaden, Östra Ramlösa och Påarp. Flera större planarbeten som avser verksamheter har också startat under året. Det handlar bland annat om stora ytor för logistik vid den så kallade uteslutningen öster om Väla och om ett nytt sjukhus i Östra Ramlösa. Det kommande sjukhuset ska ersätta det nuvarande i centrala Helsingborg. Planeringen av ett nytt sjukhus har stärkt utvecklingen av den nya stadsdelen Östra Ramlösa. Området kommer att ha en stor variation av bostäder, gröna ytor för rekreation längs Lussebäcken, butiker och en väl utvecklad kollektivtrafik. Målet är en ny stadsdel som bygger på livskvalitet, nytänkande och hållbarhet.

Påbörjade och färdigställda bostadslägenheter, antal

I Hplus-området blev bron mellan Helsingborg C och Oceanpiren klar under året. Den fick namnet Varvsbron och är en viktig länk mellan det nya bostads- och verksamhetsområdet och centrala Helsingborg. Arbetet med kanalen och parken pågår för fullt och båda blir klara under 2022. Vi håller också på att göra klart gatorna, kajpromenaden och ett torg. Området får nu sin slutliga utformning med sittplatser, träd och fem så kallade OPS!-ar. En OPS! är en kombination av väderskydd och sittmöbel med bland annat belysning och wifi.

Området runt hotell- och kongressanläggningen Sea U med Varvsparken, en kajpromenad och upprustningen av Kungsgatan blev klar 2021.

Tillsammans med Trafikverket utvecklar vi områdena kring järnvägsstationerna utmed Västkustbanan. Vi utförde en del förberedande arbeten 2021 och arbetet fortsätter de kommande åren. Förberedelserna för Maria stationsgatan är igång. När den blir klar 2024/2025 blir den en betydelsefull länk i stadens kollektivtrafiknät och en viktig koppling mellan Mariastaden och Berga.

Viktiga händelser efter årets utgång

- Kriget i Ukraina och sanktionerna som det medfört påverkar hela världsekonomin. Det finns risk för bestående högre priser på el, drivmedel och andra insatsvaror med mera som används i vår verksamhet, vilket kan komma att påverka resultat och likviditet framöver. Flyktingströmmen till Sverige kommer att påverka stadens verksamhet på många sätt, men det är i dagsläget svårt att bedöma i vilken omfattning.
- Regeringen har beslutat om 100 miljoner kronor i statsbidrag till flygplatser. Det är positivt för Ängelholm/Helsingborg flygplats men hur mycket som tillfaller respektive flygplats är inte klart ännu.
- Helsingborgsregionen har utsetts till Sveriges bästa logistikläge av tidningen Intelligent Logistik. Som centrum för Sveriges livsmedelslogistik nära både Öresund och kontinenten står sig regionen stark samtidigt som det satsas brett på att skapa mer mark för branschen. Detta är väldigt positivt för Helsingborgs Hamn.

Så styrs Helsingborg

Regeringsformen, som är en av Sveriges grundlagar, anger att kommunerna har till uppgift att sköta kommunens angelägenheter genom kommunal självstyrelse. Kommunernas högsta beslutande organ är kommunfullmäktige och kan liknas vid ”kommunens riksdag”. Vart fjärde år väljer helsingborgarna vilka som ska sitta i kommunfullmäktige genom att rösta i kommunvalet. Kommunstyrelsen, som brukar liknas vid ”kommunens regering”, leder, samordnar och har uppsikt över kommunens nämnder och bolag.

Stadens styrmodell

För att styra Helsingborgs stads verksamheter och genomföra önskad politik beslutar kommunfullmäktige om prioriteringar för nämnderna och bolagen. Nämnderna och bolagen ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sina uppdrag utifrån lagstiftning, inriktning och mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

En mer hållbar stad

År 2035 ska Helsingborg vara den skapande, pulserande, globala, gemensamma och balanserade staden för människor och företag. Så lyder kortversionen av vision Helsingborg 2035, stadens beskrivning av en hållbar utveckling.

Livskvalitetsprogrammet är tillsammans med översiktsplanen Helsingborgs stads övergripande strategiska styrdokument för hållbar utveckling och utgör stadens program för Agenda 2030. Livskvalitetsprogrammet stöds bland annat av klimat- och energiplanen och planen för lika möjligheter. För att stärka den hållbara utvecklingen har staden under mandatperioden 2019-2022 haft fyra inriktningar som handlar om innovation, trygghet, integration och livskvalitet. Inriktningarna utgår från mandatperiodens program.

Visionen, stadens inriktningar och styrdokument visar ambitionerna för ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart Helsingborg. Den samlade bilden kan uttryckas som en ambition att alla invånare ska ha en hög livskvalitet. Men påverkan på miljön ska vara låg så att människor och företag når sin fulla potential i en långsiktigt hållbar tillväxt och så att även kommande generationer kan ha en god livskvalitet.

Tillitsbaserad styrning

Tillitsbaserad styrning i Helsingborg innebär att ta tillvara medarbetarnas och invånarnas förmågor och engagemang. Det innebär att ha fokus på verksamhetens syfte och behoven hos invånare, organisationer och företag.

Att styra med tillit betyder att vara tydlig med prioriteringar men att begränsa antalet styrsignaler, välja kontinuerlig dialog framför rapportering och att ha en helhetssyn vilket stimulerar till samverkan. I en tillitsbaserad styrning tar alla ansvar och får handlingsutrymme.

Öppenhet är en styrka som ger plats för nya idéer och en kultur där vi vågar pröva nytt, där vi delar med oss och lär oss tillsammans.

Foto: Martin Olsson

Stadens styrmodell

Genom stadens styrmodell kommunicerar kommunfullmäktige politiska prioriteringar som ska få genomslag i organisationen. Styrmodellen syftar också till att ge information om kvaliteten i stadens verksamheter och om utvecklings- och förbättringsbehov. Styrmodellen ska vidare stödja stadens utveckling mot en mer tillitsbaserad styrning.

Visionen är stadens gemensamma och långsiktiga målbild för framtiden och **programmet för mandatperioden** beskriver de styrandes politiska viljeinriktning för mandatperioden.

Stadens inriktningar och styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt inom olika områden i riktning mot Helsingborg 2035.

Kommunfullmäktige fastställer **uppdrag, inriktning och mål** för nämnderna och bolagen. Uppdraget beskriver syftet med nämndens eller bolagets verksamhet medan inriktning och mål uttrycker politiska prioriteringar inom uppdraget.

Inriktningen och målen har fokus på invånare, företag och organisationer och ska leda till resultat och effekter som skapar ett mervärde för dem. Stadens nämnder och bolag ansvarar för att styra verksamheten enligt inriktningen och mot målen.

Kommunfullmäktige

Vision

Program för mandatperioden

Stadens inriktningar och styrdokument

Nämnd

Nämndens uppdrag och inriktning

Nämndens mål

Bolag

Bolagets uppdrag och inriktning

Bolagets mål

Mer information

Mer information om stadens styrmodell, kommunens regelverk och styrdokument finns på webbplatsen styrning.helsingborg.se.

På stadens öppna intranät, intranat.helsingborg.se/styrning-och-ekonomi, finns mer information om vår verksamhetsstyrning.

Här är Helsingborgs trend- och omvärldsanalys: trendomvarld.helsingborg.se/

Nämnders och bolags mål

Kommunfullmäktige har beslutat om 35 mål för stadens nämnder och bolag och här presenterar vi måluppfyllelsen 2021.

Du hittar målanalyser till målen i respektive nämnds eller bolags verksamhetsberättelse.

Mål	Resultat	Bedömning måluppfyllelse	Nämnd
Andelen elever med hög frånvaro ska halveras	-	Målet kommer inte att uppnås	Barn- och utbildningsnämnden
Andelen grundskoleelever som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka (förändring i procentenheter)	3,2	Målet kommer att uppnås	
Andelen elever som klarar gymnasieskolan på tre år ska öka (förändring i procentenheter)	3,3	Målet kommer att uppnås	
Helsingborgarna ska 2021 vara mer nöjda än genomsnittet i riket med sin vård och omsorg	-	Målet är inte uppnått	Vård- och omsorgsnämnden
Kundernas totala upplevelse av bygglovstjänsten ska under 2021 uppgå till minst 3,6 i NKI live	3,6	Målet är uppnått	Stadsbyggnadsnämnden
Planlagd mark för verksamhetsytor ska uppgå till minst 80 hektar 2021, varav minst 40 hektar kommunal mark	80/27	Målet är inte uppnått	Arbetsmarknadsnämnden
Antalet invånare med ekonomiskt bistånd ska under 2021 minska till högst 3 000	2 890	Målet är uppnått	
Minst 285 ungdomar med ekonomiskt bistånd ska gå till arbete eller studier under 2021	298	Målet är uppnått	
Antalet hushåll med barn med ekonomiskt bistånd ska under 2021 minska så att antalet barn blir högst 1 890	1 853	Målet är uppnått	
Barn som placeras i jourhem ska vid behov erhålla ett familjehem inom högst 6 månader under 2021	68%	Målet är inte uppnått	Socialnämnden
Under 2021 ska minst 70 procent av invånarna som använder sig av socialförvaltningens tjänster uppleva att det stöd de har fått har varit till nytta	84%	Målet är uppnått	
Under 2021 ska minst 95 procent av de ungdomar som dömts till ungdomstjänst eller ungdomsvård fullfölja sin påföljd	-	Målet är inte uppnått	
Minst 80 procent av all bokningsbar tid på vardagar i sporthallar för föreningslivet ska vara bokad vid utgången av 2022	-	Målet kommer att uppnås	Idrotts- och fritidsnämnden
Fritid Helsingborg ska till 2022 utveckla nya verksamhetsformer för att skapa ett bredare utbud	-	Målet kommer att uppnås	
2021 ska 8 400 elevtimmar, inom Helsingborgs Kulturskola, vara förlagda utanför Dunkers kulturhus	8 447	Målet är uppnått	Kulturnämnden
2021 ska Helsingborgs bibliotek öka verksamheten för barn och unga, i områden som är underrepresenterade, med 150 timmar jämfört med 2020	0	Målet är inte uppnått	
Antalet hyresgäster med besittningsskydd i av staden ägda bostadsrätter ska vid årsskiftet 2021/2022 vara högst 75 och därefter minska med 10 stycken varje år	68	Målet är uppnått	Fastighetsnämnden
Den normalårskorrigerade energianvändningen per kvm i lokaler som fastighetsnämnden förvaltar ska 2021 vara högst 128,7 kWh/kvm/år	131,2	Målet är inte uppnått	
Minst 10 växthusföretag ska under 2021 ha inkommit med en åtgärdsplan för att minska läckage av växtskyddsmedel	11	Målet är uppnått	Miljönämnden
2021 ska minst 30 anmälnings och tillståndspliktiga verksamheter ha tagit fram en resursplan för avfallsminskning	28	Målet är inte uppnått	
Antalet arbetsställen med kunskapsintensiva företag och antalet anställda inom kunskapsintensiva företag ska öka med 4,5 procent mellan 2020 och 2021, procent	2,5/8,5	Målet är inte uppnått	Kommunstyrelsen
Stadens säljbara mark för näringslivsutveckling som möter marknadens efterfrågan och följer stadens näringslivsprofilering ska uppgå till minst 40 hektar i december 2021	26,9	Målet är inte uppnått	
Stadens ekonomiska resultat 2021 för skattefinansierad verksamhet ska uppgå till minst 171 mnkr	847	Målet är uppnått	

Mål	Resultat	Bedömning måluppfyllelse	Bolag
Öka antalet besök på Helsingborgs stadsteater, Helsingborgs symfoniorkester respektive Helsingborg Arena med 15 procent fram till slutet av 2022	-	Målet kommer inte att uppnås	Helsingborg Arena och Scen AB
Öka antalet unika skolelever som besökare på Helsingborgs Stadsteater och till Helsingborgs Symfoniorkester med 15 procent fram till slutet av 2022	-	Målet kommer inte att uppnås	
Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 40 procent 2022	32%	Målet kommer att uppnås	
Öka lönsamheten inom port operations med 40 miljoner kronor fram till 2022	41,2	Målet kommer att uppnås	Helsingborgs Hamn AB
Sveriges mest hållbara hamn 2022	-	Målet kommer att uppnås	Helsingborgshem AB
Andelen hyresgäster som är nöjda eller mycket nöjda med den upplevda tryggheten i bostadsområdena ska öka från 60 procent till minst 70 procent fram till 2022	61%	Målet kommer inte att uppnås	
Lokal produktion av solex ska motsvara minst 2 procent av Helsingborgs elanvändning 2022	1,25%	Målet kommer att uppnås	Öresundskraft AB
Noll procent fossila bränslen i fjärrvärmens 2022	0,2%	Målet kommer att uppnås	
Antalet uppkopplade sensorer i Öresundskraft stadshubb ska uppgå till minst 20 000 vid utgången av 2022	530	Målet kommer inte att uppnås	
Ha kundavtal om minst 2 megawatt reglerbar effektanvändning som kan ropas av vid lokala kapacitetsutmaningar vid utgången av 2022	-	Målet kommer att uppnås	Nordvästra Skånes Renhållnings AB
Bolagets koldioxidekvivalenta utsläpp var cirka 28 000 ton 2019. Bolaget ska reducera dessa utsläpp med 46 procent till och med 2025	1)	Målet kommer att uppnås	
Bolaget ska till och med 2025 implementera minst fem innovationer som är till nytta för bolaget och utvecklingen mot ett cirkulärt samhälle	3	Målet kommer att uppnås	

1) Resultatet utifrån tillgängliga data visar en minskning med 11,5 procent mellan 2019 och 2020.

Intern kontroll

I en offentlig organisation som Helsingborgs stad skapar en god intern kontroll förutsättningar för en effektiv användning av skattepengar och en god service till kommuninvånarna och andra intressenter.

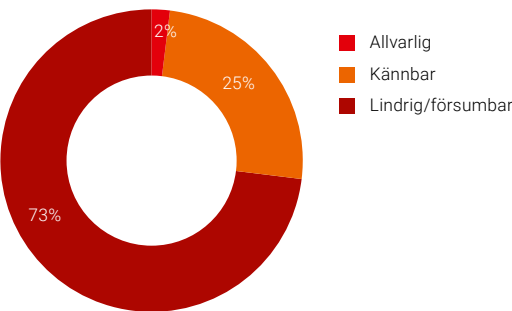
Intern kontroll avser de strukturer, system och processer som syftar till att verksamheten fullgör sina uppgifter med rimlig säkerhet, följer lagar och regler samt iakttar god ekonomisk hushållning.

God intern kontroll säkerställer att:

- vi gör rätt saker på rätt sätt
- vi vet vad som kan gå fel och därför kan vi förhindra det.

Öförsedda händelser inträffar, misstag och fel begås, planerade och medvetna angrepp förekommer. Vi behöver därför vara säkra på att vi gör rätt saker, att det inte blir fel och att vi så långt som möjligt kan förebygga fel.

Uppföljning intern kontroll

Vid årets uppföljning av intern kontroll genomfördes 126 olika granskningsmoment. Vid uppföljningen framkom tre allvarliga punkter. En punkt gäller stadsbyggnadsnämnden och hantering av inköp enligt upphandlade avtal. I detta fall har avvikelser noterats rörande lagstiftning, interna riktlinjer och affärsmässighet. De andra punkterna berör socialnämnden där avvikelser noterats dels rörande lex Sarah-utredningar och dels rörande genomförandeplaner. Åtgärder är planerade för att stärka den interna kontrollen inom dessa områden under 2022.

"Vi gör rätt saker på rätt sätt"

"Vi vet vad som kan gå fel och därför kan vi förhindra det"

Reglementet för intern kontroll, som gäller för kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna och styrelserna i de majoritetsägda bolagen, tydliggör ansvaret för intern kontroll. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll i Helsingborgs stad och i bolagen. Nämnder och bolagsstyrelser har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Kommunstyrelsen bedömer årligen hur den interna kontrollen fungerar genom att nämnder och bolag varje år ska anta en särskild plan av uppföljning av intern kontroll. Planen utformas med utgångspunkt från den omfattning och volym som verksamheten har samt från en riskanalys. Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen ska rapporteras skriftligt till nämnden respektive styrelsen en gång om året. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och styrelsernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunkoncernens samlade system för intern kontroll och vidta de förbättringar som behövs.

Foto: Studio E

Ekonomisk analys

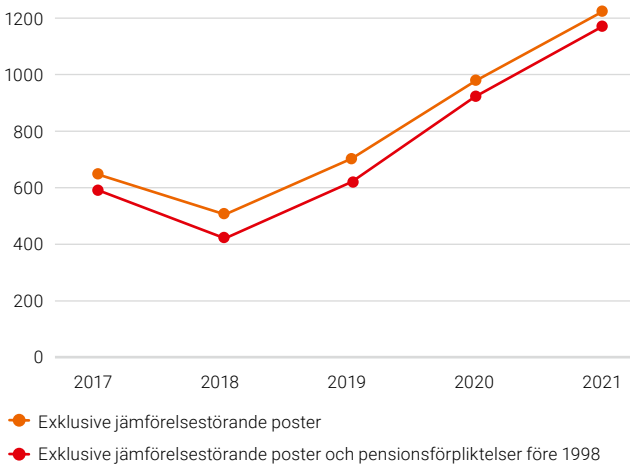
Resultat

Kommunkoncernen

Helsingborgs stad redovisar tillsammans med de av staden ägda bolagen ett positivt resultat om 1 134 (972) miljoner kronor. Den positiva utvecklingen beror framförallt på att staden och Öresundskraft presenterar resultat som är betydligt bättre än år 2020. Stadens skatteintäkter ökade kraftigt på grund av att konjunkturuppgången blev starkare än förväntat. Öresundskraft har gynnats av kallare väder och bra priser på egenproducerad energi samt väsentligt bättre resultat från intressebolag. För ytterligare information om staden och de enskilda bolagens ekonomiska utveckling hänvisas till kommande avsnitt.

För att ge en bild av resultatutvecklingen i kommunkoncernen presenteras nedan ett diagram för de senaste fem årens utfall. För att öka jämförbarheten mellan åren redovisas resultatet exklusive jämförelsestörande poster. Vidare redovisas också ett nyckeltal utan pensionsskuld intjänad före år 1998, för att underlätta jämförelsen med andra kommunkoncerner. Helsingborgs stad är en av få kommuner som valt att redovisa detta pensionsåtagande i balansräkningen och därmed tas effekterna av det bort.

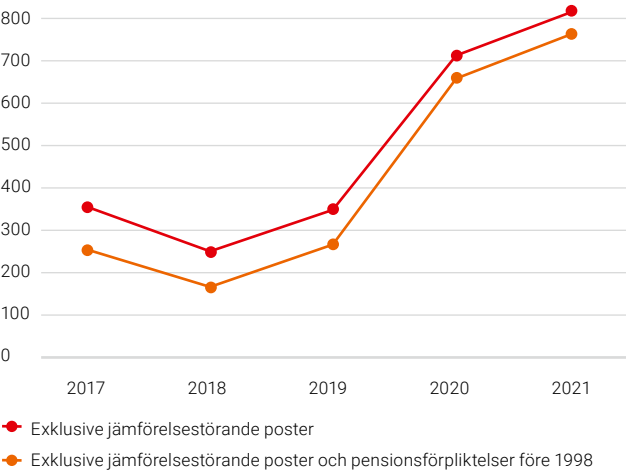
Resultat före jämförelsestörande poster, mnkr

Staden

Helsingborgs stad redovisar ett positivt resultat på 847 (683) miljoner kronor för år 2021. Det är 676 miljoner konor högre än budgeterat. Överskottet beror framför allt på ökade skatteintäkter med 233 miljoner kronor över budget. Även mark- och exploateringsverksamheten bidrog positivt med en budgetavvikelse på totalt 175 miljoner kronor på grund av projekt som avslutades med överskott. De två största resultatpåverkande posterna, skatte- och exploateringsintäkterna, stod alltså sammanlagt för 438 miljoner kronor och var av engångskaraktär.

Resultat före jämförelsestörande poster, mnkr

Budgetavvikelser

Stadens nämnder

Stadens nämnder redovisade en total positiv budgetavvikelse i driften på 221 miljoner kronor. Överskottet är betydligt högre än vad som tidigare prognosticerats och förklaras till stor del av sena statsbidrag som inte hunnit förbrukas och att kostnaderna under årets sista tertial blev lägre än förväntat. Nämnderna har under året använt cirka 35 miljoner kronor av tidigare års överskott. Detta belopp redovisas som en intäkt i nämndens resultaträkning och som en kostnad på övergripande nivå.

Resultat per nämnd/verksamhet, mnkr

	Utfall 2021
Barn- och utbildningsnämnden	17,2
Vård- och omsorgsnämnden	77,4
Stadsbyggnadsnämnden	41,7
Arbetsmarknadsnämnden	60,5
Socialnämnden	-12,4
Idrotts- och fritidsnämnden	1,3
Kulturnämnden	0,9
Fastighetsnämnden	5,5
Miljönämnden	2,4
Överförmyndarnämnden	-0,6
Val- och demokratinämnden	-0,1
Kommunstyrelsen exklusive stadsgemensamt och exploatering	26,9
Stadsrevisionen	0,3
Summa nämnder	221,0

Barn och utbildningsnämnden

Årets resultat för Barn- och utbildningsnämnden visar på ett överskott på 17,2 miljoner kronor. Resultatet motsvarar 0,4 procent av nämndens omslutning. I resultatet ingår 21,3 miljoner kronor av tidigare års överskott, vilket innebär att nämnden har nyttjat 4,1 miljoner kronor utöver tilldelade medel för året.

Den pågående pandemin har under året haft stor effekt på såväl verksamhet som ekonomi. Större frånvaro bland såväl barn och elever som personal samt restriktioner under delar av året har även påverkat det ekonomiska utfallet. Distans- och fjärrundervisning, främst under inledningen av året, medförde lägre kostnader i verksamheten. Även andra kostnader har blivit lägre än planerat eftersom ordinarie undervisning har påverkats och vissa aktiviteter inte kunnat genomföras. Under resterande delen av året har många insatser gjorts för att kompensera och stödja eleverna så att de ska nå så långt som möjligt i sin måluppfyllelse. Detta behov kommer att finnas under en längre tid framöver. Sådana insatser handlar om att kompensera det undervisningsglapp som har uppstått under året och har inneburit högre kostnader än planerat.

Intäkterna har ökat under året då staten gett omfattande bidrag för så kallade sjuklöner samt statsbidrag för insatser i grundskolan, den s k skolmiljarden. Även statsbidraget för arbetsmiljö i socioekonomiskt utsatta områden har tillkommit under året.

Det är viktigt att uppmärksamma att omfattningen av tillfälliga intäkter under året skapar såväl pedagogiska som planeringsmässiga utmaningar. Statsbidraget för sjuklöner har uppgått till 17 miljoner kronor och skolmiljarden till knappt 17 miljoner kronor. Detta är resurser som inte kommer att finnas kvar framöver. Vi vet att kommunernas ekonomiska läge är långsiktigt utmanande, men detta återspeglas inte i de aktuella förutsättningarna. Därför blir det extra viktigt att använda tillfälliga pengar på ett sätt som långsiktigt utvecklar verksamheten.

Vård- och omsorgsnämnden

Årets resultat för vård- och omsorgsnämnden visar på ett överskott på 77,4 miljoner kronor. Det är en stor förändring för nämnden som tidigare år haft ekonomiska underskott.

Anledningarna till överskottet är många och varierande men kan på en övergripande nivå härledas till:

- Färre antal kunder inom framför allt hemvård, hemsjukvård och hemservice
- Högre intäkter, både i form av kommunbidrag och statsbidrag
- Försenade eller uppskjutna verksamhetssatsningar

Sedan hösten 2019 har antalet kunder inom hemvården, hemsjukvården och hemservicen minskat markant. Antagandet i såväl budgetarbetet inför 2021 som i prognoserna under året har varit att volymerna ska öka igen. Så har inte skett. Nämndens resursfördelningsmodeller är byggda så att ett minskat antal kunder leder till minskade intäkter för verksamheten. Även om verksamheten inte minskat kostnaderna på motsvarande vis så har de ändå sänkt dem så pass att det tydligt märks i nämndens ekonomiska resultat. Det minskade antalet kunder inom hemvård, hemsjukvård och hemservice slår även igenom vad det gäller beloppen som nämnden betalar till privata utförare.

Inför 2021 ökade nämndens kommunbidragstilldelning med 5 procent. Samtidigt blev de riktade statsbidragen för verksamhetssatsningar fler och större. Statsbidragen har kunnat användas till såväl befintliga som nya förbättringsarbeten och har således påverkat det ekonomiska resultatet positivt. De flesta bidrag kräver att medel som inte använts betalas tillbaka till finansären. Så har fallet inte varit för alla statsbidrag 2021, något som lett till att nämnden fått intäkter som inte mötts av kostnader i motsvarande grad.

En del av överskottet beror på att vård- och omsorgsförvaltningen inte kommit igång med tänkta förbättringsprojekt i den takt som det var planerat. Omvandlingen till demensplatser på vårdboendena är påbörjad men har inte kommit så långt som budgeterat. I årets budget reserverades bland annat även pengar för en nyöppnad korttidsenhet och ett nytt system för cirkulationstvätt för arbetskläder. Korttidsenheten kom igång först vid halvårsskiftet och cirkulationstvätt påbörjas först nästa verksamhetsår. Ung omsorg som är ett uppskattat inslag i vardagen för såväl hyresgäster som personal har pausats i perioder på grund av smittspridningen av coronaviruset. Nämnden har inte fullt ut använt tilldelade medel och kommer att arbeta för att utveckla konceptet under 2022.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämndens resultat är ett överskott om 41,7 miljoner kronor. Resultatet har i huvudsak sin grund i att ett antal investeringsprojekt är förskjutna framåt i tid, vilket ger 11,1 miljoner kronor lägre räntekostnader och avskrivningar än planerat. Övriga större poster som förklarar överskottet är högre bygglovsintäkter med 8,2 miljoner kronor, lägre personalkostnader med 8,0 miljoner kronor på grund av vakanser, höjda felparkeringsavgifter med 7,1 miljoner kronor, lägre kostnader för seniorekort inom kollektivtrafiken med 5,2 miljoner kronor.

Arbetsmarknadsnämnden

Årets resultat för arbetsmarknadsnämnden visar på ett överskott på 60,5 miljoner kronor. Kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd blev 270,8 miljoner kronor vilket är 60,1 miljoner kronor lägre än budgeterat. Det är en kostnadsminskning med 3,8 procent (10,6 miljoner kronor) jämfört med år 2020. I genomsnitt fick 2 400 hushåll ekonomiskt bistånd varje månad, vilket är en minskning med 5,9 procent (149 hushåll). Hushållen fick i genomsnitt 9 402 kr i bistånd per månad, vilket är en ökning med 2,2 procent (204 kr) jämfört år 2020.

Socialnämnden

Årets resultat för socialnämnden visar på ett underskott på 12,4 miljoner kronor. Detta beror framför allt på att klientkostnaderna varit höga inom främst verksamhetsområde Barn, unga och familj men även inom Vuxenverksamheten. Klientkostnaderna har fortsatt att ligga på en hög nivå under 2021. Dygnskostnaden för externa placeringar har dessutom ökat. Under året har därför ett intensivt arbete pågått med att framför allt hitta alternativa lösningar som är mer kostnadseffektiva men samtidigt med invånaren i fokus. Detta har gett resultat, och kostnadsutvecklingen har stannat upp men ligger fortfarande högt.

Idrotts- och fritidsnämnden

Årets resultat för Idrotts- och fritidsnämnden visar på ett överskott på 1,3 miljoner kronor. I resultatet ingår att nämnden har använt 2 miljoner kronor av tidigare års överskott för att täcka delar av de ekonomiska konsekvenserna av pandemin. Verksamheten påverkas även detta år av den rådande pandemin och många aktiviteter har ställts om. Digitala aktiviteter har ersatt fysiska, inomhusaktiviteter har flyttat utomhus och nya aktiviteter har tillkommit. Kreativiteten har varit stor för att lösa den uppkomna situationen och har samtidigt skapat lösningar som verksamheten kommer att bibehålla och utveckla framöver.

Den aktuella situationen och dess lösningar har även fått effekter på ekonomin. Såväl intäkter som kostnader har påverkats. Nämnden har tappat intäkter främst beroende på stängda anläggningar som i vanliga fall får intäkter via entréavgifter. Även nämndens beslut att använda den statligt beslutade möjligheten att ge hyresreduktion samt att avgiftsbefria matcher och tävlingsaktiviteter innebär sänkta intäkter. Samtidigt får nämnden nya intäkter genom att staten ger bidrag för att täcka kostnader för sjuklöner samt bidrag för lowverksamhet. Kostnaderna har sjunkit främst genom att vissa planerade aktiviteter fått ett enklare och mindre kostnadskrävande innehåll. Nya samt ökade kostnader har samtidigt uppkommit, bland annat beroende på utökningen av lovaktiviteterna samt de kraftigt ökade elkostnaderna.

Kulturnämnden

Årets resultat för Kulturnämnden innebär en positiv budgetavvikelse om cirka 0,9 miljoner kronor. De ekonomiska och verksamhetsspecifika förutsättningarna för kulturnämndens besöksmål, evenemang och utställningar har under 2021 fortsatt varit starkt påverkade av den rådande situationen med pandemin. En av de förklarande orsakerna till det redovisade överskottet för 2021 är högre nivåer på erhållna bidrag.

I likhet med 2020 kan vi konstatera att förmågan att generera externa intäkter till verksamhetens evenemang, besöksmål och andra aktiviteter har varierat till stor del om det handlat om inomhus- respektive utomhusaktiviteter. Besöksmålet Fredriksdal är ett exempel som överträffar budgeterade intäkter. Den verksamhet som noteras för de största negativa intäktsavvikelserna är, som nämnts löpande under året, Dunkers kulturhus. Här kan konstateras negativa budgetavvikelser för entré till utställningar, konferenser, uthyrning och kulturskoleavgifter.

Fastighetsnämnden

Nämndens resultat 2021 landar på + 5,5 miljoner kronor. Elprisets utveckling under året har gått få obemärkt och konsekvenserna för fastighetsnämnden är att kostnaderna har ökat drastiskt. Kostnaderna 2021 uppgår till 44 miljoner kronor (27 miljoner kronor) vilket är 13,5 miljoner kronor högre än budget och 17 miljoner kronor högre än utfallet 2020 (som i sin tur präglades av extremt låga elpriser). Ett par kalla vintermånader gör att även värmekostnadernas utfall, 40 miljoner kronor (33 miljoner kronor) blev betydligt högre än budgeterat. Kostnader för planerad drift och avhjälpande underhåll fick även ett högre utfall än budgeterat.

Positiva avvikelser ifrån budget finner vi bland annat inom planerat underhåll, avskrivningar och nedskrivningar som alla har betydligt lägre utfall än budgeterat. Även intäktssidan har en positiv avvikelse ifrån budget, främst kopplat till försäljningarna av bostadsrätter (+ 3 miljoner kronor).

Miljönämnden

Årets resultat för miljönämnden visar på ett överskott på 2,4 miljoner kronor. Detta beror på främst på statliga stöd för det arbete som lagts ner på smittskyddsåtgärder på serveringsställe. Verksamheten har till viss del haft extra bemanning men till stora delar har det hanterats av befintlig personal. Detta har också medfört att viss annan verksamhet har fått stå tillbaka för att möjliggöra arbetet. På grund av pandemin har också utbildning och andra gemensamhetskostnader legat lägre under året.

Val- och demokratinämnden

Val- och demokratinämnden redovisar ett underskott på 0,1 miljoner kronor. Underskottet förklaras av fler sammanträden på grund av arbetet med demokratifrågor.

Överförmyndarnämnden

Årets resultat för Överförmyndarnämnden visar på ett underskott på 0,6 miljoner kronor. Detta beror på ökade personalkostnader samt ökade arvodeskostnader på grund av att kostnader tillfaller staden att betala.

Stadsrevisionen

Årets resultat för stadsrevisionen visar på ett överskott på 0,3 miljoner kronor. Detta beror på lägre kostnader följd av pandemin, avseende bland annat förtroendevaldas arvoden, personal och planerat utvecklingsarbete.

Kommunstyrelsen

Utfallet för kommunstyrelsen avseende årets resultat visar på ett överskott på 26,9 miljoner kronor.

Avvikelsen beror i huvudsak på följande överskott; digitaliseringsavdelningen 5,7 miljoner kronor (detta med anledning av högre intäkter än budgeterat men även på grund av extra medel för cybersäkerhetsarbete som tilldelats under året, men inte nyttjats), HR-avdelningen 4,7 miljoner kronor (främst på grund av ett överskott på HR service center, men även med anledning av vakanser och förseningar i leveranser på grund av pandemin) Vidare visar avdelningen för strategisk samhällsutveckling, exklusive exploateringsenheten, på ett överskott om 4,6 miljoner kronor med anledning av extra medel som tilldelats under året men inte nyttjats.

Verksamheternas nettokostnader, mnkr ¹⁾			
	2019	2020	2021
Förskola med skolbarnomsorg	1185	1 197	1 234
Grundskola med förskoleklass	1594	1 648	1 776
Gymnasieskola	561	569	615
Särskola	105	109	115
Fritidsverksamhet	231	241	256
Vård och omsorg om äldre och funktionshindrade	1 509	1 490	1 530
Insatser enligt LSS och LAS	572	622	675
Individ- och familjeomsorg, barn och ungdom	331	328	347
Individ- och familjeomsorg, vuxen	154	179	184
Kultur	193	199	209
Gator, vägar och parker	359	390	430
Vatten- och avloppsverk	-12	-14	-10
Avfallshantering	0	0	0
Stadsbyggnad	84	95	90
Försörjningsstöd (inklusive administration)	277	300	321
Arbete, integration och näringsliv	4	8	14
Vuxenutbildning	110	110	117
Miljö- och hälsoskydd	34	32	41
Räddningstjänst	129	129	131
Politik och revision	74	70	72
Övrigt	222	236	194
Summa	7 717	7 939	8 340
¹⁾ Baserad på rapporteringen till SCB enligt räkenskapssammandraget			

Stadsövergripande

Finansverksamheten

Internbanksverksamheten, stadsinterna räntor samt övrig finansverksamhet visar ett resultat som understiger budget med sammanlagt 88 miljoner kronor. Det negativa utfallet beror på att den budgeterade utdelningen från Öresundskraft AB om 110 miljoner kronor kvarstår i moderbolaget Helsingborgs stads förvaltning AB. Till följd av det goda resultatet i staden innevarande år har denna utdelning inte lämnats vidare från moderbolaget i koncernen under året. Den kommer i stället delvis användas för att finansiera extra satsningar under 2022. I övrigt är räntenettot väsentligt bättre än budgeterat.

Exploateringsverksamheten

Då intäkterna från exploateringsverksamheten är av engångskaraktär budgeteras inget överskott från verksamheten. Under året har ett antal projekt i Pålshö, Mariastaden och Rydebäck genererat stora överskott vilket medfört överskott om 175 miljoner kronor för verksamheten. I enlighet med de nya reglerna för intäktsredovisning ingår 52 miljoner kronor i exploateringsersättningar för allmän platsmark i överskottet. Motsvarande utgifter kommer att skrivas av enligt gällande avskrivningstider och belasta stadens resultat framåt.

Stadsgemensamt

Staden har en budget för övergripande kostnader. Dessa stadsgemensamma kostnader har under året understigit budget 128,2 miljoner kronor. Resultatet beror främst på minskat ianspråktagande av medel för volymförändringar i skolan (+63,3 miljoner kronor) och ett lägre nyttjande av omställnings- och utvecklingsmedel (+51,6 miljoner kronor).

Skatter och generella bidrag

Helsingborgs stad hade budgeterat med ett skattenetto på 8 543,1 miljoner kronor varav skatteintäkter står för 6 639,9 miljoner och generella statsbidrag och utjämning står för 1 903,2 miljoner kronor. På grund den snabbt förbättrade konjunkturen har skattenettot i SKRs senaste uppdatering förbättrats kraftigt vilket medfört en positiv avvikelse mot budget med 232,6 miljoner kronor. Även generella statsbidrag och utjämning visar på en stor positiv avvikelse framförallt beroende på de två statsbidragen Skolmiljarden (18,1 miljoner kronor) och En god vård av äldre personer (53,2 miljoner kronor).

Bolagens resultat efter finansiella poster, mnkr

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021
Helsingborgs Arena och Scen AB	-152	-153	-161	-164
Helsingborgs Hamn AB	73	65	69	25
Helsingborgshem med underkoncern	117	176	95	99
Öresundskraft med underkoncern	362	304	467	325
Nordvästra Skånes Renhållnings AB (NSR)	0	-8	28	0
Totalt	400	384	498	285

Bolagen

Helsingborg Arena och Scen AB

Det ekonomiska utfallet för Helsingborg Arena och Scen AB uppgår till 2,9 miljoner kronor inklusive erhållet koncernbidrag men före bokslutsdispositioner och skatt. Utfallet medför en positiv budgetavvikelse om samma belopp.

I likhet med 2020 har bolagets verksamhet varit starkt påverkat av pandemin. I budget och verksamhetsplanering för 2021 togs hänsyn till en förväntad påverkan från pandemin.

De regionala och statliga bidragen till de konstnärliga institutionerna på Stadsteatern och Konserthuset uppgår till 39,7 miljoner kronor, vilket är 3,7 miljoner kronor högre än budget. Ökningen beror till största del på att tillfälliga statsbidrag beviljats även under 2021 till följd av pandemin, en mindre del av ökningen beror på att de båda institutionerna fick en högre uppräknig av bidragen än beräknat.

Bolagets egenproducerade intäkter är i paritet med budget. Här kan emellertid konstateras både positiva och negativa avvikelser på verksamhets- och områdesnivå. Besöksmålet Sofiero fortsätter att visa mycket fina besöks- och intäktssiffror. Verksamheten som helhet begränsas dock av att det inte varit möjligt att genomföra några sommarkonserter eller större evenemang under högsäsong. Scenkonstverksamheterna på Stadsteatern och Konserthuset kunde konstatera en viss försiktighet vad gäller biljettförsäljning när återstarten var möjlig under hösten. Undantaget är dock årets sista produktion på stadsteatern, Bröderna Lejonhjärta, vars föreställningar i december i princip var slutsålda innan nya restriktioner trädde i kraft. För Helsingborg Arena kunde det relativt tidigt konstateras att återstarten för bokningar av konserter, större möten och andra evenemang tar längre tid och verksamheten når därför inte budgeterade nivåer för arenaprojekt. Detta har dock i stora drag kunnat balanseras av en god beläggning av digitala konferensformat i det, på kort tid, framtagna studioformatet.

Helsingborgs Hamn AB

Resultat efter finansiella poster uppgår till 69 miljoner kronor för 2021, vilket är på samma nivå som 2020 års utfall. Detta är väldigt positivt då resultatet belastats med extra kostnader på 10 miljoner kronor för kostnadsföring av lager, till följd av ändrade riktlinjer för hantering av lager i redovisningen. Bolaget har lyckats möta lagerkostnaden samt den ökande kostnadsbilden för el och drivmedel med hjälp av intäktsökningar inom ett flertal segment, utan att öka totala antalet arbetade timmar för stuveripersonalen.

Under 2021 uppgick intäkterna till 414 miljoner kronor jämfört med 393 miljoner kronor föregående år. Intäkterna överträffar även normalåret 2019 då bolaget hade intäkter på 411 miljoner kronor. Containervolymen har fortsatt att öka med 2 procent samtidigt som det har varit stora ökningar avseende kajhyror som en konsekvens av de störningar i godsflödena som förekommit till följd av pandemin. Elkopplingarna för kylcontainrar har en fortsatt positiv ökning med 17 procent fler dygnshyror jämfört med 2020.

Även utvecklingen inom bulksegmentet och färjetrafiken, med återhämtning på passagerarsidan och stabilt ökande lastbilstrafik, har påverkat intäkterna positivt.

Logistik och lagring har en betydande intäktsminskning vilket är en medveten åtgärd då bolaget avvecklar mindre lönsamma affärer.

Helsingborgs Hamn lämnar för 2021 ett koncernbidrag om 55 miljoner kronor enligt ägarens önskemål (föregående år 39 miljoner).

Helsingborgshem AB

Helsingborgshem redovisar ett resultat efter finansiella poster på 95 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor lägre än budget.

Driftkostnaderna är högre, främst på grund av ökade taxekostnader, den pågående omorganisationen och coronapandemin. Under pågående omorganisation har mer reparationsarbeten skickats till entreprenör för att kunna frigöra tid för att utbilda personal inom de nya rollerna. Underhållskostnaderna har minskat jämfört med budget då pandemin medfört att det varit svårare att få tillgång till att genomföra underhållsarbete inne i lägenheterna.

Nettot mellan gjorda nedskrivningar och återförda nedskrivningar är positivt jämfört med budget, vilket till största del förklaras av återförd nedskrivning avseende fastigheterna Drottninghög Västra 8 och Fanbäraren 1. De återförda nedskrivningarna är en följd av sänkta direktavkastningskrav. Samtidigt visar Drottninghög Västra 3 ett lägre nedskrivningsbehov än budgeterat. Två fastighetsförsäljningar som var planerade under 2021 har senarelagts, vilket påverkar utfallet negativt jämfört med budget.

Öresundskraft AB

Öresundskraft redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner på 467 miljoner kronor för perioden. Jämfört med föregående år präglas resultatet av stora svängningar kopplat till intressebolagen, kallare vintermånader och därmed högre fjärrvärmevolym, exceptionellt höga elpriser i slutet av året samt fortsatt ökade satsningar, främst på personalsidan.

Den största positiva påverkan är kopplad till resultatandelen från intressebolagen. 2020 var ett resultatmässigt svagt år för Modity Energy Trading AB till följd av rekordstora områdesprisskillnader som slog negativt, vilket inte har varit fallet under 2021. Detta i kombination med en positiv effekt till följd av nyemissionen från Statkraft till Mer Sweden AB (tidigare Bee Charging Solutions AB) gör att resultatandelen från intressebolagen är hela 97 miljoner kronor högre än föregående år.

Även fjärrvärmeaffären sticker ut med ett resultat som är 85 miljoner kronor bättre än föregående år. Förbättringen beror på kallare väder och därmed högre volymer samt de exceptionellt höga elpriserna i slutet av året, vilka leder till höga intäkter för den el som genereras i samband med fjärrvärmeproduktionen. Ur ett affärsperspektiv har främst fjärrvärmens, verksamheten i Pingday AB, elhandeln samt vindkraften utvecklats positivt jämfört med föregående år medan elnät, fjärrkyla och sol, ladd och lagring har utvecklats sämre än föregående år.

Öresundskraft AB lämnar för 2021 ett koncernbidrag om 109 miljoner kronor enligt ägarens önskemål (föregående år 120 miljoner).

Nordvästra Skånes Renhållnings AB

NSR:s resultat efter finansiella poster uppgår till 28 miljoner kronor. Det positiva resultatet beror framför allt på höga intäkter jämfört med budget. Det finns tre huvudsakliga anledningar till

att intäkterna överstiger budget. Den största är att det under året kommit in stora mängder förorenade massor och schakt. En stor del av dessa kommer från Trafikverket och ombyggnaden av järnvägsspår, men aktiviteten har också varit hög i samhället i övrigt när det gäller ut- och ombyggnadsprojekt. En annan bidragande orsak till de höga intäkterna är att priserna för producentansvarsmaterial och skrot varit högre än beräknat under hela året. Efter att marknaden stått stilla till följd av coronapandemin under 2020, kom den under 2021 i gång igen och en stor efterfrågan resulterade i höga priser på framför allt skrot som har hållit i sig under hela året. Slutligen har det i Helsingborg varit en högre debitering av överfulla kärl jämfört med budget.

Under året har kostnaderna hållits på en ganska stabil nivå. Med ett ökat inflöde av massor har dock kostnaderna för frakt och behandling varit högre. Kostnaderna för förbränning har också ökat under året, både i form av skatt och i form av utsläppsrätter. Dessa kommer att öka ytterligare under nästa år. Under året har även kostnaderna för kärl varit högre än normalt då många kärl behövts bytas eller sättas ut i nybyggnationer.

Sydvatten AB

Bolagets totala intäkter uppgår under 2021 till 348 miljoner kronor vilket är på samma nivå som både budget och föregående år. Intäkterna från vattenförsäljningen om sammanlagt 326 miljoner är i nivå med fjolåret då de fasta avgifterna varit oförändrade och vattenleveransen på ungefär samma nivå som 2020. Totalt levererade Sydwater 78,0 (78,7) miljoner kubikmeter vatten under 2021.

Sydwater uppvisar ett resultat efter finansiella poster på 20 (26) miljoner kronor. Helsingborgs stad äger 15 procent av bolaget.

Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB

Koncernens totala intäkter uppgick under 2021 till 39 (18) miljoner kronor. Resultatet efter finansiella poster uppgår till -20 (-1) miljoner kronor. Helsingborgs stad äger 42 procent av bolaget.

Ägarna har förbundit sig att täcka framtida förluster upp till ett totalt maxbelopp som fördelas mellan ägarna i förhållande till ägarandel. För Helsingborgs del är maxbeloppet drygt 20 miljoner kronor varav knappt hälften betalades ut under 2020. Under 2021 har Helsingborgs stad skrivit ned värdet på aktierna i bolaget med 4,7 miljoner kronor för att få ett värde som motsvarar eget kapital i bolaget.

Övriga bolag

Övriga bolagen i koncernen är sådana vars verksamhet är att äga och förvalta aktier i andra bolag samt några mindre bolag som förvaltar fastigheter eller parkeringsanläggningar. Bolagen bidrar till koncernens resultat efter finansiella poster med totalt 5 miljoner kronor.

Internbanken

Staden har en internbank som samordnar all extern kapitalanskaffning, likviditetshantering och eventuella finansiella placeringar för kommunkoncernen. Internbankens övergripande uppdrag är att säkra tillgången på kapital och samordna kapitalflödena inom kommunkoncernen.

Förutsättningar

Kommunfullmäktige har fastställt en finanspolicy för Helsingborgs stads samlade verksamhet, det vill säga både för verksamhet som bedrivs inom stadens förvaltningsorganisation och för bolag som staden äger. Policyn reglerar ramarna för den totala finansverksamheten. Inom ramen för finanspolicyn har sedan kommunstyrelsen fastställt finansiella riktlinjer för staden. Bolag som staden äger har i sin tur egna finansreglementen som förhåller sig till den övergripande finanspolicyn för Helsingborgs stad.

För de dagliga likvidetsflödena har staden ett gemensamt koncernkontosystem som gör det möjligt för anslutna parter med behov av kapital att utnyttja överskott av kapital hos övriga parter som är anslutna i systemet. För mer långsiktig finansiering bistår internbanken med kapitalförsörjning i form av lån till stadens bolag. Den gemensamma upplåningen genom internbanken har dels till syfte att ge en låg finansieringskostnad, dels att säkerställa betalningsförmågan för kommunkoncernen både på kort och på lång sikt. Den vidareutlåning staden gör till bolagen sker utifrån marknadsmässiga villkor.

Kreditbetyg

Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's betygsätter varje år stadens kreditvärdighet. Helsingborg har sedan våren 2012 haft högsta möjliga kreditbetyg, AAA. Detta innebär att det för en extern långgivare är förknippat med en mycket låg risk att låna ut pengar till Helsingborgs stad. Det ger internbanken goda möjligheter till kapitalanskaffning med fördelaktiga lånevillkor.

Upplåning

All extern upplåning inom kommunkoncernen samordnas av stadens internbank och sker i stadens namn. Finanspolicyn anger vilka upplåningsformer som får användas. Vanligtvis sker upplåning genom att internbanken emitterar certifikat och obligationer av olika valörer och med olika löptid. På så sätt fångar vi olika långgivarkategoriernas intresse av att låna ut pengar till Helsingborgs stad. Kommunstyrelsen har beslutat om en ram för hur mycket internbankens upplåning maximalt får uppgå till. Ramen är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till 11 miljarder.

För den långfristiga upplåningen använder sig internbanken av obligationer via Medium Term Note-programmet (MTN-program). Den kortfristiga upplåningen sker i svenska kronor via det svenska certifikatsprogrammet eller i amerikanska dollar via stadens Euro Commercial Paper Program (ECP). Internbanken tecknar kreditlöften med olika banker för att säkra tillgången till upplåning. Den 31 december 2020 uppgick tecknade kreditlöften till sammanlagt 3,1 miljarder kronor. Kreditlöftena fördelar sig på tre olika motparter.

Internbankens totala upplåning uppgick vid utgången av 2021 till 10,2 miljarder kronor (8,6 miljarder vid föregående årsskifte). Av den totala upplåningen var 1 653 miljoner (144 miljoner vid föregående årsskifte) lån i utländsk valuta (amerikanska dollar). Internbanken hade vid årsskiftet 2,6 miljarder kronor (1,6 miljarder) av bruttoupplåningen placerad på konto. Den upplåning som sker utöver reellt lånebehov är av kortfristig karaktär och ger en ökad flexibilitet i kapitalanskaffningen.

Stadens finansiella riktlinjer innehåller en målsättning för genomsnittlig kapitalbindningstid för internbankens nettoskuld, det vill säga total upplåning inklusive lånelöften minskat med kortfristiga placeringar och kassa. Målsättningen är att kapitalbindningstiden ska vara minst 3,0 år. Vid utgången av 2021 var den genomsnittliga kapitalbindningstiden 3,2 år (3,4 år).

Under året har den genomsnittliga räntan för kommunkoncernens nettoupplåning exklusive derivat varit 0,13 procent (0,29 procent). Enligt fastställda riktlinjer kan räntesäkring ske via räntederivat, både i internbanken och i de större verksamhetsdrivande bolag som staden äger. När kostnader för räntederivat i koncernen inkluderas vid beräkningen uppgår genomsnittlig ränta för nettoupplåningen istället till 0,55 procent mot 0,66 procent föregående år. Derivatinstrument används för att räntesäkra delar av den upplåning som löper till rörlig ränta.

Ytterligare detaljer för upplåningen redovisas i not 34 till den finansiella redovisningen.

Utlåning

Kommunstyrelsen beslutar om utlåningsramar för hel- och delägda bolag inom kommunkoncernen. Internbankens utlåning (inklusive utlåning via koncernkonto) har ökat med 413 miljoner kronor under året och uppgick vid årsskiftet till 6 990 miljoner (6 577). Största låntagaren är Helsingborgshem AB som vid årsskiftet hade lån på 4 995 miljoner kronor via internbanken, en ökning med 320 miljoner jämfört med föregående år. Utlåningen till Öresundskraft AB har ökat med knappt 200 miljoner kronor och uppgår vid årsskiftet till 1 505 miljoner. Under året har utlåningen till det delägda bolaget Sydsvatten AB minskat med 100 miljoner kronor.

Foto: Studio E

Finansiell ställning

Kassaflöde och nettolåneskuld

Koncernen

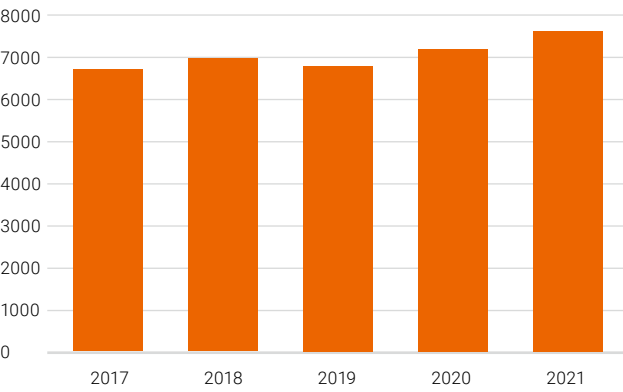
Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 663 (2 221) miljoner kronor.

Investeringarna har liksom förra året varit betydande i kommun-koncernen, vilket också har påverkat det likvidmässiga flödet i investeringsverksamheten. Det totala utflödet i samband med förvärv av anläggningstillgångar uppgår under året till 2 516 (2 281) miljoner kronor.

Ränteläget är fortsatt gynnsamt för kortfristiga placeringar och därmed har dessa ökat liksom den kortfristiga upplåningen. Det totala kassaflödet för kommunkoncernen blev 58 (150) miljoner kronor. Likvida medel uppgår på balansdagen till 2 782 (1 764) miljoner kronor, varav 2 550 (1 600) miljoner kronor utgörs av kortfristiga placeringar och 221 (163) miljoner kronor är likvida medel på bank.

Nettolikviditet är summan av räntebärande tillgångar minus räntebärande skulder och när dessa skulder överstiger motsvarande tillgångar redovisas en nettolåneskuld. I kommunkoncernen uppgår nettolåneskulden vid årsskiftet till 7 563 (7 160) miljoner kronor.

Nettolåneskuld, mnkr

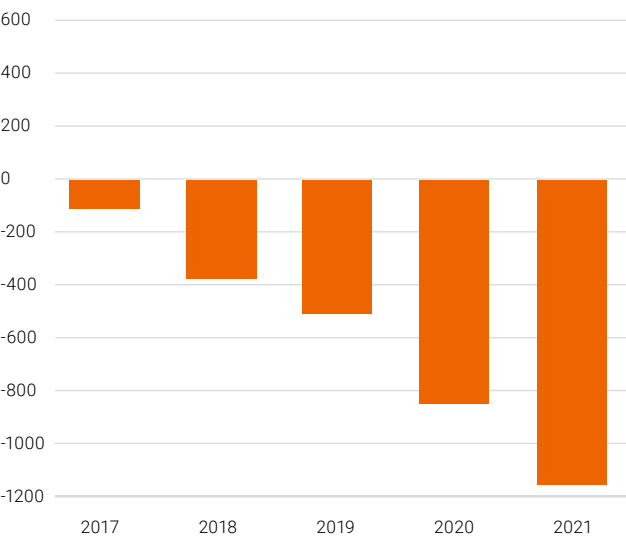

Staden

Staden visar ett totalt kassaflöde på 64 (129) miljoner kronor. Den löpande verksamheten har skapat ett likvidmässigt inflöde om 851 (1 224) miljoner kronor som bland annat har använts för att betala årets investeringar. Likvida medel vid årets slut uppgick till 2 753 (1 739) miljoner kronor, varav 2 550 (1 600) miljoner kronor utgörs av kortfristiga placeringar och 203 (139) miljoner kronor är likvida medel på bank. Den kraftiga ökningen av kortfristiga placeringar beror på att ränteläget är gynnsamt för den typen av placeringar.

När de räntebärande tillgångarna är större än de räntebärande skulderna redovisas en nettolikviditet. Vid årets slut var förhållandet det omvända och nettolikviditeten var negativ med 1 147 (840) miljoner kronor, vilket är en förändring med 307 miljoner kronor mot föregående år. Förändringen var väntad, men den har förstärkts något av ökade skattefordringar på staten. Kommande års planerade investeringar kommer att gradvis öka den negativa nettolikviditeten.

Nettolikviditet, mnkr

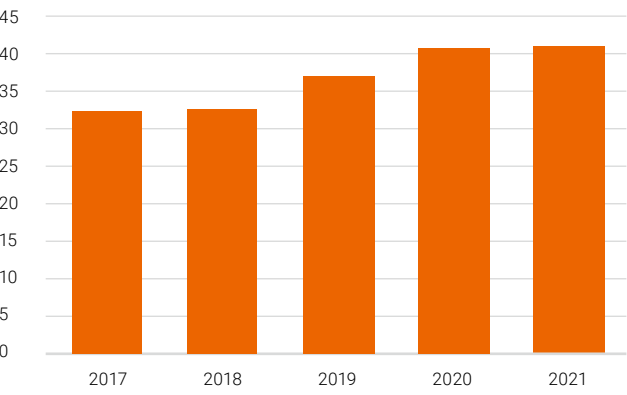

Soliditet

Koncernen

Soliditet beskriver hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med egna medel. Nyckeltalet uttrycker därmed den finansiella styrkan i balansräkningen och visar på den långsiktiga betalningsförmågan. Vid utgången av året redovisade Helsingborgs kommunkoncern ett eget kapital om 12 123 (10 989) miljoner kronor, vilket ska ställas i relation till samtliga tillgångar om 29 782 (27 006) miljoner kronor. Detta ger en synlig soliditet om 40,7 (40,7) procent.

Soliditet, procent

Det finns ingen allmän rekommendation för vilken soliditet som en kommunkoncern minst bör ha. Dessutom återspeglar inte den beräknade soliditeten enligt ovan den faktiska finansiella styrkan på ett helt rättvisande sätt, eftersom det i de ägda fastighetsbestånden finns betydande övervärden som inte är medtagna. En marknadsvärdering av fastigheter skulle höja soliditeten för Helsingborgs kommunkoncern, och på motsvarande sätt finns också dolda övervärden i andra kommunkoncerner. Detta försvårar en jämförelse av soliditeten. Vidare är måttet på soliditet inte heller helt jämförbart med andra kommunkoncerner eftersom staden har valt att redovisa pensionsåtaganden intjänade före år 1998 som en avsättning i balansräkningen. Detta är inte i enlighet med gällande redovisningsrekommendationer, men staden har valt att göra det med hänvisning till att det ger en bättre bild av stadens faktiska åtaganden. Redovisade pensioner intjänade före år 1998 uppgår till 2 217 (2 269) miljoner kronor inklusive särskild löneskatt.

Balansomslutningen per sista december 2021 uppgick till 29 782 (27 006) miljoner kronor. Ökningen är framför allt hänförlig till ökade kortfristiga placeringar och den stora investeringsvolymen. Av den totala balansomslutningen representerar anläggningstillgångar cirka 83 (87) procent. Den minskade andelen har sin förklaring i att kortfristiga placeringarna ökat väsentligt jämfört med föregående år..

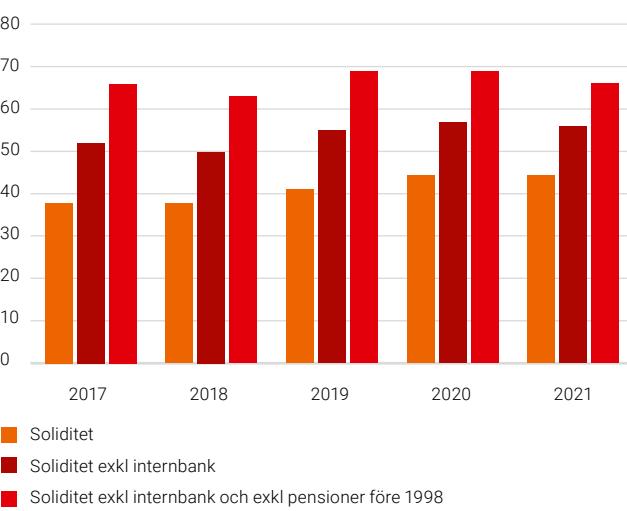
Staden

Soliditeten beskriver hur stor del av stadens samtliga tillgångar som är finansierade med egna medel. Vid en god ekonomisk ställning är soliditeten hög, vilket innebär att ägda tillgångar inte behöver finansieras med lånade pengar i samma utsträckning. På så vis ger soliditeten ett uttryck för stadens långsiktiga betalningsförmåga och återspeglar den finansiella styrkan.

Vid utgången av år 2021 redovisade Helsingborgs stad ett eget kapital om 12 243 (11 396) miljoner kronor. För att visa soliditeten ska det egna kapitalet ställas i relation till samtliga tillgångar om 28 111 (25 888) miljoner kronor. Detta ger en synlig soliditet om 44 (44) procent, men detta sätt att beräkna soliditet är något missvisande för stadens verksamhet. Anledningen är att vår internbank har tagit lån på 6 965 (6 531) miljoner kronor för vidareutlåning till några av de bolag som staden äger. Om dessa finansiella lån exkluderas redovisas en soliditet som beskriver Helsingborgs ekonomiska ställning på ett bättre sätt. Den justerade soliditeten uppgick till 56 (57) procent.

Om man ska jämföra soliditeten mellan Helsingborg och andra kommuner behöver även pensionsavsättningarna justeras. Bakgrunden till denna justering är att staden valt att redovisa pensioner intjänade före år 1998 som en avsättning i balansräkningen och inte som en ansvarsförbindelse. Anledningen till att staden har tillämpat detta redovisningssätt är för att få en bättre bild av de faktiska skulderna, även om det inte är enligt lagstadgade riktlinjer. När både lånen till ägda bolag och pensionsskulden räknas bort uppgår stadens soliditet till 66 (69) procent.

Soliditet, procent

Finansnetto

Staden

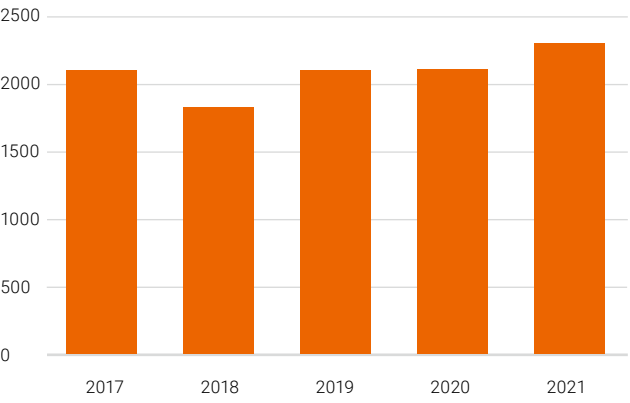
Stadens finansnetto består av externa räntor, utdelningar från kommunala bolag, finansiella instrument samt övriga finansiella intäkter och kostnader av små belopp. Finansnettot uppgår till 116 (82) miljoner kronor. Förbättringen mot förra året förklaras till största del av ett mer gynnsamt ränteläge och en utdelning på 61 (24) miljoner kronor från Helsingborgs stads förvaltnings AB för att finansiera H22 och innovationer. Jämförelsestörande poster innehåller utdelning från Helsingborgshem AB om 35 (25) miljoner kronor för att täcka del av driftskostnader för det bostadssociala programmet.

Investeringar

Koncernen

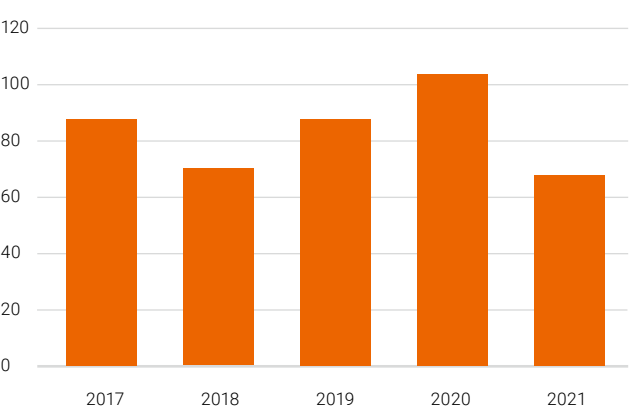
Under 2021 har staden ökat sina investeringar väsentligt medan bolagen haft mindre öknings. Kommunkoncernens totala nettoinvesteringar uppgår under året till 2 453 (2 205) miljoner kronor. 53 (52) procent av investeringarna har genomförts av staden och resterande 47 (48) procent i de kommunala bolagens regi.

Stadskoncernens nettoinvesteringar, mnkr

Möjligheten att helt eller delvis finansiera investeringar av egen kraft är viktigt ur ett ekonomiskt hållbarhetsperspektiv. Nedan presenteras ett diagram över kommunkoncernens förmåga att finansiera genomförda investeringar under respektive år. Nyckeltalet självfinansieringsgrad av investeringar, som uttrycks i procent, visar kassaflödet från den löpande verksamheten i relation till genomförda investeringar under året.

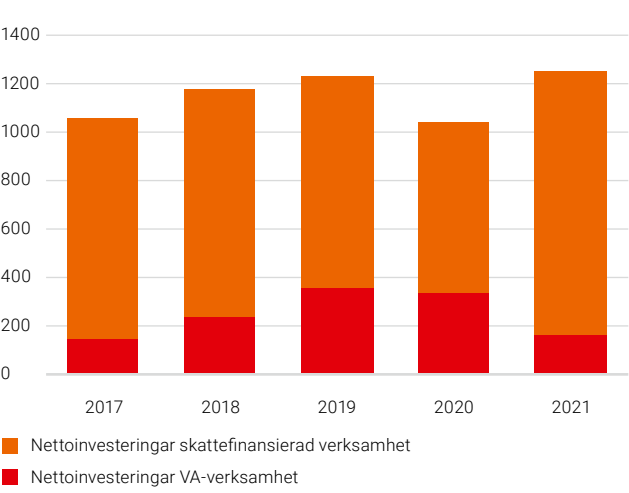
Självfinansieringsgrad av investeringar, procent

Staden

Helsingborgs stad har under året gjort nettoinvesteringar på 1 236 (1 029) miljoner kronor, vilket är en kraftig ökning mot närmast föregående år, men lägre än budgeterat och i nivå med 2018-2019. Avvikelsen mot budget beror på att en del investeringar blivit försenade, i huvudsak på grund av överklagande och detaljplansproblematik. Drygt 87 (68) procent av nettoinvesteringarna hänför sig till stadens skattefinansierade verksamhet och knappt 13 (32) procent hänför sig till investeringar i anläggningar inom VA-verksamheten. Den stora förändringen beror på att projektet med det nya vattentornet avslutades i början 2021 och därför inte medfört några större utgifter under året.

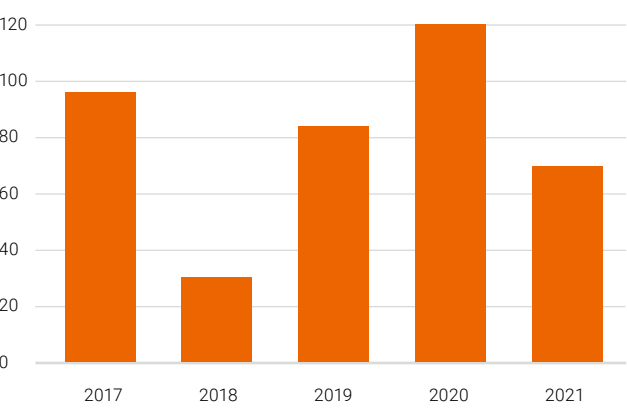
Nettoinvesteringar, mnkr

Av årets totala skattefinansierade investeringar om 1 081 (704) miljoner kronor är ungefär 500 (261) miljoner kronor satsningar på fastigheter. En annan betydande kategori av investeringar för staden är infrastrukturella satsningar. Inom denna kategori har stadsbyggnadsnämnden redovisat aktiverade projekt motsvarande 497 (306) miljoner kronor under året. På inget enskilt projekt har under året lagts ned mer än 50 miljoner kronor.

Att investera i tillgångar kräver kapital och att finansiera utan att låna kapital är en utmaning. Staden har haft som målsättning att i möjligaste mån finansiera investeringar i anläggningstillgångar av egen kraft, men det är något som är högst beroende av både stadens resultatutveckling och det investeringsbehov som finns. Det finns en bedömning om att den egna finansieringsförmågan framöver gradvis kommer att avta i förhållande till de investeringar som samhällsutvecklingen kräver. Nedan finns ett diagram över stadens förmåga att finansiera investeringar under respektive år. Nyckeltalet självfinansieringsgrad av investeringar, som uttrycks i procent, visar stadens kassaflöde från den löpande verksamheten i relation till genomförda investeringar under året.

Självfinansieringsgrad av investeringar, procent

Pensionsåtagande

Det totala pensionsåtagandet som staden redovisar i sin balansräkning uppgår vid utgången av året till 2 358 (2 404) miljoner kronor inklusive särskild löneskatt. Minskningen jämfört med föregående år beror i huvudsak på att utbetalningarna för dessa pensioner varit större än det sammanlagda värdet av årets skuldförda intjäning och de reservationer som gjorts för ränte- samt beloppsuppräknings av tidigare års åtaganden. Beräkningen av pensionsskulden bygger på Sveriges Kommuner och Regioners riktlinjer (RIPS19) och pensionsavtalen KAP-KL samt AKAP-KL.

Av de redovisade avsättningarna för pensioner om 2 358 (2 404) miljoner kronor är 94 (94) procent pensioner intjänade före år 1998. Efter denna tidpunkt inbetalas istället pensionsavgifter för den avgiftsbestämda ålderspensionen till det försäkringsbolag som den anställda själv har valt. Därmed påverkas inte pensionsavsättningen i stadens balansräkning.

För anställdas inkomster som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp betalar staden även in en försäkringspremie för förmånsbestämda pensioner och pensionsåtagandet (skulden) blir därmed överförd från staden till försäkringsbolaget. Pensionsförpliktelser som tryggats på detta sätt uppgår till 640 (540) miljoner och marknadsvärdet uppgår till 831 (733) miljoner. Förutom pensionsavsättningen i balansräkningen redovisar Helsingborgs stad även en ansvarsförbindelse för pensioner på 23 (24) miljoner kronor. Ansvarsförbindelsen avser åtaganden för visstidspensioner och avgångsersättningar för förtroendevalda, men även inkomstsamordnad visstidspension för förtroendevalda som avslutat sina uppdrag.

Årets totala pensionskostnad inklusive löneskatt uppgick till 417 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 425 miljoner kronor föregående år. Förändringen beror framförallt på att premierna för förmånsbestämda pensioner minskat under året. Till skillnad från privata arbetsgivare har kommunerna inte behövt sätta av medel för de anställdas pensioner eller på annat sätt trygga dessa. Beskattningsrätten anses vara en garant för att kommunerna kan infria framtida pensionsutbetalningar. Helsingborgs stad har inga särskilt reserverade tillgångar för pensioner intjänade före år 1998. Sammantaget innebär detta att kostnaden för pensionsskulden är beaktad i stadens resultat, men när utbetalningar sker till förmånstagarna påverkas likviditeten.

God ekonomisk hushållning

Målet för Helsingborgs stad är att leva upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Det finns utmaningar med att göra en sammanvägd värdering av god ekonomisk hushållning för stadens alla verksamheter, såväl på kort som på lång sikt. Värderingen ska utgå från både finansiella och verksamhetsmässiga aspekter. Bedömning av god ekonomisk hushållning görs genom att följa upp kommunfullmäktiges mål, inklusive de finansiella målen och balanskravet. Bolagen följs upp enligt ägardirektiven och kommunalförbunden enligt förbundsordningen. Det fanns inga gemensamma mål för koncernen som helhet för 2021, men respektive bolag har sina tydliga mål. Fortsatt utveckling och effektivisering krävs för att klara de utmaningar som bland annat demografin ger framöver. Ur ett finansiellt perspektiv har staden i grunden haft en stabil ekonomi och finansiell ställning under många år.

En god ekonomi är ett viktigt mål för Helsingborgs stad. Det är ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med stadens verksamhet. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att stadens service ska kunna behållas och utvecklas. Det övergripande finansiella nyckeltal som Helsingborgs stad idag förhåller sig till är årets resultat i förhållande till skattenettet.

Helsingborgs stad har en god ekonomisk hushållning vad gäller såväl ekonomi som verksamhet. De finansiella målen uppnås med god marginal 2021 och kommunfullmäktiges övriga mål uppnås huvudsakligen helt eller delvis (se vidare i avsnittet Nämders och bolags mål). Även kommunkoncernens bolag har en god ekonomi och en väl fungerande verksamhet vilket förstärker bilden av god ekonomisk hushållning. Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och det tas nu fram riktlinjer som ska gälla för hela kommunkoncernen.

Foto: Studio E

Balanskravsresultat

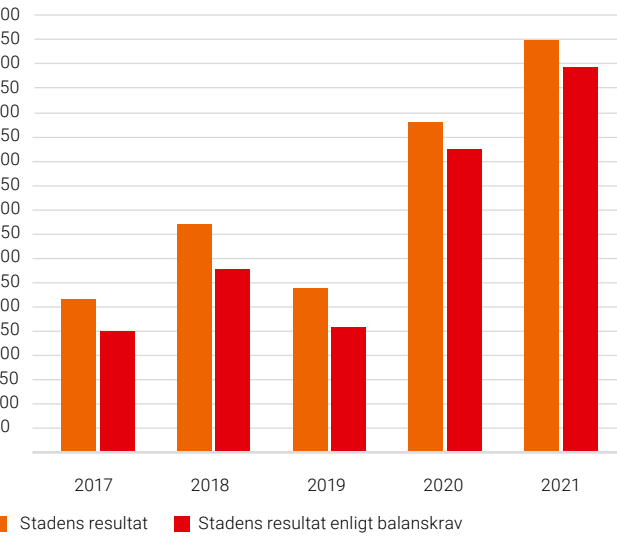
Enligt kommunallagen ska en kommun ha en god ekonomisk hushållning. En lagstadgad del i detta är att styra verksamheten så att årets totala intäkter är större än de totala kostnaderna, det finns alltså ett krav på balans mellan intäkter och kostnader. Normalt ska ekonomin visa ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Om detta inte uppnås och det uppstår ett underskott måste det kompenseras med positiva resultat inom de kommande tre åren. Detta för att neutralisera det negativa resultatet och återställa balansen i eget kapital.

Vid beräkningen av ett balanskravsresultat är utgångspunkten det redovisade resultatet för perioden. För Helsingborgs stad var årets resultat 847 (683) miljoner kronor, vilket är 9,5 (8,1) procent av skattenettet. Resultatet ska därefter rensas från vissa poster som inte är en del i den egentliga verksamheten, exempelvis realisationsvinster på anläggningstillgångar, eventuella realiserade förluster på värdepapper och förändringar i pensionsskuld intjänad före 1998. Det justerade balanskravsresultatet uppgår till 787 (626) miljoner kronor, vilket visar att staden uppfyller det lagstadgade resultatmålet för en ekonomi i balans med mycket god marginal. Helsingborgs stad har varje år sedan 2003 uppfyllt balanskravet.

Balanskravsutredning

	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	847	683
Samtliga realisationsvinster	-8	-2
Realisationsvinster/förluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-	-
Förändrad pensionsavsättning för tiden före 1998	-52	-55
Balanskravsresultat	787	626

Resultat enligt avstämning mot balanskravet, mnkr

Attraktiv arbetsgivare

Redan innan coronapandemin bröt ut gick förändringen av arbetslivet allt snabbare, inte minst på grund av digitaliseringen. Digitala verktyg har gjort det enklare att arbeta på distans och medarbetare är därmed inte så beroende av att befinna sig på specifika arbetsplatser vissa bestämda tider.

”Flexibelt och platsoberoende arbete med uppdraget i fokus”

Pandemin har fått oss att vara mer innovativa och undersöka nya arbetssätt. Under kort tid ställde vi om, utvecklade vår digitala förmåga och började möta invånarna på nya sätt. Chefer och medarbetare visade prov på stort mod, samarbetsskicklighet och ett proaktivt självledarskap i en tid med stora utmaningar. Vi hittade dessutom modet att verkligen köra på, testa och göra utan att veta vilket resultatet blir.

Vår utveckling rimmar väl med samhällets utveckling men vi har några steg kvar och behöver hänga med och utforska fler möjligheter med platsoberoende arbete. Ett exempel är möjligheterna med hybridteam, det vill säga ett team som har vissa personer som arbetar hemifrån och andra som arbetar från en eller flera arbetsplatser. Andra exempel är den växande gruppen på arbetsmarknaden av så kallade digitala nomader och hur vi förbereder oss för de utmaningar och krav på ledarskapet som ställs när medarbetare kräver geografisk frihet, flexibilitet och ett större självledarskap. Vi behöver använda våra lärdomar från pandemin och möjliggöra för de vi finns till för så att de blir aktiva medskapare i arbetet med att nå vår vision 2035.

En utmaning med distansarbete

Det finns en hel del att ta hänsyn till när det gäller det platsoberoende arbetet. Till exempel är den sociala aspekten av det vardagliga arbetet väldigt viktig för hur vi mår men det kommer lätt i kläm när man arbetar platsoberoende. Under pandemin såg vi att det är svårt att skapa en gemenskap på arbetsplatsen när allt fler redan från start anställs på distans och aldrig kommer i fysisk kontakt med sina kollegor eller sin chef. Hur efterliknar vi den sociala interaktion som är nödvändig för att medarbetarna ska må bra – inte bara tillfälligt, utan på lång sikt? Detta är en av många viktiga reflektioner i vår förnyelse av arbetslivet. Vi behöver testa oss fram och hitta nya arbetsformer samtidigt som vi har vårt uppdrag i fokus. Då kan vi fortsätta att vara en attraktiv arbetsgivare.

Hur främjar vi flexibilitet och platsoberoende arbete med målsättningen att lyckas med det enskilda och gemensamma uppdraget?

Helsingborgs stad

I en mer flexibel, platsoberoende och digital arbetsvardag vet vi att det kommer krävas ett medvetet självledarskap hos chefer och medarbetare. För att lyckas behöver självledarskapet vara en naturlig del av det hållbara medarbetarskapet. Det innebär till exempel att chefer ger medarbetarna ett stort handlingsutrymme och litar på deras kompetens, att medarbetarna tar ansvar, att de gör omdömesfulla avvägningar, uppnår resultat i verksamheten och fokuserar på den målgrupp de finns till för. För att navigera i detta finns stadens medarbetarkoncept som delas upp i jag, vi och helheten. Där kan medarbetare själva fundera över vad medarbetarskapet innebär och tillsammans med sina kollegor diskutera sitt uppdrag och hur omvärlden påverkar verksamheten. Tillsammans med arbetsgruppen ser även chefer över möjligheterna till platsoberoende arbete.

Pandemin har utmanat oss och vi har fått öva på både självledarskap, nya lösningar och platsoberoende arbete. Vi har till exempel hittat nya sätt att möta invånare, snabbt ställt om till distansundervisning och distansarbete samt undersökt möjligheterna med både utomhuskontor och satellitkontor.

Helsingborg Arena och Scen AB

Bolaget består av verksamheter som sinsemellan har mycket olika förutsättningar för flexibilitet i arbetet och var arbetet kan utföras. För medarbetare inom till exempel symfoniorkestern, skådespelare vid teatern och parkpersonal på Sofiero är platsen och formerna för stora delar av arbetet bestämt från början. För andra medarbetare är dock möjligheterna betydligt större. Personal inom till exempel ledning, HR, ekonomi, marknadsföring och projektadministration kan genomföra en hel del arbetsuppdrag på ett platsoberoende sätt. Särskilt gäller detta de delar av arbetet som sköts individuellt och där medarbetaren kan genomföra sitt uppdrag självständigt.

Många uppdrag förutsätter samarbete och interaktion som gynnas av att man träffas fysiskt. Det är också i det fysiska rummet som förutsättningarna för att bygga upp en stark gemensam arbetskultur och ett inkluderande socialt sammanhang är som bäst. Det visar också erfarenheterna från pandemin. Därför behöver vi som arbetsgivare skapa ett arbetsliv som är öppet för arbete på distans men som också tar höjd för fördelarna med att träffas fysiskt.

Helsingborgs Hamn AB

Under pandemin har vi främst utvecklat våra digitala arbetssätt, både internt och mot kunder. Ur ett kundperspektiv har våra digitala verktyg, till exempel föravisering av inlämning och uthämtning av gods, gjort det smidigare för kunderna. Det har samtidigt bidragit till att våra medarbetare fått en mer effektiv arbetsvardag. Våra möten sker i stor utsträckning digitalt. I många fall har mötena, utöver att vara mer tidseffektiva, gjort det möjligt för fler att delta. Dessutom har fler kunnat ta del av information och samarbeten vilket utvecklar och förbättrar i vårt uppdrag.

Vi får allt oftare förslag från medarbetarna på hur vår verksamhet kan utvecklas och hur vi kan hantera nya situationer. Förslagen prövas bland annat på det sätt som beskrivs i vårt kulturförändringsprogram, ”Lyftet”. Förslag till förbättringar har genom våra dagliga styrningsmöten blivit ett återkommande inslag i verksamheten.

Vår organisation tränas ständigt i förändrings- och lösningsorienterat arbetssätt. Det bidrar till en ökad förståelse för värdet av nya arbetssätt, lösningar och digitala verktyg, och det är en viktig grund i vårt arbete som syftar till att vara Nordens modernaste hamn.

Helsingborgshem AB

Vi tror att vi kan lyckas genom att våra medarbetare har ett stort mått av tillit, självledarskap och tillgänglighet. Vi är också trygga med att de kan lösa sina uppdrag eftersom de har tydliga roller och uppdrag och vet vilka mål vi ska nå.

Sedan 2018 arbetar vi aktivitetsbaserat. Under pandemin har vi fortsatt att utveckla våra arbetssätt och främjar distansarbete när det fungerar för både för verksamheten och i samarbetet med kunder och kollegor. I en del roller är den fysiska närvaron i våra bostadsområden avgörande för arbetet och för att vi ska kunna leverera och göra våra kunder nöjda. I andra roller är platsen sekundär och de digitala verktygen fungerar utmärkt.

De digitala mötesplatserna har blivit viktigare för oss i möten med kunder, kollegor och samarbetspartner. Detta vill vi fortsätta utveckla när det passar bäst utifrån behov, syfte och utifrån vem vi möter. Samtidigt är kontoren en viktig bas och plats att träffas på för sammanhållning, gemenskap och kundmöten.

Öresundskraft AB

För att kunna främja ett situationsanpassat arbete behövs ett fokus på både teknik, människa och fastighet. På Öresundskraft har vi sett till så att medarbetarna har bra förutsättningar att välja rätt plats för rätt aktivitet. Det handlar om personlig utrustning, datasystem och tillgången till lokaler som är anpassade för digitala möten. Under året har vi introducerat en app som gör det lättare att hitta en ledig kontorsplats men som också gör att vi kan hitta varandra.

Pandemin har gjort det möjligt att verkligen få fart och implementera ett förändrat arbetssätt där aktiviteten och inte platsen styr val av arbetsplats. Vi har gått från att majoriteten av medarbetarna arbetade på kontoret och hade egna platser till att merparten idag arbetar aktivitetsbaserat där även hemmet har blivit ett alternativ. För att stödja ett platsoberoende arbete har vi tagit fram en riktlinje för tillgänglighet. Öresundskraft vill med den göra det möjligt för alla som kan att välja arbetsplats efter aktivitet. Vi vill också fortfarande framhålla vikten av att träffas fysiskt eftersom det bidrar till samarbete, kunskapsutbyte och gemenskap.

Under året har vi digitaliserat flera processer, vi har bland annat gått ifrån att ha fysiska stormöten, med alla medarbetare ett par gånger om året, till digitala möten en gång i månaden. Detta har skapat en mycket större involvering och medverkan samt gjort att alla kan vara med oberoende av var de finns. Arbetet med teknik, människor och fastigheter är viktigt för att skapa flexibilitet och situationsanpassning men också för vår förmåga att leverera vårt uppdrag och vår strategi. Vi fortsätter att arbeta under parollen #tillsammansför17.

Nordvästra Skånes Renhållnings AB

Pandemin har gjort att vi har fått anpassa oss på olika sätt och gett oss nya insikter i hur vårt uppdrag kan utföras trots nya förutsättningar. Det som tidigare varit utforskat, grundat i uppfattningen att det inte var lämpligt, har kastats omkull och insikterna har stärkt oss i vår strävan framåt. Vi har också förstått värdet av att träffas fysiskt och gemensamt få kraft i att skapa tillsammans men även fördelarna med digitala arbetssätt. Att kunna växla sätt att mötas på efter de behov vi har är nu grundläggande för oss. Dessa insikter har gjort oss mer öppna för flexibla lösningar för hur arbetet kan utföras. Vi är fortsatt nyfikna på hur den digitala utvecklingen kan möjliggöra för detta framåt.

Medarbetarna i siffror

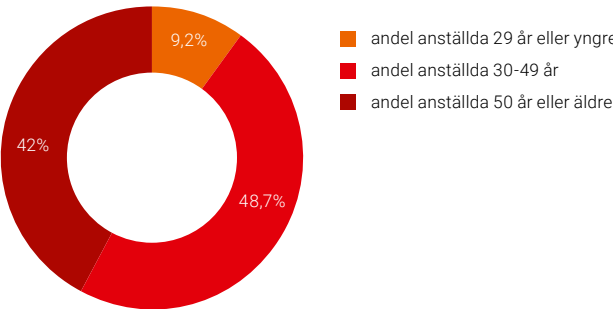
Koncernen Helsingborg

Vi är många som arbetar i koncernen Helsingborg. Antal anställda räknas och presenteras på olika sätt i olika sammanhang. Ibland räknar vi antal anställda personer vid ett visst datum, ibland räknar vi antal anställda omräknat till heltidstjänster och i tabellen nedan räknar vi antal personer med månadslön som är anställda i koncernen.

Antal anställda

	2021	2020
Antal tillsvidareanställda	9 555	9 376
därav män, %	26,1	25,8
därav kvinnor, %	73,9	74,2
Antal tidsbegränsade anställningar med månadslön	1 220	1 236
därav män, %	30,9	30,9
därav kvinnor, %	69,1	69,1
Totalt	10 775	10 612

Ålderstruktur på medarbetarna 2021, procent av totalen

Helsingborgs stad

Antal anställda

	2021	2020
Antal tillsvidareanställda	8 346	8 205
därav män, %	20,4	20,2
därav kvinnor, %	79,6	79,8
Årsarbetare ¹⁾	8 042	7 891
Antal tidsbegränsade anställda med månadslön	1 069	1 108
därav män, %	28,2	27,3
därav kvinnor, %	71,8	72,7
Årsarbetare ¹⁾	964	1 002
Genomsnittligt antal tidsbegränsade anställda - Timav-lönade	2 355	2 584
därav män, %	25,0	23,3
därav kvinnor, %	75,0	76,7
Årsarbetare ¹⁾	492	517

¹⁾ Antal årsarbetare räknas fram med hjälp av den överenskomna syssel-sättningsgraden för månadsavlönade. För timavlönade beräknas årsarbetar-siffran utifrån antal arbetade timmar per månad dividerat med 165, vilket är schablonen för en heltidssysselsättning för en månad.

Helsingborgs stad har väldigt många kompetenser, totalt är **740** olika yrken representerade hos oss. Ungefär 70 av procent av medarbetarna utgör tillsammans de tio största yrkesgrupperna

De tio största yrkesgrupperna ¹⁾

Yrkesgrupp	Antal medarbetare
Undersköterskor, skötare	1 323
Grundskolelärare	1 019
Förskollärare	746
Stödassistenter och stödpedagoger m.fl.	664
Handläggare	584
Övrigt lärararbete	520
Ledningsarbete	469
Administratörer	439
Socialsekreterare	398
Barnskötare	390

¹⁾ Sett till antalet anställda

Sjukfrånvaro i Helsingborgs stad, procent av tillgänglig tid

Kön/åldersgrupp	2021	2020
Kvinnor		
29 år eller yngre	6,8	7,8
30-49 år	6,8	8,2
50 år eller äldre	8,3	6,5
Totalt kvinnor	7,5	8,7
Män		
29 år eller yngre	5,6	6,5
30-49 år	4,4	5,0
50 år eller äldre	5,2	6,2
Totalt män	4,9	5,6
Samtliga anställda		
29 år eller yngre	6,4	7,4
30-49 år	6,3	7,5
50 år eller äldre	7,7	8,8
Totalt	6,9	8,0
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro (mer än 60 dagar)	31,9	30,6
- därav kvinnor	33,2	31,8
- därav män	24,7	23,8

Genomsnittlig sysselsättningsgrad, procent

	2021	2020
Deltidsanställda månadsavlönade		
Kvinnor	78,0	78,8
Män	73,2	74,0
Totalt	77,3	78,1
Samtliga månadsavlönade		
Kvinnor	95,7	95,5
Män	96,7	96,6
Totalt	95,9	95,7

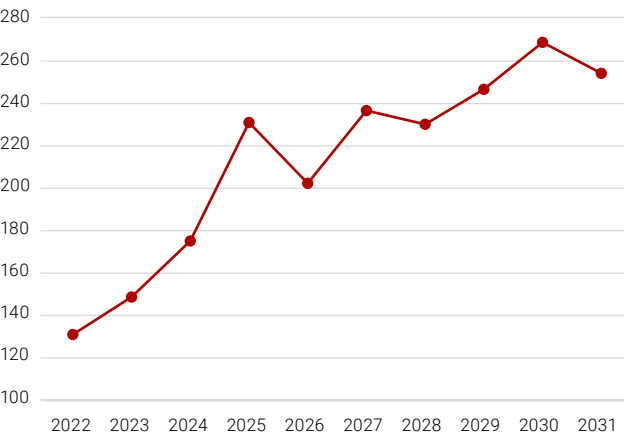
Pensionsavgångar

Av Helsingborgs stads tillsvidareanställda valde 198 stycken medarbetare att avsluta sin anställning med ålderspension under 2021, fördelade över cirka 103 olika befattningar.

Befattningar med störst andel pensionsavgångar är undersköterska (12,1%), förskollärare (6,1%), barnskötare (5,1%) och sjuksköterska (3,0%).

Möjliga pensionsavgångar inom kommande 10-årsperiod
Vid beräkning av Helsingborgs stads tillsvidareanställdas möjliga pensionsavgångar vid 65 års ålder under den kommande 10-årsperioden ser fördelningen ut enligt diagrammet nedan.

Antal möjliga pensionsavgångar inom kommande 10-års period

Hållbart medarbetarengagemang (HME) i kommunen totalt

	2021	2020
Medarbetarengagemang - totalindex	82	81
Medarbetarengagemang - ledarskapsindex	81	80
Medarbetarengagemang - motivationsindex	82	81
Medarbetarengagemang - styrningsindex	83	82

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

En årlig enkät som alla medarbetare i Helsingborgs stad har möjlighet att svara på mäter det som kallas hållbart medarbetarengagemang. Det handlar om både medarbetarnas engagemang och chefernas och organisationens förmåga att skapa och ta tillvara engagemang. Resultatet har varit väldigt jämnt de senaste åren och visar att medarbetarna är engagerade.

Förväntad utveckling

Framtid

Vi lever i en speciell tid. Coronapandemin har varat längre och påverkat oss mer än de flesta av oss trodde var möjligt och vi vet ännu inte vilka större förändringar som kommer att vara bestående. Vi är på väg in i ett nytt normalläge där nya möjligheter visar sig i spåren av pandemin.

De senaste två årens accelererande digitalisering har hjälpt oss att ta fram helt nya arbetssätt och tekniska verktyg. Vi har utvecklat och snabbat upp vår förmåga att ta beslut och testa nya lösningar. Vi har visat att det går att utmana invanda "sanningar" om hur vi kan bedriva vår kärnverksamhet. Nu måste vi ta vara på de nya möjligheterna och fortsätta hålla ett högt tempo i vårt utvecklings- och innovationsarbete.

Men vi har fortfarande stora utmaningar framför oss. Den kanske allra största är klimatutmaningen där Helsingborg nu är med och sätter tuffa mål tillsammans med andra städer i världen. Vi siktar på att vara klimatneutrala redan 2030. Städerna behöver kliva fram och driva omställningen mot ett mer hållbart samhälle men det är en komplex utmaning som kräver att vi samverkar med vår omvärld. Att vi vill vara klimatneutrala om åtta år skapar också tryck på hela vårt hållbarhetsarbete, hur vi driver våra verksamheter och hanterar vår samhällsinfrastruktur på ett långsiktigt hållbart sätt.

År 2022 är det dags för vår internationella stadsmässa H22 City Expo som handlar om just detta, hur vi öppnar upp för ökad samverkan över bransch- och sektorsgränser för att utveckla en hållbar och omtänksam stad. Stadsmässan är en viktig milstolpe på vägen mot vision Helsingborg 2035.

Staden

Stadens ekonomi är fortsatt mycket god med ett resultat som i flera år legat på en stabil nivå. Soliditeten är hög och upplåningen per helsingborgare är mycket låg. Helsingborg har en av de starkaste balansräkningarna bland landets 290 kommuner och har fortsatt kreditvärdighetsbetyget AAA enligt Standard & Poor's (internationell kreditvärdighetsbedömare).

Staden arbetar utifrån följande förutsättningar:

- Stadens resultat ska årligen uppgå till minst två procent av stadens totala skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.
- Stadens investeringar ska över tid täckas av motsvarande kassaflöde.
- Den goda soliditeten ska bibehållas.
- Nettokostnaden (externa intäkter minus total kostnad) i den skattefinansierade verksamheten ska täckas av de samlade skatteintäkterna.

För att ytterligare stärka stadens ekonomi har Öresundskraft under 2021 delat ut 110 miljoner kronor till Helsingborgs Stads Förvaltnings AB. Beloppet kommer att delas ut till staden från 2022 och framåt. För 2022 har kommunfullmäktige beslutat att använda 36,8 miljoner kronor för särskilda satsningar inom skola, vård- och omsorg och integration samt för att minska ungdomsarbetslösheten, öka tryggheten, bedriva dialog med invånarna och göra centrala Helsingborg mer levande.

Det totala investeringsutrymmet för hela staden den kommande sjuårsperioden är 7 203 miljoner kronor. Det finns också beslut om att använda kommande års utdelningar från Dunker-stiftelsen till att bygga ett badhus i Oceanhamnen.

Koncernbolagen

Världens samlade bruttonationalprodukt förväntas öka i det långa perspektivet eftersom ekonomin är globaliserad och världens befolkning växer. För Helsingborgs Hamn innebär detta ökade godsvolym, något som kräver att kapaciteten i hamnen höjs. Om containerhamnen flyttas söderut kommer bolaget att kunna hantera större volymer på en mindre yta samtidigt som det blir möjligt att bygga exempelvis bostäder nära havet.

Helsingborgshem ska under de kommande åren fortsätta arbetet för att öka tryggheten och trivseln och en balanserad sund bostadsmarknad. Bolaget ska också ta tillvara sina kunders idéer och engagemang och utnyttja digitaliseringens möjligheter. Värdena på fastigheter i Helsingborg har ökat kraftigt flera år, med undantag för 2020. Bolaget bedömer att utvecklingen under de närmaste åren kommer att bli mer balanserad.

Helsingborg Arena och Scen AB bedriver verksamheter som till stor del finansieras av det offentliga. Coronapandemin har i mycket hög utsträckning påverkat bolagets möjlighet och förmåga att genomföra sin ordinarie verksamhet. Första kvartalet 2022 kommer bolaget att ha både lägre intäkter och lägre volymer än vad man planerat för. Helsingborg Arena och Scen AB kommer därför att behöva anpassa 2022 års ekonomiska planering för att kunna parera detta.

Öresundskraft AB befinner sig i en bransch som är mitt uppe i en historisk omställning, pådriven av klimatfrågan och digitaliseringen. För ett traditionellt energibolag som Öresundskraft innebär det såväl utmaningar som möjligheter och bolaget har under ett antal år arbetat med att positionera sig i denna nya affärsmiljö. Öresundskrafts strategi "En plan för en planet", som sjösattes 2020, bygger på tidigare strategiska inriktning men med fokus på hållbara och resurseffektiva energi- och kommunikationslösningar.

Befolkning

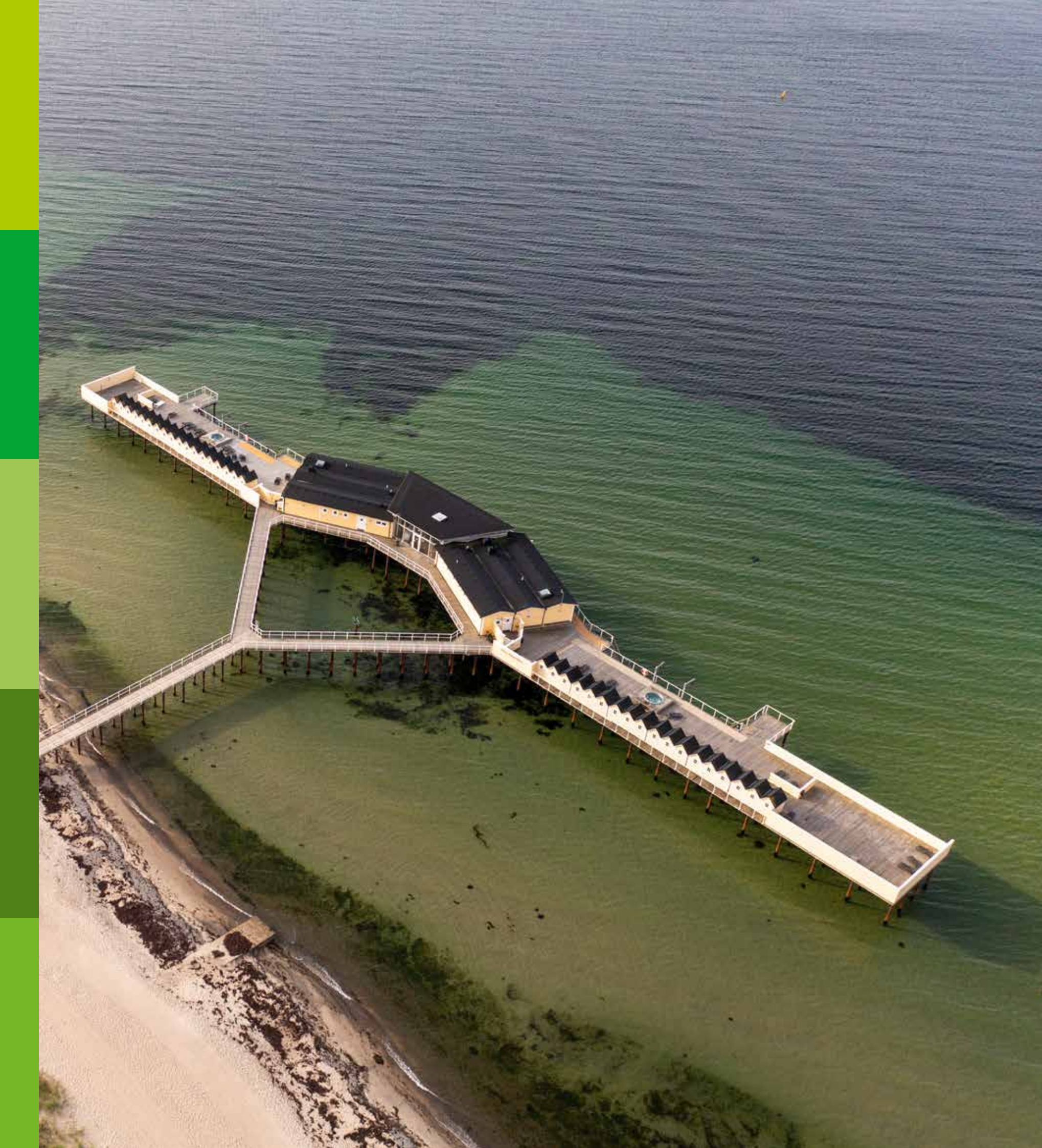
I den senaste befolkningsprognosen beräknas kommunens befolkning uppgå till över 170 000 personer 2035. Det innebär en årlig genomsnittlig ökning med drygt 1 500 personer. Alla åldersgrupper förväntas öka, men det är de som är äldre än 80 år som ökar procentuellt mest. Åldersgruppen 0-19 år beräknas öka med 13 procent eller 4 500 personer fram till 2035 jämfört med 2021. Samtidigt ökar gruppen som fyllt 80 år med 52 procent eller 3 900 personer. Detta medför behov av ytterligare lokaler, framför allt boende för äldre, förskolor och grundskolor.

Kommunal ekonomi

SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) bedömer att ekonomin fortsätter att återhämta sig, men att nivån på bruttonationalprodukten fortfarande ligger under vad som bedöms varit fallet om vi inte hade haft någon pandemi. Men en god skatteunderlagsutveckling och en dämpning av de ökade demografiska välfärdsbehoven gör att de närmaste åren ser förhållandevis bra ut för kommunerna. Men man konstaterar att antalet arbetade timmar fortfarande är lägre än innan pandemin, vilket påverkar kommunernas inkomster negativt. SKR ser också en risk för att antalet långtidsarbetslösa ökar varaktigt som en följd av pandemin.

Foto: David Lundin

Ekonomisk redovisning

Här presenteras resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och tillhörande noter för kommunkoncernen Helsingborg samt Helsingborgs stad. Du hittar också driftsredovisning och investeringsredovisning. Avslutningsvis har vi förslaget till hur 2021 års resultat ska disponeras samt revisionsberättelsen för 2021.

Mer ekonomisk information hittar du i förvaltningsberättelsen.

Resultaträkning, mnkr

	Not	Koncernen		Staden	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	3	7 266	6 345	2 351	2 344
Verksamhetens kostnader	4, 5	-13 657	-12 525	-9 852	-9 506
Av- och nedskrivningar	6	-1 223	-1 198	-581	-563
Jämförelsestörande poster	7	-81	-31	-64	-77
Verksamhetens nettokostnad		-7 695	-7 409	-8 146	-7 802
Skatteintäkter	8	6 872	6 432	6 872	6 432
Generella statsbidrag och utjämning	9	2 005	1 971	2 005	1 971
Skattenetto		8 877	8 403	8 877	8 403
Verksamhetens resultat		1 182	994	731	601
Finansiella intäkter	10	50	63	94	93
Finansiella kostnader	11	-98	-85	-74	-60
Jämförelsestörande poster	12	-	-	96	49
Finansnetto		-48	-22	116	82
Resultat efter finansiella poster		1 134	972	847	683
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		1 134	972	847	683
Årets resultat exklusive förändring av pensionsavsättning före 1998	13	1 082	917	795	628
Årets balanskravsresultat	14	-	-	787	626

Kassaflödesanalys, mnkr

	Not	Koncernen		Staden	
		2021	2020	2021	2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		1 134	972	847	683
Återföring av av- och nedskrivningar		1 226	1251	584	616
Förändring av avsättningar		-26	6	-46	-69
Justering för erhållen utdelning		-	-	-96	-49
Justering för ej likviditetspåverkande poster	15	-56	-21	-22	-15
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		2 278	2 208	1 267	1 166
Förändring av rörelsekapital					
Ökning (-) / minskning (+) av lager, förråd och exploateringsmark		-3	374	12	369
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar		-609	-6	-78	-46
Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga skulder		-3	-355	-350	-265
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital		-615	13	-416	58
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 663	2 221	851	1 224
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	16	-1	0	-1	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	16	-2 445	-2 207	-1 298	-1 129
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		63	76	63	76
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	17	36	162	6	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	16	-70	-74	-8	-49
Försäljning av/utdelning från finansiella anläggningstillgångar		4	2	4	51
Ökning (-)/minskning (+) av finansiella placeringar	18	-960	-1 597	-950	-1600
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-3 373	-3 638	-2 184	-2 651
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		-1 710	-1 417	-1 333	-1 427
Finansieringsverksamheten					
Ökning (+) / minskning (-) av långfristiga räntebärande lån		1 589	-360	1 554	-346
Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga räntebärande lån		54	2 204	190	2 384
Ökning (+) / minskning (-) av övriga långfristiga skulder		28	-268	87	-266
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar		97	-9	-434	-216
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		1 768	1 567	1 397	1 556
Årets kassaflöde		58	150	64	129
Likvida medel vid årets början	19	163	13	139	10
Likvida medel vid årets slut	19	221	163	203	139
Nettolikviditet vid årets början - tillgång (+) / skuld (-)	19	-7 160	-6 782	-840	-503
Nettolikviditet vid årets slut - tillgång (+) / skuld (-)	19	-7 563	-7 160	-1 147	-840

Balansräkning, mnkr

	Not	Koncernen		Staden	
		2021	2020	2021	2020
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Goodwill, nyttjanderätter och liknande rättigheter	20,21	19	18	3	3
Summa immateriella anläggningstillgångar		19	18	3	3
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	22	17 867	16 911	10 045	9 450
Maskiner och inventarier	23	4 557	4 372	514	312
Pågående nyanläggningar	24	1 639	1 608	688	780
Summa materiella anläggningstillgångar		24 063	22 891	11 247	10 542
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar	25	193	123	6 164	6 160
Långfristiga fordringar	26	318	415	6 965	6 531
Summa finansiella anläggningstillgångar		511	538	13 129	12 691
Summa anläggningstillgångar		24 593	23 447	24 379	23 236
Omsättningstillgångar					
Lager, förråd och exploateringsmark	27	125	122	24	36
Kortfristiga fordringar	28	2 282	1 673	955	877
Kortfristiga placeringar	29	2 561	1 601	2 550	1 600
Kassa och bank		221	163	203	139
Summa omsättningstillgångar		5 189	3 559	3 732	2 652
Summa tillgångar		29 782	27 006	28 111	25 888
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat		1 134	972	847	683
Övrigt eget kapital		10 989	10 017	11 396	10 713
Summa eget kapital	30	12 123	10 989	12 243	11 396
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	31	2 436	2 477	2 358	2 404
Uppskjuten skatt	32	756	742	-	-
Övriga avsättningar	33	68	67	28	28
Summa avsättningar		3 260	3 286	2 386	2 432
Långfristiga skulder					
Långfristiga räntebärande lån	34	6 430	4 841	6 128	4 574
Övriga långfristiga skulder	35	880	852	877	849
Summa långfristiga skulder		7 310	5 693	7 005	5 423
Kortfristiga skulder					
Kortfristiga räntebärande lån	34	4 217	4 163	4 835	4 645
Övriga kortfristiga skulder	36	2 872	2 875	1 642	1 992
Summa kortfristiga skulder		7 089	7 038	6 477	6 637
Summa skulder		14 399	12 731	13 482	12 060
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		29 782	27 006	28 111	25 888
Ställda säkerheter		-	-	-	-
Ansvarsförbindelser					
Pensioner och liknande förpliktelser	37	24	25	23	24
Borgensåtagande	38	425	417	425	417
Derivatinstrument	39	86	143	-	6
Leasing (operationell)	40	1 034	1 042	1 031	1 010
Övriga ansvarsförbindelser	41	296	416	11	11

Noter

1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) samt rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR) om inget annat anges. För det avsteg staden valt att göra från gällande redovisningsregler och rekommendationer, se avsnitt Avvikande redovisningsprincip.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkter värderas till verkligt värde och motsvarar de belopp som har erhållits eller kommer att erhållas för en tjänst eller vara som levererats till extern part. I stadens verksamhet är detta bland annat i form av avgifter, hyror och andra verksamhetsrelaterade intäkter. Utöver detta erhåller staden även skatteintäkter samt intäkter i form av generella statsbidrag, kommunalekonomiska utjämningar och fastighetsavgifter. Dessa intäkter är huvudsakligen reglerade genom lag. Samtliga intäkter redovisas först vid den tidpunkt när ersättningen och den tillhörande kostnaden kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna av transaktionen kommer att tillfalla staden.

Redovisade intäkter och kostnader periodiseras till den tidpunkt då en tjänst utförs, en vara levereras eller en viss händelse inträffar. Detta för att återspegla den faktiska ekonomiska innebörden i transaktioner och få en periodisering av inkomster respektive utgifter som är i enlighet med god redovisningssed.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser som är sällan förekommande och som är särskilt viktiga att notera vid jämförelse mellan olika redovisningsperioder. Med den motive- ringen särredovisas jämförelsestörande poster på egna rader i resultaträkningen.

Helsingborgs stad har valt att tillämpa en beloppsmässig gräns för vad som ska redovisas som jämförelsestörande poster. Gränsen för att resultat av sällan förekommande händelser ska beaktas som jämförelsestörande är satt till 40 miljoner kronor. Lägre belopp redovisas om det behövs för att göra jämförelsen mot föregående år rättvisande. Värdet är satt för att få en relevant och väsentlig nivå i förhållande till stadens ordinarie verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas i balansräkningen till anskaffningsvärde och med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärde ingår de utgifter som kommer av ett förvärv av en tillgång och utgifterna för att få tillgången på plats samt i sådant skick att den kan användas för sitt ändamål.

En förutsättning för att en investering ska klassificeras som anläggningstillgång är att den är avsedd att användas för sitt ändamål under minst tre år och att anskaffningsvärdet exklusive mervärdesskatt uppgår till mer än ett halvt prisbasbelopp. Uppfylls inte dessa förutsättningar kostnadsförs inköpet av en tillgång direkt.

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärde. För vissa kategorier av materiella anläggningstillgångar, där olika viktiga beståndsdelar i en enskild tillgång har väsentligt olika varierande livslängd, har den enskilda tillgången redovisningsmässigt delats upp på olika komponenter. Detta för att ge en mer rättvisande återspeglning av hur en tillgång faktiskt förbrukas eftersom viktiga beståndsdelar byts ut med olika tidsintervall under anläggningstillgångens totala livslängd. De kategorier av anläggningstillgångar där vi tillämpar komponentfördelning och komponentavskrivning är i huvudsak byggnader och infrastrukturrella investeringar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- goodwill 10 år
- nyttjanderätter och liknande immateriella rättigheter 3-22 år
- byggnader (inklusive komponentavskrivning) 10-100 år
- vatten- och avloppsledningar och markanläggningar (inklusive komponentavskrivning) 20-50 år
- maskiner och inventarier 3-26 år.

Mark och konst anses ha ett bestående värde och för dessa tillgångar redovisas inte några avskrivningar. Vidare ska uppmärksammas att vid tillämpning av komponentavskrivning finns inte ett enhetligt regelverk inom kommunkoncernen, utan staden respektive bolagen har sina egna riktlinjer för avskrivningstider. Goodwill förekommer endast i den sammanställda redovisningen. Posten utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde av koncernens andel av förvärvade nettotillgångar eller köpt inkräm.

Leasingavtal

Leasingavtal för anläggningstillgångar klassificeras antingen som finansiella eller operationella beroende på om leasinggivaren behåller alla väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den underliggande tillgången eller inte. Övergår dessa risker och fördelar till staden klassificeras leasingavtalet som finansiellt, annars som operationellt. En tillgång som disponeras enligt ett finansiellt leasingavtal redovisas som en anläggningstillgång i balansräkningen och förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som en skuld. Anläggningstillgången skrivs sedan av enligt plan över bedömd nyttjandeperiod, medan leasingavgifterna redovisas som räntekostnad och amortering av skuld.

Operationella leasingavtal redovisas inte i balansräkningen, utan för dessa avtal kostnadsförs leasingavgifterna linjärt i resultaträkningen över den avtalade leasingperioden.

Exploatering och exploateringsmark

Med exploateringsverksamhet avses anskaffning, bearbetning och iordningställande av mark för bostäder eller industrier. Denna typ av mark klassificeras som omsättningstillgång om staden har för avsikt sälja den. Mark som staden kommer att använda i egen verksamhet klassificeras däremot som anläggningstillgång. Exploateringsmark redovisas enligt lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av nettoförsäljningsvärdet eller anskaffningsvärdet.

Staden anpassade under 2020 sina processer för att från och med 2021 redovisa helt enligt RKR:s vägledning Redovisning av kommunal markexploatering. De pågående projekt som färdigställdes under 2020 har redovisats enligt den äldre modellen. Vid övergången till ny princip 2020 gjordes en retroaktiv justering av exploateringsintäkter före 2019. Det innebar att 969 miljoner kronor löstes upp från övriga kortfristiga skulder mot ingående eget kapital 2020.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Finansiella skulder tas upp till nominellt värde. Det sker ingen periodisering av tillhörande transaktionskostnader med motiveringen att dessa inte uppgår till en väsentlig del i förhållande till de underliggande skulderna.

Finansverksamheten följer den finanspolicy som kommunfullmäktige fastställer årligen. Inom ramen för policyn finns utarbetade riktlinjer och reglementen i vilka det framgår att säkring ska ske i verksamheten utifrån vissa givna förutsättningar. I enlighet med detta kan staden använda derivat med syfte att säkra ränteförändringar. Inom kommunkoncernen förekommer även andra säkringsformer, exempelvis för valuta. Säkringsredovisning tillämpas fullt ut vilket innebär att derivat inte värderas enligt lägsta värdets princip.

I finansiella anläggningstillgångar ingår även aktier och andelar. I begreppet andelar redovisas stadens innehav av bostadsrätter, de tas upp till anskaffningsvärdet.

Pensioner

Förpliktelser för förmånsbestämda pensionsåtaganden till anställda i kommunen beräknas med tillämpning av RIPS 19, det vill säga den beräkningsmodell för pensionsförpliktelser som är antagen av Sveriges kommuner och regioner. Dessa pensionsförpliktelser ska enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning redovisas som en ansvarsförbindelse till den del pensionsförmånen har intjänats före år 1998. Pensioner intjänade år 1998 eller senare ska redovisas som en avsättning i balansräkningen. Helsingborgs stad har valt att avvika från denna redovisningsprincip genom att även redovisa pensionsförmåner intjänade före år 1998 som en avsättning.

Detta är en anpassning till gängse krav och praxis inom näringslivet och övriga samhällssektorer. Stadens avsikt med att redovisa hela pensionsförpliktelsen som en avsättning i balansräkningen är att ge en mer fullständig bild av stadens skulder och kostnader, och därmed även ge ett bättre underlag för stadens ekonomiska planering. Avsättningen för pensioner inklusive löneskatt intjänade före 1998 uppgår till 2 217 (2 269) miljoner kronor.

Hela förändringen av pensionsavsättning intjänad före år 1998 redovisas som en förändring av pensionsavsättning, även den finansiella delen. Syftet med detta är att skapa en större tydlighet i stadens resultaträkning kring verksamhetens nettokostnader och finansnetto. Resultateffekten är positiv och uppgick 2021 till 52 (55) miljoner kronor.

Utöver skuldförda pensionsförpliktelser finns även vissa ansvarsförbindelser för pensionsrelaterade åtaganden. Dessa avser i huvudsak pensionsutfästelse till visstidsförordnade, vilka inte kan fastställas med säkerhet i förtid eftersom de framtida pensionsutbetalningarna bland annat kan komma att påverkas av personens övriga inkomster. Av denna anledning beräknas och redovisas utfästelser om visstidspension som en ansvarsförbindelse fram till den tidpunkt då åtagandet anses uppfylla kriterierna för att redovisas som en avsättning, det vill säga att förpliktelsen ses som sannolik istället för möjlig.

Pensionsavsättningarna som redovisas i de bolag som staden äger avser förmånsbestämda pensionsplaner och redovisas till de belopp som beräknas av KPA eller försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. I de fall bolagen betalar försäkringspremier för att finansiera ersättningar efter avslutad anställning redovisas pensionsplanen som en avgiftsbestämd plan enligt gällande förenklingsregler.

Avsättningar

Utöver avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser redovisas även övriga avsättningar på balansräkningens skuldsida och de relaterar i huvudsak till miljömässiga eller infrastrukturrella åtaganden. Dessa avsättningar intäktsförs på ett sätt som gör att de möter de framtida utgifterna för att fullgöra de formella åtagandena i fråga.

För att ett åtagande ska redovisas som avsättning ska det ha grund i en förpliktelse som uppstått till följd av en specifik händelse, vara en förpliktelse vars omfattning kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och det ska vara mer än troligt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera det. Vidare måste åtagandet vara en formell förpliktelse – grundat på avtal, lagstiftning eller annan laglig grund – för att få redovisas som avsättning.

Sammanställd redovisning

Sammanställd redovisning (som är den kommunala motsva-
righeten till koncernredovisning) upprättas med syfte att ge en
samlad bild av kommunens totala verksamhet, oavsett om den
bedrivs inom förvaltningsorganisationen eller i bolagsform. På så
vis skapas en neutral redovisning som underlättar och möjliggör
jämförelser mellan olika kommuners totala verksamhet.

För att ett bolag ska ingå i den sammanställda redovisningen
krävs att kommunen direkt eller indirekt har ett varaktigt bestäm-
mande, alternativt betydande inflytande över bolaget. Definitio-
nen av bestämmande eller betydande inflytande är vanligtvis att
minst 20 procent av bolagets röstvärde kontrolleras, men graden
av inflytande kan också grundas på avtalsmässiga förhållanden
eller motsvarande. Ett bolag kan ändå anses vara ett koncernfö-
retag om det har en särskild betydelse för kommunens verksam-
het eller ekonomi. Företag som samägs med annan kommun
och vars verksamhet är en kommunal angelägenhet ska anses
ha särskild betydelse för kommunens verksamhet såvida inte
omslutning och omsättning utgör mindre än två procent av
skatter och generella bidrag. Stadens innehav redovisas i not 25
"Aktier och andelar".

Den sammanställda redovisningen har upprättats utifrån
förvärvsmetoden och med tillämpning av proportionell konsoli-
dering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapital som fanns
i ett bolag vid anskaffningstillfället elimineras till sin helhet och
därmed inte ingår i kommunkoncernens eget kapital. Endast den
del av eget kapital i det enskilda bolaget som uppkommit efter
förvärvstidpunkten redovisas i den sammanställda redovisning-
en. Den proportionella konsolideringen innebär att då ett bolag
inte ägs till fullo inkluderas endast den ägda andelen av respekti-
ve räkenskapspost i den sammanställda redovisningen.

Med syfte att få en jämförbar grund ska den sammanställda
redovisningen upprättas med enhetliga redovisningsprinciper.
Till följd av att olika redovisningslagstiftningar och rekommenda-
tioner tillämpas för staden respektive ägda bolag, så sker inför
konsolideringen justeringar utifrån de kommunala redovisnings-
principerna då effekterna vid användande av olika principer får
väsentlig betydelse. Vidare sker i samband med konsolideringen
eliminering av interna transaktioner, interna mellanhavanden och
eventuella realisationsresultat vid intern överlåtelse av anlägg-
ningstillgångar. Det kan även tilläggas att stadens internbank
hanterar upplåning och utlåning till de kommunala bolagen.
Dessa poster redovisas som koncernmellanhavanden i staden
mot respektive bolag.

Obeskattade reserver i ägda bolag

De bolag som ägs direkt eller indirekt av staden där det finns
obeskattade reserver betraktas detta i balansräkningen dels som
eget kapital 79,4 procent och dels som latent skatt 20,6 procent.

Avvikande redovisningsprincip

Staden har valt att göra avsteg från gällande redovisningsregler
och rekommendationer enligt nedan:

- Pensionsförpliktelser intjänade före år 1998 redovisas i
staden som en avsättning och inte som en ansvarsförbindel-
se. Detta är en avvikelse mot lag (2018:597) om kommunal
bokföring och redovisning, kapitel 6 § 4. Se vidare avsnittet
"Pensioner" för motivering. Effekten är att resultatet är 52 (55)
miljoner kronor högre än om redovisning skett enligt lagen.
Skulden i balansräkningen uppgår till 2 217 (2 269) miljoner
kronor.

2. Uppskattningar och bedömningar

Koncernen gör vissa antagande om framtiden och vissa upp-
skattningar och bedömningar per balansdagen som har särskild
betydelse för värdering av tillgångar och skulder i balansräkning-
en. Koncernen bedömer att inga av de tillgångs- och skuldebellopp
som redovisas är förknippade med en risk att behöva justeras i
väsentlig grad nästkommande år.

Nyttjandeperiod immateriella och materiella anläggningstill-
gångar

Nyttjandeperioden baseras på historisk kunskap om tillgångar-
nas nyttjandeperiod. Nyttjandeperiod samt bedömda restvärden
prövas varje balansdag och justeras vid behov. Redovisade
värden per balansdag se not 20-24.

Prövning av nedskrivningsbehov för immateriella och materiel-
la anläggningstillgångar

Nedskrivningar görs om det finns en indikation på att tillgång-
ens värde är lägre än dess redovisade värde. Indikationer som
kan leda till en nedskrivningsprövning är till exempel externa
indikationer på att marknaden förändrats eller teknologin har ut-
vecklats. Interna indikatorer kan vara sämre avkastning än väntat
eller omstruktureringar som påverkar tillgången. Varje år tittar
koncernen på de affärer som finns och om det skett något under
året som förändrat utvecklingen och kassaflödet på någon affär.
Återföring görs om skälen som låg till grund för nedskrivningen
har ändrats.

Beträffande dotterbolaget Helsingborgshem AB görs mark-
nadsvärdering av bolagets förvaltningsfastigheter varje år. Om
indikation finns på att anläggningstillgångarnas marknadsvärde
understiger redovisade värden med mer än 10 procent och
värdenedgången kan antas bestående görs nedskrivning över
resultaträkningen. Tidigare gjord nedskrivning återförs om det
inte längre finns skäl för den.

Jämförelsestörande poster

Helsingborgs stad har valt att tillämpa en beloppsmässig gräns
för vad som ska redovisas som jämförelsestörande poster.
Gränsen för att resultat av sällan förekommande händelser ska
beaktas som jämförelsestörande är satt till 40 miljoner kronor.
Lägre belopp redovisas om det behövs för att göra jämförel-
sen mot föregående år rättvisande. Värdet är satt för att få en
relevant och väsentlig nivå i förhållande till stadens ordinarie
verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader.

Kundfordringar

Helsingborgs stad tillämpar en princip där kundfordringar skrivs
ned med 100 procent om förfallodagen är äldre än 180 dagar. Ut-
över det sker även reservation för osäkra kundfordringar utifrån
bedömning på individuell kundnivå.

3. Verksamhetens intäkter, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	3 900	3 109	21	20
Taxor och avgifter	789	733	625	587
Hyror och arrenden	1 472	1 445	364	360
Försäljning av verksamhet	326	312	326	312
Statliga bidrag	722	796	679	757
EU-bidrag	4	10	3	10
Övriga bidrag	78	134	77	127
Exploateringsintäkter 1)	214	132	214	132
Realisationsvinster	12	1	5	0
Övriga intäkter	220	103	37	39
Avgår koncerninterna intäkter	-471	-430	-	-
Summa	7 266	6 345	2 351	2 344

1) Se även not 27

	Koncernen	
Koncerninterna intäkter	2021	2020
Helsingborgs stad	143	101
Helsingborgs Arena och Scen AB	45	27
Helsingborgs Hamn AB	9	3
Helsingborgshem AB	31	35
Öresundskraft AB med underkoncern	198	221
Nordvästra Skånes Renhållnings AB	32	30
Övriga	14	13
Summa	471	430

Återställningsfond

Beräkning av förväntad kostnad för att återställa deponier sker
årligen i Nordvästra Skånes Renhållnings AB för att fastställa
aktuellt avsättningsbehov till återställningsfond. De senast
genomförda återställningarna av deponier följer de kostnadsupp-
skattningar som ligger till grund för fonderingen.

Effekter av elnätsregleringen

I koncernen finns elnätsverksamhet som regleras av föreskrifter
från Energimyndigheten. De avgifter som elnätsverksamheten
tar ut av sina kunder ligger, enligt vad som kan uppskattas under
pågående reglerperiod, inom ramen för vad som är tillåtet. Om
över- eller underdebitering skulle uppkomma regleras detta inom
ramen för kommande reglerperiod.

4. Verksamhetens kostnader, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Löner, arvoden och ersättningar	4 388	4 194	3 725	3 581
Sociala avgifter enligt lag och avtal	1 450	1 415	1 227	1 205
Pensioner och liknande förpliktelser	393	394	324	329
Övriga personalkostnader	60	47	16	17
Barnomsorg, entreprenad	472	456	472	456
Undervisning, entreprenad	881	812	881	812
Äldre- och handikappomsorg, entreprenad	424	426	424	426
Övriga entreprenader och köp av verksamhet	714	670	714	670
Lokal- och markhyror	338	363	253	279
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	4 466	3 714	1 368	1 331
Lämnade bidrag samt försörjningsstöd	496	487	496	487
Exploateringsverksamhet, markförvärv med mera ¹⁾	13	-63	13	-63
Omfört till jämförelsestörande	-69	-24	-61	-
Aktuell skatt	71	13	-	-
Uppskjuten skatt ²⁾	13	58	-	-
Avgår koncerninterna kostnader	-453	-437	-	-
Summa	13 657	12 525	9 852	9 530
Medelantalet årsanställda ³⁾	10 755	10 614	9 498	9 410

1) Se även not 27

2) Uppskjutna skatter är huvudsakligen hänförliga till skillnader mellan tillgångars bokförda och skattemässiga värden. Gällande skattesats 2020 är 21,4 procent och 2021 20,6 procent.

3) Vid beräkning av medelantalet årsanställda i koncernen har Nordvästra Skånes Renhållnings AB medräknats till 52 procents andel, Ängelholm Helsingborgs Flyg-plats Holding AB-koncernen till 42 procents andel och Sydvaatten AB till 15 procents andel för att återspegla den proportionellt konsoliderade personalkostnaden i bolaget.

	Koncernen	
	2021	2020
Koncerninterna kostnader		
Helsingborgs stad	171	177
Helsingborgs Arena och Scen AB	49	46
Helsingborgs Hamn AB	26	31
Helsingborgshem AB	130	117
Öresundskraft AB med underkoncern	47	40
Nordvästra Skånes Renhållnings AB	29	26
Övriga	1	0
Summa	453	437

5. Arvoden och ersättningar till stadens ledning, tkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Lön kommunalråd	5 620	5 499	5 620	5 499
Lön och arvode förtroendevalda	17 238	16 407	17 238	16 407
	22 858	21 906	22 858	21 906
varav lön kommunstyrelsens ordförande	1 171	1 147	1 171	1 147
Lön stadsdirektör	1 852	1 750	1 852	1 750

6. Av- och nedskrivningar, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar goodwill	-	-	-	-
Avskrivningar nyttjanderätter och liknande rättigheter	2	3	1	3
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	764	740	501	480
Avskrivningar maskiner och inventarier	456	432	77	72
Nedskrivningar/återförda nedskrivningar	1	23	2	8
Summa	1 223	1 198	581	563

7. Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnad, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Nedskrivningar/återförda nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar ¹⁾	-9	10	-	-
Realisationsresultat försäljning fastigheter Helsingborgshem AB	-8	36	-	-
Överavskrivning ²⁾	-3	-53	-3	-53
Innovationskostnader och kostnader för H22 City Expo ³⁾	-61	-24	-61	-24
Summa	-81	-31	-64	-77

1) Beloppet 2021 är ett netto av nedskrivningar på 32 mnkr och återförda nedskrivningar på 23 mnkr. Beloppet 2020 är ett netto av nedskrivningar på 35 mnkr och återförda nedskrivningar på 45 mnkr. Samtliga belopp avser byggnader i Helsingborgshem AB.

2) De anläggningar som finansieras via bidrag från Dunkerfonderna skrivs årligen av med samma belopp som erhållet bidrag. Den del som överstiger planenlig avskrivning redovisas som jämförelsestörande.

3) De kostnader för innovationer och stadsmässa som finansieras via utdelning från Helsingborgs Förvaltnings AB redovisas som jämförelsestörande (se även jämförelsestörande finansiella intäkter).

8. Skatteintäkter, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär skatteintäkt innevarande år	6 677	6 573	6 677	6 573
Preliminär slutavräkning innevarande år	24	-106	24	-106
Slutavräkningsdifferens föregående år	171	-35	171	-35
Summa	6 872	6 432	6 872	6 432

Preliminär skatteintäkt innevarande år motsvaras av de preliminära skatteinbetalningar som kommit kommunen till godo under räkenskapsåret. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras i enlighet med RKR R2 på Sveriges Kommuner och Regioners publicerade prognos i december månad respektive år.

9. Generella statsbidrag och utjämning, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämningsbidrag	1 392	1 360	1 392	1 360
Kostnadsutjämningsbidrag	60	65	60	65
Införandebidrag	-	44	-	44
Regleringsbidrag	443	151	443	151
Övriga statsbidrag	71	277	71	277
Flyktingbidrag	-	33	-	33
Kommunal fastighetsavgift	245	237	245	237
LSS-utjämning	-206	-196	-206	-196
Summa	2 005	1 971	2 005	1 971

I inkomstutjämnningen sker en utjämning av skatteinkomster mellan kommuner. Inkomstutjämnningen beräknas utifrån skillnaden mellan den egna skattekraften och ett skatteutjämningsunderlag som motsvarar 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i landet. Stadens egen skattekraft för året efter beskattningsåret var 95,3 (95,4) procent av medelskattekraften i riket.

Genom kostnadsutjämningsbidrag jämnas de kostnader ut som styrs av faktorer som kommunerna inte själva kan påverka. Dessa faktorer är åldersstruktur, etnicitet, socioekonomi och geografi.

Ett särskilt införandebidrag fanns under 2020 för att begränsa den negativa effekten av den ändrade beräkningsmodellen för kostnadsutjämning.

I regleringsavgiften sker en reglering mellan kommunerna och staten av de medel staten tillskjuter och de som betalas ut i inkomstutjämnningen..

I övriga statsbidrag ingår generella ovillkorade bidrag som inte behöver återredovisas. I posten 2021 ingår skolmiljarden och bidraget för en god vård av äldre. Det stora beloppet 2020 avser generella statsbidrag på grund av coronapandemin. Tilldelningen byggde på antal invånare i kommunen.

Införandet av kommunal fastighetsavgift år 2008 var neutralt för varje enskild kommun. Intäkterna av den kommunala fastighetsavgiften fördelades då lika mellan kommunerna med 1 314,52 kronor per invånare. Avgiften indexuppräknas utifrån taxeringsvärdena löpande varje år och den faktiska förändringen av ökningen i respektive kommun läggs till beloppet från år 2008. .

Verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är obligatorisk för kommuner. För att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan kommuner för denna typ av verksamhet finns ett utjämnningssystem, vilket utjämnar kostnaderna för stöd och service till vissa funktionshindrade. Utjämnningssystemet är reglerat genom lag och baseras bland annat på antalet verkställda beslut/insatser samt strukturella skillnader.

10. Finansiella intäkter, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ränteintäkter	45	36	40	30
Ränteintäkter, kommunala koncernföretag	-	-	50	54
Borgensavgifter	0	0	1	1
Övriga finansiella intäkter	5	27	4	8
Summa	50	63	94	93

11. Finansiella kostnader, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader	74	70	49	47
- varav kostnad för ränteswappar i den löpande verksamheten	30	25	4	3
Räntekostnader på pensionsavsättningar	2	4	2	3
Nedskrivning aktier i Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB	-	-	5	-
Övriga finansiella kostnader	22	11	18	10
Summa	98	85	74	60

Redovisad räntekostnad är nettot av underliggande ränta och tillämpade räntederivat. För mer information om räntor och räntederivat, se not 34.

12. Jämförelsestörande finansiella poster, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Utdelning från dotterbolag ¹⁾	-	-	35	25
Utdelning från Helsingborgs Förvaltnings AB ²⁾	-	-	61	24
Summa	-	-	96	49

¹⁾ Liksom 2020 har en utdelning erhållits från Helsingborgshem AB för att i enlighet med §5:1 lag om allmännyttiga bostadsbolag täcka del av driftskostnader för bostäder till personer som Helsingborgs stad har ett särskilt ansvar att tillhandahålla bostäder för. Utdelningen uppgår till 35 (25) mnkr.

²⁾ Utdelning från Helsingborgs Stads Förvaltning AB för täcka kostnaderna för innovationer och H22 City Expo.

13. Årets resultat exklusive förändring av pensionsavsättning före 1998

Denna post visar årets resultat justerat för effekten av förändring av pensionsavsättning som avser tiden före 1998. För mer information om hur denna är hanterad, se not 1 Redovisningsprinciper.

14. Årets balanskravsresultat, mnkr

	Staden	
	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	847	683
Avgår:		
Förändrad pensionsavsättning för tiden före 1998	-52	-55
Realisationsvinster	-8	-2
Summa	787	626

Enligt kommunallagens krav på ekonomisk balans ska kommunernas intäkter vara större än kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras under de närmast tre följande åren. Realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar ska inte ingå i resultatet vid avstämning mot balanskravet.

Inte heller förändringen av pensionsförpliktelser intjänade före 1998 inräknas i kommunallagens balanskrav, då lagen förutsätter att denna kostnad inte redovisas i kommunernas räkenskaper..

15. Justering för ej likviditetspåverkande poster, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Realisationsvinster/-förluster	-4	-28	-8	13
Justering på grund av ändrad koncernstruktur	-	-39	-	-
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-52	46	-14	-28
Summa	-56	-21	-22	-15

Övriga ej likviditetspåverkande poster består av intäktsredovisning av förutbetalda anslutningsavgifter/investeringsbidrag samt nedskrivningar/uppskrivningar av fastigheter i Helsingborgshem AB och intressebolag i Öresundskraft AB.

16. Investering i anläggningstillgångar, mnkr

	Koncernen	
	2021	2020
Helsingborgs stad	1 307	1 178
Helsingborgshem AB	618	595
Öresundskraft AB med underkoncern	485	429
Helsingborgs Hamn AB	23	18
Helsingborg Arena och Scen AB	5	2
Nordvästra Skånes Renhållnings AB	15	29
Övriga kommunala koncernföretag	63	30
Summa	2 516	2 281

För specifikation av stadens investeringar se avsnitt Investeringsredovisning staden. Då Helsingborgshem förvärvat tillgångar från staden redovisas beloppet exklusive internvinst.

17. Försäljning av anläggningstillgångar

Under året har Helsingborgshem AB avyttrat fastigheter för 13 (146) mnkr med en realisationsförlust på 7 mnkr. Föregående års försäljningar genererade en realisationsvinst på 36 mnkr. Övriga försäljningar har skett i staden, Öresundskraft och Helsingborgs Hamn.

18. Ökning/minskning av finansiella placeringar

Då ränteläget är fortsatt gynnsamt för finansiella placeringar har omfattningen ökat under 2021.

19. Likvida medel, nettolikviditet och deras förändring

Stadens internbank optimerar kapitalflödena i kommunkoncernen genom att matcha koncernföretagens likviditetsbehov. Internbanken lånar även upp externt kapital för vidareutlåning inom kommunkoncernen. Koncernföretagens kapitalbehov initieras av företagen själva och avser såväl rörelselikviditet som långfristigt kapitalbehov.

20. Goodwill, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående redovisat värde	312	312	-	-
Summa	312	312	-	-
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				
Ingående redovisat värde	-92	-92	-	-
Avskrivningar enligt plan	-	-	-	-
Summa	-92	-92	-	-
Ackumulerade nedskrivningar				
Ingående redovisat värde	-220	-220	-	-
Summa	-220	-220	-	-
Summa goodwill	0	0	-	-

21. Nyttjanderätter och liknande rättigheter, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående redovisat värde	93	93	25	24
Nyanskaffningar	1	-	1	1
Avyttringar/utrangeringar	0	-	-	-
Omklassificeringar	2	-	-	-
Summa	96	93	26	25
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				
Ingående redovisat värde	-75	-72	-22	-19
Avskrivningar enlig plan	-2	-3	-1	-3
Omklassificeringar	-	-	0	-
Summa	-77	-75	-23	-22
Summa nyttjanderätter och liknande rättigheter	19	18	3	5

Genomsnittlig nyttjandeperiod för nyttjanderätter och liknande rättigheter i staden uppgår till 25,3 (11,2) år. Alla nyttjanderätter och rättigheter är förvärvade.

22. Mark, byggnader och tekniska anläggningar, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående redovisat värde	26 260	24 469	14 810	13 792
Nyanskaffningar	514	232	476	231
Avyttringar/utrangeringar	-83	-204	-5	-44
Omklassificeringar	1 232	1 224	625	831
Förändring i koncernstruktur	-	539	-	-
Summa	27 923	26 260	15 906	14 810
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				
Ingående redovisat värde	-8 714	-7 870	-4 985	-4 528
Avskrivningar enligt plan	-763	-742	-501	-480
Avyttringar/utrangeringar	73	77	3	29
Omklassificeringar	-	-3	-	-5
Förändring i koncernstruktur	-	-176	-	-1
Summa	-9 404	-8 714	-5 483	-4 985
Ackumulerade nedskrivningar				
Ingående redovisat värde	-635	-572	-375	-319
Nedskrivningar/överavskrivningar	-34	-108	-3	-56
Återförda nedskrivningar	23	45	-	-
Avyttringar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar	-6	-	-	-
Summa	-652	-635	-378	-375
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	17 867	16 911	10 045	9 450

För nedskrivning, se not 7 Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnad.

Genomsnittlig nyttjandeperiod för mark, byggnader och tekniska anläggningar i staden uppgår till 30,8 (31,0) år.

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Allmän fastighetsinformation, mnkr				
Fastigheter per användningsområde				
Markreserv	308	285	308	285
Allmännyttä	6 711	6 354	-	-
Verksamhetsfastigheter	5 453	5 335	4 342	4 228
Affärsfastigheter	2 007	1 886	2 007	1 886
Gator, vägar och parker	3 270	2 931	3 270	2 931
Hysesfastigheter, parkeringshus med mera	118	120	118	120
Summa	17 867	16 911	10 045	9 450

Stadens fastigheter har ett försäkringsvärde på 21 629 (20 738) mnkr och försäkrad fastighetsyta på 927 552 (907 713) m².

Operationella leasingavtal där staden är leasegivare, mnkr	Förfaller inom 1 år	Förfaller senare än 1 år men inom 5 årr	Förfaller senare än 5 år
Arrenden och tomträtter, kommunala bolag	26	79	166
Arrenden och tomträtter, externa	34	65	81
Summa	60	144	247

23. Maskiner och inventarier, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående redovisat värde	9 552	9 205	850	715
Nyanskaffningar	239	157	211	137
Avyttringar/utrangeringar	-66	-89	-1	-1
Omklassificeringar	406	122	68	-1
Förändring i koncernstruktur	-	157	-	-
Summa	10 131	9 552	1 128	850
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				
Ingående redovisat värde	-5 022	-4 799	-533	-470
Avskrivningar enligt plan	-447	-431	-77	-72
Avyttringar/utrangeringar	55	72	1	1
Omklassificeringar	1	240	-	8
Förändring i koncernstruktur	-	-104	-	-
Summa	-5 413	-5 022	-609	-533
Ackumulerade nedskrivningar				
Ingående redovisat värde	-158	-155	-5	-
Nedskrivningar	-9	-5	0	-5
Återförda nedskrivningar	-	2	-	-
Avyttringar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar	6	-	-	-
Summa	-161	-158	-5	-5
Summa maskiner och inventarier	4 557	4 372	514	312
- varav tillgångar hänförliga till finansiell leasing	36	32	36	32
Finansiell leasing - redovisat värde vid årets slut				
Ackumulerade anskaffningsvärden	83	70	83	70
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-47	-38	-47	-38
Summa	36	32	36	32

Finansiella leasingtillgångar avser i huvudsak fordon. Genomsnittlig nyttjandeperiod för maskiner och inventarier i staden uppgår till 14,5 (11,8) år.

24. Pågående nyanläggningar, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående redovisat värde	1 608	1 295	780	806
Nyanskaffningar	1 691	1 861	603	802
Avyttringar/utrangeringar	-5	-10	-2	-
Omklassificeringar	-1 655	-1 576	-693	-828
Förändring i koncernstruktur	-	38	-	-
Summa pågående nyanläggningar	1 639	1 608	688	780
Från och med 2020 aktiveras ingen ränta på nyanskaffningar i staden.				

25. Aktier och andelar, mnkr

Koncernen	Koncernen			
	Org nummer	Säte	Ägarandel procent	Bokfört värde
Aktier och andelar				
Räddningstjänsten Skåne Nordväst (kommunalförbund) ¹⁾	222000-3087	Helsingborg	73	6
Svenska Kommun Försäkrings AB	516406-0039	Gävle	13	11
Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB ²⁾	556765-3786	Helsingborg	13	1
Bostadsrätter				44
Övriga aktier och andelar				131
Summa aktier och andelar				193

¹⁾ Räddningstjänsten Skåne Nordväst är ett kommunalförbund som samägs av kommunerna Bjuv, Helsingborg, Ängelholm och Örkelljunga. Kommunalförbundet konsolideras inte eftersom omsättning eller balansomslutningen är av obetydlig omfattning för koncernen och dessutom ingår stadens andel av kostnaderna redan i driftsbidraget som betalas.

²⁾ Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB samägs i lika delar av kommunerna Helsingborg, Bjuv, Båstad, Landskrona, Perstorp, Svalöv, Åstorp och Örkelljunga (ny delägare från och med 2021). Anläggningstillgångarna ägs till största delen av kommunerna direkt. Bolaget konsolideras inte eftersom bolagets egna tillgångar är långt under gränsen för konsolidering samt det faktum att kostnadsfördelningen bygger på antal invånare och inte ägarandel.

Aktier och andelar, mnkr	2021	2020
Ingående redovisat värde	123	232
Andelar bostadsrätter	-1	0
Förändring övriga aktier och andelar ¹⁾	71	-109
Summa aktier och andelar	193	123

¹⁾ Öresundskraft har under 2021 ökat sina andelar i intresseföretag med 61 mnkr. Övrig förändring avser i huvudsak stadens investering i Svenska Kommun Försäkrings AB. Minskningen 2020 var en effekt av konsolideringen av Sydsvatten och reducering av värdet på Öresundskrafts andelar i intresseföretag.

Staden	Staden			
	Org nummer	Säte	Ägarandel procent	Bokfört värde
Kommunala koncernföretag				
Helsingborgs Stads Förvaltning AB	556007-4634	Helsingborg	100	6 007
- Helsingborg Arena och Scen AB	556870-7607	Helsingborg	100	
- Öresundskraft AB	556089-7851	Helsingborg	100	
-- Öresundskraft Företagsmarknad AB	556573-6906	Helsingborg	100	
-- Öresundskraft Kraft & Värme AB	556501-1003	Helsingborg	100	
-- Öresundskraft Marknad AB	556519-7679	Helsingborg	100	
-- Pingday AB	559266-1069	Helsingborg	100	
-- Bjuvs Stadsnät AB	559052-7494	Bjuv	15	
-- Modity Energy Trading AB	556643-4410	Lund	50	
-- EVereg AB	559000-6994	Helsingborg	33	
-- Mer Sweden AB	559000-7075	Helsingborg	49	
-- Utvecklingsklustret Energi AB	559139-0199	Linköping	20	
-- Power2 U Sweden AB	559164-0999	Linköping	100	
-- Primrock AB	559172-2706	Stockholm	50	
-- Bright Energy AB	556864-8231	Täby	16	
-- Emulate Energy AB	559257-6150	Lund	7	
- Helsingborgs Hamn AB	556024-0979	Helsingborg	100	
- Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB	556870-4117	Helsingborg	100	
-- Lummern 4 AB	556660-4517	Helsingborg	100	
-- Helsingborgs Stads Parkerings AB	556824-6366	Helsingborg	100	
-- Kuriren 2 AB	556748-8431	Helsingborg	100	
-- Kuriren 6 AB	556738-0760	Helsingborg	100	
-- Sobeln 28 AB	556930-0279	Helsingborg	100	
-- Tegskiftet 2 AB	556680-1501	Helsingborg	100	
-- Vårdfastigheter i Helsingborg AB	556462-0929	Helsingborg	100	
-- Idemax AB	556878-8979	Helsingborg	100	
-- Asien 21 AB	559146-7948	Helsingborg	100	
- Helsingborgshem AB	556048-0674	Helsingborg	100	
-- Helsingborgshem Komplement AB	556932-8254	Helsingborg	100	
-- Helsingborgshem Förvaltning Två AB	556932-8239	Helsingborg	100	
-- Helsingborgshem Förvaltning Tre AB	556932-8213	Helsingborg	100	
-- Helsingborgshem Tre AB	559308-0822	Helsingborg	100	
-- Nöjesparken Sundspärlan AB	556215-2297	Helsingborg	3	
- Helsingborgs Stads Förvaltning Utveckling 9 AB	559095-2502	Helsingborg	100	
- Nordvästra Skånes Renhållnings AB	556217-4580	Helsingborg	52	
-- Vera Park Circularity AB	556875-8493	Helsingborg	100	
-- Liquidgas Biofuel Genesis AB	556588-8392	Helsingborg	33	
- Nöjesparken Sundspärlan AB	556215-2297	Helsingborg	40	
Folkparken 1 AB	556790-5624	Helsingborg	100	20
Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB	559257-3132	Ängelholm	42	3
- Ängelholms Flygplats AB	556814-2896	Ängelholm	100	
Sydvatten AB	556100-9837	Malmö	15	68
- Sweden Water Research AB	556945-8945	Lund	33	
Summa				6 098
Aktier och andelar, mnkr				
Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB ¹⁾	556765-3786	Helsingborg	13	1
Räddningstjänsten Skåne Nordväst (kommunalförbund) ²⁾	222000-3087	Helsingborg	73	6
Svenska Kommun Försäkrings AB	516406-0039	Gävle	13	11
Bostadsrätter				44
Övrigt				3
Summa				65
Summa aktier och andelar				
				6 163

1) Under 2021 har Örkelljunga kommun tillkommit som delägare i Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB. Då bolaget ägs i lika delar av alla kommuner har Helsingborgs andel minskat som en följd av att antalet ägare ökat.

2) Räddningstjänsten Skåne Nordväst är ett kommunalförbund som samägs av kommunerna Helsingborg, Bjuv, Ängelholm och Örkelljunga.

Aktier och andelar, mnkr	2021	2020
Ingående redovisat värde	6 160	6 139
Förvärv av resterande 75 % av aktiena i Folkparken 1 AB (före detta Sjökröna Exploatering AB) ¹⁾	-	31
Nedskrivning av Folkparken 1 AB ¹⁾	-	-18
Förvärv av andelar i Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB ²⁾	-	8
Nyemission i Svenska Kommun Försäkrings AB ³⁾	9	-
Nedskrivning av Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB ⁴⁾	-5	-
Försäljning/förvärv av bostadsrätter	-1	0
Summa	6 163	6 160

1) Då exploateringen av området stoppats valde övriga delägare att utnyttja möjligheten att sälja sina aktier till staden. Då värdet på tillgångarna inte motsvarade bokfört värde på aktierna har nedskrivning gjorts.

2) Tillsammans med sex andra nordvästskånska kommuner förvärvades bolaget som driver Ängelholm Helsingborg Airport. Förvärvet gjordes via Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB. Staden är största delägare med 41,59 procent av aktierna.

3) Helsingborg har under 2021 ökat sin ägarandel i Svenska Kommun Försäkrings AB genom att delta i bolagets nyemission.

4) Nedskrivning har gjorts då tillgångarna i bolaget inte motsvarade bokfört värde.

26. Långfristiga fordringar, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Kommunala koncernföretag	286	362	6 935	6 501
- varav Helsingborgshem AB	-	-	4 995	4 675
- varav Öresundskraft AB	-	-	1 500	1 300
- varav övriga helägda dotterföretag	-	-	15	16
- varav Nordvästra Skånes Renhållnings AB ¹⁾	90	90	188	188
- varav Sydvatten AB ²⁾	183	268	215	315
- varav Ängelholms Flygplats AB ³⁾	13	4	22	7
Kommunalförbundet Medelpunkten	30	30	30	30
Övriga långfristiga fordringar	2	23	-	-
Summa	318	415	6 965	6 531

1) I koncernen avser beloppet de 48 procent av utlåningen till Nordvästra Skånes Renhållning AB som inte elimineras vid proportionell konsolidering.

2) I koncernen avser beloppet de 85 procent av utlåningen till Sydvatten AB som inte elimineras vid proportionell konsolidering.

3) I koncernen avser beloppet de 58 procent av utlåningen till Ängelholms Flygplats AB som inte elimineras vid proportionell konsolidering..

Samtliga fordringar är redovisade till nominellt värde.

27. Lager, förråd och exploateringsmark, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Lager och förråd	102	86	1	0
Exploateringsmark	23	36	23	36
Summa	125	122	24	36

Specifikation exploateringsverksamheten, mnkr

	2021			2020		
	Balans-räkning	Intäkter	Kostnader	Balans-räkning	Intäkter	Kostnader
Exploatering - bostäder						
Ingående redovisat värde	30	-	-	384	-	-
Försäljningar	-	136	-	-	86	-
Aktiverade utgifter	5	-	-	-	-	-
Avräknat vid försäljning/avslut	-12	-	-12	-	-	-
Projektering/utredning	-	-	-20	-	-	-
Omklassificering	-	-	-	-354	-	74
Exploateringsersättningar	-	51	-	-	-	-
Summa bostäder	23	187	-32	30	86	74
Exploatering - näringsverksamhet						
Ingående redovisat värde	6	-	-	20	-	-
Försäljningar	-	27	-	-	47	-
Aktiverade utgifter	0	-	-	-	-	-
Avräknat vid försäljning/avslut	-1	-	-1	-	-	-
Projektering/utredning	-	-	-6			-
Omklassificering	-5	-	-	-14	-	-11
Exploateringsersättningar	-	-	-	-	-	-
Summa näringsverksamhet	0	27	-7	6	47	-11
Summa exploateringsverksamheten	23	214	-39	36	133	63

Försäljningarna under 2021 kommer till största delen från projekten i Maria Park, Pålsjö Äng och Drottninghög. Exploateringsersättningar är ersättningar från externa exploitörer för stadens kostnader för allmän platsmark. Allmän platsmark aktiveras som anläggningstillgång och skrivs av under 20-50 år.

Exploateringsmark avser nedlagda kostnader i pågående exploateringsprojekt. Under 2020 gjordes en justering för att anpassa exploateringsredovisningen till gällande rekommendationer. De projekt där det endast kvarstod arbete med allmän platsmark avslutades mot eget kapital. Justeringen medförde en positiv ökning av eget kapital om 969 mnkr.

28. Kortfristiga fordringar, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Utlåning till kommunala koncernföretag	-	-	25	37
Utlåning till kommunalförbund	-	10	-	10
Kundfordringar	623	519	185	129
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	1 147	573	323	244
Övriga kortfristiga fordringar	512	571	422	457
Summa	2 282	1 673	955	877

29. Kortfristiga placeringar

Redovisat värde motsvarar marknadsvärdet på placeringarna.

30. Eget kapital, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ingående redovisat värde	10 989	9 008	11 396	9 744
Rättning på grund av ändrad redovisningsprincip 1)	-	969	-	969
Förändrad koncernstruktur 2)	-	40	-	-
Årets resultat	1 134	972	847	683
Summa eget kapital	12 123	10 989	12 243	11 396

1) På grund av ändrad redovisningsprincip för exploateringsredovisningen 2020 bokfördes en justering mot eget kapital.

2) Från och med 2020 konsolideras Sydvaatten AB.

31. Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Pensionsförpliktelser intjänade före år 1998	1 784	1 826	1 784	1 826
Pensionsförpliktelser (ålderspension) intjänade sedan år 1998	112	108	112	108
Övriga förmånsbestämda pensionsplaner	78	73	-	-
Särskild avtalspension	2	1	2	1
Summa	1 976	2 008	1 898	1 935
Särskild löneskatt	460	469	460	469
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2 436	2 477	2 358	2 404

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, mnkr

	2021	2020	2021	2020
Ingående redovisat värde	2 477	2 526	2 404	2 456
Förändring av pensioner och liknande förpliktelser under året	-32	-38	-37	-41
- varav intjänad pension	10	12	5	8
- varav ränte- och beloppsuppräknings	34	58	34	58
- varav övrigt	49	23	49	20
- varav utbetalningar	-125	-131	-125	-127
Förändring av särskild löneskatt	-9	-11	-9	-11
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2 436	2 477	2 358	2 404
Aktualiseringsgrad (procent) 1)	97	97	97	97
Förvaltad pensionskapital hos KPA för förmåns- och efterlevandepensioner, marknads- värde (mnkr)	832	733	832	733
Varav överskottsmedel i försäkring på balansdagen (mnkr)	27	22	27	22

1) Den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med tidigare pensionsgrundande anställningar.

32. Uppskjuten skatt, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Obeskattade reserver	644	639	-	-
Materiella anläggningstillgångar	115	108	-	-
Skattemässigt underskottsavdrag	0	-1	-	-
Övriga uppskjutna skatter	-3	-4	-	-
Summa	756	742	0	0

33. Övriga avsättningar, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ingående redovisat värde	67	82	28	46
Avsättningar	2	4	-	-
Återförda/ianspråktaga avsättningar	-1	-19	0	-18
Summa avsättningar	68	67	28	28

Specifikation övriga avsättningar, mnkr

	2021	2020	2021	2020
Återställningsfond deponi Nordvästra Skånes Rehållnings AB 1)				
Ingående redovisat värde	31	29	-	-
Avsättning	2	3	-	-
lanspråktagen avsättning	-1	-1	-	-
Summa	32	31	-	-
Garanti för miljösanering, Castor & Pollux 2)				
Ingående redovisat värde	10	10	10	10
Summa	10	10	10	10
Återställning äldre soptippar 3)				
Ingående redovisat värde	18	18	18	18
lanspråktagen avsättning	0	0	0	0
Summa	18	18	18	18
Nedskrivningsbehov 2020 avseende aktier i Folkparken 1 AB (före detta Sjökrona Exploatering AB) 4)				
Ingående redovisat värde	-	18	-	18
Avsättning	-	-	-	-
Återförd/ianspråktagen avsättning	-	-18	-	-18
Summa	-	-	-	-
Åtagande avyttrade verksamheter 5)				
Ingående redovisat värde	8	7	-	-
Avsättning	-	1	-	-
Summa	8	8	-	-

1) Återställningsfond deponi Nordvästra Skånes Rehållnings AB består av avsättningarna för att återställa deponierna vid anläggningarna Filborna 1, Filborna 2, Svenstad, Nyvång respektive Tjörrodd. I utgående avsättning 2020 ingick även Rökilledeponin, men denna återställning är avslutad under 2021.

2) Garanti för miljösanering, Castor & Pollux avser en avsättning för framtida åtagande att sanera en avyttrad tomt på Bredgatan i Helsingborg. I samband med försäljningen lämnade staden en garanti för ytterligare eventuellt tillkommande behov av sanering av förorenad mark. Årligen genomförs provtagningar i marken enligt särskild kontrollplan. Redovisad avsättning bedöms vara tillräcklig för att täcka lämnad garanti vid försäljningen av fastigheten. Slutdatum för åtagandet är år 2035.

3) Återställning av äldre soptippar avser Rögle deponi och en övertäckning pågår i samråd med länsstyrelsen och Ängelholms kommun. Redovisad avsättning bedöms utifrån känd information vara tillräcklig och beräknat slutdatum för övertäckningen är år 2026.

4) Projektet att exploatera Sjökrona har stoppats, vilket möjliggjort för övriga delägare i bolaget att sälja sina aktier i Folkparken 1 AB (före detta Sjökrona Exploatering AB) till Staden enligt tidigare avtal. Överlåtelsen har skett 2020 men överlåtelseavtalet tecknades 2019. Tillgångarna i bolaget motsvarar inte värdet på aktierna varför en avsättning gjordes 2019 för en nedskrivning 2020. Nedskrivningen har bokförts under 2020 och avsättningen har återförts.

5) Avsättning för eventuell nedsettning med 7 mnkr av köpeskilling avseende avyttringen av fjärrvärmeverksamheten i Vejbystrand och Hjärnarp. Köparen avvaktar tillstånd att använda annat bränsle. Om köparen inte erhåller detta tillstånd ska del av köpeskillingen bli återbetald enligt villkoren i köpeavtalet. I samband med en mindre avyttring under 2020 finns ett åtagande att kompensera köparen med upp till 1 mnkr om en större kund lämnar. Avtalet sträcker sig fram till 2023.

34. Finansiella räntebärande lån, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Långfristiga räntebärande lån	6 430	4 841	6 128	4 574
- varav svenska obligationslån	6 100	4 550	6 100	4 550
- varav finansiell leasing	28	24	28	24
- varav Sydvaatten AB:s skulder till kreditinstitut	302	267	-	-
Kortfristiga räntebärande lån	4 217	4 163	4 835	4 645
- varav certifikatsupplåning SEK	2 400	4 050	2 400	4 050
- varav certifikatsupplåning USD	1 653	-	1 653	-
- varav inlåning från förvaltade stiftelser	70	25	70	25
- varav utnyttjad checkräkningskredit	-	-	-	-
- varav finansiell leasing	8	8	8	8
- varav koncernkontoskuld till kommunala koncernföretag	-	-	618	482
- varav koncernkontoskuld till kommunalförbund	86	80	86	80
Summa finansiella räntebärande lån	10 647	9 004	10 963	9 219

Förfallostruktur obligationslån och certifikatsupplåning, mnkr

	2021	2020	2021	2020
Förfallotid inom tre månader	1 282	2 400	1 282	2 400
Förfallotid senare än tre månader men inom ett år	4 071	2 550	4 071	2 550
Förfallotid senare än ett år men inom tre år	3 000	1 600	3 000	1 600
Förfallotid senare än tre år men inom fem år	1 800	1 300	1 800	1 300
Förfallotid senare än fem år	-	750	-	750
Summa skuld obligationslån och certifikatsupplåning	10 153	8 600	10 153	8 600

Övrig information för obligations- och certifikatsupplåning 1)

Genomsnittlig kapitalbindningstid på balansdagen (år)

- stadens upplåning exklusive vidareutlåning	-	-	4,6	5,6
- internbankens bruttoupplåning exklusive kreditlöften	1,3	1,4	1,3	1,4
- internbankens bruttoupplåning inklusive kreditlöften	2,5	2,9	2,5	2,9
- internbankens nettoupplåning inklusive kreditlöften 2)	3,2	3,4	3,2	3,4

Genomsnittlig räntebindningstid (år)

- stadens upplåning exklusive vidareutlåning	-	-	4,6	5,6
- internbankens bruttoupplåning inklusive derivat	1,9	1,6	1,2	1,0
- internbankens bruttoupplåning exklusive derivat	0,8	0,8	0,8	0,8
- internbankens nettoupplåning inklusive derivat 2)	2,5	1,9	1,5	1,2
- internbankens nettoupplåning exklusive derivat 2)	1,1	1,0	1,1	1,0

Genomsnittlig upplåningsränta under året (procent) 3)

- stadens upplåning exklusive vidareutlåning	-	-	1,25	1,25
- internbankens bruttoupplåning inklusive derivat	0,39	0,56	0,14	0,29
- internbankens bruttoupplåning exklusive derivat	0,09	0,25	0,09	0,25
- internbankens nettoupplåning inklusive derivat	0,55	0,66	0,20	0,34
- internbankens nettoupplåning exklusive derivat	0,13	0,29	0,13	0,29

Övrig information om checkräkningskredit

Beviljad checkräkningskredit (mnkr)	800	800	800	800
Utnyttjad checkräkningskredit netto (mnkr)	-	-	-	-

1) I koncern beaktas räntederivat i internbanken, Helsingborgshem AB och Öresundskraft AB.

2) Vid beräkning av nettoupplåning beaktas internbankens kortfristiga placeringar, inlåning från stiftelser samt saldo på konto vilket per balansdagen sammantaget netto uppgår till 2 720 (1 744) mnkr.

3) Beräkning sker genom att dividera den totala nettoräntekostnaden med den genomsnittliga bruttoupplåningen respektive nettoupplåningen under året (beräknat utifrån belopp vid respektive månadsskifte). I räntekostnaden ingår de räntebetalningar som skett för koncernens obligations- och certifikatsupplåning samt erlagda avgifter för lånefaciliteter.

35. Övriga långfristiga skulder, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Investeringsfond VA-verket	197	199	197	199
Förutbetalda anläggningsavgifter VA	384	358	384	358
Investeringsbidrag skattefinansierad verksamhet	280	279	280	279
Övriga långfristiga skulder	19	16	16	13
Summa	880	852	877	849

Investeringsfonden i VA-verket, interimsbokade anläggningsavgifter inom VA och redovisade investeringsbidrag i den skattefinansierade verksamheten periodiseras linjärt under samma nyttjandeperiod som motsvarande tillgång. Flertalet anläggningar relaterade till investeringsfonden i VA har en nyttjandetid på 50 år, en förutbetald anläggningsavgift periodiseras i huvudsak över 50 år, medan investeringsbidrag till den skattefinansierade verksamheten vanligen avser investeringar med en bedömd nyttjandeperiod om 33 år.

36. Övriga kortfristiga skulder, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Leverantörsskulder	647	513	304	235
Övriga kortfristiga skulder	420	467	117	220
Upplupna kostnader för semester, löner, sociala avgifter och löneskatter	661	595	569	693
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 144	1 300	652	844
Summa	2 872	2 875	1 642	1 992

37. Pensioner och liknande förpliktelser, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Visstidspension förtroendevalda	9	8	9	8
Visstidspension inkomstsamordnad	3	4	3	4
Avgångsersättning till förtroendevalda	6	7	6	7
Särskild löneskatt och sociala avgifter	5	5	5	5
Garantiförpliktelse PRI	1	1	-	-
Summa	24	25	23	24
Antal visstidsförordnade (personer)	6	8	6	8

I posten ingår pensionsförpliktelser för förtroendevalda som regleras i pensionsbestämmelserna enligt PRF-KL/PBF. Storleken på förpliktelsen utgår ifrån att nuvarande förtroendeuppdrag fullföljs mandatperioden ut och för den anställde att anställningen upphör vid lägsta möjliga ålder.

Stadens pensionsåtagande för inkomstsamordnade visstidspensioner skulle öka med 4,1 (4,9) mnkr inklusive löneskatt om reducereing av inkomstsamordning helt skulle upphöra.

38. Borgensåtagande, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Sydvatten AB	335	315	335	315
Föreningar	90	92	90	92
Bostadsrättsföreningar	-	10	-	10
Summa	425	417	425	417

Internbanken har sedan 2019 direktutlåning till det delägda bolaget Sydvatten AB för viss del av bolagets upplåningsbehov. Övriga delägare borgar för denna upplåning i förhållande till sin ägarandel. För bolagets övriga upplåning tecknar staden borgen motsvarande sin ägarandel (15 procent). Borgensåtagandet för bolaget enligt ovan motsvarar stadens nettoåtagande för Sydvatten AB efter erhållen borgen från övriga delägare för den direktutlåning som gjorts.

39. Derivatinstrument, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ränteswappar				
- Nominellt belopp	3 013	3 655	1 000	600
- Orealiserat värde	-86	-143	2	-6
Valutaterminer				
- Nominellt belopp (köp)	2 010	259	1 650	-
- Nominellt belopp (sälj)	-	-	-	-
- Orealiserat värde	59	9	61	-
Elterminer				
- Nominellt belopp (köp)	400	273	-	-
- Nominellt belopp (sälj)	-	-	-	-
- Orealiserat värde	282	144	-	-
Elcertifikat				
- Nominellt belopp	0	0	-	-
- Orealiserat värde	0	0	-	-

40. Leasing, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Finansiella leasingavtal				
Redovisat värde	36	32	36	32
Nuvärdesberäknade minimileaseavgifter:				
- med förfallotid inom ett år	8	8	8	8
- med förfallotid senare än ett år men inom fem år	28	24	28	24
- med förfallotid senare än fem år	-	-	-	-
Operationella leasingavtal				
Minimileaseavgifter:				
- med förfallotid inom ett år	188	225	191	215
- med förfallotid senare än ett år men inom fem år	546	519	537	494
- med förfallotid senare än fem år	300	298	303	301
	1 034	1 042	1031	1010
- varav koncernbolag	-	-	73	51
Operationella leasingavgifter som ingår i årets resultat	238	241	254	276
- varav koncernbolag	-	-	44	60

De finansiella leasingobjekten avser i huvudsak fordon medan de operationella i huvudsak avser lokalhyror.

41. Övriga ansvarsförbindelser, mnkr

	Koncernen		Staden	
	2021	2020	2021	2020
Ansvarsförbindelse till förmån för intressebolag till Öresundskraft AB 1)	278	401	-	-
Kapitalvärde av ännu ej skuldförd del av framtida beräknade återställningskostnader för deponier	13	13	-	-
Åtagande i samband med förvärv av Ängelholm Helsingborgs Flygplats AB	-	-	11	11
Garantiförbindelse Fastigo	2	2	-	-
Garantiförbindelse Svensk Scenkonst	3	3	-	-
Summa	296	416	11	11

1) I kommunkoncernen ingår Modity Energy Trading AB, som ägs till 50 procent av Öresundskraft AB. Enligt aktieägaravtal har Öresundskraft AB åtagande för borgen till ett maximalt belopp om 1 000 mnkr till förmån för intressebolaget, samt en kapitaltäckningsgaranti intill utgången av 2023 med en limit om 30 mnkr. Av ovanstående utrymme uppgår tecknade möjliga krediter till 854 (861) mnkr, varav 274 (375) mnkr är utnyttjade på balansdagen. Obegränsad borgen avseende handel med valutaderivat är utställd till förmån för Modity Energy Trading AB. Per balansdagen uppgick det utnyttjade beloppet till 0 (19) Mkr. Utöver detta finns åtagande mot övriga intressebolag om 4 (7) mnkr.

Staden har lämnat kapitaltäckningsgaranti för Helsingborgs Stads Förvaltning AB och dess dotterbolag Helsingborg Arena och Scen AB och Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB. Staden har vidare lämnat kapitaltäckningsgaranti för Helsingborgs Stads Parkerings AB, Idemax AB och Asien 21 AB som är dotterbolag till Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB. Det innebär att staden förbinder sig att svara för att nämnda bolags egna kapital vid varje tillfälle uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet.

I samband med förvärvet av Ängelholm Helsingborgs Flygplats AB har staden har förbundit sig att tillskjuta maximalt 20,9 mnkr. Under 2020 har 10,1 mnkr utbetalats så kvarstående åtagande uppgår till 10,8 mnkr

Staden har förbundit sig att år 2034 återköpa fastigheten Slottsvången 8 av Stiftelsen Henry och Gerda Dunkers Donationsfond nr 1 till en köpeskilling som motsvaras av hyran vid tillfället dividerat med 0,058. Återköpet ska genomföras endast om stiftelsen så påfordrar.

42. Räkenskapsrevision

Kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 1,0 (1,0) mnkr. I kostnaden ingår även kostnaden för sakkunnigt biträde av externa revisorer samt uppskattad del av de förtroendevalda revisorernas kostnad för räkenskapsrevision.

43. Särredovisningar

Helsingborgs stad upprättar särredovisning för VA-verksamheten. Särredovisningen finns på stadens webbplats helsingborg.se/kommun-och-politik/stadens-ekonomi/publikationer/

Foto: Lotta Wittinger

Driftsredovisning

Sammandrag nämnder och VA-verksamhet 2021, mnkr 4)

	Ingående redo- visat resultat 1)	Disposition av resultat	Kommunbi- drag 2)	Intäkter totalt (inkl interna poster)	Kostnader (inkl interna poster)	Årets resultat	Utgående redo- visat resultat
Nämnder							
Barn- och utbildningsnämnden	147,5	21,3	3 693,7	725,6	-4 423,4	17,2	143,4
Vård- och omsorgsnämnden	29,3		2 100,3	374,1	-2 397,0	77,4	106,7
Stadsbyggnadsnämnden	70,5	0,9	615,1	231,7	-806,0	41,7	111,3
Arbetsmarknadsnämnden	62,4	2,3	622,1	171,3	-735,2	60,5	120,6
Socialnämnden	8,6		576,4	100,5	-689,3	-12,4	-3,8
Idrotts- och fritidsnämnden	12,8	2,0	286,4	21,5	-308,6	1,3	12,1
Kulturnämnden	6,4	0,6	205,9	42,8	-248,4	0,9	6,7
Fastighetsnämnden	27,7	1,4	-254,0	1 012,2	-754,1	5,5	31,8
Miljönämnden	7,8		41,1	21,9	-60,6	2,4	10,2
Överförmyndarnämnden	1,7	0,3	17,0	0,3	-18,2	-0,6	0,8
Val- och demokratinämnden	7,2	0,2	0,3	0,0	-0,6	-0,1	6,9
Kommunstyrelsen	82,8	5,7	347,8	592,0	-743,4	202,1	279,2
Kommunstyrelsen - stadsgemensamt	0,0		418,4	379,2	-669,4	128,2	128,2
Stadsrevisionen	2,4	0,4	6,6	0,0	-6,7	0,3	2,3
Summa skattefinansierat	467,1	35,1	8 677,1	3 678,8	-11 866,0	524,4	956,4
Vatten och avloppsverk	0,0	0,0	0,0	280,3	-280,3	0,0	0,0
Summa avgiftsfinansierat	0,0	0,0	0,0	280,3	-280,3	0,0	0,0
Finansenheten			-317,0	353,0	-124,5	-88,5	
Fördelade skatter och bidrag		-35,1	-8 360,1	-71,2		-8 466,5	
Skattenetto						8 877,4	
Interna poster 3)				-1 694,2	1 765,4		
Summa skatte- och avgiftsfinansierat	467,1	0,0	0,0	2 541,0	-10 500,3	846,7	956,4

Barn- och utbildningsnämnden	2021	2020	Vård- och omsorgsnämnden	2021	2020
Kommunbidrag 2)	3 693,7	3 546,3	Kommunbidrag 2)	2 100,3	1 999,5
Intäkter	725,6	706,6	Intäkter	374,1	384,3
Kostnader	-4 423,4	-4 219,3	Kostnader	-2 397,0	-2 395,0
Disposition av tidigare års resultat	21,3	0,0	Disposition av tidigare års resultat	0,0	4,6
Årets resultat	17,2	33,6	Årets resultat	77,4	-6,6

Stadsbyggnadsnämnden	2021	2020	Arbetsmarknadsnämnden	2021	2020
Kommunbidrag 2)	615,1	600,0	Kommunbidrag 2)	622,1	581,3
Intäkter	231,7	292,4	Intäkter	171,3	162,5
Kostnader	-806,0	-848,2	Kostnader	-735,2	-726,7
Disposition av tidigare års resultat	0,9	0,0	Disposition av tidigare års resultat	2,3	3,2
Årets resultat	41,7	44,2	Årets resultat	60,5	20,3

Socialnämnden	2021	2020	Idrotts- och fritidsnämnden	2021	2020
Kommunbidrag 2)	576,4	546,8	Kommunbidrag 2)	286,4	275,0
Intäkter	100,5	112,0	Intäkter	21,5	22,6
Kostnader	-689,3	-676,5	Kostnader	-308,6	-296,9
Disposition av tidigare års resultat	0,0	4,4	Disposition av tidigare års resultat	2,0	0,0
Årets resultat	-12,4	-13,3	Årets resultat	1,3	0,7

Kulturnämnden	2021	2020	Fastighetsnämnden	2021	2020
Kommunbidrag 2)	205,9	198,9	Kommunbidrag 2)	-254,0	-245,6
Intäkter	42,8	40,1	Intäkter	1 012,2	967,0
Kostnader	-248,4	-239,4	Kostnader	-754,1	-720,9
Disposition av tidigare års resultat	0,6	1,1	Disposition av tidigare års resultat	1,4	0,0
Årets resultat	0,9	0,7	Årets resultat	5,5	0,5

Miljönämnden	2021	2020	Överförmyndarnämnden	2021	2020
Kommunbidrag 2)	41,1	26,6	Kommunbidrag 2)	17,0	16,8
Intäkter	21,9	18,9	Intäkter	0,3	0,0
Kostnader	-60,6	-44,6	Kostnader	-18,2	-16,6
Disposition av tidigare års resultat	0,0	0,0	Disposition av tidigare års resultat	0,3	0,0
Årets resultat	2,4	0,9	Årets resultat	-0,6	0,2

Val- och demokratinämnden	2021	2020	Kommunstyrelsen	2021	2020
Kommunbidrag 2)	0,3	0,3	Kommunbidrag 2)	347,8	337,5
Intäkter	0,0	0,0	Intäkter	592,0	421,9
Kostnader	-0,6	-3,6	Kostnader	-743,4	-565,8
Disposition av tidigare års resultat	0,2	3,0	Disposition av tidigare års resultat	5,7	2,1
Årets resultat	-0,1	-0,3	Årets resultat	202,1	195,7

Kommunstyrelsen - stadsgemensamt	2021	2020	Stadsrevisionen	2021	2020
Kommunbidrag 2)	418,4	431,1	Kommunbidrag 2)	6,6	6,6
Intäkter	379,2	365,9	Intäkter	0,0	0,2
Kostnader	-669,4	-665,5	Kostnader	-6,7	-6,6
Disposition av tidigare års resultat	0,0	0,0	Disposition av tidigare års resultat	0,4	0,2
Årets resultat	128,2	131,5	Årets resultat	0,3	0,4

Finansenheten	2021	2020
Kommunbidrag 2)	-317,0	-158,6
Intäkter	353,0	292,4
Kostnader	-124,5	-81,1
Disposition av tidigare års resultat	0,0	0,0
Årets resultat	-88,5	52,7

1) Det ingående redovisade resultatet består av ackumulerade över- och underskott från tidigare år.
2) Kommunbidrag utgörs av nettot av kommunbidrag och utdelningskrav. Kommunbidraget är den del med vilken nämnderna är anslagsfinansierade, det vill säga med skatteintäkter och generella bidrag från staten. Negativt kommunbidrag (utdelningskrav) innebär att nämnden lämnar överskott till övrig anslagsfinansierad verksamhet.
3) I driftsredovisningen ingår interna poster som faktureras mellan förvaltningarna. Posterna är borttagna i denna uppställning.
4) Jämförelse mot budget redovisas ej i uppställningen då respektive förvaltning arbetar med en nollbudget, dvs att verksamheten budgeteras efter tilldelade kom-
munbidrag och övriga intäkter.

Investeringsredovisning

Kommunkoncernens totala investeringar uppgår under året till 2 453 (2 281) miljoner kronor. 53 (52) procent av investeringarna har genomförts av staden och resterande 47 (48) procent i de kommunala bolagens regi.

Investeringsredovisning bolagen 2021, mnkr ¹⁾

	Investeringsutgifter	Investeringsbidrag	Nettoinvestering	Budget 2021
Bolag				
Helsingborg Arena och Scen AB	5	0	5	10
Helsingborgs Hamn AB	23	0	23	41
Helsingborgshem AB ²⁾	651	0	651	660
Öresundskraft AB	430	0	430	602
Nordvästra Skånes Renhållnings AB	28	0	28	42
Summa	1 137	0	1 137	1 355

1) Exklusive bolag där Helsingborgs stad har en ägarandel under 50 procent.
2) Inklusive koncerninterna investeringar.

Bolagen

Helsingborgs Arena och Scen AB

För 2021 uppgår bolagets totala investeringsutgifter till drygt 5 miljoner kronor. Drygt 0,8 miljoner kronor är hänförligt till den utvecklingsplan som nu är fastställd avseende Sofiero utifrån beslut i kommunfullmäktige. Av återstående investeringsutfall kan nämnas modernisering av lås på Helsingborg Arena, nytt frontljus på Konserthuset, flera tekniska investeringar på Stads-teatern samt inventarier kopplade till restaurangverksamheten på Helsingborg Arena.

Helsingborgs Hamn AB

Miljösatsningen med att byta ut arbetsmaskiner och personbi-lar har fortsatt under 2021. Nya maskiner och bilar som köps in är i huvudsak eldrivna och ersätter äldre maskiner som är dieseldrivna. Dieseldrivna reachstackers (truckar som hanterar containrar) köps fortfarande i brist på alternativ. Helsingborgs Hamn reinvesterade under 2021 i maskiner för 23 miljoner kronor, bland annat 4 nya eldrivna terminaltraktorer, 3 miljoner kronor per styck, och 2 nya reachstackers, 4 miljoner kronor per styck. Muddringen som planerades att genomföras sista kvar-talet 2021 och första kvartalet 2022 har försenats. Muddringen är beräknad att kosta 25 miljoner kronor, men slutlig investe-ringskostnad beror på vad som finns i muddringsmassorna. Avvikelsen mellan budget och utfall 2021 beror på denna muddring.

Helsingborgshem AB

De största investeringarna i nyproduktion under året var Stads-kvarteret på Drottninghög, Kungsörnen samt Pålsjö Äng. De största investeringarna i ombyggnation var Elineberg etapp 3 samt Drottninghög Grönkullagatan.

Öresundskraft AB

De största enskilda investeringarna under 2021 var modernise-ringsprojektet Framtida produktion, 61 miljoner kronor, fortsatt utbyte till den nya generationens mätare för el- och fjärrvär-menät, 63 miljoner kronor samt fastighetsprojektet Varm21, 44 miljoner kronor. Utöver detta sker löpande omfattande re-investeringar i såväl nät- som produktionsverksamheten samt utbyggnad till nya områden. Öresundskrafts investeringsutgift 2021 blev 430 miljoner kronor vilket är 172 miljoner kronor lägre än budget. Skillnaden beror främst på en förskjutning av tidplanen för ett antal större projekt inom distribution och produktion.

Nordvästra Skånes Renhållnings AB

NSR har under året investerat för 28 miljoner kronor. Framför allt har det investerats i biokolanläggning om 8,5 miljoner kronor samt 6 nya renhållningsfordon om 16,5 miljoner kronor (ersatt äldre fordon). Investeringsbudgeten har inte uppnåtts beroende på att uppförandet av biokolsanläggningen har försenats.

Större enskilda investeringar 2021, mnkr

Bolag	Investeringsutgifter	Budget
Helsingborg Arena och Scen AB		
Sofiero, utvecklingsplan	1	
Modernisering av lås på Helsingborg Arena, nytt frontljus på Konserthuset, tekniska investeringar på Stadsteatern samt inventarier kopplade till restaurangverksamheten på Helsingborg Arena.	4	
Summa	5	10

Helsingborgs Hamn AB		
4 nya eldrivna terminaltraktorer	12	
2 nya reachstackers	8	
Muddringsarbete mm	3	
Summa	23	41

Helsingborgshem AB		
Nyproduktion -Stadskvarteret Drottninghög	185	
Nyproduktion - Kungsörnen	46	
Nyproduktion - Pålsjö Äng	58	
Ombyggnation- Elineberg etapp 3	72	
Ombyggnation-Drottninghög Grönkullagatan	58	
Övrigt	242	
Summa	651	660

Öresundskraft AB		
Framtida produktion, moderniseringsprojekt	61	
Fortsatt utbyte till den nya generationens mätare för el- och fjärrvärmenät	63	
Fastighetsprojektet Varm21	44	
Löpande omfattande reinvesteringar i såväl nät- som produktionsverksamheten samt utbyggnad till nya områden med mera	262	
Summa	430	602

Nordvästra Skånes Renhållnings AB		
Biokolanläggning	9	
6 renhållningsfordon	16	
Övrigt	3	
Summa	28	42

SUMMA	1 137	1 355
--------------	--------------	--------------

Helsingborgs stad

Helsingborgs stad har under året gjort nettoinvesteringar på 1 236 (1 029) miljoner kronor. Drygt 87 (68) procent av nettoinveste- ringarna hänför sig till stadens skattefinansierade verksamhet och knappt 13 (32) procent hänför sig till investeringar i anläggning- ar inom VA-verksamheten. Av årets totala skattefinansierade investeringar om 1 081 (704) miljoner kronor är ungefär 500 (261) miljoner kronor satsningar på fastigheter. En annan betydande kategori av investeringar är infrastrukturella satsningar. Inom denna kategori har stadsbyggnadsnämnden redovisat aktiverade projekt motsvarande 497 (306) miljoner kronor under året. På inget enskilt projekt har under året lagts ned mer än 50 miljoner kronor.

Sammandrag nämnder och VA-verksamhet 2021, mnkr

	Investeringsutgifter	Investeringsbidrag	Nettoinvestering	Budget 2021
Nämnder				
Barn- och utbildningsnämnden	15,2	0,3	14,9	25,0
Vård- och omsorgsnämnden	17,2	0,0	17,2	8,0
Stadsbyggnadsnämnden	506,4	9,6	496,8	593,5
Arbetsmarknadsnämnden	2,3	0,0	2,3	4,0
Socialnämnden	0,5	0,0	0,5	3,0
Idrotts- och fritidsnämnden	5,7	0,0	5,7	8,0
Kulturnämnden	3,9	0,0	3,9	13,0
Fastighetsnämnden	519,2	19,2	500,0	580,5
Miljönämnden	0,7	0,0	0,7	0,2
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Val- och demokratinämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	30,3	0,0	30,3	19,1
Kommunstyrelsen - stadsgemensamt	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansförvaltningen	8,8	0,0	8,8	0,0
Stadsrevisionen	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skattefinansierat	1 110,2	29,1	1 081,1	1 254,3
Vatten och avloppsverk	188,5	33,7	154,8	0,0
Summa avgiftsfinansierat	188,5	33,7	154,8	0,0
Summa skatte- och avgiftsfinansierat	1 298,7	62,8	1 235,9	1 254,3

Större enskilda investeringar 2021, mnkr

	Investerings- utgifter	Investerings- bidrag	Netto- investering	Budget 2021	Ackumulerat utfall	Total budget
Projekt						
Norrehed, hyresgästanpassning och renovering	50,1	0,0	50,1	40,0	53,3	80,0
Gantofta, ny idrottshall samt förskola	42,6	3,5	39,1	20,0	45,1	60,0
Dockanparken, ny park i Oceanhamnen	41,5	0,0	41,5	13,0	44,5	44,0
Filbornaskolan, utbyte av ventilation	37,0	0,0	37,0	6,0	39,9	80,0
Kungstorget, ny entréyta till Helsingborg C	35,5	0,0	35,5	31,0	39,2	53,5
Förskola Fredriksdalsskolan	32,9	0,0	32,9	45,0	33,5	45,0
Rydebäck, ny idrottshall	32,3	0,0	32,3	20,0	42,6	48,0
Färdigställande av Oceanpiren	32,0	0,0	32,0	73,0	32,0	160,0
Varvsbron mellan Oceanhamnen och centrum	31,8	0,0	31,8	12,0	140,8	101,0

Större enskilda investeringar i staden 2021

Norrehedsskolan byggs om för ny extern hyresgäst, Fridasko- lan. Projektet utförs i 3 etapper. Etapp 1 är slutbesiktigad och inflyttad, etapp 2 färdigställs till höstterminen 2022 och etapp 3 som innefattar förskola färdigställs preliminärt till tredje kvartalet 2023.

Idrottshall och förskola i Gantofta

Ny idrottshall som även innehåller en mindre förskola ska byg- gas vid Gantofta skola. Samtidigt tas en paviljong vid förskolan bort. Produktionen pågår och färdigställs maj 2022.

Dockanparken

Dockanparken ligger i Oceanhamnen. För att påminna om den tidigare varvsverksamheten har torrdockans form bevarats genom en mur som följer dockans kontur. Lyftkranen rustas upp och flyttas in i parken som består av olika stråk, rum och platser, till exempel vattenrummet, savannen och djungellek- platsen, kajstråket och parkstråket. Kaj- och parkstråket blir en del av det nya promenadstråket till och från Oceanhamnen. Djungellekplatsens tema togs fram genom en tävling där skolklasser fick lämna bidrag och önskemål. Arbetet ska vara klart i maj 2022. Totalkostnaden beräknas bli 50 miljoner kronor.

Filbornaskolans ventilation

Ventilationsaggregaten på Filbornaskolan behöver bytas ut. I samband med det bygger vi om ventilationsanläggningen till en modern anläggning som motsvarar både myndigheternas och skolans krav. Arbetet utförs etappvis och beräknas vara klart hösten 2023.

Kungstorget

I samband med att ombyggnaden av Helsingborg C blir klar ska entréytan utanför få ny gestaltning. Här ska bli ett nytt torg med upphöjda planteringar med träd och perenner och inbjudande sittytor, väderskyddad cykelparkering, vändplats med taxizon och korttidsparkeringar för att hämta och lämna resande. Arbe- tet startade i slutet av april 2021 och ska avslutas i maj 2022. Totalutgiften är prognosticerad till 64,5 miljoner kronor.

Förskola vid Fredriksdalsskolan

På Fredriksdalsskolans område kommer vi att ersätta en äldre förskolebyggnad med en ny förskola. Förskolan är en så kallad konceptförskola (en förskola som byggs utifrån ett i förväg ut- tänkt koncept och som har planlösning och funktion gemensamt med andra förskolan) och avropas via Sveriges Kommuner och Regioners ramavtal. Förskolan ska vara klar våren 2022.

Ny idrottshall i Rydebäck

Rydebäck växer och det behövs ytterligare en idrottshall. Idrottshallen kommer att innehålla en fullstor hall samt omkläd- ningsrum som kan användas både av de som finns i idrotts- hallen och de som använder fotbollsplanerna. Idrottshallen kommer att ligga bredvid den befintliga idrottshallen. Projektet ska vara färdigställt mars 2022.

Färdigställande av Oceanpiren

Oceanpiren ligger i Oceanhamnen. Gatorna och infrastrukturen är utbyggd sedan tidigare och nu ska området färdigställas. Redaregatan kommer att vara den primära gatan för biltrafik.. Övriga sidogator och kajpromenader är främst för gående. Ham- nens historia som industrihamn har varit en viktig utgångspunkt och inspirationskälla för gestaltningen. I Oceanpiren installeras ny smart teknik för styrning av belysningen och flera wifi-punkter kommer att placeras på området. Entreprenadarbetena pågår och ska vara klara november 2022. Totalutgiften är prognostice- rad till 93 miljoner kronor vilket överensstämmer med budget.

Kanalen i Oceanpiren

Platsen är central i Helsingborg och ligger bara ett par hundra meter från Helsingborgs centralstation. Oceanpiren blir en ö när kanalen mellan Södra hamnen och Oceanhamnen är klar. Två nya gång- och cykelbroar, som korsar kanalen, kommer att byg- gas utmed de två kajstråken. Redaregatans bro är redan byggd eftersom alla ledningar som försörjer Oceanpiren går i den.

Större pågående projekt

Ny förskola på Närlunda

Nybyggnad av förskola på Närlunda för cirka 120 barn. Projek- tet har stort fokus på återbruk och cirkulär ekonomi. Produktion pågår, färdigställs december 2022.

Renovering av Rådhusets fasad

Rådhusets fasad, speciellt klocktornet, behöver renoveras. Pro- duktion pågår och blir mer omfattande än planerat. Färdigställs hösten 2022.

Utvecklingen av Sofiero

Helsingborgs Arena och Scen AB vill utveckla verksamheten på Sofiero, något som innebär både anpassningar och ombyggnä- der. Det pågår en förstudie för att slå fast omfattningen.

Nytt vårdboende i Rydebäck

Nytt äldreboende med 72 lägenheter planeras i Rydebäck. Detaljprojektering av entreprenör pågår, byggstart Q1 2022. Färdigställandetid augusti 2023.

Gymnastikanläggning på Västergård

Nybyggnad av gymnastikanläggning i anslutning till befintlig idrottshall på Västergård. Projektering pågår.

Stadsbiblioteket förnyas

Förstudiearbete för en tillbyggnad och förnyelse av Stadsbiblio- teket pågår. I förstudiearbetet ingår även ett parkeringsgarage. Arkitekttävling startas upp under våren 2022.

Oceanbadet

Nybyggnad av ny badanläggning i Oceanhamnen. Arkitekttävling pågår, målsättning är att ett vinnande förslag ska presenteras på H22 City Expo.

Förslag till resultatdisposition

Kommunfullmäktige beslutar:

- att för den skattefinansierade verksamheten överföra 496 mnkr till resultatdisposition, vilket ger nämnder möjlighet att finansiera särskilt beslutade insatser av engångskaraktär samt projekt, som företräddelsevis löper under pågående verksamhetsår.

Skattefinansierad verksamhet, mnkr

	Ingående redovisat resultat	lanspråktagen resultatöverföring	Årets resultat	Resultat- justeringar	Resultatöverföring till år 2022
Nämnder					
Barn- och utbildningsnämnden	147,5	-21,3	17,2		143,4
Vård- och omsorgsnämnden ¹⁾	29,3	0,0	77,4	-62,4	44,3
Stadsbyggnadsnämnden ²⁾	70,5	-0,9	41,7	-31,7	79,6
Arbetsmarknadsnämnden ³⁾	62,4	-2,3	60,5	-60,1	60,5
Socialnämnden ⁴⁾	8,6	0,0	-12,4	12,4	8,6
Idrotts- och fritidsnämnden	12,8	-2,0	1,3		12,1
Kulturnämnden	6,4	-0,6	0,9		6,7
Fastighetsnämnden	27,7	-1,4	5,5		31,8
Miljönämnden ⁵⁾	7,8	0,0	2,4	-0,1	10,1
Överförmyndarnämnden	1,7	-0,3	-0,6	0,6	1,4
Val- och demokratinämnden	7,2	-0,2	-0,1	0,1	7,0
Kommunstyrelsen ⁶⁾	82,8	-5,7	202,1	-191,0	88,2
Kommunstyrelsen - stadsgemensamt ⁷⁾	0,0	0,0	128,2	-128,2	0,0
Stadsrevisionen	2,4	-0,4	0,3		2,3
Summa skattefinansierat	467,1	-35,1	524,4	-460,4	496,0

Kommentarer till resultatjusteringar

- 1) Färre antal kunder inom hemvård, hemsjukvård och hemservice samt högre intäkter.
2) Uteblivna ränte- och avskrivningskostnader, högre intäkter och lägre resekostnader för äldre.
3) Ekonomiskt bistånd.
4) Återställning underskott på grund av klientkostnader i placeringar.
5) Klimatväxlingen genererade 2021 ett underskott på -0,1 mnkr. Ackumulerat överskott uppgår till 2,4 mnkr.
6) Eliminering av resultatet från mark och exploatering mm.
7) Nollning av stadsgemensamt.

Avgiftsfinansierad verksamhet, mnkr

	Ingående redovisat resultat	Årets resultat	Resultatavsättning	Resultatöverföring till år 2022
Vatten och avloppsverk	0,0	0,0	0,0	0
Summa avgiftsfinansierat	0,0	0,0	0,0	0

Revisionsberättelser för år 2021

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen tillika krisledningsnämnd, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, miljönämnden, överförmyndarnämnden och val- och demokratinämnden. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till kommunfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

- **Vi bedömer** sammantaget att ovan nämnda styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **Vi bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- **Vi bedömer** att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.
- **Vi bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.
- **Vi tillstyrker** att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.
- **Vi tillstyrker** att fullmäktige godkänner stadens årsredovisning för 2021.

Helsingborg den 11 april 2022

Carl Herbertsson <i>Ordförande</i>	Aina Modig Lindell <i>Vice ordförande</i>	Viveca Andersson Hassani-Baluchi
Anders Ivarsson	Christer Johnn	Åke Kronberg
		Franziska Larsson

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i barn- och utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden samt idrotts- och fritidsnämnden år 2021. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till kommunfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

- **Vi bedömer** sammantaget att ovan nämnda nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **Vi bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- **Vi bedömer** att nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.
- **Vi tillstyrker** att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Helsingborg den 11 april 2022

Christer Rasmusson <i>Ordförande</i>	Bengt Jönsson <i>Vice ordförande</i>	Lorna Finnman	Henrik Forssell
Anders Liljón	Hans Svedell	Kent Wilhelmsson	

Kontakta oss

Helsingborg kontaktcenter

Telefon: 042-10 50 00

E-post: kontaktcenter@helsingborg.se

Öppettider

Måndag-onsdag 08.00-17.00

Torsdag 08.00-18.00

Fredag 08.00-17.00

Lördag och söndag stängt

Besöksadress

Stortorget 17

Postadress

Helsingborgs stad

[namnet på verksamheten]

251 89 Helsingborg

Stadens webbplats

helsingborg.se

Chatta

Behöver du hjälp att hitta kontaktuppgifter

till en särskild verksamhet eller person?

Då kan du chatta med Helsingborg kontaktcenter.

Sociala medier

facebook.com/helsingborgsstad

twitter.com/hbgstad

youtube.com/helsingborgstad

instagram.com/helsingborgsstad

Omslagsfoto: Martin Sörbo

Porträttfoto s. 5: David Lundin

